

Jaarverslag

2021

INHOUD

1

IN EEN OOGOPSLAG 4

- NWB Bank in 2021 in beeld 6
- Kerncijfers 8
- Highlights: Meer impact dankzij meer kredietverlening met minder CO₂-uitstoot 10
- Profiel van de NWB Bank 12

2

DIRECTIEVERSLAG 14

- Interview met Lidwin van Velden 16
- De wereld, Europa en Nederland in 2021 21
- Strategie en waardecreatie 23
  - Strategie 23
  - Waardecreatie 27
  - Managementbenadering 32
  - Onze stakeholders 33
  - Materialiteitsanalyse 35
- De duurzame waterbank: resultaten en impact in 2021 37
  - Bank van en voor de publieke watersector 40
  - NWB Fonds 44
  - Essentiële speler in de financiering van de Nederlandse publieke sector 46
  - Financieringspartner voor de verduurzaming van Nederland 54

- Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie 60
- Verantwoord en maatschappelijk rendement 67
- Dilemma's 72
- Vooruitzichten 2022 74

3

GOVERNANCE 76

- Directie 78
- Raad van commissarissen 80
- Interview met Joanne Kellermann 84
- Verslag van de raad van commissarissen 88
  - Toezicht 88
  - Verslag commissies 90
  - Interne organisatie 92
  - Kwaliteitsborging toezicht 93
  - Overige zaken 95
- Remuneratierapport 96
- Corporate governance 101
- Risicomanagement 109

4

JAARREKENING	120
■ Winst-en-verliesrekening	124
■ Balans	125
■ Overzicht van het totaalresultaat	126
■ Verloopstaat van het eigen vermogen	127
■ Kasstroomoverzicht	128
■ Toelichting op de jaarrekening	130

5

OVERIGE GEGEVENS	188
■ Assurance-rapport van de onafhankelijke accountant	199
■ Statutaire winstbestemmingsregeling	203

6

AANVULLENDE INFORMATIE	204
■ Verslaggevingsrichtlijnen niet- financiële informatie	206

De hoofdstukken 1, 2 en de onderdelen Corporate governance en Risicomanagement in hoofdstuk 3 vormen het bestuursverslag als bedoeld in artikel 2:391 Burgerlijk Wetboek. Voor zover de paragraaf 'Risicomanagement' in hoofdstuk 4 betrekking heeft op de risicobeheersing binnen de NWB Bank, vormt dit ook onderdeel van het bestuursverslag.

IN EEN OOGOPSLAG

1

NWB BANK 2021 IN BEELD

NETTOWINST

€ 121 MILJOEN

2020: € 81 MILJOEN

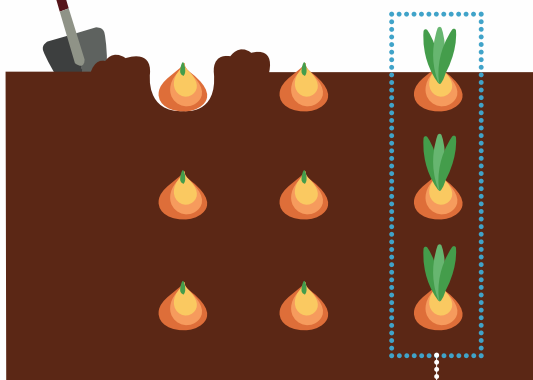
13,0% COST/INCOME RATIO

2020: 22,2%

FUNDING

TOTAAL UITGEGEVEN OBLIGATIES
€ 8,3 MILJARD

2020: € 13,7 MILJARD

WAARVAN
ESG-OBLIGATIES
€ 3,55 MILJARD

SDG HOUSING BONDS
€ 3 MILJARD

WATEROBLIGATIES
€ 550 MILJOEN

KREDIETVERLENING

€ 12,1 MILJARD

AAN DE NEDERLANDSE PUBLIEKE SECTOR

2020: € 10,3 MILJARD

WONINGCORPORATIES
€ 7,693 MILJARD **64%**

WATERSCHAPPEN
€ 1,3 MILJARD **11%**

GEMEENTEN EN
GEMEENSCHAPPELIJKE
REGLINGEN
€ 1,222 MILJARD **10%**

GROENE PASS-THROUGH
NHG RMBS
€ 625 MILJOEN **5%**

ZORGINSTELLINGEN
€ 541 MILJOEN **4%**

DUURZAME ENERGIE
€ 203 MILJOEN **2%**

DRINKWATERBEDRIVEN
€ 161 MILJOEN **1%**

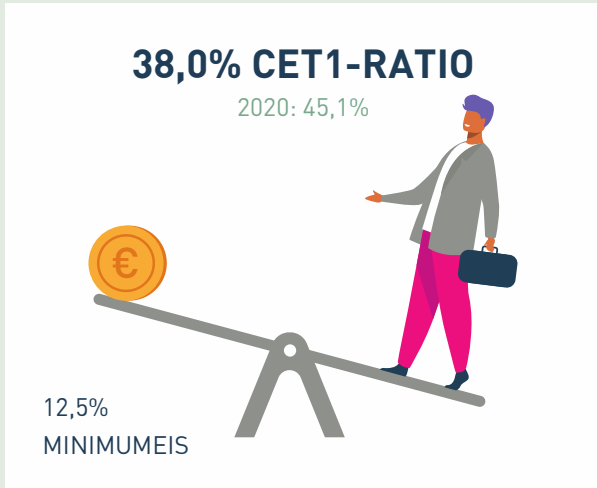
LENINGEN MET
OVERHEIDSGARANTIE
€ 158 MILJOEN **1%**

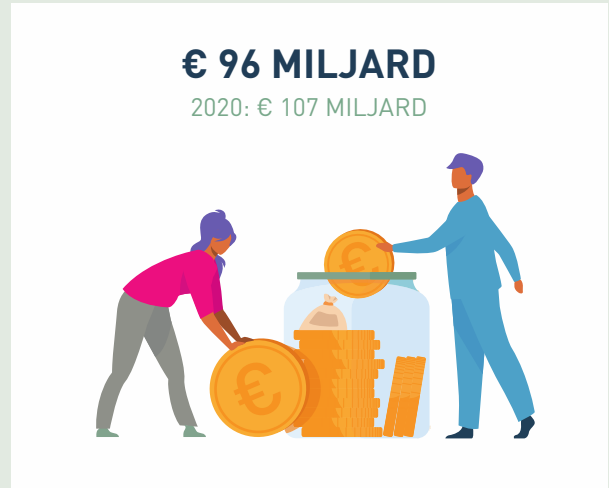
PUBLIEK-PRIVATE
SAMENWERKING (PPS)
€ 112 MILJOEN **1%**

OVERIG
€ 76 MILJOEN **1%**

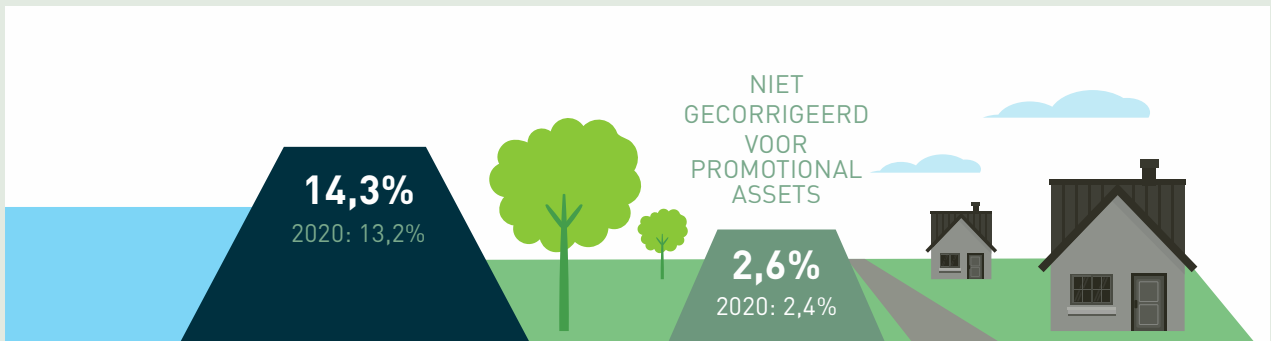
KAPITAALRATIO

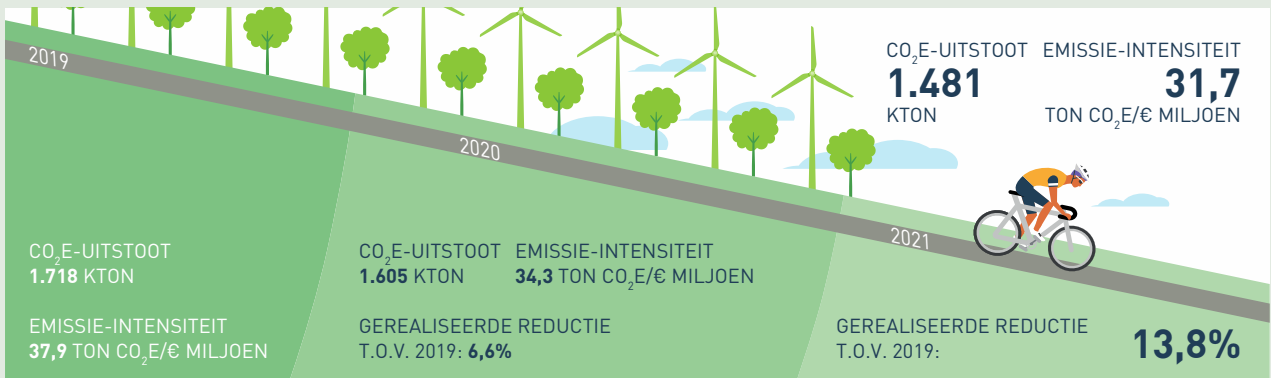
BALANSTOTAAL

LEVERAGE RATIO

KLIMAATIMPACT KREDIETPORTEFEUILLE

KERNCIJFERS

(in miljoenen euro's)	2021 ¹⁾	2020	2019	2018	2017
Balans					
Verstreckte kredieten op lange termijn (nominale waarde) ²⁾	51.888	49.844	49.436	47.644	47.840
Eigen vermogen	1.902	1.827	1.796	1.726	1.628
Tier 1-vermogen	2.083	2.049	2.010	1.938	1.820
Balanstotaal	96.019	106.882	96.205	83.715	87.123
Risicogewogen activa	4.641	3.833	3.277	2.627	2.680
Resultaten					
Renteresultaat	286	244	213	234	276
Resultaat financiële transacties	-20	-55	-39	-48	-58
Operationele baten	266	189	174	186	218
Operationele lasten	35	42	27	22	20
Bankenbelasting en resolutieheffing	38	12 ³⁾	22	27	28
Waardeverminderingen van vorderingen	-	-	-	-	-
Buitengewone bate	-	-	11 ⁴⁾	-	-
Belastingen resultaat gewone bedrijfsuitoefening	72	54	41	37	47
Nettowinst	121	81	95	100	123
Dividend					
Dividenduitkering	50,0	45,0	55,0	20,0	-
Dividend (in euro's per aandeel)	847,6	762,9	932,4	339,0	-

1) Een toelichting op de berekening van de in de kerncijfers weergegeven grootheden is opgenomen in de 'Verklarende woordenlijst'

2) Kredieten inclusief rentedragende waardepapieren verstrekt aan decentrale overheden

3) Inclusief restitutie van € 15 miljoen met betrekking tot de jaren 2016 tot en met 2018

4) Bate als gevolg van een wijziging van de pensioenregeling

(in %)	2021 ¹⁾	2020	2019	2018	2017
Ratio's (in %)					
Tier 1-ratio	44,9	53,5	61,3	73,8	67,9
CET 1-ratio	38,0	45,1	51,6	61,6	55,9
Cost/income ratio ²⁾	13,0	22,2	15,5	11,8	9,2
Dividend pay-out ratio	41,2	55,9	58,2	20,1	-
Leverage ratio ³⁾	14,3 ⁴⁾	13,2	15,1		
Leverage ratio (niet gecorrigeerd voor promotional assets) ⁵⁾	2,6 ⁶⁾	2,4 ⁶⁾	2,3	2,5	2,3
Liquidity Coverage Ratio	183	150	204	222	179
Net Stable Funding Ratio	133	122	118	129	126
MVO					
Volume nieuw uitgegeven duurzame obligaties in miljoenen euro's	3.550	4.531	2.538	2.744	3.480
CO ₂ -emissie equivalenten binnen de bedrijfsvoering p.p. (in ton)	1,2	1,5	2,8	3,7	3,9
Dekking portefeuille CO ₂ -emissie equivalenten PCAF (in %)	93,6	94,6	95,1	-	-
CO ₂ -emissie equivalenten leningportefeuille (in kton)	1.481 ⁷⁾	1.605 ⁷⁾	1.718 ⁷⁾	-	-

1) Een toelichting op de berekening van de in de kerncijfers weergegeven grootheden is opgenomen in de 'Verklarende woordenlijst'.

2) 'Cost' betreft de operationele lasten en 'income' de operationele baten

3) Rekening houdend met de proportionele berekening voor promotional banks conform CRR II per 27 juni 2019

4) 53,0 met toepassing van Decision (EU) 2021/1074 of 18 June 2021 on the temporary exclusion of certain exposures to central banks from the total exposure measure in view of the COVID-19 pandemic (ECB/2021/27)

5) Niet rekening houdend met de proportionele berekening voor promotional banks

6) Met toepassing van Decision (EU) 2021/1074 of 18 June 2021 on the temporary exclusion of certain exposures to central banks from the total exposure measure in view of the COVID-19 pandemic (ECB/2021/27)

7) Op basis van 93,6% van de leningportefeuille (2020: 94,6%); Het emissie cijfer 2020 en 2019 is herrekend naar de meest actuele methodologie

HIGHLIGHTS: MEER IMPACT DANKZIJ MEER KREDIETVERLENING MET MINDER CO₂-UITSTOOT

We hebben in 2021 voor een recordbedrag aan financiering verstrekt aan onze klanten in de Nederlandse publieke sector. De totale kredietverlening bedroeg € 12,1 miljard tegenover € 10,3 miljard in 2020. We hebben daarmee onze positie in de Nederlandse publieke sector weten te bestendigen en een actieve bijdrage geleverd aan de maatschappelijke en duurzame investeringsagenda in Nederland. Ook de klimaatvoetafdruk van onze financiering neemt af in overeenstemming met ons commitment aan het klimaatakkoord.

- Recordbedrag aan financiering verstrekt aan klanten in de Nederlandse publieke sector
- Portefeuille duurzame energie blijft groeien en maatschappelijke rol vervuld bij Vestia-leningenruil
- Klimaatimpact kredietportefeuille in afgelopen drie jaar fors afgenomen
- Ruim 40% van de langlopende financiering aangetrokken met ESG-obligaties
- Nettowinst komt uit op € 121 miljoen

Mede dankzij het grote financieringsvolume en een beter renteresultaat is de winst op een hoger niveau uitgekomen: € 121 miljoen tegenover € 81 miljoen in 2020. Net als in 2020 heeft ook afgelopen jaar onze deelname aan de TLTRO vanwege de aantrekkelijke tarieven bijgedragen aan het winstniveau. We hebben van de nettowinst € 50 miljoen beschikbaar gesteld als dividend voor onze aandeelhouders.

MAATSCHAPPELIJKE EN DUURZAME IMPACT

Als bank van en voor de publieke sector streven we geen winstmaximalisatie na. Met onze kredietverlening op maat richten we ons op de realisatie van maatschappelijk en duurzaam rendement. Afgelopen jaar hebben we onder andere onze kredietverlening aan duurzame energieprojecten verder kunnen uitbreiden, waaronder een tweetal windparken van waterschappen, en hebben we onze maatschappelijke rol vervuld door een

leningenruil ter grootte van € 650 miljoen tussen Vestia en de corporatiesector mogelijk te maken.

Om in onze kredietverlening te kunnen voorzien, geven we als bank obligaties uit op de internationale kapitaalmarkt. Afgelopen jaar hebben we ruim 40% (€ 3,6 miljard) van onze eigen langetermijnfunding opgehaald met de uitgifte van ESG-obligaties (Environmental, Social en Governance). We gaven vier zogenoemde SDG Housing Bonds uit voor de financiering van de sociale woningbouw in Nederland en een Waterobligatie ten behoeve van de financiering van waterschappen. In totaal hadden we eind 2021 ruim € 18 miljard aan ESG-obligaties uitstaan. Dat is 31% van onze totale hoeveelheid uitstaande langetermijnfunding.

OPNIEUW MINDER CO₂-UITSTOOT KREDIETPORTEFEUILLE

Sinds 2019 berekenen we de klimaatimpact van onze kredietportefeuille met behulp van de PCAF-methodologie. In verband met de beschikbaarheid van relevante data gebruiken we hiervoor de samenstelling van de kredietportefeuille van het jaar ervoor. Uit de laatste berekening blijkt dat onze kredietportefeuille eind 2020 een totale emissie vertegenwoordigde van 1.481 kiloton CO₂-equivalent. Dit is 125 kiloton minder dan de totale uitstoot eind 2019 en 237 kiloton minder dan eind 2018. De afname is met name het gevolg van minder uitstoot door woningcorporaties, waterschappen en gemeenten. Ook de zogenoemde emissie-intensiteit

(ton CO₂-eq / € miljoen) van onze financieringen is de afgelopen jaren gedaald: eind 2020 bedroeg deze 31,7 ton per miljoen euro tegenover 34,3 eind 2019 en 37,9 eind 2018. Tegelijk met dit jaarverslag is ons klimaatactieplan gepubliceerd waarin staat hoe wij van plan zijn de CO₂-uitstoot van onze kredietverlening in 2050 per saldo naar nul te brengen.

VOORUITZICHTEN

We verwachten in 2022 op dezelfde maatschappelijke en duurzame wijze als afgelopen jaar te kunnen voorzien in de financieringsbehoefte van de Nederlandse publieke sector. We zijn voorzichtig in onze verwachting voor de nettowinst in 2022 mede vanwege onzekerheden in verband met geopolitieke ontwikkelingen. In de eerste maanden van het jaar had de oorlog in Oekraïne, en de doorwerking daarvan op de internationale kapitaalmarkt, weinig tot geen negatieve impact op onze bank. De positieve effecten van deelname aan de TLTRO zullen dit jaar beperkter zijn maar daar staat tegenover dat we een lagere belastinglast verwachten uit hoofde van de minimumkapitaalregel en bankenbelasting.

PROFIEL VAN DE NWB BANK

De Nederlandse Waterschapsbank N.V. (hierna: NWB Bank) is een bank van en voor de publieke sector met bijzondere aandacht voor water en duurzaamheid. Wij zijn een national promotional bank. Dat betekent dat de activiteiten van onze bank bijdragen aan het realiseren van publieke beleidsdoelen en dat we streven naar maximale maatschappelijke waardecreatie op de lange termijn.

Op 1 februari 1953 werd Nederland opgeschrikt door de watersnoodramp. Deze ramp kostte 1.836 mensen en tienduizenden dieren het leven. Ongeveer 100.000 mensen verloren hun huis en bezittingen. De materiële schade bedroeg meer dan 5% van het nationaal inkomen. Om de waterschappen te helpen bij de enorme investeringsopgave ons land te beschermen tegen het water, is op 5 mei 1954 de Nederlandse Waterschapsbank opgericht. Duurzaamheid zit daarmee in ons DNA.

Toch staat de vorming van de bank in feite los van de ramp. Het plan om een waterschapsbank op te richten, bestond al in 1939. Het bestuur van de Unie van Waterschappen nam in december 1952 de doorslaggevende beslissing om tot oprichting te komen. De ramp van februari 1953 heeft de noodzaak en wens voor de oprichting van de bank hooguit in een stroomversnelling gebracht.

De bank is in eerste instantie opgericht om de investeringen van de waterschappen tegen zo gunstig mogelijke tarieven te financieren. Nadrukkelijk hebben de oprichters onze bank ook opengesteld voor andere publiekrechtelijke en semipubliekrechtelijke organisaties. Al vrij snel na de start zijn we bijvoorbeeld drinkwaterbedrijven en gemeenten gaan financieren. Later kwamen daar sociale woningbouw en zorginstellingen bij. Zo zijn we door de jaren heen uitgegroeid tot een essentiële financier binnen het publieke domein. Inmiddels zijn we ook actief in de financiering van Publiek-Private Samenwerkingsprojecten (PPS) en verstrekken we financiering aan duurzame energieprojecten om ook

langs die weg direct een bijdrage te leveren aan de noodzakelijke verduurzaming.

Als bank van en voor de publieke sector hebben we andere belangen en waarden dan puur commerciële partijen. We streven bijvoorbeeld geen winstmaximalisatie na en richten ons nadrukkelijk op het creëren van langetermijn maatschappelijke meerwaarde. Een gezonde winst is daarbij wel een randvoorwaarde. We zetten ons als national promotional bank in voor een stabiele en duurzame financiële sector, die op zijn beurt bijdraagt aan een economie die de mens dient en daarbij het leefmilieu zo min mogelijk belast. Onze klanten voorzien we van passende financiering tegen zo gunstig mogelijke tarieven. Op die manier richten we ons op lage lasten voor de burger en een betaalbare verduurzaming van Nederland.

De noodzakelijke verduurzaming en energietransitie zijn belangrijke uitdagingen voor de samenleving en de klanten van onze bank. Wij vinden dat we als national promotional bank hier een bijdrage aan moeten en kunnen leveren. De transitie naar een klimaatneutrale en circulaire economie met volop aandacht voor biodiversiteitsherstel vergt de komende decennia grote investeringen, wereldwijd én in Nederland. Over het algemeen gaat het dan om een grote financieringsbehoefte en een lange periode waarover de investering terugverdiend moet worden. Dit soort langeretermijnfinanciering past bij uitstek bij onze bank. Wij kunnen de financieringskosten voor onze klanten laag houden vanwege de significante omvang van onze balans, ons efficiënte bedrijfsmodel en onze hoge kredietwaardigheid.

Het overgrote deel van de kredietportefeuille van onze bank bestaat uit kredietverlening aan (decentrale) overheden of instellingen onder garantie van (decentrale) overheden. Mede daardoor beschikken we over de hoogste kredietwaardigheidsratings: AAA/Aaa en staat de NWB Bank vijfde op de lijst van 's werelds veiligste banken.

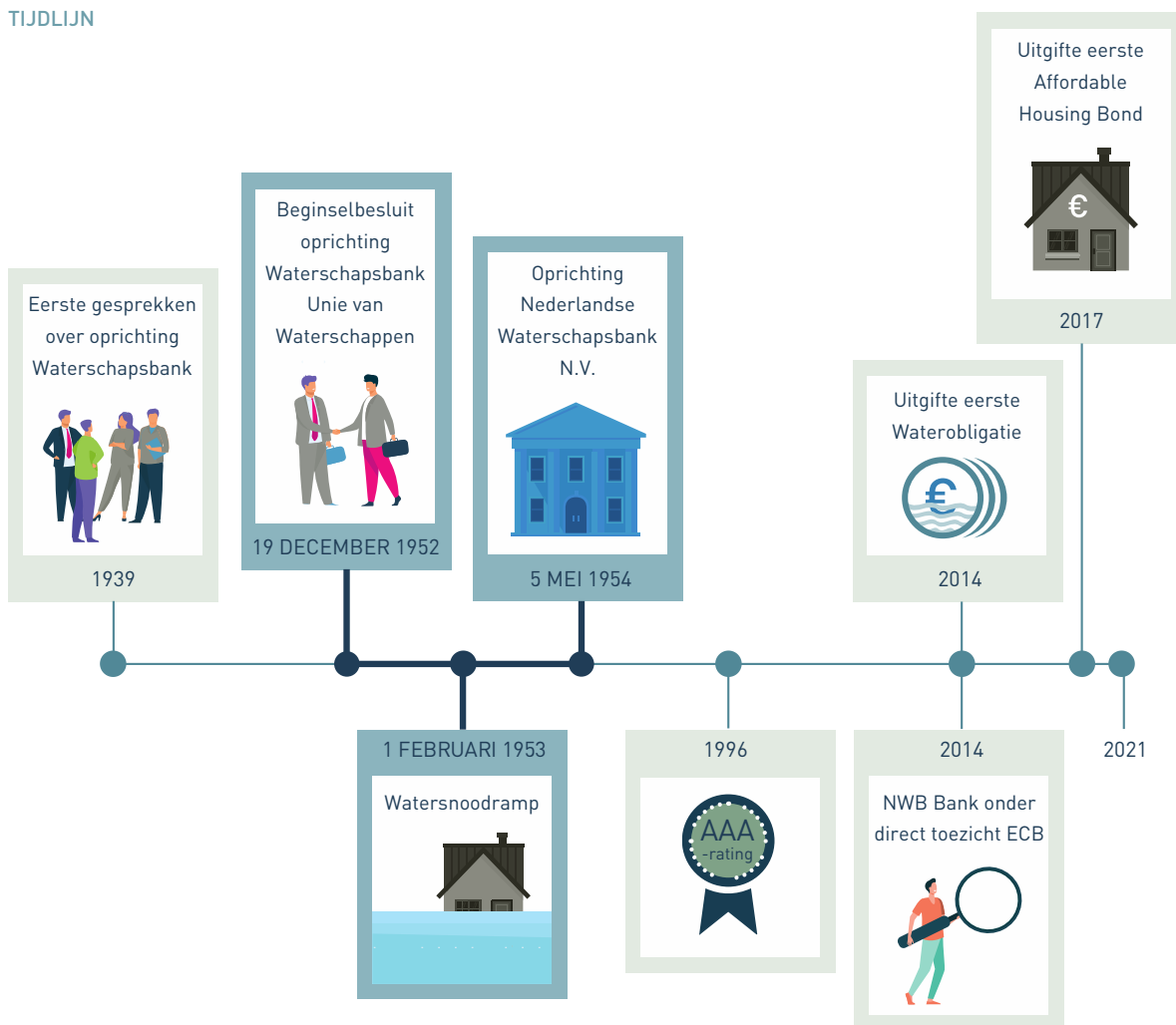
Vanwege onze hoge kredietwaardigheid, financiële deskundigheid en slagvaardige organisatie zijn we altijd in staat actief in te spelen op de financieringsbehoeften van de Nederlandse publieke sector, ook in moeilijke tijden.

Het geld dat we uitleenen aan onze klanten halen we op in de internationale geld- en kapitaalmarkt. We proberen dit zoveel mogelijk te doen met zogenoemde ESG-obligaties (Environmental, Social en Governance). Zo financieren we de activiteiten van de waterschappen met Waterobligaties (Green Bonds). Voor de financiering van de sociale woningbouw geven we SDG (Sustainable Development Goals) Housing Bonds uit. De ervaring en expertise die we hiermee de afgelopen jaren hebben

opgedaan, in combinatie met het grote volume, maken dat onze bank in Nederland koploper is en internationaal toonaangevend is als uitgever van ESG-obligaties.

Als significante bank staan we onder direct toezicht van de Europese Centrale Bank. Ondanks de intensiteit en hoge eisen van dit toezicht, dat voor een national promotional bank als de NWB Bank niet anders is dan voor een commerciële bank, houden we vast aan ons compacte en efficiënte organisatiemodel. De platte organisatie en open cultuur maken de NWB Bank tot een wendbare en slagvaardige organisatie waar transparantie en integriteit hoog in het vaandel staan.

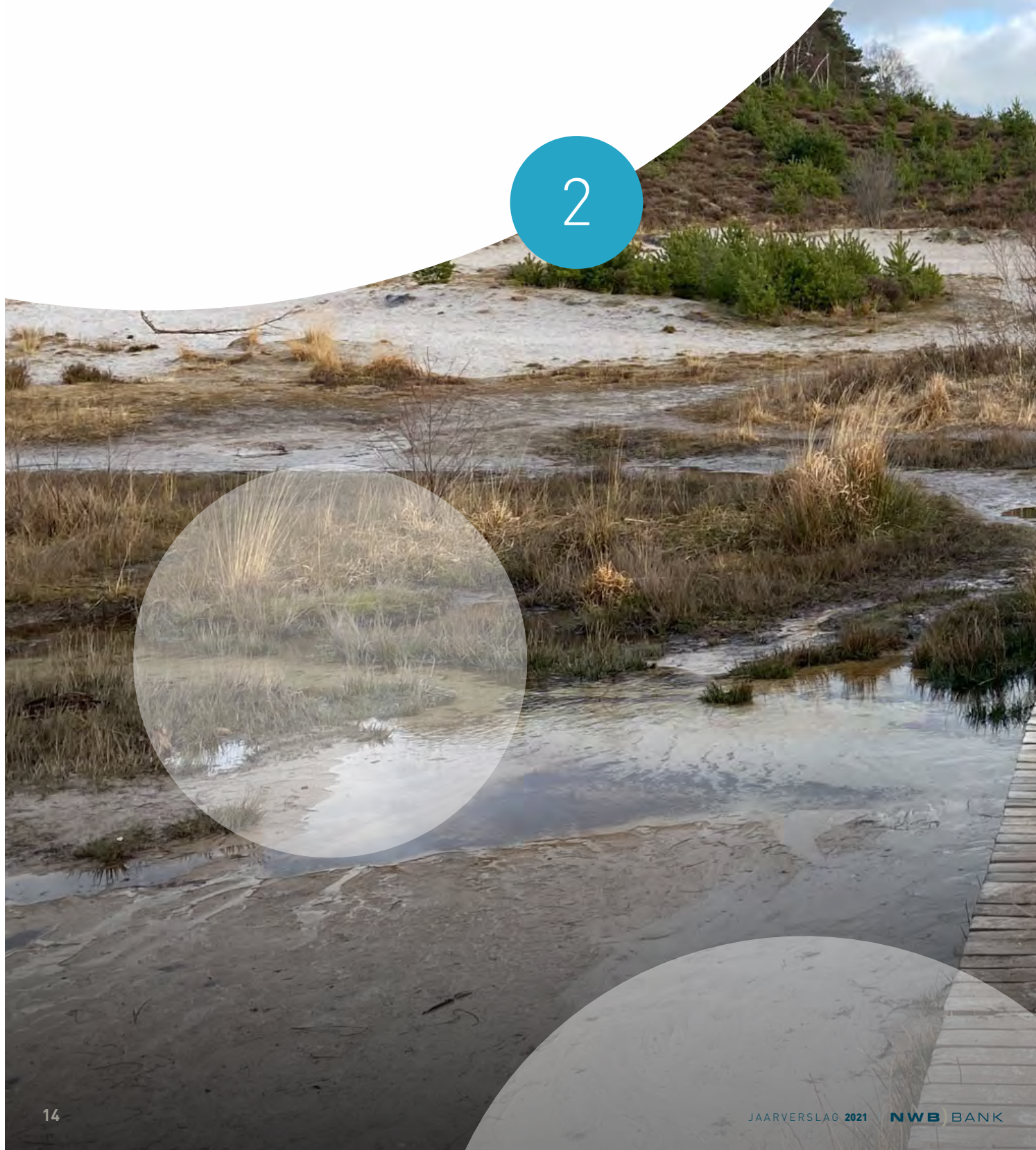
TIJDLIJN

DIRECTIEVERSLAG

2

Interview

Lidwin van Velden

Voorzitter van de directie

“Het lijkt er meer en meer op dat alles op zijn plek begint te vallen”

2021 was een bijzonder jaar. Hoe heb je dat ervaren, ook in het licht van COVID-19?

“In de zomer dachten we even dat we op weg waren naar een ‘nieuw normaal’. We hadden al een hybride werkregeling geïntroduceerd waarbij collega’s de mogelijkheid hebben om deels thuis en deels op kantoor te werken. Helaas kregen we de hele situatie rondom COVID-19 niet onder controle en moesten we in oktober als samenleving en organisatie opnieuw terugschakelen, dat was voor mij wel een teleurstelling.

Vanuit mijn rol en verantwoordelijkheid als CEO heb ik eerder bewust besloten om in ieder geval de helft van

mijn tijd op kantoor te zijn. Ik vind het belangrijk om zoveel mogelijk voeling te houden met de dagelijkse gang van zaken en met mijn collega’s. De hybride werkregeling geeft aan alle collega’s die ruimte. Ik vind de persoonlijke ontmoeting belangrijk in ons werk, met name ook voor het creatieve proces en ten behoeve van inspiratie en onderlinge samenwerking die nodig zijn voor het realiseren van onze missie als *de duurzame waterbank*. Persoonlijk contact is in het bijzonder belangrijk voor de vele nieuwe collega’s die tijdens de pandemie ervoor hebben gekozen om bij ons te komen werken en daar een bijdrage aan te gaan leveren.”

Wat waren voor jou de belangrijkste mijlpalen in 2021?

“Voor mij was de terugblik op onze strategie heel belangrijk. We hebben het afgelopen jaar echt de tijd genomen om te kijken waar we staan met onze strategie van *de duurzame waterbank* die we in 2018 hebben vastgesteld en waarmee we in 2019 van start zijn gegaan. We waren in de zomer precies 2,5 jaar onderweg met deze strategie en tijdens onze mid-term review hebben we gekeken naar wat we hebben bereikt en of we misschien onze koers moeten bijstellen.

Onze conclusie was dat we heel tevreden zijn met de ingezette koers! Het lijkt er meer en meer op dat alles op zijn plek begint te vallen. In 2018 waren er natuurlijk al discussies over klimaat, natuur en duurzaamheid, maar die zijn de afgelopen jaren in een stroomversnelling gekomen. Kijk maar eens naar de aandacht hiervoor in het regeerakkoord van het nieuwe kabinet! Wij willen als publiekesectorbank zoveel mogelijk een bijdrage leveren aan de verduurzaming van Nederland en daar steken we ook onze nek voor uit.

Het is voor ons een belangrijk besluit geweest om iets meer risico te gaan nemen en in de financiering van duurzame energieprojecten te stappen. Ik ben er trots op dat wij inmiddels een duurzame energie-portefeuille hebben van ruim € 1,1 miljard. We willen die portefeuille verder uitbreiden en daarbij blijven we natuurlijk wel altijd de link met de publieke sector opzoeken. Projecten die volledig commercieel gefinancierd kunnen worden doen we niet.

Ondertussen zijn we ook hard bezig geweest met het in kaart brengen van onze impact als bank. Daar draait het uiteindelijk om. In 2020 hebben we voor het eerst gerapporteerd over de klimaatimpact van onze kredietverlening nadat we ons in 2019 hebben aangesloten bij het Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF). We hebben nu voor drie jaren op rij de klimaatvoetafdruk van onze kredietverlening nagenoeg volledig in beeld en ik ben blij om te zien dat zowel de absolute als de relatieve uitstoot afneemt.

Uiteindelijk mag onze kredietverlening in 2050 per saldo geen CO₂-uitstoot meer veroorzaken. In navolging van ons commitment aan het klimaatakkoord van de Nederlandse regering hebben we het afgelopen jaar hard gewerkt aan ons klimaatactieplan. De afname van de klimaatvoetafdruk van onze kredietverlening gaat niet vanzelf en wij hebben een verantwoordelijkheid om te sturen op de doelstellingen van Parijs. We hebben afgelopen jaar reductiedoelstellingen geformuleerd om in stappen dat doel van per saldo nul uitstoot te bereiken. We zijn daarbij transparant én ambitieus, want het zijn minimale doelstellingen, het liefst gaan we verder!”

Jullie klimaatactieplan is tegelijk met dit jaarverslag gepubliceerd en hierin staat hoe jullie aan de doelstellingen van Parijs gaan voldoen. Hoe werkt dit plan in de praktijk?

“We gaan actief met onze klanten in gesprek over hun doelstellingen en prestaties op het gebied van het klimaat. We noemen dit engagement. We vragen van zoveel mogelijk klanten hun plannen en prestaties op en gaan die vervolgens toetsen. In dat kader is het goed dat we ook op sectorniveau kijken en praten over de doelstellingen. Op basis daarvan kunnen we vervolgens het gesprek aangaan met de individuele klanten en bespreken waar ze staan ten opzichte van de sectordoelstellingen.

We gaan het met onze klanten overigens nadrukkelijk niet alleen over klimaat hebben, maar richten ons bijvoorbeeld ook op circulaire economie en biodiversiteit. Biodiversiteit en klimaat hangen duidelijk met elkaar samen; zo zijn bossen niet alleen belangrijk voor het klimaat maar ook voor het behoud van natuur en ecosystemen. Behalve het commitment aan het klimaatakkoord hebben we eveneens de Finance for Biodiversity Pledge getekend waarbij we hebben gezegd dat we onze impact op de biodiversiteit in beeld willen hebben en deze willen verminderen. Hiervoor hebben we ons aangesloten bij PBAF, het Partnership for Biodiversity Accounting Financials, zeg maar het broertje van PCAF maar dan voor biodiversiteit. Afgelopen jaar hebben we in dat kader voor het eerst voor een van onze klanten een inschatting gemaakt van hun biodiversiteitsimpact. Ik vind het mooi om te

zien dat de waterschappen naast het verbeteren van de waterkwaliteit ook veel aandacht besteden aan ecologisch beheer, natuurvriendelijke oevers, bloemrijke dijken en de natuurinclusieve inrichting van waterbergingen.”

En wat gaan jullie zelf doen om de verduurzaming te versnellen?

“Goed dat je dit vraagt want ik vind dat wij zelf het goede voorbeeld moeten geven en verantwoordelijkheid moeten nemen. We zien volop mogelijkheden om als bank de energietransitie te versnellen. Het financieren van duurzame energieprojecten is daar een goed voorbeeld van. De kennis die wij bij deze projectfinanciering opdoen, zetten we nadrukkelijk in voor onze andere klanten zoals waterschappen en gemeenten. Zij zijn natuurlijk ook bezig met verduurzamen en werken samen met andere publieke autoriteiten, ik noem bijvoorbeeld de regionale energiestrategieën. We vertellen hen onder andere over de verschillende financieringsvormen die er bestaan, denk daarbij aan het verschil tussen project- en balansfinanciering. Ook zoeken we steeds weer mogelijkheden om samen met andere partijen duurzame financieringen tot stand te brengen. Een mooi voorbeeld hiervan is het Klimaatfonds voor de landbouw waarbij onder andere het minister van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit betrokken is. Dit fonds is gericht op de financiering van projecten die bijdragen aan de verduurzaming van de landbouw en het behoud van biodiversiteit.

Daarnaast zijn we bezig met het aanbieden van zogenoemde sustainability linked loans. Bij dit soort leningen spreken we met de klant vooraf een aantal duurzame KPI's af, zoals bijvoorbeeld vermindering van de CO₂-uitsoot en het vergroten van ecologisch beheerd gebied, maar het kan ook gaan om diversiteit in hun organisatie. Als de klant die KPI's dan haalt, geven wij een korting op de lening en dus iets van onze marge weg. *Put your money where your mouth is*, zoals de Engelsen dat zo mooi zeggen. Engagement alleen vind ik te makkelijk.

Verder willen we als *de* duurzame waterbank graag bijdragen aan innovatie en verduurzaming in de publieke watersector. Een goed voorbeeld is de Green Deal Aquathermie. Waterschappen hebben hier veel aandacht voor en we zien dat daar mogelijkheden liggen om de energietransitie te versnellen. We hebben ons eerder bewust bij de Green Deal aangesloten om te kijken of we, vanuit onze expertise op het gebied van financiering en governance, al vanaf het begin af aan kunnen meedenken en kennis kunnen opdoen, zodat wij, op het moment dat dit soort projecten gefinancierd moeten worden, er helemaal klaar voor zijn.

Tot slot vind ik het belangrijk dat we ons ook breder inzetten voor de verduurzaming van de financiële sector. Dat doen we onder andere door onze actieve participatie in de Werkgroep Biodiversiteit en Werkgroep Circulariteit van het Platform voor Duurzame Financiering van De Nederlandsche Bank.”

Het afgelopen jaar zijn jullie volop aan de slag gegaan met de versterking van de interne organisatie en is het Lighthouse-veranderprogramma ontstaan. Kan je daar wat meer over vertellen?

“In 2020 hebben we als directie samen met het management een viertal prioriteiten voor de interne organisatie geformuleerd. We groeien als organisatie en hebben geconstateerd dat de interne organisatie aandacht en versterking behoeft. Uit het begin vorig jaar geconstateerde fraude-incident hebben we ook een aantal belangrijke lessen getrokken. Ik zag het als een kans om dit alles integraal te benaderen en te versnellen door het samen te brengen in een veranderprogramma dat we 'Lighthouse' hebben genoemd. Door het in een bankbreed programma te gieten, kunnen we beter het overzicht behouden van alle projecten en initiatieven, de hele organisatie erbij betrekken en er ook goed verantwoording over afleggen aan onze raad van commissarissen.

Concreet bestaat het veranderprogramma uit drie werkstromen. De eerste stroom is “Stable bank” en daarin draait het om het verstevigen van onze controls bij de kredietverstrekking en van ons kredietbeheer. De tweede stroom hebben we “Bank of the future” genoemd en in dat kader zijn we met elkaar plannen aan het maken voor hoe die bank van de toekomst eruit moet gaan zien. We zetten volop in op digitalisering en de integratie van ESG in onze primaire processen. De derde stroom is “Winning work environment; great bank to work” en daarin gaat het onder andere om interne communicatie, cultuur en risicobewustzijn. Door Lighthouse leren we als organisatie beter om te gaan met verandering en ik merk dat er een hele positieve dynamiek ontstaat in de organisatie.”

Hoe was de samenwerking met de raad van commissarissen in 2021?

Het was natuurlijk een intensieve tijd, vooral vanwege de ontdekking van het fraude-incident begin vorig jaar en de start van het veranderprogramma. De raad heeft rondom het incident een belangrijke adviserende rol gespeeld. Ze waren altijd bereikbaar en beschikbaar en stonden klaar met hun gevraagd en ongevraagd advies op basis van hun uitgebreide kennis en ervaring. Overigens hebben we ook veel steun en support ervaren van onze aandeelhouders. Dat was fantastisch om te merken. Gaandeweg het jaar is het zwaartepunt van onze gesprekken met de raad steeds meer gaan opschuiven naar andere onderwerpen en hebben we het incident achter ons kunnen laten. De tweede helft van het jaar hebben we ons samen met de raad vooral gericht op de mid-term review van onze strategie en het veranderprogramma.”

Wonen is een belangrijk aandachtspunt in het nieuwe regeerakkoord. Welke rol moet de NWB Bank hierin spelen?

“Als bank financieren wij ruim een derde van alle sociale woningbouw in Nederland dus wonen is een belangrijk vraagstuk voor ons. We leveren daarom een actieve bijdrage aan de discussies over dit onderwerp. Zelf ben ik lid van de Denktank voor de Woningmarkt en als bank voeren we behalve met onze klanten regelmatig gesprekken met de verantwoordelijke ministeries, koepelorganisaties en met de borgings- en toezichthoudende autoriteiten van de woningcorporaties.

We hebben echt een integraal verhaal nodig voor de inrichting van Nederland. Het is essentieel dat we goed nadenken over een toekomstbestendige inrichting van ons land om nu én in de toekomst duurzaam en betaalbaar te kunnen wonen. Daar komen veel zaken bij kijken dus een integrale benadering is cruciaal. Zo hebben de waterschappen en de deltacommissaris aangegeven dat bij het bouwen van nieuwe woningen nadrukkelijk meer rekening gehouden moet worden met klimaatverandering en de bescherming tegen water. In het regeerakkoord staat nu dat water en de bodem een sturend principe moeten zijn bij de ruimtelijke inrichting van ons land. Het is goed dat we nu weer een minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening hebben.”

Vorig jaar organiseerde de NWB Bank een Women in Water-evenement. Hoe kwamen jullie op dit idee?

Dit was voor mij echt een persoonlijk hoogtepunt van afgelopen jaar. Het idee voor dit evenement kwam van een collega binnen de bank. In eerste instantie was het idee om een intern event te organiseren over carrière, positie en netwerken maar al brainstormend besloten we het breder te trekken. We hebben meteen de daad bij het woord gevoegd als het gaat om netwerken en ook allerlei vrouwen op interessante posities in de waterwereld uitgenodigd. En die zijn er zeker, ook binnen onze raad van commissarissen! Mooi om als waterbank een platform te kunnen bieden voor vrouwen in de waterwereld.”

Wat zijn volgens jou de grote thema's voor de NWB Bank in 2022?

“Op strategisch niveau vind ik het belangrijk om onze focus op verduurzaming voort te zetten. Ook het nieuwe kabinet zet volop in op de verduurzaming van Nederland en ik denk echt dat wij daar in lijn met onze strategie een rol in kunnen en moeten spelen. Ik vind het goed om te lezen dat de nieuwe minister van Financiën vindt dat staatsdeelnemingen een belangrijke rol spelen in het realiseren van de klimaatdoelstellingen. Er wordt van ons als publieksectorbank verwacht dat wij ons inzetten voor de vergroening van de financiële sector en het mogelijk maken van groene investeringen én dat wij een voorbeeldrol pakken ten aanzien van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Dat vind ik een belangrijke boodschap en ik ga daar ook graag het gesprek over aan met haar.

Het tweede is het verder inbedden van ESG in onze eigen organisatie. Duurzaamheid moet nog meer onderdeel worden van onze primaire processen; het is niet iets wat je er bij doet. Het is een kerntaak en dat komt onder andere tot uiting bij de implementatie van ons klimaatactieplan. Ik zie veel enthousiasme bij onze medewerkers om met ESG aan de slag te gaan. Het verder integreren van ESG in onze primaire processen is expliciet onderdeel van werkstroom 2 van het Lighthouse-programma 'Bank of the future'.

Het derde grote thema is de verdere groei van onze organisatie. We maken een groeispurt door en we moeten nadrukkelijk stilstaan bij de inrichting van onze organisatie en de manier waarop we ons werk met elkaar doen. Dit vraagstuk staat centraal in werkstroom 3 van Lighthouse, 'Winning work environment; great bank to work'.”

DE WERELD, EUROPA EN NEDERLAND IN 2021

Het afgelopen jaar stond opnieuw voor het grootste deel in het teken van de coronapandemie. Gedurende grote delen van het jaar golden er verregaande contactbeperkende maatregelen om de verspreiding van het virus tegen te gaan en was thuiswerken gedurende het grootste deel van het jaar het devies. Halverwege het jaar leek de door de overheid ingezette vaccinatiestrategie zijn vruchten af te werpen en daalde het aantal besmettingen en ziekenhuisopnames. Het einde van de pandemie leek daarmee even in zicht maar in het najaar keerde het tij opnieuw door de sterke opkomst van de omikronvariant van het coronavirus. Aan het einde van het jaar zat Nederland opnieuw in lockdown.

STERK ECONOMISCH HERSTEL MAAR MET HOGE INFLATIE

Ondanks de beperkende maatregelen heeft de economie zich sterk hersteld van de klap die de coronapandemie sinds 2020 toediende, zowel op wereld- als op Europees en nationaal niveau. De Nederlandse economie is na de eerste coronagolf krachtig opgeveerd en het aanpassingsvermogen is groot gebleken. De groei is vooral toe te schrijven aan een stijging van de consumptie door huishoudens, sterke groei van de internationale handel en de overheidsbestedingen. Het herstel van de economie in Nederland was over het algemeen sterker dan in de rest van de eurozone. Wel is er wereldwijd sprake van een fors gestegen inflatie. Zo bedroeg die in Nederland in december 5,7 procent op jaarbasis. Belangrijkste aanjager zijn de hoge energieprijzen, met name van gas. Door de snelle neergang van de economie tijdens corona en het snelle herstel daarna met ook nog af en toe lockdowns in verschillende landen, zijn er tekorten ontstaan aan allerlei grondstoffen en producten.

INVLOED CENTRALE BANK EN OVERHEID OP ECONOMIE

De ECB is van mening dat de hoge inflatie in principe tijdelijk is, mede omdat zij verwacht dat de tekorten op termijn verdwijnen. De ECB heeft haar beleidsrente het afgelopen jaar mede daarom niet aangepast. De depositorente bedroeg het gehele afgelopen jaar -0,5%. Ook bij de stimuleringsprogramma's van de ECB tegen de coronacrisis zijn er afgelopen jaar geen veranderingen geweest. Zo konden banken gebruik blijven maken van de zogenoemde TLTRO-faciliteit om tegen een voordelig tarief geld te lenen met als doel dat dit voordeel via de kredietverlening wordt doorgegeven aan klanten. In maart trokken Europese banken voor € 331 miljard aan financiering aan via dit loket (de één-na-hoogste omvang tot nog toe) en in totaal is voor € 2.190 miljard aan goedkope TLTRO-funding verstrekt door de ECB. Wel gaf de ECB in het najaar te kennen dat zij het speciale Pandemic Emergency Purchase Programme (PEPP), dat tot en met maart 2022 loopt, waarschijnlijk niet zal verlengen.

De Nederlandse overheid is het afgelopen jaar de economie blijven stimuleren via verschillende maatregelen, hoewel van de zomer nog werd gedacht dat dit na 1 oktober niet meer nodig zou zijn. Ondernemers die in financiële problemen zijn gekomen door de coronacrisis kunnen aanspraak maken op tijdelijke financiële regelingen om onder andere te kunnen voorzien in hun vaste lasten en personeelskosten. In totaal heeft de Nederlandse overheid sinds het begin van de pandemie tientallen miljarden extra uitgegeven aan steunmaatregelen. Als gevolg hiervan is de staatsschuld opgelopen maar de overheidsfinanciën blijven vooralsnog onder controle en ook binnen de Europese schuldennorm van 60% van het bbp.

EEN NIEUW EN DUURZAAM REGEERAKKOORD

Op 17 maart 2021 vonden in Nederland verkiezingen plaats voor de Tweede Kamer. Het duurde echter tot 15 december voor er een coalitieakkoord kon worden gepresenteerd. Het was daarmee de langste kabinetsformatie ooit. Gezondheidszorg, de woningmarkt en de verhouding politiek-burger zijn belangrijke onderwerpen in het akkoord en er is nadrukkelijk ook veel aandacht voor verduurzaming. Om uiterlijk in 2050 klimaatneutraal te zijn, wordt het doel voor 2030 in de Klimaatwet aangescherpt tot ten minste 55 procent CO₂-reductie ten opzichte van 1990. De oprichting van een speciaal Klimaatfonds ter grootte van € 35 miljard moet daar mede voor gaan zorgen.

Onze aandeelhouders, de waterschappen, zijn blij dat door het nieuwe kabinet heel bewust een klimaatbestendige en waterbewuste weg wordt ingeslagen. Uit het coalitieakkoord blijkt dat voor de ruimtelijke inrichting van Nederland water en bodem nog meer sturend worden. Dat het van groot belang is dat de overheid blijft werken om onze woonomgeving en infrastructuur beter bestendig te maken tegen extreem weer, werd medio juli pijnlijk duidelijk toen de provincie Limburg te maken kreeg met grote wateroverlast door extreme regenval en hoge waterstanden.

Behalve een Klimaatfonds komt er ook een apart fonds voor veranderingen in de landbouw en herstel van natuur. Het nieuwe kabinet heeft hiervoor tot 2035 € 25 miljard beschikbaar gesteld. Het verminderen van stikstofuitstoot wordt uit dat fonds gefinancierd, want alleen daardoor kan de kwetsbare natuur in Nederland worden hersteld en behouden. Uit het coalitieakkoord spreekt verder veel urgentie om de problemen op de woningmarkt aan te pakken. De woningcorporaties spelen daarbij een belangrijke rol en omarmen de afschaffing van de verhuurderheffing. Zij krijgen hierdoor meer ruimte om te investeren in bouw, verduurzaming, leefbaarheid en betaalbaarheid van woningen in Nederland.

STRATEGIE EN WAARDECREATIE

STRATEGIE

Missie

Het is onze missie om als bank van en voor de publieke sector onze klanten te helpen maatschappelijke meerwaarde te creëren.

Duurzaamheid is een belangrijk en integraal onderdeel van maatschappelijke meerwaarde. Duurzaamheid zit in het DNA van onze bank. Klimaatadaptatie, klimaatmitigatie en het verbeteren van biodiversiteit behoren tot de kerntaken van waterschappen en zij spelen een belangrijke rol in de energietransitie. Ook van een andere belangrijke klantengroep, de woningcorporaties, wordt een voortrekkersrol verwacht in de verduurzaming van de gebouwde omgeving in Nederland. Circa 30% van de Nederlandse woningen betreft sociale volkshuisvesting en de komende jaren investeren de woningcorporaties volop in klimaatneutrale nieuwbouw, het energiezuiniger maken van bestaande sociale huurwoningen en het laag houden van de sociale huren.

Visie

Wij zijn een duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken bank en zijn altijd beschikbaar voor onze klanten. We bieden hen passende en zo gunstig mogelijke financiering. Zo houden we de financieringslasten van de publieke sector laag en de verduurzaming van Nederland betaalbaar.

Sinds de oprichting in 1954 is de strategie van onze bank gericht op het efficiënt bundelen van de financieringsbehoeften van onze klanten in het publieke speelveld. We zijn daarbij kosten- en risicobewust en maken gebruik van onze AAA/Aaa-ratings om op een goedkope en duurzame manier geld aan te trekken.

Lange termijn

De directie en de raad van commissarissen hebben een aantal randvoorwaarden geformuleerd waarbinnen

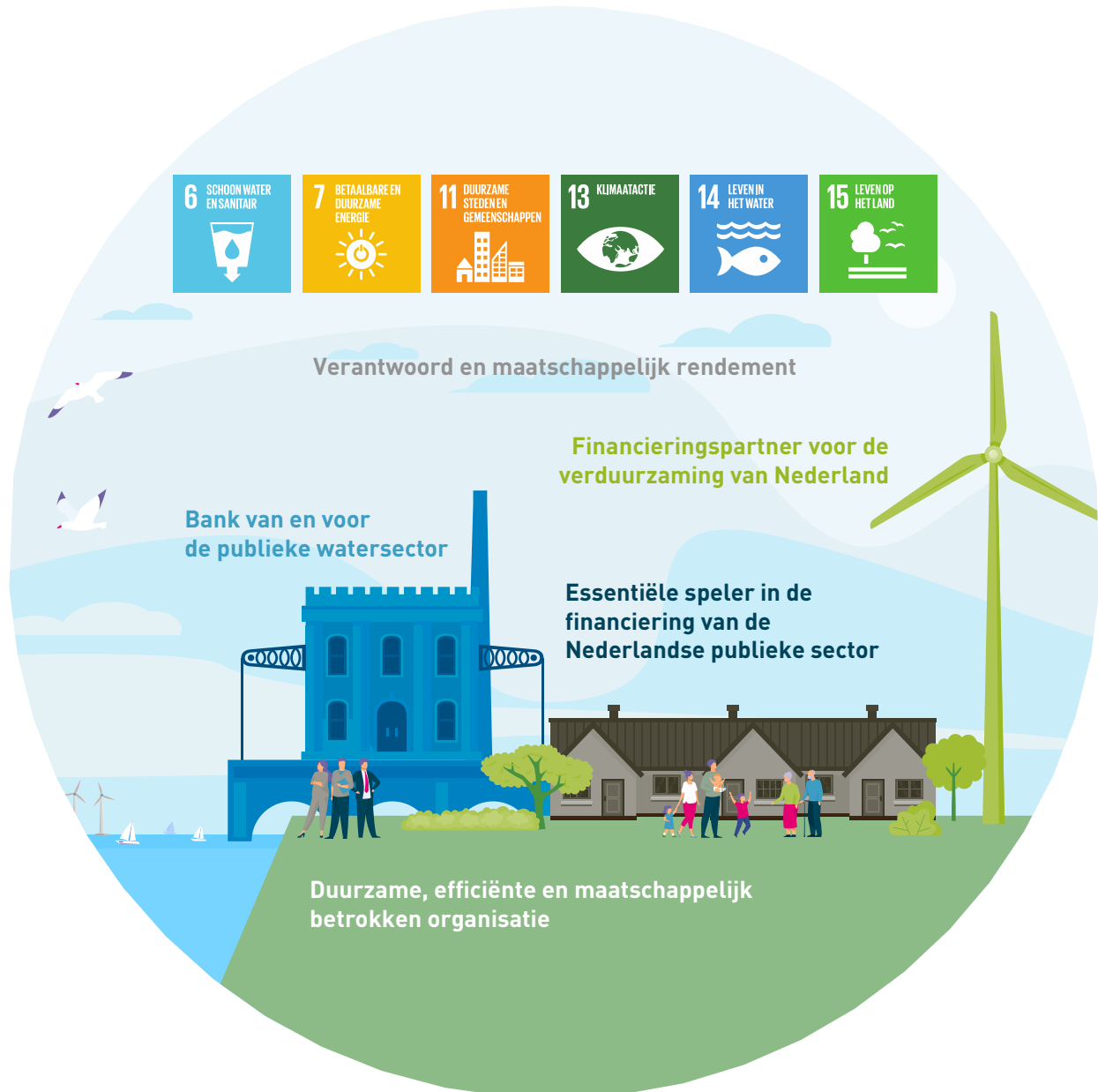
de bank moet opereren om van toegevoegde waarde te zijn voor onze klanten, aandeelhouders en overige stakeholders. Belangrijke uitgangspunten zijn onder andere het behoud van de hoge kredietwaardigheidsratings en de status van promotional bank. Dat laatste betekent dat, conform Europese regelgeving, in omvang ten minste 90% van de totale kredietverlening van de bank kwalificeert als zogenoemde promotionele lening en daarmee bijdraagt aan het realiseren van publieke beleidsdoelen.

We hebben een lage risicobereidheid die statutair verankerd is en tot uitdrukking komt in het feit dat de activiteiten van onze bank duidelijk gelieerd zijn aan de Nederlandse publieke sector en ook als zodanig herkenbaar zijn voor onze aandeelhouders, rating agencies en investeerders. Dit resulteert erin dat het overgrote deel van onze kredietportefeuille leningen aan Nederlandse (decentrale) overheden betreft alsmede leningen onder garantie van deze overheden. Tot slot vormt de vereiste dat onze organisatie zelf goed toegerust is op bestaande en nieuwe taken, zowel op commercieel vlak als op het gebied van risicobeheersing, onderdeel van dit strategisch kader.

Middellange termijn

In 2018 heeft de directie, in afstemming met de raad van commissarissen en stakeholders, binnen het strategisch kader een vernieuwde strategie voor de middellange termijn vastgesteld. We hebben deze de strategie van 'de duurzame waterbank' genoemd. Daarbij hebben we voor de periode 2019-2023 concrete doelstellingen geformuleerd. Afgelopen jaar hebben we de doelstellingen doorgetrokken naar 2026 op basis van een positieve uitkomst van de mid-term review van de resultaten van deze strategie. Aan de strategie van 'de duurzame waterbank' zijn zes Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties gekoppeld die voor onze bank het meest relevant zijn. Dit zijn logischerwijs ook de doelstellingen waar we als bank de meeste impact op hebben.

STRATEGIE VAN DE NWB BANK

De strategie van de NWB Bank bestaat uit vijf thema's: drie pijlers, een fundament en een sluitstuk. We lichten deze stuk voor stuk in deze volgorde toe en geven per strategisch thema aan welke van de zes door ons geselecteerde SDG's hierbij aansluiten:

1. Wij zijn dé bank van en voor de publieke watersector
Onze bank is de primaire integrale financiële dienstverlener van de waterschappen en bij de financiering van deze aandeelhouders streven we naar een zo hoog mogelijk marktaandeel. Door het verstrekken van passende financiering tegen zo laag mogelijke kosten, helpen we de waterschappen bij hun taken op het gebied van hoogwaterbescherming,

waterbeheer en waterkwaliteit. Voor de financiering van de kredietverlening aan de waterschappen geven we Waterobligaties (Green Bonds) uit.

Drinkwaterbedrijven zijn van oudsher ook een belangrijke klantgroep van onze bank. De financiering van deze klanten past bij uitstek bij het profiel van 'de duurzame waterbank'. Drinkwaterbedrijven hebben als belangrijkste taak om consumenten en bedrijven van hoogwaardig en voldoende drinkwater te voorzien. De omvang van onze kredietverlening aan deze sector willen we waar mogelijk verder uitbreiden.

De SDG die perfect aansluit bij het zijn van de bank van en voor de publieke watersector is SDG 6: Verzeker toegang tot duurzaam beheer van water en sanitatie voor iedereen. Daarnaast zijn ook de SDG's 13, 14 en 15 relevant voor dit strategisch thema.

SDG 13 gaat over het nemen van dringende actie om klimaatverandering en haar impact te bestrijden. Aanpassing van Nederland aan klimaatverandering is een integraal onderdeel van de taken van de waterschappen. Waterschappen zijn ook actief op het gebied van tegengaan van biodiversiteitsverlies. Daar sluiten de SDG's 14 en 15 goed bij aan.

SDG 14 gaat over het behoud en duurzaam gebruikmaken van de oceanen, de zeeën en de maritieme hulpbronnen. De waterschappen werken aan schoon en ecologisch gezond oppervlaktewater. Zij streven daarbij zowel naar een optimale waterkwaliteit voor de gebruikers (zoals de landbouw, drinkwaterbedrijven en recreatie) als naar goede biologische en chemische omstandigheden voor de planten en dieren die in het water leven. Het in stand houden en verbeteren van biodiversiteit is daarbij een belangrijk aandachtspunt.

De waterschappen hebben met hun activiteiten niet alleen invloed op de biodiversiteit in het water, maar ook op het land. Daar gaat SDG 15 over: Bescherm, herstel en bevorder het duurzaam gebruik van ecosystemen, beheer bossen duurzaam, bestrijd woestijnvorming en landdegradatie en draai het terug

en roep het verlies aan biodiversiteit een halt toe. Bij het beheer en onderhoud van het watersysteem hebben de waterschappen te maken met natuurwetgeving die grotendeels is vastgelegd in de Wet Natuurbescherming. Het onderdeel 'soortbescherming' van deze wet ziet toe op de duurzame instandhouding van dier- en plantensoorten in Nederland. De waterschappen hebben afgesproken dat zij zich de komende jaren actief gaan inzetten om de biodiversiteit in Nederland te versterken.

2. Wij zijn een essentiële speler in de financiering van de publieke sector

Onze bank voorziet gemeenten, provincies en instellingen onder garantie van (decentrale) overheden zoals woningcorporaties, zorg- en onderwijsinstellingen van passende en zo goedkoop mogelijke financiering. De sociale volkshuisvesting is qua uitstaande schuld omvang het grootst binnen de publieke sector en daarmee ook onze grootste klantgroep. Om onze impact in deze sector te vergroten, geven we SDG Housing Bonds uit. De opbrengsten van deze duurzame obligaties worden aangewend voor de financiering van corporaties en helpen hen bij het betaalbaar houden van de sociale huren en de verduurzaming van hun woningvoorraad.

De afgelopen tien jaar hebben we in totaal bijna € 79 miljard aan langetermijnkredietverlening verstrekt. We streven een substantieel marktaandeel na en met een balanstotaal van circa € 100 miljard zijn we een significante speler in het Nederlandse bankenlandschap. Onze bank draagt, met name in de publieke sector, bij aan een financieel gezond, sociaal en innovatief maatschappelijk speelveld waarin efficiënt en effectief wordt omgegaan met de publieke middelen.

Door de jaren heen hebben we met ons kredietbeleid en productenaanbod ingespeeld op de behoeftes van de publieke sector. Zo zijn we actief op het gebied van financiering van Publiek-Private Samenwerkingsverbanden en investeren we in obligaties op basis van gesecuritiseerde hypotheek met een Nationale Hypotheek Garantie (NHG RMBS). Daarnaast hebben we de bewuste keuze gemaakt om ook kredieten te verstrekken aan klanten in de publieke sector met

een, relatief gezien, beperkte financieringsbehoefte. Denk daarbij aan financieringsvragen van amateur sportverenigingen (onder gemeentegarantie). Vanwege de relatief beperkte omvang is het lastig om dergelijke relatief kleine financieringen kostenefficiënt te bedienen. De hoeveelheid tijd die gemoeid is met het analyseren van de sector en de individuele klanten staat vaak niet in verhouding tot de omvang van het krediet. Als we alle kosten die we moeten maken voor een goede analyse zouden vertalen in een kredietopslag, zou dit tot hogere opslagen leiden maar vanwege de maatschappelijke rol van onze bank zien we hiervan af en worden ook deze (kleine) klantgroepen door ons zo aantrekkelijk mogelijk gefinancierd.

De SDG's die aansluiten bij deze strategische pijler zijn de SDG's 11 en 13. SDG 11 gaat over het inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam maken van steden en menselijke nederzettingen. Woningcorporaties bezitten bijna 30% van de totale woningvoorraad in Nederland en onze bank voorziet in ongeveer een derde van de financieringsbehoefte van de woningcorporaties. SDG 13 gaat over het nemen van klimaatactie. Van de woningcorporaties wordt een voortrekkersrol verwacht in de verduurzaming van Nederland maar ook gemeenten en provincies werken aan het verhogen van de weerbaarheid van ons land en aanpassing aan klimaatrisico's. Zij zijn onder andere verantwoordelijk voor een klimaatrobuuste ruimtelijke ordening en nemen maatregelen om wateroverlast, droogte en hittestress tegen te gaan.

3. Wij zijn financieringspartner voor de verduurzaming van Nederland

Dit is de jongste pijler van onze strategie. Sinds 2019 zijn we actief in de directe financiering van duurzame energieprojecten en van infrastructuur die cruciaal is voor duurzame energie, zoals warmtenetten. Overheidsinstellingen en bedrijven die over een subsidie 'Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie (SDE+)' beschikken, kunnen bij ons terecht voor projectfinanciering. Voorbeelden hiervan zijn zon- en windenergie, maar ook bijvoorbeeld aquathermie. Op die manier leveren wij een belangrijke bijdrage

aan een betaalbare energietransitie in Nederland en geven wij concreet invulling aan ons commitment aan het Klimaatakkoord.

Het bijdragen aan de transitie naar een klimaatneutrale en circulaire economie, door het verstrekken van gepaste financiering tegen lage kosten, sluit aan bij SDG 7: Verzekert toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen. Vanzelfsprekend staan deze activiteiten ook in het teken van SDG 13: Neem dringend actie om klimaatverandering en haar impact te bestrijden.

Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie

Het zogenoemde fundament onder de strategie van onze bank is onze duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie. Wij zijn een zeer kostenefficiënte en (naar risico gewogen) sterk gekapitaliseerde bank onder toezicht van de Europese Centrale Bank. Dit betekent niet alleen een lage cost/income ratio, maar ook een zekere mate van wendbaarheid. Aan de ene kant vergen de diversificatie van de kredietverlening en toenemende eisen die aan banken worden gesteld verdere investeringen in kennis, personeel en systemen, aan de andere kant blijven we met onze circa 90 medewerkers zeer kostenefficiënt. Om het fundament van onze strategie verder te versterken, hebben we in 2020 vier prioriteiten vastgesteld die ondergebracht zijn in het in 2021 gestarte Lighthouse-veranderprogramma.

Als bank van en voor de publieke sector voelen we ons zeer betrokken bij de maatschappij. We willen met onze organisatie het goede voorbeeld geven en zetten stappen om onze eigen bedrijfsvoering te verduurzamen. Zo zijn nieuwe auto's in ons wagenpark alleen nog elektrisch en brengen we het energielabel van ons kantoor de komende jaren naar A. Ondanks de relatief beperkte voetafdruk van onze eigen bedrijfsvoering leveren wij dus ook een bijdrage aan SDG 13: Neem dringend actie om klimaatverandering en haar impact te bestrijden.

Verantwoord en maatschappelijk rendement

Verantwoord en maatschappelijk rendement kan worden gezien als het sluitstuk van onze strategie. Als promotional bank streven we geen winstmaximalisatie na. Het maken van een passende winst is wel noodzakelijk om de ambities van de bank te kunnen realiseren en om een passend dividend uit te kunnen keren. Met onze aandeelhouders komen we ieder jaar een normrendement op het eigen vermogen overeen. Nadrukkelijk hebben we ook oog voor het maatschappelijk rendement dat we met onze kredietverlening nastreven. Het meest in het oog springt daarbij de klimaatimpact van onze financiering en onze doelstelling om deze zoveel mogelijk te verminderen. In lijn met ons commitment aan het Nationaal Klimaatakkoord hebben we een actieplan ontwikkeld om de CO₂-uitstoot van onze kredietverlening jaar op jaar te verlagen en uiteindelijk in uiterlijk 2050 per saldo terug te brengen naar nul.

Kernwaarden

We kunnen onze maatschappelijke rol alleen optimaal vervullen als de samenleving, en de klant in het bijzonder, vertrouwen heeft in onze organisatie en in de integriteit waarmee we als bank opereren. 'Bewust, betrokken en betrouwbaar' zijn en blijven dan ook onze kernwaarden. We verwachten van onze medewerkers dat zij deze kernwaarden bij de uitoefening van hun functie actief uitdragen. Bovendien geldt dat wij voor onze financiering nagenoeg geheel afhankelijk zijn van de internationale geld- en kapitaalmarkt. Naast een hoge kredietwaardigheid, die tot uiting komt in de AAA/Aaa-ratings gelijk aan die van de Nederlandse Staat, zijn integriteit en transparante informatievoorziening mede daarom van groot belang. Dit geldt niet alleen voor investeerders, maar ook voor alle andere stakeholders van onze bank.

WAARDECREATIE

De waarde die we als NWB Bank aan de maatschappij toevoegen en het proces dat daaraan ten grondslag ligt, hebben we in beeld gebracht met het zogenoemde 'waardecreatiemodel'. Onze strategie komt terug in de verschillende onderdelen van dit model: input, business model, output, outcome en impact.

Input

Dit onderdeel van het waardecreatiemodel betreft de specifieke kwaliteiten die wij als bank hebben en de verschillende soorten 'kapitaal' die we gebruiken om waarde te creëren. We maken daarbij onderscheid tussen financieel, sociaal en relationeel, menselijk, intellectueel, organisationeel en natuurlijk kapitaal. Voorbeelden hiervan zijn de funding die we bij onze investeerders ophalen en de kennis en ervaring van onze medewerkers. Dit onderdeel van het waardecreatiemodel heeft betrekking op het fundament van onze strategie, 'de duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken bank'.

Business model

In dit onderdeel staan onze activiteiten centraal alsmede de zogenoemde 'enablers' die ervoor zorgen dat ons business model optimaal functioneert. Voorbeelden van enablers zijn risicomanagement, corporate governance, compliance en beloningsbeleid. Deze zorgen ervoor dat wij het ons beschikbare kapitaal op een effectieve, efficiënte en duurzame manier inzetten.

Output

Als bank van en voor de publieke sector hebben we één kerntaak: het verstrekken van passende financiering tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden. Onze kredietverlening beschouwen we daarom als beste voorbeeld van output. We onderscheiden daarbij drie financieringsstromen die parallel lopen aan de drie pijlers van onze strategie: bank van en voor de publieke watersector, essentiële speler in de financiering van de publieke sector en financieringspartner voor de verduurzaming van Nederland.

Outcome en impact

Bij outcome en impact kijken we naar de toegevoegde waarde die onze klanten met onze financiering voor ons als bank maar vooral voor de maatschappij creëren. We noemen dit in onze strategie 'verantwoord en maatschappelijk rendement'. Het gaat dus om zowel financieel rendement als ook om bijvoorbeeld de impact van onze kredietverlening op het klimaat. In dit onderdeel van het waardecreatiemodel komen ook de zes SDG's terug waar wij als bank de meeste impact op hebben.

WAARDECREATIEMODEL

INPUT

MET ONZE SPECIFIEKE KWALITEITEN

BUSINESS MODEL

... MOBILISEREN WE KAPITAAL TEGEN LAGE KOSTEN

Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie

Financieel kapitaal

We zijn sterk gekapitaliseerd en trekken funding aan tegen lage kosten op basis van onze hoge kredietwaardigheid en significante omvang.

Sociaal en relationeel kapitaal

We bedienen de volledige Nederlandse publieke sector en opereren als national promotional bank binnen alle relevante netwerken.

Menselijk kapitaal

Onze medewerkers zijn betrokken, deskundig en gemotiveerd om hun talenten in te zetten voor onze klanten en stakeholders.

Intellectueel kapitaal

We nemen een voortrekkersrol op het gebied van duurzame funding via ESG-obligaties.

Organisationeel kapitaal

We zijn een professionele en kostenbewuste organisatie met een sterke governance-structuur die transparantie en integriteit hoog in het vaandel heeft staan.

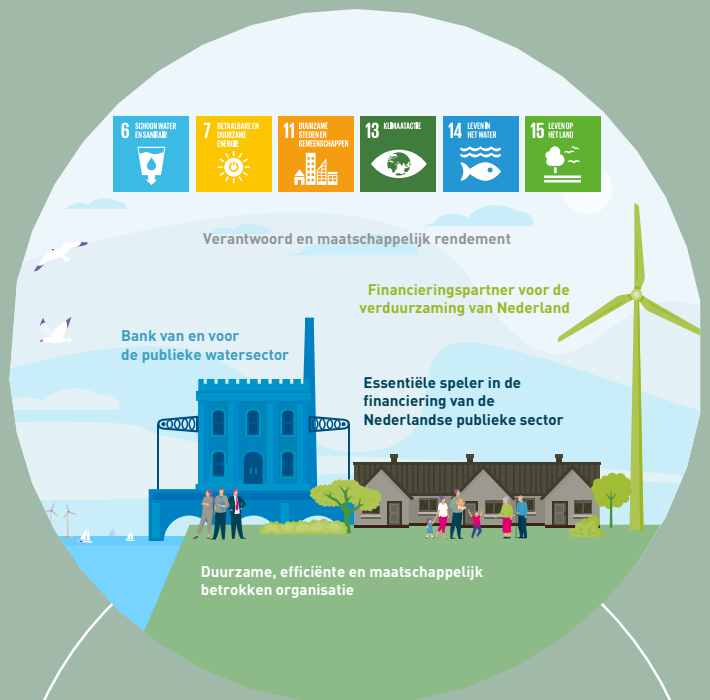

Natuurlijk kapitaal

We nemen maatregelen om de klimaat- en milieu-impact van onze eigen bedrijfsvoering te minimaliseren en waar nodig te compenseren.

Missie

Als robuuste en duurzame bank voor de publieke sector helpen we onze klanten maatschappelijke meerwaarde te creëren.

Door het efficiënt bundelen van de financieringsbehoefte van onze klanten trekken we, met behulp van onze AAA/Aaa-ratings, op een goedkope en duurzame manier geld aan voor de Nederlandse publieke sector.

Randvoorwaarden

- Risicomanagement
- Compliance
- Corporate Governance
- Beloningsbeleid
- Diversiteit & Inclusie

Kernwaarden

- Bewust
- Betrokken
- Betrouwbaar

OUTPUT

... VOOR PASSENDE FINANCIERINGEN
AAN DE NEDERLANDSE PUBLIEKE
SECTOR

**Bank van en voor de publieke
watersector**

WATERSCHAPPEN

DRINKWATERBEDRIVEN

**Essentiële speler in
de financiering van de
Nederlandse publieke sector**

WONINGCORPORATIES

GEMEENTEN

ZORGINSTELLINGEN

LENINGEN MET
OVERHEIDSGARANTIEPUBLIEK-PRIVATE
SAMENWERKING (PPS)
**Financieringspartner voor de
verduurzaming van Nederland**

DUURZAME ENERGIE

OUTCOME

... VOOR LAGE LASTEN VOOR DE BURGER
EN EEN BETAALBARE VERDUURZAMING

**Verantwoord en maatschappelijk
rendement**
Financieel kapitaal

We hebben een significant marktaandeel in de financiering van de Nederlandse publieke sector en realiseren een verantwoord rendement voor onze aandeelhouders.

Sociaal en relationeel kapitaal

We houden de financieringslasten voor onze klanten laag dankzij behoud van onze AAA/ Aaa-ratings en hoge ESG-ratings ten opzichte van onze peer group.

Menselijk kapitaal

Onze medewerkers zijn duurzaam inzetbaar, hebben volop ontwikkelingsmogelijkheden er is sprake van een hoge medewerkerstevredenheid.

Intellectueel kapitaal

We delen onze kennis en ervaring over onder andere aquathermie en biodiversiteit binnen de publieke en financiële sector.

Organisationeel kapitaal

We zijn een transparante, toegankelijke en efficiënte organisatie die bijdraagt aan een gevarieerde en innovatieve bancaire sector.

Natuurlijk kapitaal

We verminderen de klimaat- en biodiversiteits-impact van onze kredietportefeuille.

IMPACT

... OM ZO BIJ
TE DRAGEN
AAN DE
SUSTAINABLE
DEVELOPMENT
GOALS.

KANSEN EN RISICO'S

Onze strategie moet ervoor zorgen dat wij de kansen die wij zien om maatschappelijk rendement te behalen optimaal benutten, en tegelijkertijd de risico's voor onze bank minimaliseren. We zijn ons daarbij bewust van onze sterke en minder sterke eigenschappen. Al deze zaken hebben we samengevat in onderstaande SWOT-analyse. SWOT staat daarbij voor Strengths, Weaknesses, Opportunities en Threats. Onderstaande figuur laat in één oogopslag zien waar de kansen voor onze bank liggen en wat extra aandacht vraagt.

We zoomen verder in op de kansen en risico's. Daarbij hebben we bijzondere aandacht voor de (strategische) kansen en risico's op het gebied van klimaat. Bij onze rapportage hierover gebruiken we de aanbevelingen van de Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) van de Financial Stability Board (FSB). We zullen deze rapportage jaarlijks verder ontwikkelen, zoals we

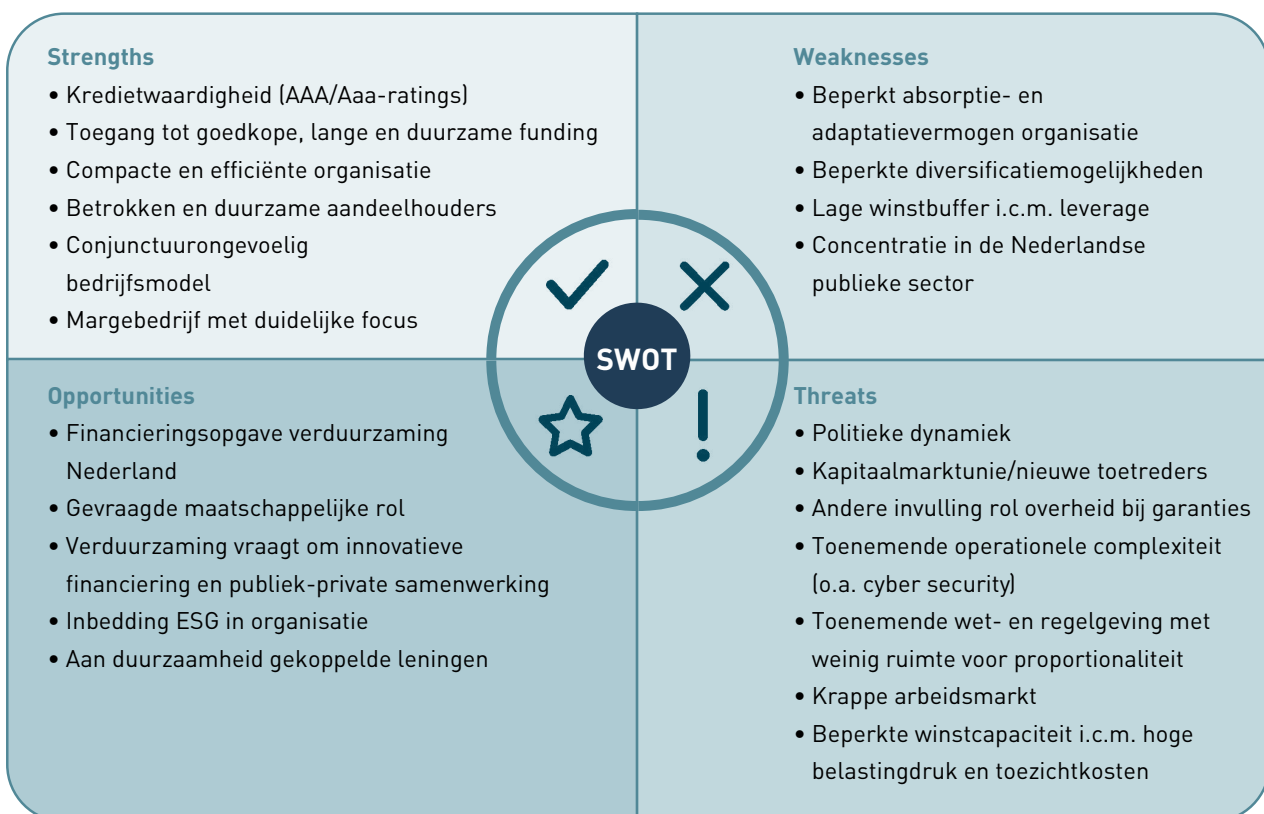
ook klimaatrisico's en -kansen verder integreren in onze taakuitvoering.

Kansen

Een goed voorbeeld van een kans die we zagen om een bijdrage te leveren aan de verbetering van het klimaat in Nederland, is de financiering van duurzame energieprojecten. Deze projecten kenmerken zich over het algemeen door een relatief grote financieringsbehoefte en lange periode waarover de investering terugverdiend moet worden. Het aanbieden van dit soort langetermijnprojectfinanciering tegen relatief lage kosten, past bij uitstek bij onze bank en op deze manier leveren we direct een bijdrage aan de vermindering van uitstoot van CO₂.

Ook klanten waaraan we voornamelijk balansfinanciering verstrekken, zoals de waterschappen, woningcorporaties en gemeenten, willen we ondersteunen bij de uitvoering

SWOT-ANALYSE

van hun taken op het gebied van duurzaamheid en klimaat. In deze gevallen is directe sturing echter lastiger omdat we niet zozeer een specifieke investering of project financieren, maar de algemene financieringsbehoefte van de klant. Dit weerhoudt ons er echter niet van om met hen het gesprek aan te gaan over de taak die er op dit gebied voor hen ligt.

De manier waarop we de klimaatimpact van onze kredietverlening gaan verminderen, hebben we vastgelegd in ons klimaatactieplan. Dit actieplan vloeit voort uit ons commitment aan het Nationale Klimaatakkoord in 2019 en bevat concrete doelstellingen en een plan van aanpak om de klimaatimpact van onze kredietportefeuille verder te verlagen. Uitgangspunt bij ons klimaatactieplan is de huidige klimaatimpact van onze kredietverlening die we sinds 2019 voor het overgrote deel van onze kredietportefeuille in beeld hebben. We stellen de CO₂-uitstoot van onze kredietportefeuille ieder jaar opnieuw vast en streven naar een jaar op jaar verlaging richting een uitstoot die uiterlijk in 2050 per saldo nul bedraagt. Daartoe stellen we op klant- en sectorniveau concrete doelstellingen die we met onze klanten gaan bespreken. Door de introductie van aan duurzaamheid gekoppelde leningen (sustainability linked loans) willen we klanten financieel stimuleren tot het halen van deze doelstellingen.

Risico's

We leggen met onze strategie van de duurzame waterbank de lat bewust hoog. Het risico dat we onze strategische doelen niet halen noemen we 'strategisch risico'. Strategisch risico kan onder andere bestaan doordat we niet goed reageren op veranderingen in onze omgeving. Als bank van en voor de publieke sector zijn we bijvoorbeeld extra gevoelig voor veranderingen in overheidsbeleid. Dit kan leiden tot veranderende financieringsbehoeften van onze klanten en daar moeten we proactief op inspelen. Tegelijkertijd moeten we zelf als bank aan steeds meer en steeds veranderende regelgeving voldoen. Ook dat is een heel belangrijk aandachtspunt in het kader van strategisch risicomanagement. Binnen die wet- en regelgeving komt

nadrukkelijk steeds meer aandacht voor ESG-risico's en dan in het bijzonder klimaatrisico's.

Het veranderende klimaat brengt nadrukkelijk risico's met zich mee voor de samenleving en onze klanten en daarmee voor ons als bank. We willen helpen deze risico's te reduceren en ons zo goed mogelijk ertegen te beschermen. Afgelopen jaar zijn we daarom begonnen met het in kaart brengen van de voor de bank relevante klimaatgerelateerde en milieurisico's en hebben we verdere stappen gezet om ESG-risico's te integreren in ons Risk Management Framework. We beschouwen klimaatrisico's daarbij als factoren die via zogenoemde 'transmission channels' doorwerken in de voor de bank 'traditionele' risicocategorieën zijnde kredietrisico, marktrisico, liquiditeitsrisico en operationeel risico. ESG- en klimaatrisico's maken expliciet onderdeel uit van onze zogenoemde risicotaxonomie (zie de Risicomanagement paragraaf in het Governance hoofdstuk).

Vanuit het toezicht zijn er de laatste tijd meerdere discussiestukken en richtlijnen gepubliceerd waarin ESG-risico's worden besproken. In het begin van 2021 hebben we een gap-analyse uitgevoerd op deze richtlijnen. Op basis hiervan is het risico-identificatieproces gestart om ESG-risico's inzichtelijk te maken voor de belangrijkste klantgroepen in onze portefeuille. Vervolgens hebben we een materialiteitsassessment uitgevoerd waarbij de voor onze bank meest materiële ESG-risico's zijn geïdentificeerd voor de verschillende risicocategorieën. De vervolgstap is dat we deze materiële ESG-risico's gaan toetsen bij onze belangrijkste stakeholders. Daarnaast gaan we de materiële ESG-risico's het komend jaar verder integreren in ons Risk Appetite Statement en in ons kredietrisicomanagementbeleid. Bij de beoordeling van de kredietaanvragen worden de ESG-risico's overigens al meegenomen. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan governance-aspecten bij woningcorporaties en de Equator Principles bij projectfinanciering. Ter verrijking van de individuele klantbeoordeling zal ook de ESG-dataverzameling worden uitgebreid.

MANAGEMENTBENADERING

Onze strategie hebben we vertaald in concrete doelstellingen en op tactisch en operationeel niveau omgezet in jaarplannen. De strategische doelstellingen worden door de directie vastgesteld in afstemming met het managementteam en de raad van commissarissen. Vervolgens worden deze vertaald in doelstellingen, jaarplannen en budget van de verschillende betrokken afdelingen en medewerkers. De directie monitort de ontwikkelingen ten aanzien van de strategische doelstellingen en rapporteert hierover aan de raad van commissarissen.

Duurzaamheidsdoelstellingen maken integraal onderdeel uit van onze strategische doelen en jaarplannen. Wij geloven dat het streven naar maatschappelijk rendement volledig geïntegreerd moet zijn in onze organisatie en processen. Bij alle afwegingen binnen de bank wordt dan ook rekening gehouden met duurzaamheid. Zo wordt in kredietvoorstellen standaard aangegeven aan welke SDG's de gevraagde financiering een bijdrage levert en is duurzaamheid een terugkerend onderwerp op de agenda van de directie en raad van commissarissen.

De voltallige directie neemt deel aan de risicocommissies binnen de bank: het Credit Committee, Non-Financial Risk Committee en Asset & Liability Committee. De directie heeft daardoor zicht op de duurzaamheidsrisico's en in het bijzonder de klimaatrisico's die we als bank lopen. De aandacht voor deze risico's neemt alleen maar toe en mede daarom zijn de afdelingen Public Finance en Risk Management afgelopen jaar versterkt. Door deze extra capaciteit komt duurzaamheid nog nadrukkelijker in onze marktbenadering naar voren.

Omdat we geloven dat duurzaamheid onderdeel is van ieders werkzaamheden, hebben we als bank geen aparte duurzaamheidsafdeling. Wel hebben we, om onze interne organisatie op het gebied van duurzaamheid verder te professionaliseren en motiveren, een sustainability officer. Deze persoon houdt zich onder meer bezig met het monitoren en signaleren van voor de bank relevante ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid ten

aanzien van onder andere impactmeting, producten, stakeholdermanagement en wet- en regelgeving.

Voor het opstellen, controleren en wijzigen van plannen en beleid met een directe relatie tot duurzaamheid hebben we binnen de bank een Corporate Social Responsibility (CSR) Committee. Het CSR Committee is tevens verantwoordelijk voor het opstellen van het specifieke duurzaamheidsbeleid van de bank dat op onze website is gepubliceerd. In het CSR Committee zijn medewerkers van verschillende afdelingen vertegenwoordigd en het Committee wordt voorgezeten door de Chief Commercial Officer. Het CSR Committee legt verantwoording af aan de directie, die eindverantwoordelijk is voor de beleidsvorming, sturing en beheersing van alle duurzaamheidsaspecten van onze organisatie.

Het afgelopen jaar hebben we ons strategisch en beleidsmatig onder andere beziggehouden met ons klimaatactieplan, de ontwikkeling van sustainability linked loans en met de EU-taxonomie voor duurzame activiteiten. Op 1 januari 2022 is het eerste deel van dit Europese classificatiesysteem voor ecologisch duurzame activiteiten in werking getreden. Hoewel wij tot 2024 nog niet verplicht zijn om conform deze nieuwe regelgeving te rapporteren over onze activiteiten en die van onze klanten, kiezen we er bewust voor om dat op vrijwillige basis toch al te doen. Op die manier bereiden we ons optimaal voor op de verplichte rapportage en laten we zien dat wij als duurzame bank welwillend staan tegenover een dergelijk instrument. Mede vanwege het nog niet verplichte karakter, rapporteren we over de EU-taxonomie in de bijlage ESG Facts & Figures bij dit jaarverslag. Daarbij gebruiken we wel al zoveel mogelijk de sjablonen zoals die worden voorgeschreven door de Europese instanties.

We hebben onze managementbenadering ten aanzien van duurzaamheid expliciet afgestemd op onze relatief compacte kantoororganisatie en op onze rol als financiële dienstverlener van en voor de publieke sector.

ONZE STAKEHOLDERS

Tot onze stakeholders rekenen we in ieder geval onze aandeelhouders, klanten, investeerders, medewerkers, toezichthouders en de overheid. Om te weten wat er bij hen speelt, zoeken we regelmatig het contact met hen op. Ook het afgelopen jaar heeft dat contact voor een groot deel digitaal plaatsgevonden. Het onderhouden, intensiveren en uitbreiden van het netwerk van stakeholders is een doorlopende taak van de directie en daarnaast hebben de diverse afdelingen vanuit hun eigen verantwoordelijkheden ook regelmatig contact met stakeholders.

Aandeelhouders

Het aantal aandeelhouders van onze bank is relatief beperkt hetgeen de gelegenheid biedt voor regelmatig en persoonlijk contact. Formeel vindt eenmaal per jaar een algemene vergadering van aandeelhouders (ava) plaats. In deze vergadering legt de directie verantwoording af over de (financiële) resultaten en het gevoerde beleid van het afgelopen jaar. Ook licht zij dan de strategische ontwikkelingen van de bank toe. Met de aandeelhouderswaterschappen vindt in ieder geval eenmaal per jaar een tussentijds overleg plaats. Met het ministerie van Financiën heeft de directie ieder kwartaal een overleg. Het ministerie heeft daarbij altijd bijzondere aandacht voor maatschappelijk verantwoord ondernemen. Buiten de reguliere overleggen spreekt onze directie regelmatig op een meer informele manier met de aandeelhouders.

Klanten en brancheorganisaties

We hebben circa 1.000 klanten en met hen allemaal willen we een duurzame relatie onderhouden die, waar mogelijk, verdergaat dan alleen kredietverlening. Al onze klanten maken onderdeel uit van, of opereren in, de Nederlandse publieke sector. Zij voelen daarom vanuit zichzelf al een grote maatschappelijke verantwoordelijkheid, niet in de laatste plaats op het gebied van verduurzaming. Het duurzame karakter van onze bank vloeit mede daaruit voort maar er is ook zeker sprake van wisselwerking, want we laten het als bank niet na om in gesprekken met onze klanten extra aandacht te vragen voor hun verantwoordelijkheid op het gebied van duurzaamheid en in het bijzonder klimaat. Een belangrijke rol is daarbij

ONZE STAKEHOLDERS

weggelegd voor het kredietbeheerteam binnen de afdeling Public Finance.

Behalve met onze klanten zelf hebben we ook periodiek contact met brancheorganisaties en borgingsinstellingen van klanten en de relevante toezichthoudende en/of beleidsmakende ministeries.

Op basis van onze algemene voorwaarden en klachtenprocedure kunnen klanten eventuele klachten kenbaar maken. In 2021 hebben we twee klachten ontvangen over onze dienstverlening. De klachten zijn volgens onze klachtenprocedure afgehandeld.

Investeerders

We financieren ons als bank voor het overgrote deel op de internationale geld- en kapitaalmarkt door middel van de uitgifte van obligaties en Commercial Paper. We proberen daarbij investeerders aan ons te binden die niet alleen financieel-economische maar ook duurzaamheidsaspecten meewegen in hun besluitvorming. Sinds 2014 zijn we daarom actief met de uitgifte van ESG-obligaties (Environmental, Social en Governance).

Regelmatig gaan onze directie en medewerkers van de afdeling Treasury in gesprek met (mogelijke) investeerders in obligaties van de bank, bijvoorbeeld tijdens zogenoemde roadshows. Dat doen zij enerzijds om toelichting te geven op het bedrijfsmodel, strategie en activiteiten van onze bank en anderzijds om uit te vinden wat de investeerders belangrijk vinden. Sinds we actief zijn met de uitgifte van ESG-obligaties komt het ook steeds vaker voor dat we zelf investeerders meenemen naar duurzame en maatschappelijke projecten die de bank met de opbrengst van ESG-obligaties heeft gefinancierd.

In de contacten met onze investeerders zoeken we actief de dialoog over duurzaamheid en ook vice versa. Investeerders houden ons scherp en gebruiken onderzoeks- en ESG-ratingbureaus om ons duurzaamheidsbeleid en de transparantie van onze activiteiten en organisatie te beoordelen.

Medewerkers

Binnen onze bank streven we naar een open dialoog tussen medewerkers onderling en tussen medewerkers, managementteam en directie. We hechten veel waarde aan de informele en open cultuur. Zo staat de deur van de directie letterlijk en figuurlijk open. Het officiële overlegorgaan tussen directie en medewerkers is de ondernemingsraad (OR). Het afgelopen jaar heeft de directie vier keer overleg gevoerd met de OR. Er is toen onder andere gesproken over de uitkomsten van het medewerkerstevredenheidsonderzoek, de strategische ontwikkelingen en de invoering van in-employment screening. Twee keer per jaar schuiven ook leden van de raad van commissarissen aan bij de vergaderingen van de OR.

Om mensen in staat te stellen zonder gevaar voor hun rechtspositie een vermeende onregelmatigheid van algemene, operationele of financiële aard binnen onze bank te melden, hebben we een klokkenluidersregeling. In 2021 is hier - wederom - geen gebruik van gemaakt. Daarnaast heeft onze bank een vertrouwenspersoon.

Toezichthouders

De directie en medewerkers van de bank hebben regelmatig overleg met de toezichthoudende instanties. Onze bank staat onder toezicht van ECB/DNB en de Autoriteit Financiële Markten (AFM). Ook onze toezichthouders vragen steeds meer aandacht voor duurzaamheid en wijzen nadrukkelijk op de klimaatgerelateerde en milieurisico's voor financiële instellingen. We gaan deze dialoog zelfstandig aan, maar ook in gezamenlijk verband via onder andere het Platform Duurzaamheid van de Nederlandse Vereniging van Banken en via de European Association of Public Banks.

Overheid

We zijn een bank van en voor de publieke sector en mede daarom zijn de contacten met zowel de decentrale overheden als met de Rijksoverheid belangrijk. We hebben regelmatig overleg met de relevante ministeries en leveren waar mogelijk en gevraagd deskundigheid in beleidsdiscussies. Een voorbeeld hiervan is het periodieke overleg dat we voeren met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) over de sociale woningmarkt.

Als instelling met een bankvergunning moeten we voldoen aan specifieke wet- en regelgeving. Voorbeelden zijn de prudentiële regelgeving op het gebied van kapitaal, beloningsbeleid en fiscaliteit. Regelmatig voeren we daarom op nationaal en ook op Europees niveau, overleg met verschillende instanties. Hierbij trekken we vaak samen op met andere banken, onder andere via de Nederlandse Vereniging van Banken en de European Association of Public Banks.

MATERIALITEITSANALYSE

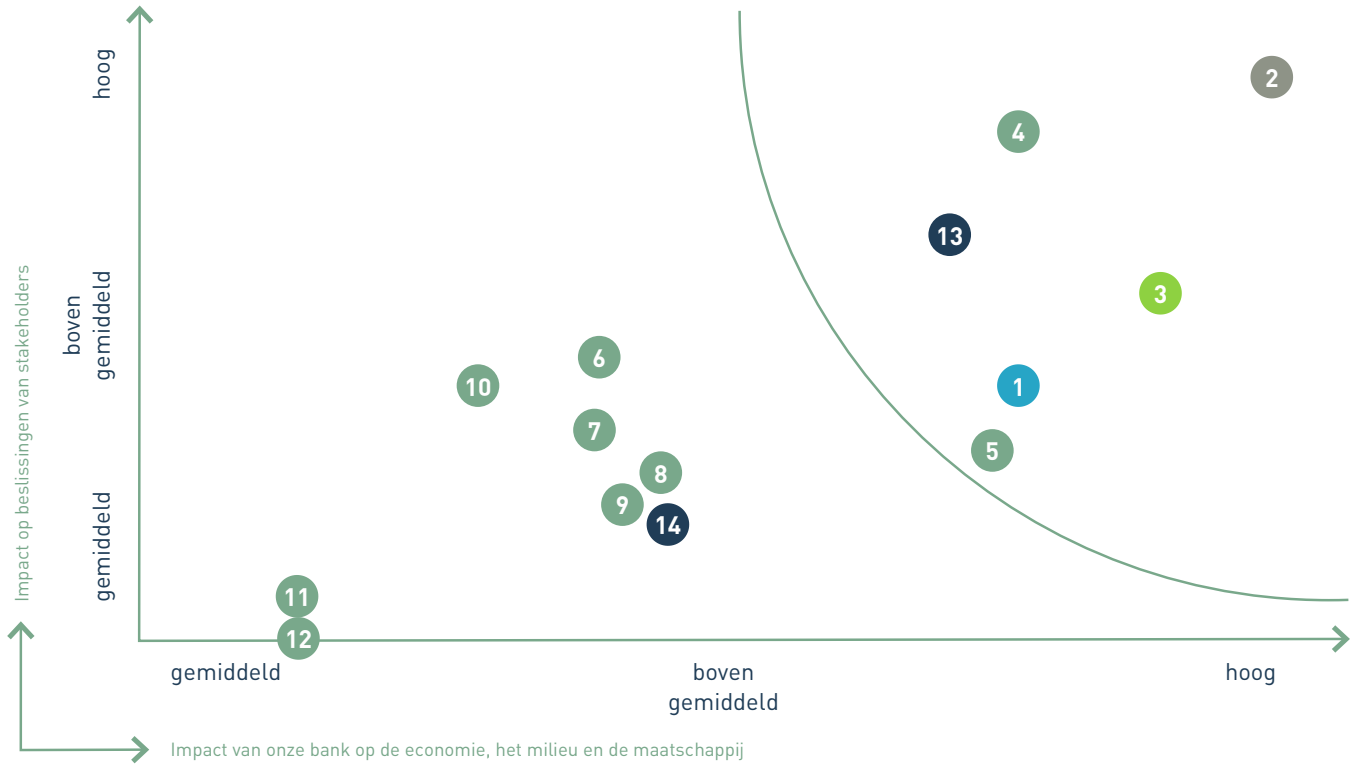
Ieder jaar bepalen we opnieuw over welke economische, milieu- en sociale onderwerpen we rapporteren in ons jaarverslag. Dit is in lijn met de standaarden van het Global Reporting Initiative (GRI), niveau "core". Om te bepalen of een onderwerp relevant en materieel genoeg is om over te rapporteren, kijken we zowel naar de relevantie van de onderwerpen vanuit het perspectief van stakeholders als naar de (potentiële) impact die wij zelf als bank hebben op deze onderwerpen.

In 2020 hebben we een volledig nieuwe materialiteitsanalyse uitgevoerd. We hebben onze stakeholders daarbij betrokken door hen een lijst met materiële onderwerpen voor te leggen en te vragen de vijf onderwerpen te selecteren die zij vanuit hun perspectief het meest relevant en belangrijk achten, alsmede de vijf minst relevante en belangrijke. Datzelfde hebben we gedaan met het managementteam van de bank maar dan vanuit het perspectief van onze eigen organisatie. Op basis hiervan hebben we een nieuwe zogenoemde materialiteitsmatrix opgesteld. De scores van de stakeholders dienen daarbij als input voor de y-as van de materialiteitsmatrix en de scores van het managementteam vormen de input voor de x-as.

Voor 2021 hebben we een actualisatieslag gemaakt van deze matrix. We hebben dit gedaan op basis van een media-analyse en input vanuit de gesprekken die we als bank het gehele jaar door met onze stakeholders voeren. Hieruit kwam onder andere naar voren dat de klimaatimpact van onze kredietverlening een nog belangrijker onderwerp is geworden voor zowel onze stakeholders als de bank zelf. Ook hebben we geconcludeerd dat het onderwerp 'digitalisering dienstverlening en bedrijfsvoering' moet verschuiven in de matrix in overeenstemming met de in 2020 vastgestelde prioriteiten, waaronder verdere digitalisering, die het afgelopen jaar in het bankbrede Lighthouse-veranderprogramma zijn opgenomen.

In totaal hebben we 14 materiële onderwerpen vastgesteld. Over zeven van die onderwerpen rapporteren we in dit directieverslag. Dit zijn de zes onderwerpen die door zowel onszelf als onze stakeholders als meest materieel zijn bestempeld plus het onderwerp 'Financieel rendement aandeelhouders'. Over het materiële onderwerp 'Verantwoord beloningsbeleid' rapporteren we in het Remuneratierapport en de resterende onderwerpen komen in meerdere of mindere mate aan bod in de bijlage ESG Facts & Figures bij dit jaarverslag.

PLOT MATERIËLE ONDERWERPEN

MATERIËLE ONDERWERPEN

- 1 Faciliteren van veilig, schoon en duurzaam oppervlakte- en drinkwater
- 2 Beschikbaarheid en betaalbaarheid van passende financiering
- 3 Bijdragen aan klimaatmitigatie, klimaatadaptatie en biodiversiteitsherstel
- 4 Veilige, stabiele en efficiënte bank
- 5 Aantrekken van funding middels duurzame obligaties
- 6 Integer en transparante bedrijfsvoering
- 7 Maatschappelijke betrokkenheid
- 8 Privacy en dataveiligheid
- 9 Sociale impact bedrijfsvoering
- 10 Digitalisering dienstverlening en bedrijfsvoering
- 11 Verantwoord beloningsbeleid
- 12 Milieu-impact bedrijfsvoering
- 13 Klimaatimpact kredietverlening
- 14 Financieel rendement aandeelhouders

STRATEGISCHE THEMA'S

Bank van en voor de publieke watersector

Essentiële speler in de financiering van de Nederlandse publieke sector

Financieringspartner voor de verduurzaming van Nederland

Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie

Verantwoord en maatschappelijk rendement

DE DUURZAME WATERBANK: RESULTATEN EN IMPACT IN 2021

Aan de hand van onze strategie en ons waardecreatiemodel doen we verslag van de resultaten en activiteiten van onze bank het afgelopen jaar.

In de eerste drie paragrafen staat telkens een van onze strategische pijlers centraal: 'Bank van en voor de publieke watersector', 'Essentiële speler in de financiering van de Nederlandse publieke sector' en 'Financieringspartner voor de verduurzaming van Nederland'. De pijlers hebben allemaal betrekking op de kredietverlening door de bank die we beschouwen als de belangrijkste output van ons business model. Per klantgroep geven we aan hoeveel financiering we afgelopen jaar hebben verstrekt, wat de omvang van onze kredietportefeuille is met betrekking tot deze klantgroep en wat eventuele bijzonderheden zijn. We doen dit aan de hand van respectievelijk de materiële onderwerpen 'faciliteren van veilig, schoon en duurzaam oppervlakte- en drinkwater', 'beschikbaarheid en betaalbaarheid van passende financiering' en 'bijdragen aan klimaatmitigatie, klimaatadaptatie en biodiversiteitsherstel'.

Na onze strategische pijlers komt het fundament van onze strategie aan de orde: onze duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie. We leggen aan de hand van de materiële onderwerpen 'veilige, stabiele en efficiënte bank' en 'aantrekken van funding middels duurzame obligaties' uit wat onze organisatie typeert en hoe we onze eigenschappen maatschappelijk inzetten. Het gaat hier om de verschillende soorten kapitaal die we gebruiken als input voor ons business model. Denk daarbij aan mensen, onze organisatiestructuur en -cultuur en ook aan financiële middelen waaronder dus funding.

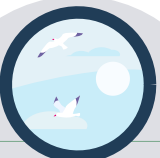

We sluiten dit gedeelte van het verslag af met het sluitstuk van onze strategie: ons streven naar een 'Verantwoord en maatschappelijk rendement'. Hier komt alles samen wat wij als national promotional bank teruggeven aan onze aandeelhouders en via de kredietverlening aan onze klanten bijdragen aan de maatschappij. We beschouwen dit als de outcome en impact van ons business model en staan daarbij stil bij de bijdrage die we via onze kredietverlening leveren aan de Sustainable Development Goals. In deze paragraaf staan de materiële onderwerpen 'rendement aandeelhouders' en 'klimaatimpact kredietverlening' centraal.

In iedere paragraaf geven we per materieel onderwerp aan hoe we op een duurzame wijze invulling hebben gegeven aan de strategie en het beleid van de bank en welke resultaten zijn behaald. Bij elk van de materiële onderwerpen hebben we een of meerdere Key Performance Indicatoren (KPI's) gehanteerd. Deze KPI's zijn zoveel als mogelijk kwantitatief van aard zodat de resultaten meetbaar, inzichtelijk en goed vergelijkbaar zijn.

De samenhang tussen de strategische thema's, de materiële onderwerpen en de KPI's is visueel weergegeven in de connectiviteitstabel op de volgende pagina.

CONNECTIVITEITSTABEL

MATERIËLE ONDERWERPEN	RANKING	STRATEGISCHE THEMA'S	KEY PERFORMANCE INDICATOR	RESULTAAT 2021	IMPACT OP DE SDG'S
<p>1 Faciliteren van veilig, schoon en duurzaam oppervlakte- en drinkwater</p>	5	 <p>Bank van en voor de publieke watersector</p>	<p>Omvang nieuwe kredietverlening waterschappen</p> <p>Omvang nieuwe kredietverlening drinkwaterbedrijven</p>	<p>€ 1,3 miljard</p> <p>€ 161 miljoen</p>	
<p>2 Beschikbaarheid en betaalbaarheid van passende financiering</p>	1	 <p>Essentiële speler in de financiering van de Nederlandse publieke sector</p>	<p>Omvang totale nieuwe kredietverlening</p> <p>Gemiddeld rentepercentage op nieuw verstrekte leningen</p>	<p>€ 12,1 miljard</p> <p>0,19%</p>	
<p>3 Bijdragen aan klimaatmitigatie, klimaatadaptatie en biodiversiteitsherstel</p>	3	 <p>Financieringspartner voor de verduurzaming van Nederland</p>	<p>Omvang van nieuwe kredietverlening aan duurzame energieprojecten</p>	<p>€ 203 miljoen</p>	

MATERIËLE ONDERWERPEN	RANKING	STRATEGISCHE THEMA'S	KEY PERFORMANCE INDICATOR	RESULTAAT 2021	IMPACT OP DE SDG'S
4 Veilige, stabiele en efficiënte bank	2	 <p>Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie</p>	Financiële ratio's	Tier 1-ratio: 44,9% CET1-ratio: 38,0% Leverage ratio: 14,3% LCR: 185% NSFR: 133%	
			Credit ratings	S&P: AAA Moody's: Aaa	
			ESG ratings	Imug: BB MSCI: BBB Sustainalytics: 9,1 ISS ESG: B- Vigeo Eiris: 56	
5 Aantrekken van funding middels duurzame obligaties	6		Volume duurzame funding als % nieuwe opgehaalde funding	43%	
			Volume duurzame funding als % totale funding	31%	
6 Integer en transparante bedrijfsvoering	8		Aantal klachten	2	
			Aantal meldingen van corruptie en omkoping	0	
7 Maatschappelijke betrokkenheid	10		Aantal ingevulde stageplekken	3	
			Sponsorbudget	€ 125.000,-	
8 Privacy en dataveiligheid	9		Aantal datalekken	1	
9 Sociale impact bedrijfsvoering	12		% intern gevulde vacatures	4%	
			% besteed opleidingsbudget	95%	
			% ziekteverzuim	4,7%	
			Verhouding man-vrouw	62% man 38% vrouw	
10 Digitalisering dienstverlening en bedrijfsvoering	7	% klanten op client portal	75%		
11 Verantwoord beloningsbeleid	13	Beloningsverhouding directievoorzitter en mediaan medewerkers	3,9		
12 Milieu-impact bedrijfsvoering	14	CO ₂ e-uitstoot bedrijfsvoering	1,2 ton		
13 Klimaatimpact kredietverlening	4	 <p>Verantwoord en maatschappelijk rendement</p>	% kredietportefuille waarvan klimaatimpact in beeld is	93,6%	
			Rendement op eigen vermogen	6,5%	
14 Financieel rendement aandeelhouders	11	Dividend payout ratio	41%		
					

BANK VAN EN VOOR DE PUBLIEKE WATERSECTOR

De watersector dient een groot publiek belang. De overstromingen in Limburg afgelopen zomer hebben laten zien dat de bescherming tegen het water een steeds grotere uitdaging wordt, vooral door grotere weersextremen. Tegelijkertijd hebben we ook steeds vaker te maken met extreem droge zomers en de leveringszekerheid van drinkwater komt daarmee in het gedrang. Waterschappen en drinkwaterbedrijven zijn samen verantwoordelijk voor veilig, schoon en duurzaam oppervlakte- en drinkwater. Wij faciliteren hen door het verstrekken van passende en zo goedkoop mogelijke financiering.

Waterschappen

Als bank van en voor de waterschappen streven we naar een zo hoog mogelijk marktaandeel in deze sector. In 2021 hebben we in totaal € 1,3 miljard aan krediet verstrekt aan de waterschappen (2020: € 1,2 miljard). Dat komt neer op een marktaandeel van meer dan 90%. De toename in kredietverlening aan de waterschappen is het gevolg van de grote investeringsopgaven van waterschappen. Zij merken dagelijks de gevolgen van het veranderende klimaat en investeren daarom volop om de klimaatverandering te beperken, hun infrastructuur aan de veranderende omstandigheden aan te passen en om voor voldoende en kwalitatief goed oppervlaktewater te blijven zorgen. We helpen hen daarbij door passende en zo goedkoop mogelijke financiering te verstrekken.

In totaal hadden we eind 2021 € 7.577 miljoen aan financiering uitstaan bij de waterschappen. Eind 2020 bedroeg dit € 7.172 miljoen en dat correspondeerde met een klimaatimpact van 292 kiloton CO₂-equivalent. Dat is een zogenoemde emissie-intensiteit van 40,7 ton CO₂-equivalent per miljoen euro.

Innovatie in de waterschapssector

De waterschappen zijn altijd op zoek naar nieuwe manieren om waterbeheer beter, goedkoper en duurzamer te maken. Een drijvende kracht hierachter is innovatie. Voor het opschalen van innovatieve projecten

is vaak risicokapitaal nodig maar het verstrekken van risicodragend vermogen past niet binnen de risicobereidheid van onze bank. Om toch een rol te kunnen spelen, hebben we begin 2021 het NWB Waterinnovatiefonds gelanceerd.

Het NWB Waterinnovatiefonds is een zelfstandig fonds dat op afstand van de bank staat. Het fonds financiert innovatieve projecten van waterschappen die breed toepasbaar zijn en bijdragen aan de verduurzaming van Nederland. Je kunt dan denken aan innovaties op het gebied van klimaatadaptatie, klimaatmitigatie, circulaire economie, biodiversiteit, waterkwaliteit, waterveiligheid en de energietransitie. Opschaling van deze innovatieve projecten komt moeilijk van de grond, omdat het soms lastig is om risicodragend vermogen te verkrijgen. Het NWB Waterinnovatiefonds is opgericht om deze projecten verder te helpen na de zogenoemde pilotfase. Het fonds verstrekt achtergesteld vermogen. Het gaat altijd om cofinanciering: het fonds draagt maximaal 50% van het totaal benodigd risicodragend vermogen bij en minimaal een derde van het totaal benodigd risicodragend vermogen wordt door één of meerdere waterschappen ingebracht. In 2021 is gewerkt aan de organisatie rondom het fonds en de profilering maar heeft het fonds nog geen financieringen verstrekt.

Op een andere manier moedigen we al jaren innovatie aan in de waterschapssector. Samen met de Unie van Waterschappen reiken we iedere twee jaar de Waterinnovatieprijs uit. Hiervoor komen projecten in aanmerking die toepasbaar zijn binnen de taken en verantwoordelijkheden van waterschappen. Dit jaar stonden de grootste opgaven voor de waterbeheerders centraal in de categorieën: Aanpassen aan weersextremen, Gezond water en een gezonde bodem, Klimaatneutraliteit en Het waterschap van de toekomst. Maar liefst 99 waterschappers en andere waterwerkers stuurden een innovatie in voor de Waterinnovatieprijs 2021. De jury, waar onze directievoorzitter Lidwin van Velden deel van uitmaakte,

heeft daaruit 12 genomineerden gekozen. Tijdens het Waterinnovatiefestival werden de 4 winnaars én de winnaar van de Publieksprijs bekend gemaakt. De volgende Waterinnovatieprijs wordt uitgereikt in 2023.

Drinkwaterbedrijven

In Nederland hebben drinkwaterbedrijven als belangrijkste taak consumenten en bedrijven van hoogwaardig en voldoende drinkwater te voorzien. Om deze taak goed te kunnen blijven vervullen, moet er voortdurend geïnvesteerd worden in de drinkwaterinfrastructuur (denk aan pompstations, zuiveringsinstallaties en het leidingnetwerk). Drinkwaterbedrijven zijn van oudsher al klant van onze bank en de financiering van deze bedrijven sluit naadloos aan bij onze strategie van het zijn van de bank van en voor de publieke watersector.

Drinkwaterbedrijven werken op verschillende gebieden nauw samen met de waterschappen en gemeenten. Deze samenwerking is vastgelegd in het Bestuursakkoord Water (2011). De Drinkwaterwet sluit uit dat drinkwaterbedrijven kunnen worden geprivatiseerd en daarmee behoren zij tot de publieke sector. Ook worden in deze wet de drinkwateractiviteiten beschermd en de tarieven en bijbehorende vermogenskosten gereguleerd.

Afgelopen jaar hebben we voor € 161 miljoen aan langlopende financiering verstrekt aan drinkwaterbedrijven (2020: € 231 miljoen). We hebben daarmee opnieuw ons marktaandeel in deze sector verder weten te vergroten. De totale omvang van onze uitstaande financiering bij drinkwaterbedrijven bedroeg eind 2021 € 936 miljoen (2020: 836 miljoen). Voor 91% van onze kredietverlening aan de drinkwaterbedrijven hebben we de klimaatvoetafdruk in beeld en die kwam in 2020 overeen met 24 kiloton CO₂-equivalent. Dat komt neer op een emissie-intensiteit van 31,6 ton CO₂-equivalent per miljoen euro .

BANK VAN EN VOOR DE PUBLIEKE WATERSECTOR

Antoinet Looman
Heemraad Waterschap
Rijn en IJssel

Peter Borghstijn
project finance manager
NWB Bank

Transactie

Lening van € 15 miljoen

Kengetallen Waterschap Rijn en IJssel

200.000 hectare werkgebied
21 gemeenten
236 kilometer dijken
3500 kilometer rivieren, beken
en sloten
1841 stuwen
13 rioolwaterzuiveringsinstallaties
196 gemalen

Noaberschap staat hoog in het vaandel

WATERSCHAP RIJN EN IJSEL REALISEERT TWEE WINDTURBINES IN DUIVEN

Waterschap Rijn en IJssel heeft als doelstelling om in 2025 energieneutraal te zijn. “Om dit te behalen zetten we in op een mix van duurzame energiebronnen zoals biogas, wind- en zonne-energie. In Duiven bouwen we twee windturbines op het terrein van onze rioolwaterzuivering. De windturbines zijn gefinancierd door de NWB Bank. We willen in dit proces transparant zijn en met onze inwoners in gesprek blijven”, aldus Antoinet Looman, Heemraad van het Waterschap.

Het waterschap zorgt voor het waterbeheer in Oost-Gelderland, het zuiden van Overijssel en het zuidoosten van de Veluwe. Dit is een groot werkgebied met rivieren, dijken, beken en sloten tussen de Rijn en IJssel.

Antoinet: “Juist als waterschap ondervinden we de gevolgen van klimaatverandering aan den lijve: meer regen en water op straat, langere periodes van droogte en onttrekkingsverboden en grotere risico’s van overstroming. Daarom werken we er hard aan om de gevolgen van klimaatverandering zoveel mogelijk op te kunnen vangen. Maar er is meer nodig.

We nemen verantwoordelijkheid voor ons energieverbruik en gaan als waterschap ons effect op de klimaatverandering minimaliseren. Daarom zetten we in op energiebesparing, samenwerking met onze omgeving en duurzame energieopwekking.

De eerste stap in onze verduurzaming bestond uit het realiseren van biogasinstallaties. Op dit moment wekken we zelf ongeveer 25 procent van onze energiebehoefte op door realisatie van biogas via slibvergisting. De windmolens in Duiven gaan ongeveer vijftig procent bijdragen aan onze energieneutraliteit. Dan zijn we voor circa 75 procent energieneutraal. De overige 25 procent wordt ingevuld door zonne-energie, plaatsing van windturbines in Zutphen en uitbreiding van de biogasopwekking.”

Het waterschap realiseert samen met Enercon, de windturbineleverancier die de aanbesteding heeft gewonnen, twee windturbines met een hoogte van 200 meter. Iedere turbine heeft een vermogen van 4,2 megawatt. Hiermee kunnen beide turbines samen jaarlijks net zoveel energie opwekken als 7.000 huishoudens verbruiken.

Noaberschap

“We zijn een transparant waterschap en een democratisch gekozen orgaan met een belangrijke maatschappelijke opdracht. Bij ons staat noaberschap dan ook hoog in het vaandel. Zelfs voordat we begonnen met plannen maken, zijn we de dialoog met onze omgeving aangegaan. Om eventuele hinder zoveel mogelijk te beperken, hebben we besloten de turbines op eigen grond te realiseren, rondom onze waterzuiveringen”, stelt Antoinet Looman. “We hebben goed gekeken naar de hoeveelheid slagschaduw, licht en geluid van de windturbines. Hinderlijke

slagschaduw op de gevels van de woningen beperken we bijvoorbeeld tot een minimum. En op de bladen van de turbine komen zogenaamde uilenveren (trailing edge serrations), speciale karteltjes waardoor de turbines stiller zijn. Er komt een landschapsplan en we houden rekening met de ecologie in het gebied.”

Winstdeling

Antoinet Looman: “In het kader van noaberschap werken we aan een winstdelingsregeling voor de direct omwonenden in de omgeving. Het waterschap wil circa twintig procent van de winst van de windturbines aan hen ten goede laten komen. Dit in goed overleg met de omgevingsadviesraad die speciaal voor dit project is opgericht. Inmiddels zijn we begonnen met voorbereidingen van het project. In het voorjaar van 2023 starten we met de bouw en rond de zomer van 2023 zullen de turbines echt gaan draaien.”

Lening van NWB Bank

Voor de realisatie van dit project heeft de NWB Bank een lening van € 15 miljoen verstrekt. Antoinet: “We hebben goed gekeken naar de optimale balans tussen financiering en kosten. Uiteindelijk zijn we bij NWB Bank uitgekomen en hebben we in goede samenwerking de details uitgewerkt.” Peter Borghstijn, project finance manager bij de NWB Bank, vult aan: “De aandelen van de bank zijn in handen van publiekrechtelijke rechtspersonen als waterschappen, de Staat en provincies. Als maatschappelijk verankerde organisatie willen wij volledig transparant zijn. De oprichting van een aparte BV geeft inzicht in de financiën. Als duurzame waterbank passen dit soort projecten goed binnen onze strategie.” Antoinet Looman sluit af: “Het realiseren van windturbines is geen gemakkelijk proces. We vinden het daarom enorm belangrijk om in gesprek te blijven met de omgeving. Over een paar jaar kijken we hopelijk tevreden terug op hoe het gegaan is.”

20% winstdeling
omwonenden

NWB Fonds

WATERBEHEER WERELDWIJD DUURZAAM VERBETEREN

Stamvermogen

€ 20,5 miljoen

Jaarlijks beschikbaar

€ 800.000,-

Het NWB Fonds is in 2006 door onze bank opgericht om internationale projecten van de waterschappen te financieren. Sinds 2018 worden veel projecten uitgevoerd via de Blue Deal: een programma van de waterschappen en de ministeries van Buitenlandse Zaken en Infrastructuur en Waterstaat dat als doel heeft om wereldwijd 20 miljoen mensen aan voldoende en schoon water te helpen in een waterveilige omgeving. Inmiddels zijn er Blue Deal-projecten op alle continenten.

In 2021 zijn bestaande projecten voortgezet en nieuwe initiatieven opgestart, zoals in Ghana. Ook heeft het fonds een nieuwe koers bepaald om haar toegevoegde waarde te vergroten.

Samenwerking om waterproblemen en klimaatverandering in Ghana tegen te gaan

Als gevolg van klimaatverandering heeft Noord Ghana te kampen met zware overstromingen en lange periodes van droogte. Gecombineerd met een groeiende bevolking heeft armoedegerelateerde ontbossing en landbouw geleid tot vervuiling en verzanding van rivieren, dammen en irrigatiekanalen. De kwantiteit en kwaliteit van het water in deze regio lopen daardoor gevaar. Een van de getroffen gebieden is het Bongo district. Hier bevindt

zich de Veia Dam. Het waterreservoir van deze dam wordt gebruikt voor landbouw door ongeveer 2000 boeren en ook voor drinkwater door de gemeenschap en hun vee. Door het dichtslibben van dit reservoir komt de (drink)watervoorziening in gevaar en worden de mogelijkheden van irrigatie sterk beperkt.

Met behulp van Blue Deal Ghana is een samenwerking opgezet tussen de Water Resources Commission Ghana, lokale overheden en twee niet-gouvernementele organisaties (ngo's) om tot een integrale oplossing te komen. Herbebossing en natuurlijk oeverherstel bleken effectieve maatregelen om de problemen tegen te gaan. De samenwerkende partijen besloten om meer dan 200.000 bomen langs de rivier stroomopwaarts van de

Van mooie plannen naar uitvoering

Jaap Bos, projectleider: "Omdat de Blue Deal geen eigen geld meeneemt en papier geduldig is, zijn we op zoek gegaan naar manieren om de plannen in praktijk te brengen en de problemen meteen concreet aan te pakken. Door externe financiering te regelen komen stimulerende pilots van de grond." De stichting Trees for All gaat investeren en de herbebossing wordt uitgevoerd door Tree Aid Ghana.

Vea Dam te planten en 50 hectare bufferzones langs de oever te herstellen met diepwortelend gras. Ook zullen 1600 boeren worden getraind in goed land-, bos- en waterbeheer. Er zijn 20 lokale gemeenschappen betrokken en alle relevante overheden willen meedoen.

Duurzame oplossingen

Naar aanleiding van dit project is het idee ontstaan om kennis en expertise over duurzame oplossingen voor watervraagstukken breder te delen en actief te ontwikkelen. Op die manier kunnen ze breder worden toegepast in nog meer internationale projecten. Het NWB Fonds heeft daarom besloten een kennisnetwerk te gaan ondersteunen: Focal Point Nature Based Solutions. Als onderdeel hiervan financiert het NWB Fonds twee pilots binnen Blue Deal Ghana:

1. Onderzoeken of herbebossing in droge gebieden van Afrika certificeerbare (en dus verkoopbare) CO₂-credits kan opleveren. Deze pilot bouwt voort op de herbebossing in het Bongo district;
2. Mangrove aanplanten als onderdeel van integraal kustmanagement in de Lower Volta delta. Herstel van mangrove is dan het vliegwiel voor het verankeren van watermanagement in lokale gemeenschappen en kan als ecosysteemdienst zorgen voor deelfinanciering.

Een nieuwe koers

Sinds de komst van de Blue Deal is het belangrijk dat het NWB Fonds een duidelijke rol en focus krijgt die constructief bijdraagt aan de gezamenlijke waterambitie en de Sustainable Development Goals (SDG's). Afgelopen jaar is daarom een nieuwe koers vastgesteld voor de periode tot 2030. Bert van Boggelen, directeur NWB Fonds: *"Het fonds is een buitenboordmotor voor de Blue Deal en andere projecten. Wij willen een herkenbare plus zetten gericht op klimaatadaptatie, want dat is de meest urgente uitdaging in het waterbeheer. Dat willen we onder meer doen door het trainen van een 'vliegende brigade' van klimaatexperts die als adviseur kunnen worden ingezet. Zij kunnen bijvoorbeeld een klimaatscan doen om te kijken welke kansen er in een project zijn voor klimaatadaptatie en helpen om die te benutten."*

Het fonds wil daarnaast investeren in betere kennisdeling, zodat succesvolle inzichten en technieken worden toegepast in meerdere projecten. In het buitenland en in Nederland, want klimaatverandering stelt ook de waterschappen hier voor nieuwe uitdagingen zoals droogte. Wij komen niet alleen kennis en ervaring brengen, we kunnen ook van andere landen leren.

Meer informatie over het NWB Fonds is te vinden op de website www.nwbfonds.nl of via het secretariaat: rchedi@uvw.nl.

ESSENTIËLE SPELER IN DE FINANCIERING VAN DE NEDERLANDSE PUBLIEKE SECTOR

Onze bank is er voor de brede Nederlandse publieke sector. Nadrukkelijk hebben de waterschappen onze bank bij de oprichting ook opengesteld voor andere publiekrechtelijke en semipubliekrechtelijke organisaties. Denk daarbij aan gemeenten, zorginstellingen en woningcorporaties maar bijvoorbeeld ook lokale sportverenigingen met een gemeentegarantie. Door de jaren heen zijn we uitgegroeid tot een essentiële financier binnen het publieke domein en dragen we bij aan een scherp, gevarieerd en innovatief speelveld waarin efficiënt en effectief wordt omgegaan met de publieke middelen. De afgelopen 10 jaar hebben we in totaal bijna € 80 miljard aan leningen verstrekt en met een balanstotaal van bijna € 100 miljard zijn we qua grootte de vijfde bank van Nederland.

Mede dankzij een recordomzet van € 12,1 miljard hebben we ook afgelopen jaar ons significante marktaandeel in de (semi-)publieke sector weten te bestendigen en hebben we de beschikbaarheid en betaalbaarheid van financiering voor al onze klanten weten te waarborgen. Door het efficiënt bundelen van de financieringsbehoefte van onze klanten en door onze hoge kredietwaardigheid en financiële deskundigheid, kunnen we op de internationale geld- en kapitaalmarkten goedkope financiering met relatief lange looptijden aantrekken. We hebben aangetoond ook in lastige tijden, zoals tijdens de kredietcrisis en aan het begin van de COVID-19-pandemie, als promotional bank altijd beschikbaar te zijn voor onze klanten.

Betaalbare en passende financiering

We zorgen ervoor dat onze kredietverlening betaalbaar is en blijft. We streven geen winstmaximalisatie na en zoeken altijd naar de goedkoopste manier om onszelf te financieren teneinde dit door te kunnen geven aan onze klanten. Dat is ook de reden dat we gebruik hebben gemaakt van de TLTRO-faciliteit van de ECB. De tarieven en voorwaarden hiervan waren in het licht van de COVID-19-crisis dusdanig aantrekkelijk gemaakt dat het in het belang van onze klanten was van deze goedkope

funding gebruik te maken om de voordelen via nieuwe kredietverlening aan hen door te geven. Een ander mooi voorbeeld is de uitgifte van duurzame obligaties, dit is inmiddels een onmisbaar en onderscheidend onderdeel van onze bedrijfsvoering. De uitgifte van duurzame obligaties is gunstiger dan de uitgifte van traditionele obligaties en dat voordeel wordt doorgegeven aan de klanten van de bank.

We vinden het niet alleen belangrijk dat onze financiering beschikbaar en betaalbaar is voor de publieke sector, financiering moet vooral ook passend zijn. We stemmen onze producten en diensten daarom altijd af op de behoefte en kennis van de klant. We nemen daarbij de aard van de sector, het investeringsprofiel en de visie van de relevante toezichthouder in acht. Voordat we nieuwe financiële producten aanbieden, doorlopen deze eerst het interne productgoedkeuringsproces. Hierbij wordt mede gekeken naar de geschiktheid van een product voor een specifieke klantengroep. Dit proces speelt een centrale rol bij onze productverantwoordelijkheid en alle relevante afdelingen binnen onze bank zijn hierbij betrokken. Producten en diensten die eenmaal zijn goedgekeurd, worden jaarlijks geëvalueerd in het Asset & Liability Committee (ALCO) van de bank.

Voordat een krediet wordt afgesloten, wordt voor iedere nieuwe klant het CDD-proces (Customer Due Diligence) doorlopen; het klantvalidatieproces. Bestaande klanten worden periodiek gereviewd en het nieuwe team kredietbeheer binnen de afdeling Public Finance speelt hierin een belangrijke rol. Mede naar aanleiding van het vorig jaar geconstateerde fraude-incident hebben we deze processen aangescherpt. Het versterken van de kredietverleningsketen is een belangrijk onderdeel van de eerste werkstroom van het Lighthouse-programma: 'Stable banking'.

Wanneer een klant eenmaal is gevalideerd en een financiering is afgesloten, geven we onze klanten alle gevraagde aandacht, ongeacht hun omvang of

kredietvolume. Zo willigen we verzoeken tot een klantbezoek (al dan niet digitaal) in principe altijd in en bieden we alle klanten maatwerkoplossingen aan als zij daarom vragen. Goede voorbeelden hiervan zijn verzoeken voor specifieke aflosschema's en verzoeken om mee te werken aan vervroegde aflossing. We denken proactief mee met onze klanten bij het optimaliseren van hun leningenportefeuille. In dit kader zijn ook looptijdverlengingen doorgevoerd, waarbij bestaande leningen werden vervangen door langerlopende leningen tegen de huidige lage rente. Daarnaast zijn, in navolging van de renteontwikkeling op de kapitaalmarkten, wederom leningen verstrekt met een negatieve rente soms voor looptijden tot wel 10 jaar, waarbij klanten dus rente ontvangen op hun financiering in plaats van betalen.

Zowel bij het verstrekken van nieuwe leningen als bij het beoordelen van bestaande klanten speelt duurzaamheid een steeds belangrijkere rol. Dat deden we tot nog toe voornamelijk op basis van de criteria in ons duurzaamheidsbeleid. Vanaf 2022 beoordelen we al onze kredietverlening aan de hand van ons klimaatactieplan. Hierin hebben we op klant- en sectorniveau CO₂e-reductiedoelstellingen vastgelegd die we met onze klanten bespreken. Daar waar nodig zullen we niet nalaten om klanten te wijzen op hun verantwoordelijkheid op het gebied van duurzaamheid. Ook willen we met de introductie van aan duurzaamheid gekoppelde leningen (sustainability linked loans) onze klanten financieel stimuleren tot het halen van duurzaamheidsdoelstellingen. Dit alles moet ervoor zorgen dat de CO₂-uitstoot van onze kredietportefeuille ieder jaar verder wordt verlaagd en uiteindelijk per saldo wordt teruggebracht tot nul in uiterlijk 2050.

Woningcorporaties

De meeste financiering ging ook afgelopen jaar naar woningcorporaties. Dat is niet vreemd want woningcorporaties hebben in omvang de grootste financieringsbehoefte van al onze Nederlandse publieke sector klantgroepen. Het afgelopen jaar hebben we voor € 7,7 miljard aan financiering aan woningcorporaties verstrekt (2020: € 5,7 miljard). Deze omzet is gerelateerd

aan de primaire kredietvraag samen met de herziening van kredietopslagen op bestaande leningen. De hogere omzet komt voor een deel ook omdat we afgelopen jaar zogenoemde WSW-obligoleningen hebben verstrekt en hebben meegewerkt aan de Vestia-leningruil.

In totaal hadden we eind 2021 als NWB Bank € 30,6 miljard aan kredietverlening uitstaan aan woningcorporaties. Eind 2020 bedroeg de omvang van onze portefeuille € 30,4 miljard op een totaal van € 81,3 miljard door het WSW geborgde leningen in Nederland. We hebben voor 99,9% van onze kredietportefeuille per eind 2020 de klimaatimpact in beeld en deze bedroeg 693 kiloton CO₂-equivalent. Dat levert een emissie-intensiteit op van 22,8 ton CO₂-equivalent per miljoen euro.

Samen beheren de woningcorporaties circa 2,3 miljoen huurwoningen waarin vier miljoen mensen wonen. Die huizen vormen 29% van de Nederlandse woningvoorraad. Vanwege de omvang van hun woningvoorraad in combinatie met hun maatschappelijke rol wordt van woningcorporaties een voortrekkersrol verwacht op het gebied van verduurzaming. In 2012 spraken de woningcorporaties in het kader van het Energieakkoord al met elkaar af dat corporatiewoningen eind 2021 gemiddeld energielabel B zouden hebben. Uit cijfers van Aedes, de koepelorganisatie van woningcorporaties, blijkt dat corporaties - volgens prognose - dit zouden moeten hebben gehaald mits door een wijziging de systematiek niet was aangepast.¹⁾ Woningcorporaties zijn in zijn algemeenheid voortvarend aan de slag gegaan met de doelstellingen in het Klimaatakkoord. Zo proberen ze de warmtevraag van woningen te beperken en woningen aan te sluiten op een duurzame energiebron. Uitgangspunt bij de verduurzaming van de woningen is dat dit zowel voor de corporaties als voor huurders betaalbaar moet blijven.

Als NWB Bank financieren we alleen dat deel van de schuld van woningcorporaties die onder de borging van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw valt, dit betreft financiering van de zogenoemde DAEB-activiteiten (Diensten van Algemeen Economisch Belang). Op die manier zijn we er zeker van dat al onze kredietverlening

1) <https://aedes.nl/aedes-benchmark/aedes-woningcorporaties-zetten-verduurzaming-gestaag-door>

aan woningcorporaties bijdraagt aan het creëren van maatschappelijke meerwaarde. Woningcorporaties zorgen voor goed en betaalbaar wonen voor mensen die dat nodig hebben. In veel gevallen gaat het om huishoudens met een bescheiden inkomen. Verder hebben corporaties bijzondere aandacht voor mensen die door een sociale, medische of psychische oorzaak zelf geen woonruimte kunnen vinden en voor statushouders. Woningcorporaties werken daarnaast nadrukkelijk aan een gezonde en veilige leefomgeving.

WSW Obligolening

Alle woningcorporaties die deelnemer zijn bij het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) moesten verplicht op uiterlijk 1 november 2021 een zogenoemde obligolening hebben afgesloten. De obligolening is een nieuw onderdeel van het borgingsstelsel van het WSW. Om te voorkomen dat WSW een aanspraak krijgt op zijn borgstelling, kent het stelsel verschillende buffers en vangnetten. Zo'n buffer is de onderlinge waarborg van corporaties (het obligo), waarop het WSW een beroep kan doen als het risicovermogen van het WSW onverhoopt niet meer toereikend zou zijn. Om zeker te stellen dat bij een eventuele aanspraak op dit obligo de deelnemende corporaties over voldoende liquide middelen beschikken, is de obligolening gecreëerd. De obligolening voorkomt dat het WSW grote liquide buffers moet aanhouden om aan kapitaalvereisten te kunnen voldoen. Samen met de BNG Bank hebben wij deze obligoleningen aan in totaal 276 woningcorporaties tegen marktconforme tarieven verstrekt. De totale hoeveelheid financiering die hier vanuit onze bank mee gemoeid was, bedroeg € 933 mln.

Vestia

Als bank van en voor de publieke sector vinden we het belangrijk om onze maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen. Daarom hebben we in 2012 de woningcorporatie Vestia geholpen toen zij in problemen kwam door liquiditeitsverplichtingen uit hoofde van een grote derivatenportefeuille. Wij hebben als bank destijds een deel van de derivatenportefeuille overgenomen en omgezet in langjarige leningen met een vaste rente, voornamelijk om de liquiditeitsimpact van de onderpandaanspraken van de derivatenbanken te

mitigeren. Deze transactie heeft tegen de toen geldende markttrentes plaatsgevonden.

De afgelopen jaren werd duidelijk dat Vestia moeite bleef houden om ook op de langere termijn goed aan haar volkshuisvestelijke taak te voldoen. Daarom is er door de corporatiesector gekeken naar een meer structurele oplossing waarbij Vestia zich uiteindelijk opsplijt in drie woningcorporaties. Onderdeel van de oplossing was een zogenoemde leningenruil met andere corporaties die door de bank mogelijk is gemaakt. In november hebben 235 woningcorporaties bij onze bank leningen afgesloten tegen de huidige, lage markttrente en deze volgtijdig geruild tegen een bestaande, duurdere lening van Vestia bij NWB Bank. De bank heeft bij de leningruil geen concessie in de leningen verwerkt. Door deze leningenruil worden de rentelasten van Vestia structureel verlaagd met € 28 miljoen per jaar. Dit was een operationeel complex en uitdagend proces dat we in samenwerking met Vestia, Aedes, het WSW, de Autoriteit Wonen, het ministerie van Binnenlandse Zaken & Koninkrijksrelaties en alle betrokken woningcorporaties tot een goed einde hebben weten te brengen. Over de samenwerking tussen onze bank en Vestia is in dit directieverslag een interview opgenomen.

Los van de leningenruil hebben we afgelopen jaar ook weer meegewerkt aan de overname van woningen en bijbehorende financiering van Vestia door andere woningcorporaties. De leningruil en de overname van woningen stellen Vestia in staat haar volkshuisvestelijke taak, waaronder verduurzaming van haar bezit, ook op de langere termijn goed te blijven vervullen.

Gemeenten

In 2021 hebben we voor bijna € 1 miljard aan financiering verstrekt aan gemeenten (2020: € 1,1 miljard). Daarnaast hebben we € 269 miljoen aan financiering verstrekt aan gemeenschappelijke regelingen (2020: € 153 miljoen). Lagere overheden werken regelmatig met elkaar samen op steeds meer terreinen. Het gaat meestal om taken die ze gezamenlijk effectiever of efficiënter kunnen uitvoeren. Soms is samenwerking wettelijk

voorgeschreven, zoals bij de veiligheidsregio's, maar doorgaans is de samenwerking vrijwillig.

In totaal hadden we eind 2021 € 5.272 miljoen aan financiering uitstaan bij gemeenten. Eind 2020 bedroeg dit € 5.101 miljoen en de klimaatimpact hiervan kwam overeen met 388 kiloton CO₂-equivalent. Dit is een emissie-intensiteit op van 58,3 ton CO₂-equivalent per miljoen euro.

Zorg

Als essentiële speler in de financiering van de Nederlandse publieke sector zijn we ook actief in de financiering van zorginstellingen. We verstrekken kredieten die worden gegarandeerd door het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WFZ) en financieren academische ziekenhuizen. Borging door het WFZ draagt bij aan betaalbare en toegankelijke zorg. De uitstaande omvang van het door het WFZ geborgde kredietvolume, daalt al enkele jaren en daarmee ook dergelijke kredietverlening door de bank. Daarentegen neemt onze kredietverlening aan academische ziekenhuizen juist toe. In totaal hebben we afgelopen jaar € 541 miljoen verstrekt aan zorginstellingen (2020: € 131 miljoen).

Onze totale kredietportefeuille in de zorg bedroeg eind 2021 € 1,8. Eind 2020 hadden we een kleine € 1,9 miljard aan financiering uitstaan in deze sector. Hiervan hadden we voor 75 % de klimaatimpact in beeld en deze bedroeg in totaal 74 kiloton CO₂-equivalent wat neerkomt op een emissie-intensiteit van 52,5 ton CO₂-equivalent per miljoen euro.

Leningen onder overheidsgarantie

Stichtingen, verenigingen en andere rechtspersonen onder garantie van een (de)centrale overheid, kunnen eveneens bij ons terecht voor financiering. Naast grote partijen gaat het regelmatig ook om klanten met een relatief beperkte financieringsbehoefte. Denk bijvoorbeeld aan sportverenigingen of scholen die hun faciliteiten willen verduurzamen en/of renoveren. We vinden het financieren van deze klanten onderdeel van onze maatschappelijke taak, ook al is het voor ons soms niet kostenefficiënt om dergelijke relatief

kleine financieringen te verstrekken. In 2021 hebben we voor in totaal € 158 miljoen aan kredieten onder overheidsgarantie verstrekt (2020: € 258 miljoen).

Publiek-Private Samenwerking

Ondanks dat de markt voor financiering van Publiek-Private Samenwerkingsprojecten (PPS) is opgedroogd, hebben we toch een transactie weten te doen. Samen met de Europese Investeringsbank (EIB) hebben we de herfinanciering van de verbreding van de A6, de in juli 2019 geopende eerste energieneutrale rijksweg van Nederland, op ons genomen.

NHG RMBS

Als promotional bank dragen we indirect ook bij aan de financiering en betaalbaarheid van particuliere woninghypotheken. Dat doen we door te investeren in zogenoemde pass through NHG RMBS-obligaties (Residential Mortgage-Backed Securities gebaseerd op hypotheken met een Nationale Hypotheek Garantie).

Het afgelopen jaar hebben we een eerste investering in een dergelijke RMBS, die in 2020 was opgestart, succesvol gesloten. Een tweede is inmiddels opgestart en in 2021 is voor in totaal € 625 miljoen geïnvesteerd. De onderliggende hypotheken kennen langere looptijden en dragen hiermee bij aan de behoefte die er bestaat in de markt. Daarnaast is er sprake van een gunstig tarief voor dat deel van de hypotheek dat gebruikt wordt voor verduurzaming van de woning. Aan het einde van het jaar bedroeg onze portefeuille circa € 1.329 miljoen (2020: € 950 miljoen). De komende jaren willen we op deze manier blijven bijdragen aan de betaalbaarheid van koopwoningen voor onder andere starters en lagere inkomens.

ESSENTIËLE SPELER
IN DE FINANCIERING
VAN DE NEDERLANDSE
PUBLIEKE SECTOR

Richard Feenstra
CFO Vestia

Frenk van der Vliet
CCO NWB Bank

Transactie

Leningenruil bij 230
woningcorporaties voor
60.000 woningen

Leningenruil

€ 650 miljoen

Reductie rentelasten

€ 28 miljoen

Structurele oplossing voor Vestia

ONGEKENDE OPERATIE GROTE EN UNIEKE LENINGENRUIL

Vestia kwam in 2012 in ernstige financiële problemen door een te grote en riskante derivatenportefeuille. Andere woningcorporaties moesten destijds bijspringen om de grootste corporatie van Nederland overeind te houden. Sindsdien heeft Vestia haar bezit deels afgebouwd, mede door verkoop aan collega-corporaties en ook is de organisatie gehalveerd. In 2021 is verder gewerkt aan een structurele oplossing, zodat Vestia ook op de lange termijn aan haar volkshuisvestelijke taak kan blijven voldoen. Een ongekende operatie volgde. NWB Bank was de financiële spil in dit proces. Een interview met financieel bestuurder Richard Feenstra van Vestia.

“Na tien jaar keihard saneren moesten we concluderen dat we volkshuisvestelijk nog steeds onvoldoende presteerden. Dat betekent dat er op termijn geen geld was voor extra nieuwbouw, goed onderhoud, verduurzaming en aandacht voor leefbaarheid en kwetsbare wijken in ons bezit. Dat knelde enorm omdat we werken in de regio’s Rotterdam en Haaglanden, een regio met woningtekort en ook probleemwijken. We moesten de problemen dus structureel oplossen”, aldus Richard. “Het plan bestond uit drie delen: de leningenruil, de additionele verkoop van een deel van het bezit en de opsplitsing van Vestia in drie nieuwe corporaties.”

Leningenruil

Richard Feenstra: “De leningenruil was echt een slimme zet. Om te zorgen dat onze rentelasten verminderden, vroegen we collega-corporaties om leningen met ons te ruilen. Leningen met een hoge rente die Vestia had uitstaan en die soms tot wel 2060 liepen, werden geruild tegen nieuwe leningen die zijn afgesloten tegen de huidige, lagere rente. Gevolg is dat de jaarlijkse rentelast voor Vestia met € 28 miljoen per jaar afneemt, een enorm bedrag. De lasten worden uitgesmeerd over meerdere jaren en verdeeld onder collega-corporaties. Dit hele traject vergde een enorme voorbereiding en een unieke samenwerking op vrijwillige basis met in totaal 251 van de 285 corporaties in Nederland. Van de 251 corporaties namen er 230 deel aan de leningenruil. De overige corporaties droegen bij door woningen van ons over te nemen of leverden een bijdrage in cash. In de Nederlandse volkshuisvesting was een dergelijke samenwerking op dit vlak nog nooit voorgekomen, echt een uniek bewijs van uitzonderlijke solidariteit in de sector.”

Unieke operatie

Alle bestaande leningen van Vestia die geruild zouden moeten worden, liepen bij NWB Bank, dus was de rol van de bank cruciaal. Dit betekende dat deze leningen gesplitst moesten worden in 230 kleinere leningen en vervolgens geruild voor 230 andere leningen. Wat het extra uitdagend maakte, was dat in het kader van de economische voorwaarden en juridische documentatie alles op dezelfde dag moest plaatsvinden. “Op jaarbasis worden er bij NWB Bank normaliter zo’n 750 langlopende kredieten verstrekt”, zo zegt Frenk van der Vliet, directielid bij de bank.

“De schaalgrootte was dus ongekend met al deze transacties op één dag. Dit betekende dat 230 corporatiesbestuurders en ook alle betrokken gemeenten hun handtekening moesten zetten. Na maanden van intensieve voorbereiding tussen alle betrokken partijen is de ruil eind november gesloten en is deze op 21 december 2021, net voor kerst, uitgevoerd. In totaal zijn op die ene dag honderden leningen en bijbehorende hedges gepasseerd.” Richard Feenstra: “Een ongekende operatie met een unieke en omvangrijke leningenruil en een geweldige prestatie van alle betrokkenen bij Vestia, de corporaties, Aedes, het WSW, de Autoriteit Wonen, het ministerie van Binnenlandse Zaken & Koninkrijksrelaties en NWB Bank. Zeker als je ook weet dat min of meer gelijktijdig een andere, niet-gerelateerde grote operatie binnen de corporatiesector plaatsvond. Om het borgingstelsel binnen de corporatiesector te versterken moesten alle corporaties namelijk gelijktijdig een zogenoemde WSW Obligolening afsluiten, waarvan NWB Bank de helft voor zijn rekening nam. Kortom, drukke tijden dus voor de bank”.

Vestia splitst in drie corporaties

“Nu de leningenruil succesvol is afgerond, is de volgende stap in de structurele oplossing de opsplitsing van Vestia in drie nieuwe corporaties in Rotterdam, Den Haag en Delft/Zoetermeer. De bijna 60.000 woningen van Vestia worden daarbij verdeeld over deze nieuwe corporaties die elk een eigen nieuwe naam en bestuur krijgen. Elke nieuwe corporatie beschikt dan over voldoende financiële middelen om nieuwe woningen te bouwen, het onderhoud uit te voeren, te investeren in verduurzaming en de leefbaarheid in moeilijker wijken te bevorderen”, aldus Richard. “Omdat zo’n splitsing ook veel werk is en tijd kost, verwachten we dat dit begin 2023 gebeurt en ook dan zal NWB Bank weer een belangrijke rol in dit proces spelen.”

**Uitzonderlijke
solidariteit**
in de corporatie-
sector

ESSENTIËLE SPELER
IN DE FINANCIERING
VAN DE NEDERLANDSE
PUBLIEKE SECTOR

Dimitri Griffioen
financieel directeur LUMC

Aard Kluck
accountmanager Public Finance
NWB Bank

Transactie

Lening van € 150 miljoen

Kerncijfers LUMC (2020)

8.800 medewerkers
21.579 patiënten
2.728 wetenschappelijke publicaties
9 medische opleidingen
3.394 studenten

Verduurzaming én toekomstbestendige upgrade

DUURZAME TOEKOMSTVISIE LUMC-CAMPUS

“De geschiedenis van het LUMC gaat terug tot 1575”, opent Dimitri Griffioen, financieel directeur van het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC), het gesprek. “Het ziekenhuis is ontstaan in het toenmalige Caeciliagasthuis in Leiden, het huidige Boerhaavemuseum. In 1986 zijn we verhuisd naar onze toen nieuw gebouwde campus naast het Centraal Station Leiden, die ruim 206.000 m² omvat. Nu zijn we bezig dit gebouw toekomstbestendig te maken en meteen aanzienlijk te verduurzamen, een kapitaal-intensieve operatie die we niet alleen vanuit onze eigen middelen kunnen financieren. Daarom werken we samen met de NWB Bank.”

“Het LUMC staat als innovator voor de verbetering van de gezondheidszorg en de gezondheid van mensen”, stelt Dimitri Griffioen. “Dit realiseren wij door vanuit toonaangevend onderzoek en vernieuwend onderwijs optimale en innovatieve zorg voor onze patiënten tot stand te brengen. Het is onze ambitie tot de top 10 te behoren van de beste universitaire medische centra in Europa die gekoppeld zijn aan een onderzoeksintensieve universiteit. In dit kader hebben we ook onze huisvesting tegen het licht gehouden. Besloten is tot een aanzienlijke verduurzamingsoperatie die de LUMC-campus meteen toekomstbestendig maakt. Twee huisvestingsvliegen in één klap zeg maar, die samen aanzienlijke investeringen met zich meebrengen.”

Drie maatschappelijke speerpunten

“LUMC wil zich de komende jaren richten op een drietal maatschappelijke speerpunten, te weten oncologie, regeneratieve geneeskunde en population health. We zijn immers leidend in het wetenschappelijk onderzoek naar de behandeling van verschillende vormen van kanker. Voor de komende jaren richt LUMC zich onder meer op versterking van de expertise op het gebied van longkanker en op de behandeling en verdere ontwikkeling van gepersonaliseerde oncologische (immuno)therapieën. LUMC loopt internationaal ook voorop in regeneratieve geneeskunde met transplantaties bij patiënten met type 1-diabetes en werkt aan een geavanceerde celtherapie om diabetes en andere chronische aandoeningen te genezen. Hierbij werken we samen met universiteiten in Denemarken en Australië, maar ook met farmaceutische multinationals. We zijn ook leidend in het bestuderen van de transitie van gezondheid naar ziekte en doen onderzoek hoe de kans op ziekte verkleind kan worden. Daarbij worden interventies om de gezondheid van mensen te bevorderen ontwikkeld en getoetst. Om al deze ambities vorm te kunnen geven is een huisvestingsoperatie onvermijdelijk”, aldus Dimitri. “Ik noem het in de wandelgangen wel eens een midlife upgrade van ons gebouw.”

Futureproof gebouw

“Het nieuwe huisvestingsplan voorziet onder meer in nieuwe operatiekamers, een complete vernieuwing van de afdeling Cardiologie, een nieuw ingerichte afdeling

Spoedeisende Hulp, en een aanzienlijke vernieuwing en uitbreiding van de onderzoek- en onderwijsfaciliteiten”, zegt Dimitri. “Tegelijkertijd wil LUMC in 2030 energie-neutraal worden. Hiertoe hebben we de Green Deal Duurzame Zorg ondertekend en besloten grotendeels van het gas af te gaan door vergaande elektrificatie toe te passen. In plaats van de inzet van fossiele brandstoffen, warmte en stoom, gaan we over op groene energie. Hiermee brengen we onze CO₂-voetafdruk, die nu per jaar bijna 52.000 ton CO₂-uitstoot omvat, met bijna twintig procent terug.” Aard Kluck, accountmanager Public Finance bij NWB Bank: “Dit sluit goed aan bij onze doelstelling om de CO₂-uitstoot op onze kredietverlening verder terug te brengen.”

Flexibele lening

“Een deel van de benodigde investeringen kunnen we vanuit onze sterke kaspositie en kasstromen betalen, maar dat is niet genoeg. Daarom hebben we externe financiering gezocht en zijn we bij NWB Bank terecht gekomen. Wat mij opviel is de enorme betrokkenheid en flexibiliteit van de bank. Hiermee hebben we met zekerheid niet alleen de beste voorwaarden en dus laagste maatschappelijke kosten voor onze lening tot stand gebracht, maar ook flexibele condities die naadloos passen bij onze financieringsbehoefte. In meerdere tranches lenen we nu in totaal € 150 miljoen oplopend tot € 230 miljoen in 2025. Voor een deel van deze leningen staat het Waarborgfonds voor de Zorg garant, wat zich ook weer vertaalt in lagere rentelasten voor dat deel. De kennis en medewerking van de bank was van een hoog en zeer prettig niveau, waarbij uiteraard de inhoud van de transactie maatgevend is geweest. Hiermee kan het LUMC weer jaren vooruit”, besluit Dimitri. “We laten zien dat we als LUMC onverminderd inzetten op een duurzame toekomst. Hier worden medewerkers, maar ook patiënten en studenten en dus eigenlijk onze hele community beter van.”

**Circa 20%
CO₂-besparing**
Laagste maatschappelijke
kosten

FINANCIERINGSPARTNER VOOR DE VERDUURZAMING VAN NEDERLAND

De komende decennia moet er volop worden geïnvesteerd in de verdere verduurzaming van Nederland. Wij zien daar een belangrijke rol voor onszelf weggelegd. Niet alleen door het verstrekken van leningen aan partijen die van oudsher al klant bij ons zijn, zoals waterschappen en woningcorporaties, maar nadrukkelijk ook door het verstrekken van gunstige financiering aan duurzame energieprojecten. Zo leveren wij een belangrijke bijdrage aan een betaalbare energietransitie in Nederland en geven wij concreet invulling aan ons commitment aan het Klimaatakkoord.

Voor ons omvat verduurzaming nadrukkelijk meer dan alleen klimaat. Behalve bijdragen aan klimaatmitigatie en klimaatadaptatie kijken we ook nadrukkelijk naar hoe we biodiversiteitsverlies verder kunnen voorkomen en biodiversiteitsherstel kunnen financieren. Biodiversiteit omvat alle soorten planten, dieren en micro-organismen, maar ook de enorme genetische variatie binnen die soorten en de variatie aan ecosystemen waar ze deel van uitmaken. De achteruitgang van natuur vindt met een ongekeerde snelheid plaats en steeds sneller dreigen soorten uit te sterven, met nadelige gevolgen voor mensen wereldwijd.

Klimaatmitigatie

Bij klimaatmitigatie gaat het om maatregelen bedoeld om de omvang of snelheid van opwarming van de aarde te beperken. Over het algemeen bedoelt men met klimaatmitigatie het verminderen van de door mensen veroorzaakte emissies van broeikasgassen. Het opwekken van duurzame energie is daar een goed voorbeeld van. Sinds 2019 zijn we als bank actief in de markt voor de financiering van duurzame energieprojecten. Projecten in het kader van hernieuwbare energie en circulaire economie kenmerken zich over het algemeen door een grote financieringsbehoefte en een lange periode waarover de investering terugverdiend moet worden. Het aanbieden van dit soort langetermijnprojectfinanciering tegen relatief lage kosten, past bij uitstek bij onze bank.

Duurzame energie

Afgelopen jaar hebben we voor in totaal € 203 miljoen aan financiering voor duurzame energieprojecten verstrekt (2020: € 596 miljoen). We hebben onder andere financiering verstrekt aan het te realiseren Windpark Hanze dat onderdeel uitmaakt van het overkoepelende Windplan Groen, waarin circa 10 parken in Oostelijk Flevoland ontwikkeld worden. Ook zijn we door herfinanciering ingestapt in Windpark Krammer, een windpark op en rondom de Krammersluizen in Zeeland waar 34 windturbines voor meer dan 100MW aan energie opwekken. Door het financieren van duurzame energieprojecten zoals windparken zorgen we ervoor dat het gebruik van fossiele energie afneemt en daarmee de uitstoot van broeikasgassen. Ook deze zogenoemde vermeden emissies brengen we met behulp van de PCAF-methodologie in kaart. Daarbij merken we wel op dat veel van de door ons gefinancierde windparken nog niet operationeel zijn. Van de door ons verstrekte financiering aan windparken kon eind 2020 15% worden meegenomen in de berekening. De uitkomst van die berekening was dat onze kredietportefeuille verantwoordelijk was voor 13.622 ton vermeden CO₂e-emissie. Dat komt overeen met een emissie-intensiteit van 410 ton CO₂-equivalent per € miljoen.

Projecten en organisaties die in aanmerking komen voor een subsidie 'Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie (SDE++)' kunnen bij ons terecht voor financiering. De SDE++ is de opvolger van de SDE+. Daar waar laatstgenoemde zich richtte op de productie van duurzame energie, focust de SDE++ zich sinds de invoering in 2020 op CO₂-reductie. Sindsdien komen technieken, zoals aquathermie, in aanmerking voor de subsidieregeling.

Aquathermie

Aquathermie is een innovatieve manier van warmte en kou onttrekken uit drie verschillende waterbronnen: thermische energie uit oppervlaktewater (TEO), afvalwater (TEA) en drinkwater (TED). Met deze schone energie kunnen huizen en andere gebouwen duurzaam worden verwarmd. Uit onderzoek blijkt dat thermische energie uit oppervlaktewater tot wel in 40 procent van de warmtevraag in stedelijk gebied kan voorzien. De bronnen afvalwater en drinkwater kunnen respectievelijk 15 en 1,5 procent leveren. Aquathermie kan de overgang naar aardgasvrije verwarming helpen verwezenlijken en zo bijdragen aan de noodzakelijke energietransitie.

In 2019 hebben wij de Green Deal Aquathermie ondertekend. Samen met partijen uit de overheid, waterbeheer, onderzoek en bedrijfsleven brengen we de mogelijkheden in kaart om met aquathermie gebouwen te verwarmen of te koelen en brengen we het potentieel van aquathermie goed onder de aandacht van alle stakeholders. Ook werken we samen om kennis over aquathermie te ontwikkelen en te delen en de waarde ervan in de praktijk te beoordelen. Zo kan aquathermie worden toegepast als alternatieve verwarming van de gebouwde omgeving. Binnen de Green Deal denken wij nadrukkelijk mee over de mogelijkheden om aquathermieprojecten te financieren. Wij doen dat samen met onder andere Invest-NL en zetten ons in om juist op dit vlak versnelling te ontwikkelen.

Klimaatadaptatie

Het is belangrijk dat Nederland zich voorbereid op het veranderende klimaat. De overstromingen in Limburg hebben dat afgelopen jaar weer op een pijnlijke manier duidelijk gemaakt. De omgeving aanpassen en voorbereiden op de gevolgen van het veranderende klimaat noemen we klimaatadaptatie.

Klimaatadaptatie financieren wij voor het overgrote deel via onze kernklanten. De waterschappen zijn hier natuurlijk een goed voorbeeld van. Zij verstevigen en verhogen onder andere de dijken om overstromingen tegen te gaan. Ook de woningcorporaties zetten volop in op klimaatadaptatie. Klimaatverandering heeft gevolgen

voor de manier waarop we onze steden inrichten en onze huizen bouwen. Wat klimaatadaptatie concreet betekent voor woningcorporaties, hangt af van de situatie. Denk aan een slimme aanleg van (binnen)tuinen, zodat ze niet direct blank staan na een fikse regenbui en daarnaast oververhitting van omliggende bouw beperken.

Een specifiek klimaatadaptatieproject dat we afgelopen jaar hebben gefinancierd is de verbreding van de A6. Deze weg is in juli 2019 geopend en is de eerste energieneutrale rijksweg van Nederland. Een groot zonnepark wekt alle energie voor het gebruik van de weg duurzaam op. Samen met de Europese Investeringsbank (EIB) hebben wij de herfinanciering van deze publiek-private samenwerking op ons genomen.

Biodiversiteit

In de financiële sector groeit het besef dat, net zoals bij klimaatverandering, snel actie moet worden genomen om verlies van biodiversiteit tegen te gaan. De vraagstukken van biodiversiteit en klimaatverandering hangen ook met elkaar samen, denk maar aan de ontbossingsproblematiek. Als we niet snel actie ondernemen, kunnen tot wel 1 miljoen soorten uitsterven. Veel sectoren van onze economie zijn afhankelijk van de variatie aan planten, dieren en insecten in de wereld. Voor toekomstige generaties is het dan ook cruciaal dat we volop investeren in het behoud en herstel van de biodiversiteit.

In Nederland speelt de landbouw een cruciale rol in het proces van het behoud en herstel van biodiversiteit. Afgelopen jaar hebben we daarom samen met Rabobank het Klimaatfonds voor de landbouw gefinancierd dat wordt beheerd door het Nationaal Groenfonds. Het Klimaatfonds voor de landbouw is het eerste fonds dat gericht is op financiering van projecten die bijdragen aan de realisatie van de doelen van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) vanuit het Klimaatakkoord. De focus ligt daarbij op projecten die gericht zijn op verduurzaming van de landbouw en het behoud van biodiversiteit.

Werkgroep Biodiversiteit

Om binnen de financiële sector het belang van biodiversiteit breder te adresseren, zijn we als bank gevraagd een werkgroep biodiversiteit te sponsoren onder het Platform voor Duurzame Financiering van De Nederlandsche Bank. Deze werkgroep is in 2019 opgericht en bestaat uit vertegenwoordigers van verzekeraars, asset managers, pensioenuitvoerders en andere banken en wordt geleid door onze directievoorzitter Lidwin van Velden samen met onze sustainability officer. De bank levert overigens ook een bijdrage aan de verduurzaming van de Nederlandse financiële sector middels haar participatie in de werkgroep Circulariteit van het Platform Duurzame Financiering.

Afgelopen jaar heeft de werkgroep een stappenplan ontwikkeld om financiële instellingen te helpen bij het tegengaan van verlies van biodiversiteit. De gids biedt handvatten voor instellingen voor wie het thema nieuw is, maar ook voor instellingen die al eerste stappen hebben gezet. Instellingen krijgen handvatten bij het formuleren van beleid en doelstellingen, het identificeren van risico's, en het maken van impact en ook hoe hierover te rapporteren. Het stappenplan biedt onder andere inzicht in de verschillende biodiversiteitsrapporten die er zijn en helpt instellingen om het gesprek aan te gaan met hun klanten over biodiversiteit. Per stap worden voorbeelden gegeven hoe financiële instellingen hier in de praktijk op hun manier reeds invulling aan geven.

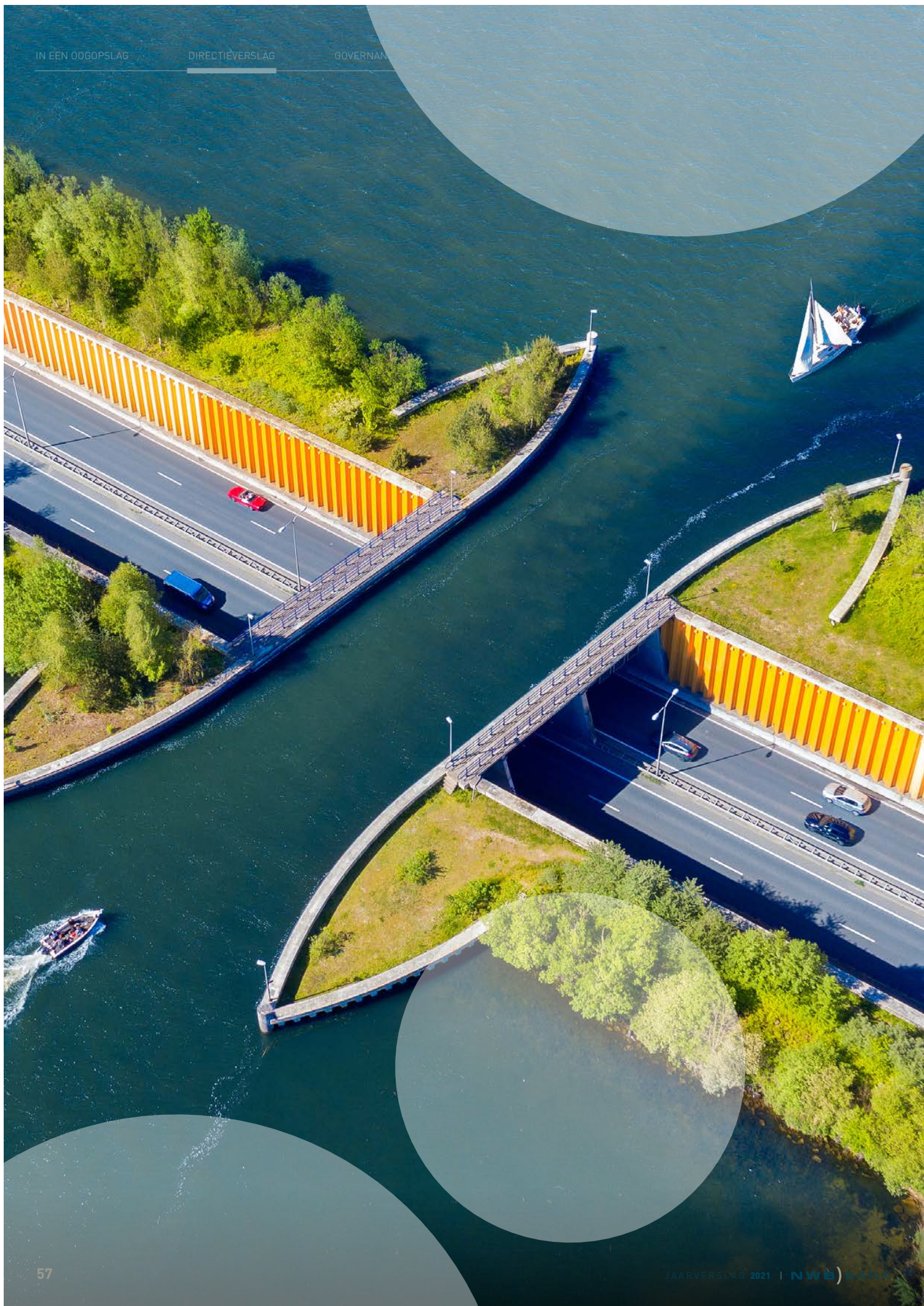
Finance for Biodiversity Pledge

Als dé duurzame waterbank en sponsor van de Werkgroep Biodiversiteit onder het Platform voor Duurzame Financiering van DNB willen we als NWB Bank natuurlijk het goede voorbeeld geven. Daarom hebben we ons in navolging van het voorzitterschap van de werkgroep samen met ruim 80 andere financiële instellingen gecommitteerd aan de Finance for Biodiversity Pledge. Concreet beloven we als bank om in 2024 onze impact op biodiversiteit in kaart te hebben gebracht, hier doelen aan te koppelen en er vervolgens publiekelijk over te rapporteren. Ook zijn we aangesloten bij het Deltaplan Biodiversiteitsherstel om specifiek in Nederland een bijdrage te leveren aan biodiversiteitsherstel.

Partnership for Biodiversity Accounting Financials

Afgelopen jaar zijn we lid geworden van het Partnership for Biodiversity Accounting Financials (PBAF) en mede in dat kader hebben we deelgenomen aan een pilot van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) om de biodiversiteitsvoetafdruk van een van onze klanten te laten doorrekenen. Daarbij hebben we gekozen voor Waternet, het waterbedrijf van en voor de gemeente Amsterdam en het waterschap Amstel, Gooi en Vecht dat verantwoordelijk is voor de drinkwatervoorziening, afvalwaterinzameling, afvalwaterzuivering en het beheer van het watersysteem in deze regio. De waterkwaliteit en biodiversiteit staan onder druk en daarom wilde ook Waternet zelf inzicht krijgen in haar voetafdruk. We hebben dankzij deze pilot inzicht gekregen in hoe de zogenoemde biodiversiteitseffectbeoordelingsmethode werkt en welke gegevens nodig zijn voor een nauwkeurige inschatting van de biodiversiteitsvoetafdruk. De resultaten van de doorrekening kunnen worden gebruikt om te bepalen wat de belangrijkste oorzaken zijn van biodiversiteitsverlies, en welke bedrijfsonderdelen, processen en emissies hier een bijdrage aan leveren.

**FINANCIERINGSPARTNER
VOOR VERDUURZAMING
VAN NEDERLAND**

Gerrit de Regt
agrarisch ondernemer in Dronten

Leonieke Blaauwgeers
project finance manager
NWB Bank

Transactie

Lening van € 120 miljoen
Looptijd: 15 jaar

Kengetallen Windpark Hanze

15 windturbines
90 megawatt geïnstalleerd vermogen

**26 boerenfamilies en een waterschap lenen
€ 120 miljoen**

DE ONDERNEMINGSGEEST VAN EEN AGRARISCH ONDERNEMER

Hernieuwbare energie krijgt in Nederland een flinke boost en vooral windenergie is hierbij belangrijk. Er zijn elf Nederlandse gebieden als grote windparken aangewezen waaronder Windplan Groen in Flevoland. Dit is een plan voor 90 windturbines met circa 500 MW opgesteld vermogen, die samen circa 1,9 miljard kWh per jaar opwekken. Dat is evenveel elektriciteit als jaarlijks in de provincie Flevoland wordt gebruikt. Onderdeel van Windplan Groen is het Windpark Hanze, een particulier initiatief van agrarisch ondernemer Gerrit de Regt.

“Mijn overgrootouders zijn hier decennia geleden een boerenbedrijf begonnen en ik ben dus de derde generatie. In die tijd is er veel veranderd.”

Ondernemingsgeest

Gerrit de Regt: “Op onze boerderij de ‘Eems-hoeve’ in Dronten telen wij biologische groenten voor de versmarkt en industrie. Als biologische boer mogen we geen bestrijdingsmiddelen en kunstmest gebruiken, dus de teelt vraagt om een verantwoorde aanpak met een combinatie van rassenkeuze, bemesting en bodem-onderhoud. In 2000 ben ik betrokken geraakt bij het windmoleninitiatief en ben ik ook bestuurslid in Windplan Groen geworden. Samen met 26 boerenfamilies hebben we toen de stoute schoenen aangetrokken en ons land beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van een windpark. Hierbij kwam mijn ondernemingsgeest goed van pas. Met volle energie hebben we ingezet op de ontwikkeling van het Windpark Hanze.”

Complex en pittig traject

“Met de 26 boerenfamilies hebben we een coöperatie opgericht ondersteund met de SDE++ subsidie”, vult Gerrit aan. “Met deze Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie kun je als energiecoöperatie gezamenlijk investeren in een productie-installatie om duurzame energie op te wekken. Als energiecoöperatie ontvangen we 15 jaar lang subsidie per geproduceerde kWh. Het windpark ligt om de hoek van het windrijke Dronten en telt 15 windturbines met een totaal geïnstalleerd vermogen van 90 megawatt. Het windpark zal in 2023 volledig commercieel in gebruik worden genomen. Maar er kwam wel wat op ons af. Als agrarisch ondernemer heb je te maken met een veelheid aan complexe zaken: wet- en regelgeving, vergunningsaanvraag, het managen en op elkaar afstemmen van alle soms tegenstelde belangen en de financiering. Je kunt zeggen dat ik veel geleerd heb”, lacht Gerrit. “Alle details moeten uiteraard top in orde zijn. Het was en is een pittig traject.”

Win-win

Gerrit: “Voor de financiering hebben we samen opgetrokken met Waterschap Zuiderzeeland en een aanbesteding georganiseerd. De NWB Bank en Rabobank boden samen de beste voorwaarden. In dat proces kwam een volledige due diligence over ons heen waarbij elk risico, hoe klein dan ook, werd afgewogen.” Leonieke Blaauwgeers, project finance manager bij NWB Bank:

“Hier hebben we natuurlijk flink geholpen en kwam onze kennis goed van pas. We hebben de 26 boerenfamilies en het waterschap gezamenlijk € 120 miljoen kunnen lenen met een looptijd van 15 jaar. De financiering komt volledig van NWB Bank, maar Rabobank neemt de helft van het kredietrisico voor zijn rekening middels een garantie. Deze aanpak is ons als maatschappelijk relevante bank op het lijf geschreven. 11% van het eigen vermogen van Windpark Hanze komt van Waterschap Zuiderzeeland en dit percentage is gelijk aan het aandeel in de stroom die ze van twee turbines van het windpark rechtstreeks zullen afnemen. Win-win dus!”

Direct en indirecte belanghebbenden

“Als directeur van een nieuw windpark ben je vooral veel aan het praten, alle belangen van alle belanghebbenden moeten immers zoveel mogelijk gediend worden. Er is aan de keukentafel veel gepraat, heel anders dan het werk op mijn eigen bedrijf. Voor de dertien resterende windmolens in ons park zijn we in staat geweest een deal tot stand te brengen met energiebedrijf Vattenfall en Cargill, een wereldwijd opererende handelaar in grondstoffen voor de landbouw. Vattenfall gaat de output van 78 megawatt van het windpark afnemen en Cargill neemt op zijn beurt weer 2,9 terawattuur van Vattenfall af. In de praktijk betekent dit dat we energie aan Vattenfall gaan leveren. Daarmee kan meer dan 90% van het elektriciteitsverbruik van Cargill in Nederland van duurzame stroom worden voorzien. Als boeren maken we dus de handel in landbouwgrondstoffen energieneutraal. De cirkel is als het ware rond. Mooier kan het niet. We stellen hiermee de toekomst veilig voor onze bedrijven en voor de volgende generaties. Met mijn kinderen ben ik al op een windmolen in de buurt geklommen en binnenkort komt de hele klas van een van mijn kinderen een kijkje nemen,” sluit Gerrit de Regt af.

“Er is veel aan de keukentafel gepraat”

DUURZAME, EFFICIËNTE EN MAATSCHAPPELIJK BETROKKEN ORGANISATIE

We kunnen onze rol in de financiering van de Nederlandse publieke sector alleen vervullen als we daartoe als organisatie goed zijn geëquipeerd. Dit is het fundament van onze strategie. Wij zijn (naar risico gewogen) een van de best gekapitaliseerde banken onder toezicht van de Europese Centrale Bank en ook een van de meest kostenefficiënte. Onze medewerkers zijn gemotiveerd en gekwalificeerd om op hun eigen manier een bijdrage te leveren aan de publieke zaak. En op het gebied van duurzaamheid en maatschappelijke betrokkenheid geven we als organisatie zelf het goede voorbeeld.

De kracht van onze organisatie zit hem voor een belangrijk deel in onze compacte en overzichtelijke organisatiestructuur. Ondanks dat onze formatie ook afgelopen jaar is gegroeid (90 medewerkers eind 2021 ten opzichte van 80 eind 2020), houden we zoveel mogelijk vast aan onze platte organisatiestructuur en open cultuur. De personele groei van afgelopen jaar alsmede de verwachte groei de komende jaren is een direct gevolg van onze ambities op het gebied van duurzaamheid, de verdere diversificatie van onze kredietverlening en investeringen in een professionele en slagvaardige organisatie.

Veilige, stabiele en efficiënte bank

In 2021 stonden we wederom in de top 10 van 's werelds veiligste banken, op plek 5 om precies te zijn. De stabiliteit van onze bank komt meer specifiek tot uiting in onze kapitaal- en liquiditeitsratio's en in onze hoge credit- en ESG-ratings. En ondanks flinke investeringen in kennis, personeel en systemen, weten we nog steeds onze kosten in de hand te houden hetgeen blijkt uit onze lage cost/income ratio.

Kapitaalratio's

Het Tier 1-eigen vermogen van onze bank inclusief hybride kapitaal bedroeg eind 2021 € 2.083 miljoen (inclusief winst 2021) tegenover € 2.049 eind 2020. De omvang van de risicogewogen activa is uitgekomen op € 4.641 miljoen ten opzichte van € 3.833 miljoen eind 2020. Deze stijging is enerzijds een direct gevolg van de gekozen strategie van de duurzame waterbank. De toegenomen kredietverlening aan duurzame energieprojecten, drinkwaterbedrijven en regionale netwerkbeheerders dragen namelijk bij aan een toename van de risicogewogen activa. Anderzijds speelde het afgelopen jaar vooral de inwerkingtreding van zwaardere kapitaalseisen voor de derivatenposties die uitsluitend verband houden met het strikte afdekkingsbeleid dat de bank hanteert. Mede door de stijging van de risicogewogen activa is de Tier 1-ratio gedaald van 53,5% eind 2020 naar 44,9% eind 2021. De Tier 1- kernkapitaalratio (CET 1-ratio) is gedaald van 45,1% eind 2020 naar 38,0% eind 2021.

Kapitaaleis

De kapitaalratio's liggen ruimschoots boven de minimumeis van een CET 1-ratio van 12,50%. De ECB heeft op basis van haar jaarlijkse Supervisory Review and Evaluation Process (SREP) de eis voor de bankspecifieke Pillar 2-kapitaalvereiste vastgesteld op 2,00%. Dit is een verbetering ten opzichte van de uitkomst van de SREP 2020 van 2,25% omdat de ECB van mening is dat het business model van onze bank gedurende de coronapandemie robuust gebleken is. De totale SREP-kapitaaleis voor onze bank bedraagt nu 10,00%. Dit is een optelsom van de totale Pillar 1-kapitaalvereiste van 8,00% en de Pillar 2-kapitaalvereiste van 2,00%. Samen met de vereiste kapitaalconserveringsbuffer van 2,50% komt de totale kapitaaleis daarmee voor onze bank uit op 12,50%.

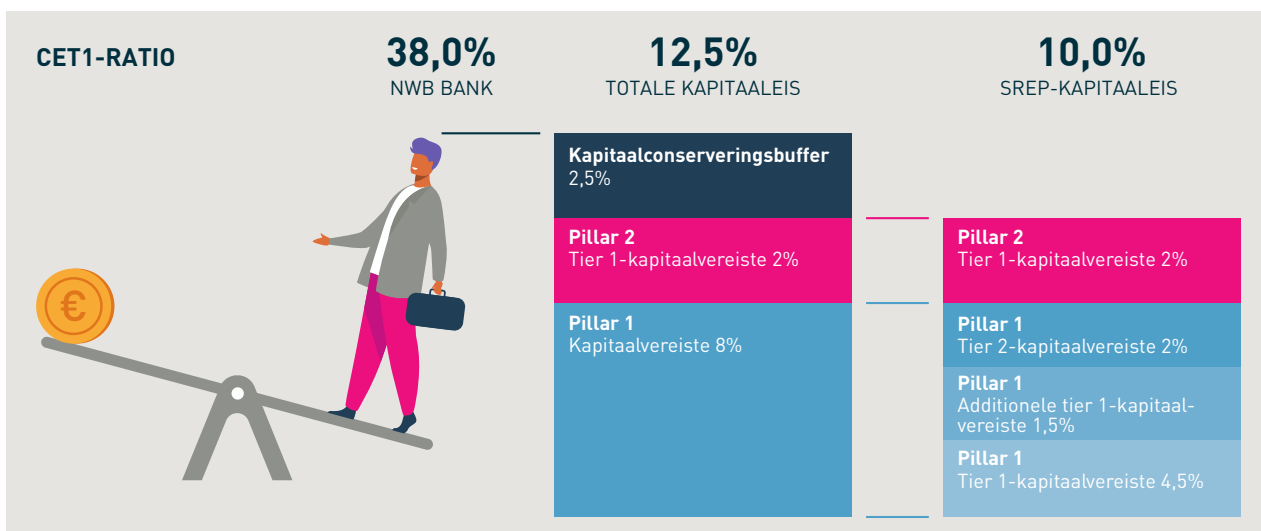
Stresstest

Ook in een extreem stressscenario voldoen we nog steeds ruim aan deze minimale CET 1-eis van 12,5%. Dat is gebleken uit de stresstest van de Europese Bankenautoriteit (EBA) waaraan we afgelopen jaar deelnamen. De EU-brede stresstest was bedoeld om de veerkracht van Europese banken ten aanzien van extreme negatieve marktontwikkelingen gedurende een periode van drie jaar te beoordelen. De stresstest leidde voor onze bank in het basisscenario tot een CET 1-ratio van 45,7% per eind 2023 en onder het ongunstige (adverse) scenario komt deze ratio uit op 37,8%. De ECB heeft deze resultaten ook gebruikt als input voor de SREP.

Leverage ratio

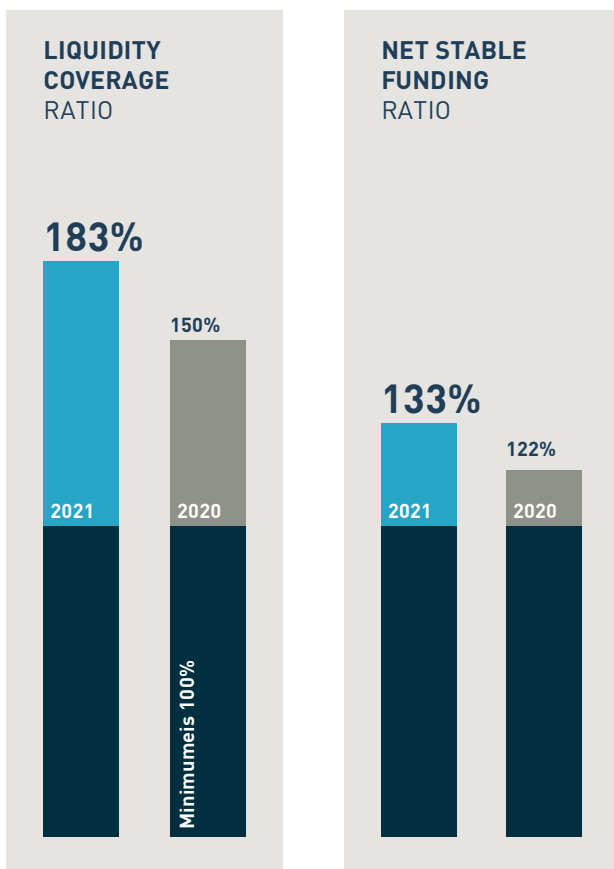
De leverage ratio is, in tegenstelling tot de Tier 1- en CET 1-ratio, een risico-ongewogen ratio en vloeit voort uit de kapitaaleisen onder Bazil III. Dat betekent dat bij de berekening ervan geen rekening wordt gehouden met

het risicoprofiel (uitgedrukt in een risicoweging) van de activa van een bank. De leverage ratio is vastgelegd in de Europese kapitaalverordening CRR II die op 27 juni 2019 in werking is getreden en sinds 28 juni afgelopen jaar wordt gehandhaafd. Op grond van CRR II mogen wij, net als andere promotional banks, onze kredietverlening aan de publieke sector buiten beschouwing laten bij de berekening van de leverage ratio. Daarnaast kunnen banken, als onderdeel van tijdelijke maatregelen van de ECB in het kader van de COVID-19-pandemie, hun saldo bij de centrale bank buiten beschouwing laten voor de berekening van de leverage ratio. Per 31 december bedroeg onze leverage ratio 14,3%. Dit is hoger dan de eind 2020 gepubliceerde ratio van 13,2% en daarmee ruim boven de 3%-norm die sinds 28 juni 2021 geldt.

Liquiditeitsratio's

Het doel van de Liquidity Coverage Ratio (LCR) is te zorgen dat instellingen voldoende liquide middelen aanhouden om een eventuele netto liquiditeitsuitstroom onder ernstige stressomstandigheden over een periode van dertig dagen het hoofd te kunnen bieden. De LCR van onze bank is eind 2021 uitgekomen op 183% (2020: 150%) en dat is ruim boven het wettelijke minimum van 100%.

Met de inwerkingtreding van CRR II/CRD V op 27 juni 2019 is ook de zogenoemde Net Stable Funding Ratio (NSFR) ingevoerd. Voor onze bank bedroeg deze NSFR eind 2021 133% (2020: 122%). Ook dat is ruimschoots boven de minimale eis van 100% die sinds 28 juni 2021 geldt. De NSFR is eveneens een liquiditeitsratio en heeft betrekking op de beschikbaarheid van liquide middelen op de langere termijn. De interne liquiditeitsvereisten worden mede vastgesteld door middel van het Internal

Liquidity Adequacy Assessment Process (ILAAP) en zijn ook het afgelopen jaar weer ruimschoots gehaald.

Credit ratings

Behoud van het hoogwaardige risicoprofiel van onze bank, zoals dat tot uiting komt in de credit ratings van de bank, staat centraal in onze langetermijnstrategie. Om onze klanten optimaal te kunnen blijven bedienen, is het van belang dat de credit ratings van de bank gelijk zijn en blijven aan die van de Nederlandse Staat. Al jaren beschikken we over de hoogste kredietwaardigheidsrating van zowel Standard & Poor's als Moody's: AAA/Aaa.

ESG-ratings

Ook op het gebied van duurzaamheid streven we naar een hoogwaardig risicoprofiel. Het specifieke duurzaamheidsbeleid van onze bank en de invulling ervan wordt door diverse ESG-rating agencies beoordeeld. In zijn algemeenheid beschikken we over sterke duurzaamheidsratings en willen deze waar mogelijk verbeteren. We hebben ESG-ratings van imugl rating uit Hannover (Duitsland), van ISS ESG uit München (Duitsland), van MSCI ESG Research uit de Verenigde Staten, Sustainalytics uit Amsterdam en Vigeo Eiris uit London (Verenigd Koninkrijk). De ESG-rating agencies geven ratings of scores af op basis van hun eigen ESG-beoordelingsraamwerk. Op de websites van de betreffende agencies staat meer informatie over hun beoordelingsraamwerken. Bij de meeste van de genoemde rating agencies bevindt de ESG-rating van de bank zich in de top van haar peer group.

Kosten- en organisatieontwikkeling

De bedrijfskosten in 2021 bedroegen € 35 miljoen tegenover € 30 miljoen in 2020²⁾. Vanwege de COVID-19-pandemie hebben we ook afgelopen jaar extra kosten moeten maken om de continuïteit van de dienstverlening en de gezondheid van de medewerkers te waarborgen. Zo huren we extra kantoorruimte om de medewerkers die aan de vitale processen van de bank werken over twee locaties te kunnen spreiden. De andere medewerkers

2) Gecorrigeerd voor het in 2021 ontdekte fraude-incident dat als operationeel verlies ad € 12 miljoen in de jaarrekening van 2020 is opgenomen

hebben het afgelopen jaar grotendeels thuisgewerkt. Gedurende de zomermaanden hebben we de meeste maatregelen tijdelijk los kunnen laten en hebben we het kantoor weer deels opengesteld. Ook hebben we toen een nieuwe hybride werkregeling geïntroduceerd die de medewerkers de mogelijkheid biedt om plaats- en tijdsafhankelijk te werken waar dat mogelijk is. Helaas moest een groot deel van de collega's vanwege het opnieuw opsteken van de pandemie en de daaruitvolgende beperkende maatregelen en voorschriften van de overheid vanaf november weer volledig thuiswerken.

Personeel

Een belangrijk deel van de kosten vormen de personeelskosten. Deze namen toe van € 12 miljoen in 2020 tot € 13 miljoen in 2021. Een indicator voor de beheersbaarheid van de personeelskosten is de beloningsverhouding tussen onze directievoorzitter en de mediaan van al onze overige medewerkers. Deze komt over 2021 uit op 3,9 (2020: 4,1). De toename van de absolute personeelskosten komt doordat onze organisatie ook in 2021 verder is gegroeid. Bestond onze formatie eind 2020 nog uit 80 medewerkers, eind 2021 waren we met 90 collega's. Meest in het oog springt daarbij de uitbreiding van de afdeling Public Finance waarbinnen een volledig nieuw kredietbeheerteam is opgetuigd. De verwachting bestaat dat de organisatie ook de komende jaren nog verder gaat groeien. Dat is gebleken uit de strategische personeelsplanning die we afgelopen jaar opnieuw hebben uitgevoerd.

Diversiteit en inclusie

Bij het werven van nieuwe medewerkers staan we nadrukkelijk open voor iedereen ongeacht geslacht, leeftijd, geloofsovertuiging, culturele achtergrond, arbeidsbeperking en seksuele geaardheid. We streven nadrukkelijk naar een goede mix aan talent, ontwikkelpotentieel en deskundigheid van medewerkers en kiezen bewust voor professionals die bijdragen aan de diversiteit. Het belang van diversiteit en inclusie is in verschillende wet- en regelgeving geregeld, onder andere in de Non-Financial Reporting Directive (NFRD). Hoewel we officieel niet binnen de reikwijdte van deze Europese richtlijn vallen, willen we er wel aan voldoen,

mede op verzoek van het ministerie van Financiën dat een van onze aandeelhouders is. Verder zijn we een van de deelnemende banken aan de CAO Banken, de eerste cao waarin de Charter Diversiteit is opgenomen. Deze cao is integraal van toepassing op de medewerkers van de bank. Mede naar aanleiding van veranderingen in relevante wet- en regelgeving hebben we afgelopen jaar ons Diversiteits- en Inclusiebeleid geüpdatet.

Lighthouse-veranderprogramma

Om onze organisatie toekomstbestendig te maken hebben we meer nodig dan gemotiveerde en kundige collega's. In 2020 hebben we daarom vier prioriteiten voor de versterking van onze interne organisatie geformuleerd: 1) digitalisering, 2) verandermanagement, 3) effectieve governance en 4) interne communicatie. Het afgelopen jaar hebben we deze prioriteiten vertaald naar concrete veranderinitiatieven binnen een bankbreed veranderprogramma dat we 'Lighthouse' hebben genoemd. Het programma bestaat uit drie werkstromen: 'Stable banking' waarin duurzame versterking van de basis van de kredietverleningsketen centraal staat, 'Bank of the future' waarin de verdere digitalisering van onze processen en dienstverlening wordt opgepakt en 'Winning work environment; great bank to work' waarin het draait om de collectieve inspanning, cultuur, interne communicatie en risicobewustzijn binnen onze organisatie. Met het meerjarige doelgerichte Lighthouse-programma creëren we overzicht, maken we de verbinding tussen alle verschillende activiteiten en projecten die spelen binnen onze bank, integreren we ESG-aspecten verder in onze processen en activiteiten en betrekken we alle medewerkers. We investeren volop in de verdere versterking van onze organisatie zodat we straks nog effectiever en plezieriger kunnen werken, onze klanten een nog betere ervaring en resultaat kunnen bieden en blijven voldoen aan alle wet- en regelgeving en toezichtsvereisten.

Wet- en regelgeving en toezicht

Wet- en regelgeving nemen zowel qua hoeveelheid als complexiteit toe. Voorbeelden hiervan zijn de kapitaalvereisten en -richtlijnen, de EU-taxonomie en de verschillende richtsnoeren van de Europese

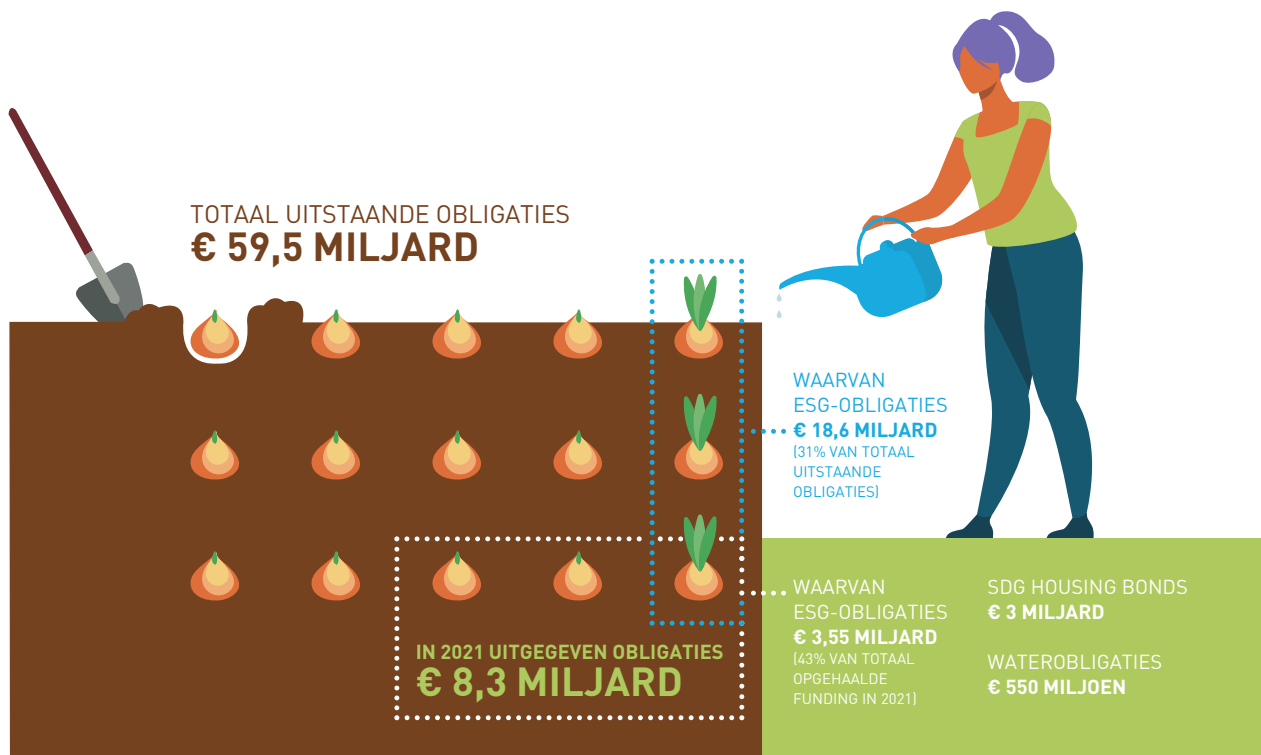
Bankautoriteit (EBA). Ook de intensiteit van het toezicht zelf neemt toe. In lijn daarmee zijn de toezichtkosten afgelopen jaar verder gestegen: € 3,9 miljoen tegenover € 3,6 miljoen in 2020.

Belastinglast

De belastinglast over 2021 bedroeg € 72,1 miljoen en hierdoor komt de effectieve belastingdruk uit op 37,2%. Naast de bankenbelasting is er sinds 2020 in Nederland een minimumkapitaalregel voor banken en verzekeraars van toepassing. Deze minimumkapitaalregel, die ook wel 'thin cap rule' wordt genoemd, beperkt de renteaftrek in de vennootschapsbelasting voor zover de leverage ratio van een bank lager is dan 9% (2020: 8%). Hoewel we als promotional bank sinds de inwerkingtreding van de CRR II een leverage ratio van meer dan 8% kunnen rapporteren, werkt dat nog niet door in de minimumkapitaalregel vanwege een in de CRR II opgenomen overgangperiode van twee jaar (2020-2021).

Aantrekken van funding middels ESG-obligaties

We financieren ons als bank voor het overgrote deel op de internationale geld- en kapitaalmarkt door middel van de uitgifte van obligaties en Commercial Paper. Als duurzame bank voor de publieke sector is de uitgifte van zogenoemde ESG-obligaties (Environmental, Social en Governance) inmiddels een onmisbaar onderdeel van onze bedrijfsvoering. In aanvulling op de traditionele investeringsafwegingen, zoals investeringsveiligheid en op risico afgestemde opbrengsten, worden deze obligaties door investeerders gekocht vanwege hun interesse om klimaatvriendelijke en maatschappelijke projecten te steunen binnen hun investeringsmandaat. Door de uitgifte van deze specifieke obligaties blijven we nieuwe investeerders aantrekken en vergroten we het markt bereik voor ESG-obligaties. De uitgifte van deze obligaties onderstreept onze rol als een robuuste en duurzame financiële partner voor de Nederlandse publieke sector.

Kapitaalmarktfinanciering

Afgelopen jaar hebben we ruim € 3,6 miljard aan funding opgehaald met ESG-obligaties op een totaal van € 8,3 miljard. We gaven vier zogenoemde SDG Housing Bonds uit voor de financiering van de sociale woningbouw in Nederland en een Waterobligatie ten behoeve van de financiering van waterschappen. Het bedrag van € 3,6 miljard is ruimschoots boven de interne doelstelling om minimaal 25% van onze jaarlijkse langlopende funding op te halen met ESG-obligaties. Mede daarom hebben we besloten om voortaan vooral te kijken naar de verhouding totaal uitstaande ESG-obligaties ten opzichte van de totale hoeveelheid uitstaande obligatieleningen op de balans van onze bank. Eind 2021 hadden we ruim € 18 miljard aan ESG-obligaties uitstaan. Dat is 31% van ons totaal aan uitstaande langetermijnfunding op dat moment. Daarmee voldoen we al bijna aan onze nieuwe doelstelling voor 2022 dat minimaal 33% van onze uitstaande obligaties moet kwalificeren als duurzaam. Dat doelstellingspercentage willen we de komende jaren telkens met 3% verhogen. Op die manier blijven we internationaal een toonaangevende uitgever van ESG-obligaties binnen de groep van SSA (Sovereigns, Supranationals and Agencies). In Nederland

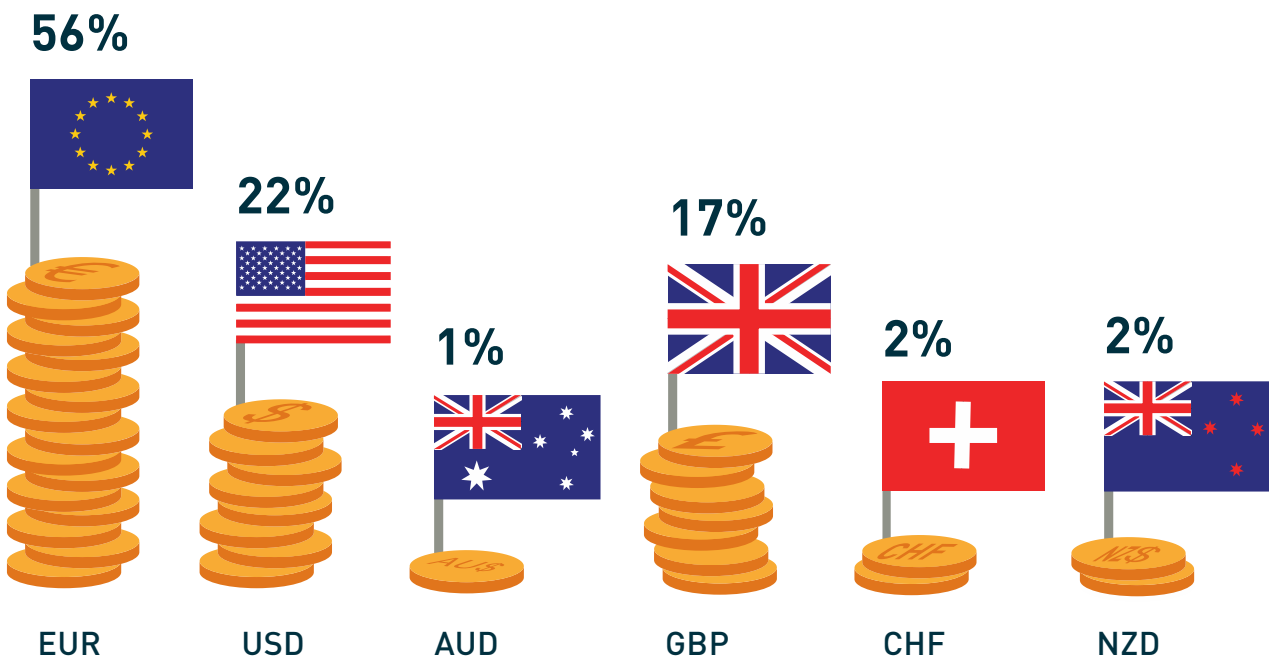
zijn we ook nog steeds de grootste Nederlandse emittent van ESG-obligaties.

We kunnen ons als bank tegen zeer gunstige voorwaarden financieren vanwege onze veilige risicoprofiel bevestigd door AAA/Aaa-ratings die gelijk zijn aan de Nederlandse Staat. Het feit dat de Europese Centrale Bank (ECB) de obligaties van onze bank koopt voor de opkoopprogramma's in het kader van haar Quantitative Easing (QE) draagt hier tevens aan bij. De langetermijnfinanciering die we ophalen met obligaties gebruiken we voor zowel de financiering van de nieuwe kredietverlening als voor de herfinanciering van aflopende leningen. De gemiddelde looptijd van de aangetrokken financiering afgelopen jaar was 9,9 jaar (2020: 5,7 jaar).

TLTRO

Afgelopen jaar hebben we opnieuw voor € 1 miljard gebruikgemaakt van de TLTRO-faciliteit van de ECB nadat we in 2020 op deze manier al € 10 miljard hadden aangetrokken. De tarieven en de voorwaarden van de zogenoemde TLTRO (targeted longer-term refinancing operation), die de ECB heeft aangepast om de economische gevolgen van de COVID-19 pandemie

VERDELING VALUTA OPGEHAALDE FUNDING

te bezweren, waren dusdanig aantrekkelijk dat het in het belang van onze klanten is om van deze goedkope funding gebruik te maken. Halverwege vorig jaar hebben we de bevestiging gekregen dat we aan de voorwaarden van de ECB hebben voldaan en dat we voor het eerste jaar een rentevergoeding op basis van het percentage van -1% verkrijgen. Ook voor de periode daarna hebben we aan de voorwaarden voldaan en verwachten we de aantrekkelijke rentevergoeding te krijgen. Het voordeel van de TLTRO geven we door aan onze klanten middels nieuwe kredietverlening.

Geldmarktfinanciering

Voor het aantrekken van kortlopende middelen maken we vooral gebruik van Commercial Paper (CP). Daarvoor hebben we twee programma's: een US Commercial Paper (USCP)-programma en een Euro Commercial Paper (ECP)-programma. Afgelopen jaar hebben we bijna 75% van ons CP opgehaald onder ons USCP-programma: € 141,2 miljard aan USCP (2020: € 113,6 miljard) tegenover € 48,3 miljard (2020: € 30,9 miljard) aan ECP. Deze cijfers zijn een cumulatieve weergave; aflopend CP is gedurende het jaar geherfinancierd. Het uitstaande CP-bedrag bedroeg eind 2021 € 3,6 miljard (2020: € 6,2 miljard). De gemiddelde looptijd van het USCP was 0,7 maand (2020: 1,2 maanden) en die van het ECP bedroeg 1,9 maanden (2020: 3,5 maanden).

De kortlopende middelen die we via onze CP-programma's ophalen, zetten we in voor 1) kasgeldleningen aan klanten, 2) een hogere liquiditeitsbuffer en 3) collateralverplichtingen uit hoofde van de derivatentransacties die we als bank afsluiten om onze eigen rente- en valutarisico's af te dekken. Behalve in de markt voor CP, dat verhandelbaar schuld papier is met een looptijd tot een jaar, zijn we ook actief in korte USD-leningen met looptijden tot twee jaar. Deze leningen, uitgegeven onder ons Medium Term Note-programma, komen voor een deel in de plaats van de uitgifte van CP. Op die manier konden we de gunstige tarieven voor een langere periode vastleggen. Alle geldmarktfinanciering heeft, na omzetting naar euro's, ook afgelopen jaar plaatsgevonden tegen negatieve effectieve rentes.

VERANTWOORD EN MAATSCHAPPELIJK RENDEMENT

Als bank van en voor de publieke sector streven we geen winstmaximalisatie na maar kijken we vooral naar het maatschappelijk rendement dat we realiseren. Alles wat we als bank doen, staat in het teken van het creëren van maatschappelijke meerwaarde. Met onze kredietverlening willen we maatschappelijke impact maken en die proberen we ook zoveel mogelijk meetbaar te maken om daar vervolgens doelen aan te koppelen. Het bekendste voorbeeld hiervan is de reductie van de CO₂-uitstoot door onze klanten.

Financieel rendement aandeelhouders

Ondanks ons streven naar vooral maatschappelijk rendement is het maken van winst noodzakelijk om de continuïteit van onze bank te waarborgen. Over 2021 hebben we een gezonde winst gemaakt van € 121 miljoen (2020: € 81 miljoen). Net als in 2020 heeft ook in de eerste helft van het jaar de deelname aan de TLTRO vanwege de aantrekkelijke tarieven bijgedragen aan het winstniveau. We geven het gunstige tarief van de TLTRO door in nieuwe leningen aan klanten. Doordat deze leningen vaak een langere looptijd hebben dan de looptijd van het gunstige TLTRO-tarief, is er echter wel sprake van een verschuiving van resultaat in de tijd.

Het resultaat financiële transacties is het afgelopen jaar uitgekomen op € 20 miljoen negatief tegenover €55 miljoen negatief in 2020. Het voorziene deel van dit negatieve resultaat komt mede door een eerdere herstructurering van de swapportefeuille die we een aantal jaren geleden hebben doorgevoerd om de renterisicopositie meer in lijn te brengen met het normrendement eigen vermogen. Daarnaast zijn ook de resultaten die voortvloeien uit de benchmark reformtransitie verwerkt in het resultaat financiële transacties.

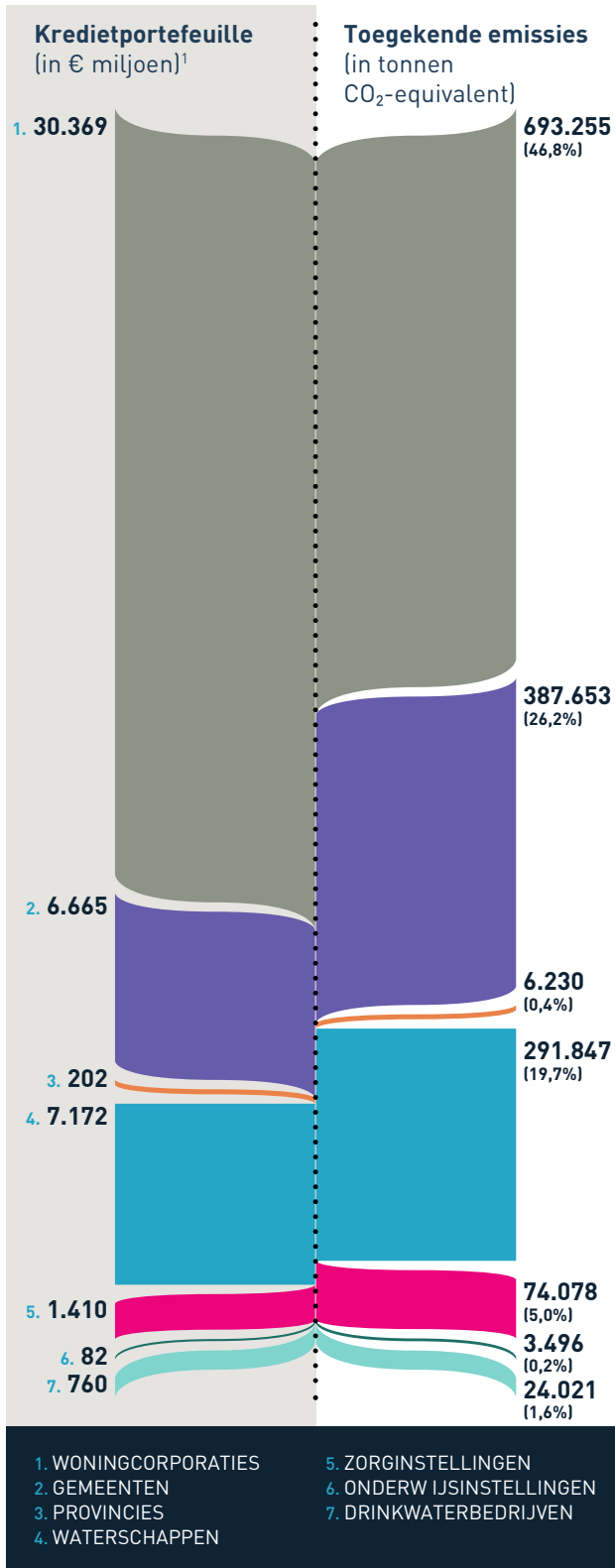
We zijn met onze aandeelhouders een normrendement op het eigen vermogen overeengekomen. Voor 2021 bedroeg het normrendement net als in 2020 3,7%. Met het gerealiseerde rendement op het eigen vermogen van 6,5% hebben we dus voldaan aan dit normrendement.

Het vaststellen van het beschikbare bedrag voor dividenduitkering is een jaarlijkse discretionaire bevoegdheid van onze directie met vereiste goedkeuring van de raad van commissarissen, waarbij het belang van de continuïteit van de bank, alsmede de belangen van aandeelhouders en andere stakeholders in ogenschouw worden genomen. Over boekjaar 2021 hebben de directie en raad van commissarissen de voor dividend beschikbare winst vastgesteld op € 50 miljoen (2020: € 45 miljoen). De pay-out ratio kom daarmee neer op 41% van de winst (2020: 56%).

Klimaatimpact kredietverlening

We hebben inmiddels voor 93,6% van onze kredietportefeuille de klimaatimpact in beeld. Voor het berekenen van de klimaatimpact gebruiken we de kredietportefeuille van het jaar ervoor in verband met de beschikbaarheid van de relevante cijfers. Dat wil zeggen dat we nu in het jaarverslag 2021 rapporteren over de klimaatimpact van de kredietportefeuille zoals die eind 2020 was. Onze kredietportefeuille had eind 2020 een totale emissie van 1.480.580 ton CO₂-equivalent. Dit is 124.741 ton minder dan de totale uitstoot eind 2019. Dit is een mooie ontwikkeling, want de totale kredietportefeuille waarover de berekening is gedaan is in de betreffende rapportageperiode praktisch gelijk gebleven. De emissie-intensiteit (ton CO₂-eq/miljoen eur) is gedaald van 34,3 naar 31,7 ton per miljoen euro. Over 2018 bedroeg de emissie-intensiteit zelfs nog 37,9 ton per miljoen euro.

KREDIETPORTEFEUILLE VS. TOEGEKENDE EMISSIES

¹Het betreft hier de kredietportefeuille waarvan de klimaatvoetafdruk bekend is.

Bij het in kaart brengen van de klimaatimpact van onze kredietverlening maken we gebruik van de PCAF-methodologie. PCAF (Partnership for Carbon Accounting Financials) biedt een raamwerk en geharmoniseerde methodologie die de transparantie en het bewustzijn over CO₂e-uitstoot en rapportage vergroot. Het onderzoeksinstituut Telos/Het PON, dat gelieerd is aan de Tilburg University, helpt ons bij het in beeld brengen van de klimaatimpact en het toepassen van de PCAF-methodologie. De volledige rapportage (inclusief bijbehorende methodologie) is te vinden op onze website.

Om de klimaatimpact van de verschillende klantgroepen te berekenen, hebben we veelal gebruikgemaakt van publiek beschikbare bronnen. Ook maken we dankbaar gebruik van de Klimaatmonitor Waterschappen. Dit jaarlijkse onderzoek, dat wordt uitgevoerd door Arcadis, maakt zichtbaar wat de bijdrage van de waterschappen is aan de nationale doelstellingen om de CO₂e-uitstoot terug te brengen en aan de duurzame energieproductie. Samen met de Unie van Waterschappen zijn we opdrachtgever van dit onderzoek. Als er geen CO₂e-uitstoot informatie van een klant of klantgroep beschikbaar was, hebben we een benadering gemaakt van de emissies op basis van impactinformatie en passende emissiefactoren. De impactgegevens zijn inclusief zowel directe (scope 1) als indirecte emissies (scope 2, en afhankelijk van de sector ook scope 3).

De toerekening aan de klanten heeft plaatsgevonden op basis van de verhouding tussen de uitstaande kredietportefeuille per klant en de totale balans van de respectievelijke klant. Dit resulteert in het totaal van de toegerekende broeikasgasemissies voor onze leningen.

Klimaatactieplan

Het in beeld hebben van klimaatimpact is één ding, het verminderen van die impact is waar het echt om gaat. Onderdeel van ons commitment aan het Klimaatakkoord is dat we een actieplan opstellen waarin staat hoe we concreet bijdragen aan een vermindering van de uitstoot van CO₂. Dat hebben we afgelopen jaar gedaan en ons gehele klimaatactieplan is tegelijk met dit jaarverslag gepubliceerd en te vinden op onze website.

Concreet committeren we ons als bank aan een kredietportefeuille in 2050 die per saldo geen CO₂e-uitstoot veroorzaakt. We gaan dit monitoren aan de hand van een zogenoemd reductiepad dat zoveel mogelijk is gebaseerd op sectorale doelstellingen. Dat reductiepad gaat er bijvoorbeeld van uit dat we in 2026 minimaal 28% CO₂e-reductie willen hebben bewerkstelligd ten opzichte van de uitstoot van onze kredietportefeuille in 2019, het eerste jaar waarover we de klimaatimpact van onze financiering in beeld hadden. In 2030 gaat het al om 43% reductie ten opzichte van 2019. Onze reductiedoelstellingen zijn tot stand gekomen op basis van de Science Based Targets-methodiek, een aanpak die breed binnen de financiële sector erkend wordt om de doelstellingen van Parijs te halen.

In 2022 gaan we de doelstellingen samen met verschillende koepelorganisaties verder uitwerken op sectorniveau. Dat maakt het voor ons als bank mogelijk om gericht op de doelstellingen te sturen en het overzicht te behouden. Het is mogelijk dat we naar aanleiding van de gesprekken met de koepelorganisaties het reductiepad en tussentijdse doelstellingen gaan aanpassen. Let wel: het doel van per saldo nul uitstoot in uiterlijk 2050 blijft in die gevallen onveranderd. Het sturen op vermindering van de klimaatimpact van onze kredietverlening is een enorm dynamisch onderwerp. We verwachten dat we ons klimaatactieplan en de doelstellingen regelmatig zullen moeten aanscherpen aan de hand van ontwikkelingen in de markt en bij onze klanten zelf.

Op klantniveau gaan we zoveel als mogelijk de klimaatactieplannen van onze klanten en hun eigen emissiereductiedoelstellingen opvragen. De vermindering van de uitstoot zal uiteindelijk door hen moeten worden gerealiseerd. We gaan de komende jaren de plannen van onze klanten beoordelen en om vervolgens te monitoren of de doelstellingen en hun resultaten in lijn zijn met de sectordoelstellingen. Zijn ze dat niet, dan gaan we de dialoog aan met deze klanten om voor 2030 hun resultaten alsnog in lijn te brengen met de sectordoelstellingen. We noemen dit engagement.

Naast engagement zijn we van plan om onze klanten actief zogenoemde 'sustainability linked loans' aan te gaan bieden. Via een korting op hun lening bieden we hen een stimulans om vooraf vastgestelde duurzame kritische prestatie-indicatoren (KPI's) te behalen. Door onder andere op deze manier zelf een duit in het zakje te doen, geven we het goede voorbeeld en houden we het niet alleen bij woorden.

We vinden het van belang om klimaat nadrukkelijk niet als geïsoleerd onderwerp te beschouwen maar te blijven verbinden met bredere duurzaamheids- en maatschappelijke uitdagingen wanneer we het gesprek aangaan met klanten. Denk daarbij aan het belang van de verduurzaming van sociale woningen zonder dat dit ten koste gaat van de betaalbaarheid en beschikbaarheid ervan maar ook aan de verbondenheid tussen biodiversiteit en klimaat. In 2024 zullen we daarom ook een biodiversiteitsactieplan publiceren. Mede daarom hebben we ons afgelopen jaar aangesloten bij PBAF, het Partnership for Biodiversity Accounting Financials. Het partnership heeft als doel om via kennisuitwisseling bij te dragen aan een geharmoniseerde aanpak voor het beoordelen en meten van impact op biodiversiteit door de financiële sector.

TIJDLIJN KLIMAATACTIEPLAN

OP WEG NAAR PARIJS!

2018

We hebben onze strategie van 'de duurzame waterbank' vastgesteld.

We zijn mede-opdrachtgever geworden van de Klimaatmonitor Waterschappen.

2020

De klimaatvoetafdruk van onze kredietportefeuille is met **6,6% afgenomen** t.o.v. 2019.

We hebben ons aangesloten bij het Deltaplan voor Biodiversiteitsherstel en ons achter de Finance for Biodiversity Pledge geschaard.

2022

We hebben de klimaatvoetafdruk en sectorale reductiedoelstellingen van onze klanten goed in beeld.

We ontwikkelen een dashboard voor de beoordeling van de klimaatprestaties van onze klanten.

We vragen de reductiedoelstellingen van onze klanten op.

We gaan onze klanten stimuleren te verduurzamen door onder andere het aanbieden van aan duurzaamheid gekoppelde leningen.

We rapporteren voor het eerst aan de hand van de EU Taxonomie.

2019

We hebben ons gecommitteerd aan het nationale Klimaatakkoord.

We hebben ons aangesloten bij het Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) en hebben voor het eerst de klimaatimpact van onze kredietportefeuille in beeld.

We zijn voorzitter geworden van de Werkgroep Biodiversiteit onder het Platform voor Duurzame Financiering van DNB.

We zijn succesvol de markt betreden voor de financiering van duurzame energieprojecten.

We zijn de eerste partij in Nederland die de grens van € 10 miljard uitgegeven duurzame obligaties doorbreekt.

2021

De klimaatvoetafdruk van onze kredietportefeuille is met **13,8% afgenomen** t.o.v. 2019.

We werken aan ons ons eigen klimaatactieplan inclusief reductiedoelstellingen.

We hebben ons aangesloten bij het Partnership for Biodiversity Accounting Financials (PBAF) en hebben voor het eerst de biodiversiteitsimpact van een van onze klanten in beeld.

2023

We analyseren of de reductiedoelstellingen van onze klanten in lijn zijn met op wetenschap gebaseerde doelstellingen.

We gaan in gesprek met klanten waarvan wij vinden dat ze het meest achterlopen en/of die het grootste reductiepotentieel hebben.

Ons eigen kantoorpand heeft energielabel A.

2024

We breiden de gesprekken uit met klanten waarvan wij vinden dat ze achterlopen en/of die veel reductiepotentieel hebben.

We formuleren doelstellingen om de biodiversiteitsimpact van onze kredietportefeuille te verminderen.

2030

De klimaatimpact van onze kredietportefeuille is ten minste **43% lager** dan in 2019.

Al onze klanten hebben reductiedoelstellingen die in lijn zijn met op wetenschap gebaseerde doelen.

2026

De klimaatimpact van onze kredietportefeuille is ten minste **28% lager** dan in 2019.

We gaan in gesprek met alle klanten die nog geen reductiedoelstellingen hebben die in lijn zijn met op wetenschap gebaseerde doelen.

2050

Onze kredietportefeuille veroorzaakt per saldo geen CO₂e-uitstoot.

DILEMMA'S

Bij onze werkzaamheden en rapportages op het gebied van duurzaamheid lopen we regelmatig tegen dilemma's aan. Hieronder staan enkele thema's vermeld waarbij we een afweging hebben moeten maken om op grond van ons duurzaamheidsbeleid iets wel of niet te doen. Bij de implementatie van ons klimaatactieplan zullen we naar verwachting ook tegen nieuwe dilemma's aanlopen.

GENERIEKE FINANCIERING

De meeste van onze klanten voorzien we van zogenoemde balansfinanciering. Daarbij wordt niet zozeer een specifieke investering of project gefinancierd, maar de generieke financieringsbehoefte van de klant. Het is dan lastig om via onze kredietverlening te sturen op verduurzaming. Ondanks dat onze klanten allemaal uit de publieke sector komen en je ervan uit mag gaan dat ze zich inzetten voor verduurzaming in overeenstemming met de ambities van de overheid, zullen we het gesprek met hen aangaan en aandacht vragen voor duurzame investeringen. We noemen dit engagement.

SUSTAINABILITY LINKED LOANS

Om onze klanten te stimuleren sneller te verduurzamen, zijn we van plan om zogenoemde sustainability linked loans te verstrekken. Dit zijn kredieten waarbij we vooraf met de klant specifieke duurzaamheidsdoelstellingen afspreken. Wanneer de klant die doelstellingen haalt, krijgt de klant een vooraf afgesproken korting op de rente. De marges die wij echter maken zijn gegeven het karakter van de bank beperkt dus de ruimte voor het aanbieden van rentekorting is ook beperkt waardoor de incentive mogelijk niet zo groot is. Dat is een dilemma.

NIEUWE PRODUCTEN

Bij het proberen te beantwoorden aan een specifieke klantbehoefte kan de situatie ontstaan dat we moeten afwegen of een nieuw product wel kan of moet worden geïntroduceerd. In ons productgoedkeuringsproces maken we altijd een afweging van de risico's van dit nieuwe product vanuit het perspectief van zowel de klant als de bank. Dit kan ertoe leiden dat een klant niet

altijd het door hem gevraagde product kan krijgen, omdat wij van mening zijn dat er voor deze klant of voor ons als bank ongewenste risico's aan verbonden zijn. Dit is een dilemma aangezien we enerzijds onze klanten altijd willen helpen en anderzijds willen vasthouden aan ons zorgvuldig gekozen en opgesteld beleid.

KLANTGROEPEN MET EEN BEPERKTE FINANCIERINGSBEHOEFTE

Binnen het publieke domein zijn ook klantgroepen actief met een, relatief gezien, beperkte financieringsbehoefte. Voorbeelden zijn sportverenigingen met een gemeentelijke garantie of mbo-scholen. Vanwege onze relatief compacte organisatie is het voor ons lastig om dergelijke groepen efficiënt te bedienen. De hoeveelheid tijd die gemoeid is met het analyseren van de sector en de individuele klanten staat vaak niet in relatie tot de omvang van de lening. Als we alle kosten die we maken voor een goede analyse zouden vertalen in een kredietopslag, zou dit tot hogere opslagen leiden. Vanwege onze maatschappelijke rol zien we hier echter van af en worden ook deze klantgroepen door ons geholpen.

EU TAXONOMIE

Wij kiezen er bewust voor om op vrijwillige basis al te rapporteren aan de hand van de EU-taxonomie voor duurzame activiteiten. Op die manier bereiden we ons optimaal voor op de verplichte rapportage en laten we zien dat wij als duurzame bank welwillend staan tegenover een dergelijk instrument. We zijn er gaandeweg achtergekomen dat het gros van de duurzame investeringen van de publieke sector voornamelijk niet in aanmerking komt voor een 'groen' keurmerk onder de taxonomie. Dat heeft ermee te maken dat de financiering die wij aan onze klanten verstrekken over het algemeen niet geoormd is voor één specifiek project maar door de klant vrij besteed kan worden. De taxonomie vereist echter dat uitgeleende gelden worden besteed aan 'groene' activiteiten en dat is bij zogenoemde balansfinanciering veel lastiger na te gaan. Dit leidt ertoe dat wij in onze rapportages een relatief lage ratio van (volgens de taxonomie) 'groene' financieringen kunnen laten zien. Dat is nadelig omdat investeerders in onze obligaties dit mogelijk mee zullen wegen in hun

investeringsbeslissing. Als vanwege een lage 'groene' ratio de vraag naar onze obligaties afneemt, kan het voor ons lastiger worden om goedkope duurzame financiering aan te trekken. Dit kan vervolgens weer leiden tot hogere financieringslasten voor de publieke sector en dat is onwenselijk in een tijd waarin veel geïnvesteerd moet worden in de verduurzaming van Nederland.

REBOUND GEMEENTEN

Gemeenten hebben met hun huisbank een betalingsovereenkomst, waarin de zogenaamde reboundbepaling kan zijn opgenomen. Een rebound impliceert dat de huisbank altijd de mogelijkheid krijgt om een tweede, scherpere aanbieding te doen. Wij zijn van mening dat dit ten koste gaat van een eerlijk en transparant offerteproses. Om die reden willen we in een dergelijk proces geen offerte uitbrengen. De rebound leidt tot een drietal dilemma's. Allereerst willen we te allen tijde beschikbaar zijn voor onze klanten. Dit is niet het geval als we geen offerte afgeven. Daarnaast dienen klanten conform hun eigen statuten en in sommige gevallen conform wetgeving minimaal twee offertes te hebben ontvangen. Wanneer andere geldaanbieders ook geen offerte afgeven als zij weten dat er sprake is van een rebound, wenden deze klanten zich daarom vaak toch tot onze bank. Tot slot is een klant niet altijd bekend met de nadelige effecten van de rebound, iets wat in stand wordt gehouden als altijd een offerte wordt afgegeven.

ONGEBORGDE FINANCIERING

Op basis van onze statuten financieren we enkel woningcorporaties en zorginstellingen onder garantie van respectievelijk het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WFZ), dan wel academische ziekenhuizen. In de huidige markt, waarin er sprake is van een groot tekort aan woningen en er in het bijzonder veel vraag is naar middenhuurwoningen, kan het zijn dat deze klanten juist dit deel van hun financieringsbehoefte moeilijk of tegen relatief hoge kosten ingevuld krijgen. Ondanks dat we de wens van de sector begrijpen, vinden we dergelijke niet-gegarandeerde financiering niet passen bij onze risicobereidheid.

INVESTEERDERS IN ESG-OBLIGATIES

Wij bieden onze investeerders de mogelijkheid om te investeren in ESG-obligaties. In aanvulling op de traditionele investeringsafwegingen, zoals investeringsveiligheid en op risico afgestemde opbrengsten, wordt een groot deel van de obligaties door specifieke investeerders gekocht die met hun investering willen bijdragen aan klimaatvriendelijke en/of sociale projecten. Aangezien wij als bank 'obligaties aan toonder' uitgeven, is vaak niet bekend wie deze obligaties precies houden. Bij uitgifte hebben we weliswaar inzage in het orderboek en wordt een screening gedaan naar het duurzame karakter van de initiële investeerders, maar de obligaties zijn verhandelbaar zonder tussenkomst van onze bank. Het kan daarom zijn dat onze obligaties ook worden gehouden door instanties die zelf niet duurzaam ondernemen.

DIVERSITEIT EN INCLUSIVITEIT VERSUS PRIVACY

We hechten veel waarde aan diversiteit van ons medewerkersbestand en inclusiviteit. We willen bereiken dat individuele medewerkers met hun specifieke kennis en ervaring complementair zijn aan elkaar en het collectief een evenwichtige vertegenwoordiging van de maatschappij is. Tegelijkertijd hebben we de borging van privacy van onze medewerkers hoog in het vaandel staan. Vanwege het beperkte medewerkersbestand zijn we daarom terughoudend om in detail te rapporteren over diversiteit en inclusiviteit. Mogelijk is rapportage te herleiden tot individuen en wordt daarmee de privacy van medewerkers geraakt. Dit neemt niet weg dat we veel aandacht besteden aan diversiteit en inclusiviteit en de bewustwording daaromtrent, zonder dus over de details te rapporteren.

VOORUITZICHTEN 2022

We verwachten in 2022 op dezelfde maatschappelijke en duurzame wijze als afgelopen jaar te kunnen voorzien in de financieringsbehoefte van de Nederlandse publieke sector. We zijn voorzichtig in onze verwachting voor de nettowinst in 2022, mede vanwege onzekerheden in verband met geopolitieke ontwikkelingen. In de eerste maanden van het jaar had de oorlog in Oekraïne, en de doorwerking daarvan op de internationale kapitaalmarkt, weinig tot geen negatieve impact op onze organisatie. De positieve effecten van deelname aan de TLTRO zullen dit jaar beperkter zijn maar daar staat tegenover dat we een lagere belastinglast verwachten uit hoofde van de minimumkapitaalregel en bankenbelasting.

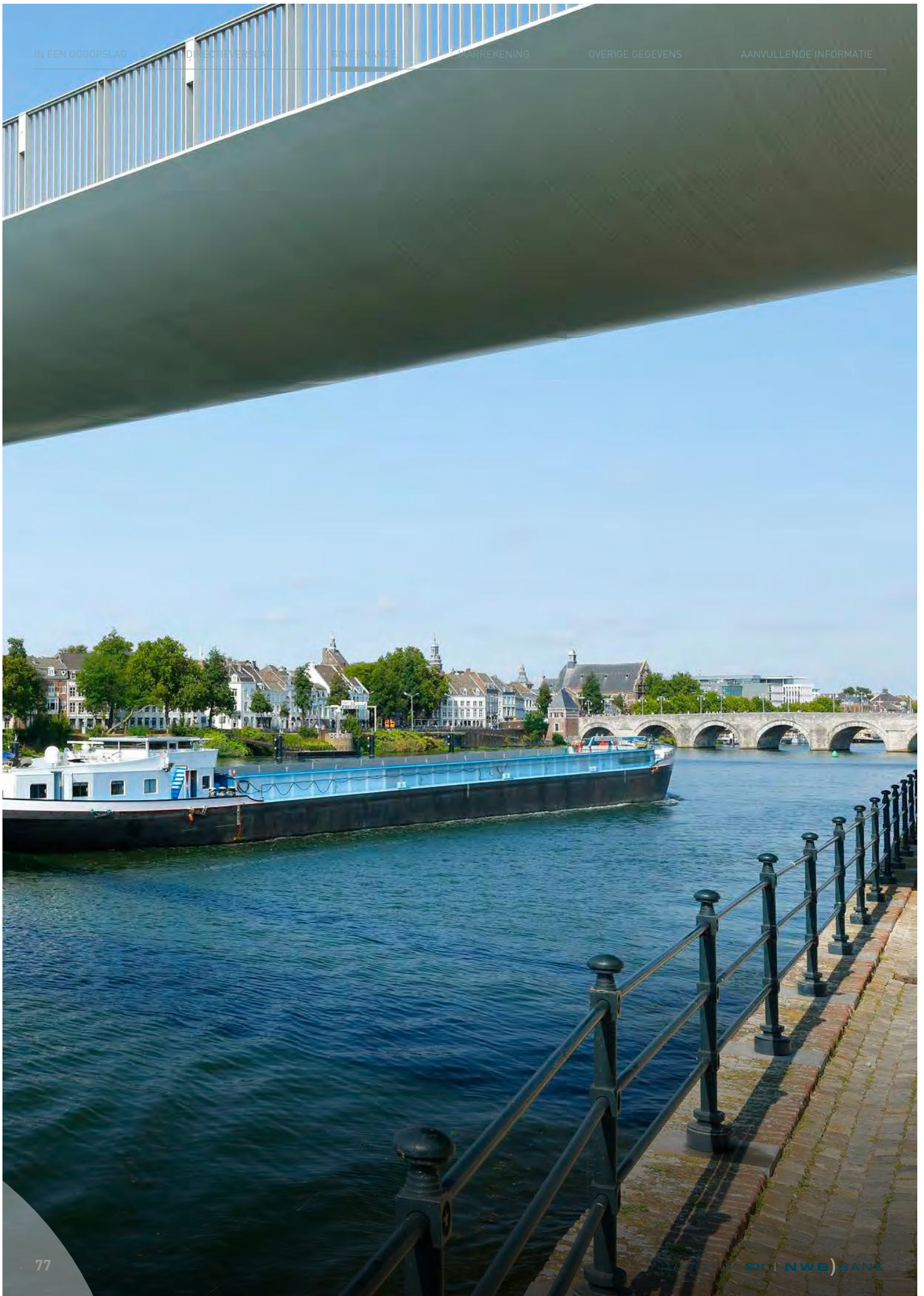

GOVERNANCE

3

DIRECTIE

Lidwin van Velden
(1964)

Eerste benoeming
2010

Lopende termijn
tot 2026

Hoofdfunctie
Voorzitter van de directie, CEO

Primaire aandachtsgebieden
Strategie, communicatie, legal & corporate affairs,
internal audit, human resource management

Relevante nevenfuncties
Lid Raad van Toezicht Centraal Beheer Algemeen
Pensioenfonds, Member Supervisory Board
Stichting PharmAccess Group Foundation, Member
Board Impact Economy Foundation

Melchior de Bruijne
(1974)

Eerste benoeming
2018

Lopende termijn
tot 2022

Hoofdfunctie
Directielid, CFO

Primaire aandachtsgebieden
Finance & control, back office, ict, fiscale zaken,
business continuity management

Relevante nevenfuncties
Geen

Frenk van der Vliet

(1967)

Eerste benoeming
2012

Lopende termijn
tot 2024

Hoofdfunctie
Directielid, CCO

Primaire aandachtsgebieden
Kredietverlening, funding & investor relations,
asset & liability management en corporate
social responsibility

Relevante nevenfuncties
Geen

Ard van Eijl

(1973)

Eerste benoeming
2018

Lopende termijn
tot 2022

Hoofdfunctie
Directielid (niet-statutair), CRO

Primaire aandachtsgebieden
Risicomangement (financieel en niet-financieel),
compliance en security management

Relevante nevenfuncties
Geen

RAAD VAN COMMISSARISSEN

Joanne Kellermann
(1960), voorzitter

Commissies

Lid auditcommissie, lid remuneratie- en benoemingscommissie

Eerste benoeming

2020

Lopende termijn

tot 2024

Hoofdfunctie

Bestuursvoorzitter Pensioenfonds Zorg en Welzijn

Relevante nevenfuncties

Voorzitter Raad van Toezicht Universiteit Utrecht, Voorzitter Raad van Toezicht Aflatoun International, Lid Commissie Europese Integratie van de Adviesraad Internationale Vraagstukken (advies aan minister van Buitenlandse Zaken), Lid Comité van aanbeveling Transparency international, Lid Raad van Toezicht Veerstichting, Member of the Advisory Board PRIME Finance, Directeur KellerCo BV

Toon van der Klugt
(1956), vicevoorzitter

Commissies

Lid remuneratie- en benoemingscommissie

Eerste benoeming

2017 (bava)

Lopende termijn

tot 2022

Hoofdfunctie

Dijkgraaf van Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard

Relevante nevenfuncties

Vicevoorzitter en secretaris Stichting Administratiekantoor Vreugdenhil-Klugt Beheer, Voorzitter van GR De Regionale Belastinggroep (de RBG), Voorzitter Vereniging van Zuid-Hollandse Waterschappen (per 9 oktober 2020)

Petra van Hoeken

(1961)

Commissies

Voorzitter risicocommissie, lid auditcommissie

Eerste benoeming

2015

Lopende termijn

tot 2023

Laatst beklede functie

Lid Executive Committee/Chief Risk Officer
Intertrust Group (tot november 2020)

Relevante nevenfuncties

Non-executive Director and member of the Board, member Board Audit Committee and member Board Risk Committee Nordea Bank group, Voorzitter Adviescommissie Kredietcommissie ministerie Economische Zaken en Klimaat (per maart 2021), Lid Raad van Commissarissen de Volksbank en voorzitter rvc risk & compliance committee (per 21 september 2021), Lid Toetsingscommissie Donaties van Rijks Universiteit Leiden, Lid Bestuur en auditcommissie Oranje Fonds

Frida van den Maagdenberg

(1961)

Commissies

Lid risicocommissie

Eerste benoeming

2017

Lopende termijn

tot 2025

Hoofdfunctie

Lid Raad van Bestuur Academisch Medisch Centrum
Lid Raad van Bestuur VU Medisch Centrum

Relevante nevenfuncties

Lid Raad van commissarissen en voorzitter auditcommissie Nederlandse Loterij, Lid Centrale Plancommissie CPB, Lid Raad van Toezicht (vicevoorzitter vanaf januari 2021) Nederlands Instituut voor Onderzoek van de Gezondheidszorg (NIVEL)

Annette Ottolini

(1958)

Commissies

Voorzitter remuneratie- en benoemingscommissie

Eerste benoeming

2019

Lopende termijn

tot 2023

Hoofdfunctie

Algemeen directeur/Bestuurder
Evides Waterbedrijf

Relevante nevenfuncties

Lid Raad van Commissarissen Delfluent B.V.,
Bestuurslid Deltalinqs, Bestuurslid VEI, Bestuurslid
Stichting Water for Life

Lex van Overmeire

(1956)

Commissies

Voorzitter auditcommissie, lid risicocommissie

Eerste benoeming

2021 (bava)

Lopende termijn

tot 2026

Laatst beklede functie

Partner EY Accountants LLP (tot medio 2016)

Relevante nevenfuncties

Lid Raad van Toezicht en voorzitter auditcommissie
Stichting ARQ, Voorzitter Audit Advies Commissie
Centrum Indicatiestelling Zorg, Lid Raad
van Commissarissen en Voorzitter Audit- en
Compliancecommissie Van Lanschot Kempen

Manfred Schepers

(1960)

Commissies

Lid auditcommissie, lid risicocommissie

Eerste benoeming

2016

Lopende termijn

tot 2024

Hoofdfunctie

CEO ILX Management B.V.

Relevante nevenfuncties

Lid Raad van Commissarissen en Voorzitter
Risicocommissie Van Lanschot Kempen, Voorzitter
Stichting Het Compagnie Fonds Het Scheepvaart
Museum, Member of the Board of Governors of UWC
Atlantic College (tot mei 2021)

Maurice Oostendorp

(1956)

Maurice Oostendorp was lid van de raad van commissarissen sinds 22 november 2012, en bekleedde sinds 23 april 2015 de functie van vicevoorzitter. Hij was van medio 2014 tevens voorzitter van de audit- en risicocommissie. Na splitsing van deze commissie in twee separate commissies, werd hij vanaf medio 2016 voorzitter van de auditcommissie, en lid van de risicocommissie. Maurice Oostendorp is tijdens de avo in april 2021 (wegens het bereiken van de maximale termijn) afgetreden en in september opgevolgd door Lex van Overmeire.

Interview

Joanne Kellermann

Voorzitter van de raad van commissarissen

“Het was een intensief jaar”

Dit was jouw tweede jaar als voorzitter van de raad van commissarissen van NWB Bank. Hoe heb je deze periode ervaren?

Het was een intensief jaar waarin ik de organisatie veel beter heb leren kennen. Ik merk dat ik meer vertrouwd ben geraakt met hoe de bank werkt en ook heb ik veel meer van de ‘klantreis’ meegemaakt. Maar ik had natuurlijk veel meer willen zien, dat wil ik niet onbenoemd laten. Ik heb door de bekende omstandigheden helaas maar heel weinig medewerkers persoonlijk kunnen zien of spreken. Het feit dat je de medewerkers van de bank nooit spontaan even tegenkomt of spreekt, is natuurlijk heel jammer geweest.”

Je refereert aan de situatie rondom COVID-19 in Nederland en de beperkingen die dat met zich meebracht. Hebben jullie als raad van commissarissen afgelopen jaar digitaal vergaderd of kon dat fysiek?

We hebben elkaar, toen dat even kon, fysiek gezien, maar het merendeel van de vergaderingen vond ook het afgelopen jaar digitaal plaats.”

Wat waren de belangrijkste thema’s in het afgelopen jaar gezien vanuit de raad van commissarissen?

“Vorig jaar stond voor een belangrijk deel in het teken van het veranderprogramma dat intern is ingezet. De organisatie is aan de slag gegaan met de prioriteiten voor de interne organisatie die in 2020 zijn geformuleerd, samen met de lessen die uit het in 2021 geconstateerde fraude-incident zijn getrokken. Dit alles is neergeslagen

in het 'Lighthouse'-veranderprogramma, dat nog voor de zomer van start is gegaan. Dat is voor ons natuurlijk heel belangrijk geweest. We staan iedere vergadering stil bij de voortgang en uiteraard geven we als commissarissen dan ook tips en adviezen vanuit onze eigen ervaring.

Afgelopen jaar hebben we ook de mid-term review gehad van de strategie van de bank. De strategie van 'de duurzame waterbank' liep oorspronkelijk tot en met 2023 en we hebben besloten de bijbehorende doelstellingen door te trekken tot 2026. We zijn als raad van commissarissen heel blij met die strategie. Alle drie de strategische pijlers hebben we uitvoerig met de directie geëvalueerd: (1) bank van en voor de publieke watersector, (2) essentiële speler in de financiering van de Nederlandse publieke sector en (3) financieringspartner voor de verduurzaming van Nederland. En juist omdat we goed op koers liggen en maatschappelijk echt iets kunnen bijdragen, hebben we met zijn allen gezegd dat we met de strategie door willen gaan.

Om nog een laatste thema te noemen: inhoudelijk vinden we het heel belangrijk dat de bank er goed in is geslaagd om, ondanks alle moeilijkheden rondom COVID-19, haar maatschappelijke rol te pakken in het afgelopen jaar. We hebben het grootste financieringsvolume ooit bereikt het afgelopen jaar en mede dankzij onze deelname aan de TLTRO hebben we dat op een scherp niveau kunnen doen.

Tot slot heeft de NWB Bank afgelopen jaar een aantal grote en bijzondere transacties gedaan. Ik noem de Vestialeningenruil en de WSW Obligoleningen. Daar hebben we als rvc ook heel goed naar gekeken: kan het allemaal wel, wat zijn de operationele risico's, loopt de werkdruk niet te hoog op? Dat al deze zaken het afgelopen jaar hebben plaatsgevonden en goed zijn afgelopen, daar kunnen we trots op zijn!"

Als je kijkt naar de energietransitie, dan neemt NWB Bank soms bewust meer risico om maatschappelijke impact te hebben. Hoe houdt de rvc hier toezicht op?

"Dat is natuurlijk een ongoing thema. Om van maatschappelijke betekenis te zijn, zijn we bereid iets meer risico te nemen. Dat willen we ook graag. De vraag is vervolgens: hoe doseer je dat, wat doe je dan wanneer, waar kan je het beste op inzetten? Dat zijn allemaal vragen die we met de directie bespreken.

Waar we ook uitgebreid over hebben gesproken, zijn de kansen die het regeerakkoord biedt voor de NWB Bank. Denk daarbij zeker aan de energietransitie, maar ook aan bijvoorbeeld de enorme woonopgave die we in Nederland hebben. Die agenda's zijn behoorlijk ambitieus en er is veel geld voor beschikbaar. Wij vragen de directie nadrukkelijk hoe zij de expertise van de bank daarin kunnen aanwenden."

Wat waren de hoogtepunten van het afgelopen jaar in jouw rol als voorzitter van de rvc?

"Dit is misschien een persoonlijk antwoord, maar we hadden een ontzettend leuke bijeenkomst voor vrouwen in de waterwereld genaamd "Women in Water". Een aantal vrouwen binnen de bank heeft dat initiatief genomen. Er was een hele inspirerende spreker, die onder andere sprak over hoe je effectief kunt zijn als vrouw. Een aantal topvrouwen uit de waterwereld, waaronder alle vrouwen uit de rvc, was uitgenodigd. Dat was een ontzettend goed plan. Er zijn inmiddels enkele vrouwelijke dijkgraven, er zijn vrouwelijke bestuurders van waterbedrijven, behoorlijk wat dienstverleners, noem maar op. Iedereen was heel erg enthousiast. Ook vond de bijeenkomst fysiek plaats, dus we konden elkaar weer even zien. In de actualiteit speelt MeToo enorm en dan vooral op een vervelende manier, maar dit onderwerp ging juist over hoe je als vrouw krachtig kunt zijn en elkaar kunt versterken en vrouwelijke waarden tot uitdrukking kunt brengen in het management.

Ook heel inspirerend was onze vergadering in augustus bij Waterschap Amstel, Gooi en Vecht. Het is altijd een feest om toch weer even letterlijk je laarzen aan te trekken en in de praktijk te zien en te ervaren waar we als bank voor zijn en waar de waterschappen mee bezig zijn. Het was voor mij dit jaar extra leuk, want de excursie bleek op nog geen vijf kilometer van mijn eigen huis te zijn. Het was ontzettend interessant om dan een ander soort verhalen te horen over je eigen omgeving. In dit geval bezochten we het buurtschap Demmerik en bekeken we het Gemaal De Ruiters. Het gemaal wordt gebruikt om het juiste waterpeil in de veenpolders te regelen en dat water uit de Vinkeveense plassen pompt naar de Geuzensloot, waardoor het water naar de rivier de Angstel en het Amsterdam-Rijnkanaal kan stromen.”

Hoe zou je de samenwerking tussen de rvc en directie in 2021 typeren?

Als raad hebben we ons het afgelopen jaar heel intensief beziggehouden met de bank en dan in het bijzonder met het geconstateerde fraude-incident en het veranderprogramma. Zelfs zo intensief dat we op een bepaald moment wel het gevoel hadden dat we een stapje terug moesten doen. We moeten ons telkens heel erg bewust zijn van onze rol. Ik vergelijk het een beetje met een dans waarbij partners goed naar de muziek moeten luisteren. De samenwerking tussen de raad en directie was goed maar intensief dus.”

Wat zou je kunnen zeggen over de relaties met de verschillende stakeholders van NWB Bank?

“Het blijft mijn grote wens om in het komende jaar weer meer naar de stakeholders van de bank toe te gaan. Dat was ook dit jaar als gevolg van COVID-19 erg lastig. We hebben ook gezegd dat het niet realistisch is om te denken dat we met de hele raad naar alle waterschappen kunnen gaan. Maar we gaan wel echt een poging wagen om meer stakeholders te zien maar dan misschien in kleinere groepjes.

We willen nadrukkelijk ook graag meer weten van de woningcorporaties. Dat is één van de dingen die we aankomend jaar willen oppakken. We hebben een groot marktaandeel in de financiering van deze sector en de bank vervult op dit vlak een belangrijke maatschappelijke taak in Nederland. Het aantal woningen dat moet worden verduurzaamd en gebouwd is enorm en het is voor ons belangrijk om te snappen wat woningcorporaties bezighoudt, hoe zij erin zitten en wat hun plannen zijn. We zijn op een moment aangekomen waar dingen fundamenteel veranderen en dan is het goed om daar meer over te weten.”

Wat zijn voor de rvc de aandachtspunten voor 2022?

“In zijn algemeenheid: de monitoring van de strategische doelen van de bank en dan met name van de impact die de bank kan maken in Nederland. De aandacht hiervoor wordt steeds groter, simpelweg omdat de urgentie van een aantal problemen, zoals klimaatverandering, stikstof en woningbouw, groter is dan ooit. Met een nieuw kabinet dat veel geld en aandacht heeft uitgetrokken voor deze onderwerpen, moeten we nu natuurlijk echt laten zien wat we aan deze opgaven kunnen bijdragen. Er liggen dus enorme kansen.

Tegelijkertijd moet er binnen de bank ook nog veel gebeuren. Het veranderprogramma is in volle gang. Dus dat is ook een belangrijk onderwerp wat we blijven monitoren. Daarnaast gaan we ons meer bezighouden met het langetermijn waardecreatiemodel van de bank dat heel erg verweven is met de strategie van de bank.”

Welke ontwikkelingen zullen de meeste impact gaan hebben op NWB Bank, zowel op de organisatie als op de stakeholders van de bank?

“Zoals ik al zei, denken wij dat er in het nieuwe regeerakkoord maar ook in de plannen vanuit Brussel voor de vergroening van onze economie enorme kansen liggen voor deze bank. Maar dan moet je daar wel actief mee aan de slag gaan en de samenwerking opzoeken. Het is al lang niet meer zo dat wij als enige bank dit soort maatschappelijke onderwerpen willen oppakken.

Het denken over ondernemingen gaat steeds meer in termen van impact: wat draag je bij aan de SDG's? Eigenlijk deed de NWB Bank dat van oudsher al, alleen hebben we het vroeger nooit zo genoemd. We zijn nu bezig om dat veel duidelijker zichtbaar te maken en ook beter te integreren in het bancaire proces. Het gaat dan onder andere om het inbedden van de ESG-risico's in het kredietproces van de bank, maar ook om het meten van je output in termen van impact. Hier liggen allerlei kansen voor de bank maar ook nieuwe uitdagingen; waar we vroeger redelijk uniek waren, zijn we dat nu misschien niet meer. Zo zien we dat commerciële banken ook volop maatschappelijke en duurzame impact willen maken. Daar zullen we ons toe moeten verhouden. Een van de dingen waar de rvc voor is, is om echt te kijken naar de ontwikkelingen op de lange termijn, in hoeverre die relevant zijn voor de bank en hoe de bank hierop kan inspelen."

Waar ben je trots op?

Er is heel veel werk verricht, door de directie en door de medewerkers en dat onder soms moeilijke omstandigheden. Ik vind het heel belangrijk dat we als raad laten doorklinken dat we dat enorm waarderen en heel trots zijn op wat er is bereikt. Verder zijn er veel nieuwe mensen aangenomen bij de bank. Wij hopen heel erg dat we de gelegenheid krijgen om ons gezicht te laten zien en elkaar het komend jaar nog beter te leren kennen."

VERSLAG VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

TOEZICHT

Verslag toezichttaken raad van commissarissen

De raad van commissarissen (rvc) opereert overeenkomstig letter en geest van de relevante wet- en regelgeving en de Nederlandse en Europese richtlijnen en codes. De rvc vervult de rol van toezichthouder, adviseur en werkgever voor de directie. In 2021 heeft de raad een Toezichtvisie opgesteld, waarin geëxpliciteerd wordt hoe de rvc zich wil verhouden tot de directie, tot de organisatie, tot de omgeving, en wat daarbij haar leidraad is. Deze visie draagt dan ook bij aan de verantwoording van de rvc. De leden van de rvc vinden het belangrijk om binnen het teamverband onafhankelijk te acteren, zowel ten opzichte van elkaar als ten opzichte van de directie en fungeren als een betrokken gesprekspartner voor alle stakeholders. met inachtneming van de rolverdeling tussen rvc en directie.

Vergaderingen

De rvc heeft in 2021 zeven keer regulier met de directie vergaderd: zes gewone vergaderingen en één strategiesessie waarbij een aanwezigheidspercentage van 100% is gehaald. De raad vergadert het eerste

deel van iedere vergadering in besloten kring (d.w.z. zonder directie). Tijdens dit eerste deel wordt kort stilgestaan bij omgevingsfactoren, observaties van individuele commissarissen en de belangrijkste doelen van de vergadering. In het plenaire deel van de vergadering worden vervolgens de globale uitkomsten van het besloten overleg met de directie gedeeld.

Net als vorig jaar, hebben er in 2021 additionele besprekingen tussen directie en raad van commissarissen plaatsgevonden. In de eerste helft van 2021 vonden extra overleggen plaats naar aanleiding van het medio januari ontdekte fraude-incident. Evenals vorig jaar, heeft de voorzitter van de raad een tweewekelijks telefonisch overleg gevoerd met de voorzitter van de directie mede vanwege de pandemie. Andere reguliere besprekingen die in 2021 plaatsvonden, waren een tussentijds overleg met de aandeelhouders en deelname aan twee or-overlegvergaderingen.

Speerpunten in 2021

De rvc heeft geconstateerd dat 2021 voor de NWB Bank een uitzonderlijk inspannend jaar is geweest. Dit kwam niet alleen door de gevolgen van de pandemie, maar tevens door de implementatie van de eerste speerpunten

AANWEZIGHEID VERGADERINGEN RAAD VAN COMMISSARISSEN EN RELEVANTE COMMISSIES 2021

	Joanne Kellermann	Maurice Oostendorp/ Lex van Overmeire ¹⁾	Petra van Hoeken	Toon van der Klugt	Frida van den Maagdenberg	Annette Ottolini	Manfred Schepers
Raad van commissarissen	7 van 7	3 van 3	7 van 7	7 van 7	7 van 7	7 van 7	7 van 7
Auditcommissie	4 van 4	2 van 2	4 van 4	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	4 van 4
Risicocommissie	n.v.t.	2 van 2	4 van 4	n.v.t.	4 van 4	n.v.t.	4 van 4
Remuneratie- en benoemingscommissie	3 van 3	n.v.t.	n.v.t.	3 van 3	n.v.t.	3 van 3	n.v.t.
Totaal	14	7	15	10	11	10	15
Aanwezigheidspercentage	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

1) Maurice Oostendorp is afgetreden in de avo van 15 april 2021. Zijn opvolger, Lex van Overmeire, is vervolgens tot commissaris benoemd in de bavo van 10 september 2021.

die zijn opgenomen in het ingezette veranderprogramma naast het uitvoeren van enkele bijzondere transacties met grote maatschappelijke relevantie.

In 2021 heeft de rvc in het bijzonder aandacht besteed aan:

Veranderprogramma

Medio januari 2021 is de bank geconfronteerd met een fraude-incident, waarbij NWB Bank slachtoffer is geworden van oplichting. Nadat de voltallige raad op de hoogte was gebracht van het fraude-incident, is ook de toezichthouder op de hoogte gebracht. De raad heeft mede richting gegeven aan de opdrachtformulering voor een extern onderzoek. De uitkomsten van zowel een intern onderzoek als dit externe onderzoek zijn vervolgens in een separate bijeenkomst op 26 april met de rvc gedeeld. De directie heeft besloten de bevindingen uit dit onderzoek mee te nemen in een breder veranderprogramma dat deels in 2021 en deels in 2022 zal worden doorgevoerd. Het veranderprogramma is een uitwerking van de vier in 2020 geformuleerde prioriteiten voor de versterking van de interne organisatie, waarin tevens de lessen uit het fraude-incident zijn meegenomen. De auditcommissie en de rvc worden door de directie op de hoogte gehouden van de genomen maatregelen en vorderingen door middel van updates van het veranderprogramma.

COVID-19-pandemie

Ook in 2021 heeft de wereldwijde crisis rond de COVID-19-pandemie en de daaruitvolgende maatregelen een grote maatschappelijke impact gehad met zware gevolgen voor de volksgezondheid en de economie. NWB Bank heeft wederom bewezen in staat te zijn haar maatschappelijke rol als promotional bank ook onder deze omstandigheden goed te kunnen vervullen, resulterend in een record volume aan nieuwe kredietverlening. Verder heeft het Business Continuity Team (BCT) van de bank in afstemming met de directie de veiligheid van de medewerkers en de continuïteit van de kernprocessen kunnen borgen door intensief te monitoren en passende maatregelen te nemen. Zo is er ook dit jaar gebruikgemaakt van de uitwijklocatie van de bank, waardoor de kritische operationele functies gesplitst konden worden over twee locaties. De

andere medewerkers van de bank hebben met enige onderbrekingen veelal vanuit huis gewerkt.

Mid-term review strategie van de duurzame waterbank 2019-2023

De jaarlijkse strategiebespreking van de directie met de rvc stond in het teken van de mid-term review van de strategie van 'de duurzame waterbank'. Aan de hand van de stand van zaken ten aanzien van de beoogde doelen 2019-2023 is geconcludeerd dat de bank op koers ligt en dat de resultaten van de strategie succesvol zijn geweest. Vanwege het succes van de strategie is besloten de termijn ervan te verlengen en zijn voor de periode tot en met 2026 nieuwe (kwantitatieve) doelen vastgesteld en bestaande aangescherpt, die onderschreven zijn door de raad. Ook heeft de raad in de strategiebespreking stilgestaan bij de nationale en Europese ambities en regelgeving op het gebied van duurzaamheid en hoe de bank nog meer haar rol kan pakken bij de duurzaamheidsopgave van Nederland. De directie heeft aangegeven aandacht te hebben voor deze ontwikkelingen en dat de verdere inbedding van ESG ook expliciet onderdeel uitmaakt van het veranderprogramma.

Dividenduitkering

Op dringend verzoek van de ECB in verband met de onzekerheden rond de COVID-19 pandemie heeft NWB Bank het over het boekjaar 2019 en 2020 vastgestelde dividend niet direct uitbetaald. De rvc is met de directie verheugd dat begin oktober de uitbetaling alsnog heeft kunnen plaatsvinden.

Overige taken

Overige onderwerpen die onder meer in de rvc zijn besproken: de ontwikkelingen op de financiële markten, de relaties met klanten, de kredietverlening en de funding, de balans- en resultaatontwikkeling, dividend, ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving en het ECB/DNB-toezicht en het verslag van de externe accountant. Naast de reguliere rapportages en vaste onderwerpen besteedde de raad specifiek aandacht aan het fraude-incident, de strategische personeelsplanning, de deelname aan de TLTRO-financiering, de update van de Insiderregeling, benoeming van een nieuwe commissaris,

evaluatie van de vergoedingsstructuur van de rvc en de zelfevaluatie van de rvc onder begeleiding van een externe adviseur.

Verhouding met aandeelhouders

In 2021 heeft er met de aandeelhouders-waterschappen van de NWB Bank een informeel overleg plaatsgevonden in april en november, waaraan zowel de directievoorzitter als de voorzitter van de raad deelnamen. Onderwerpen van gesprek waren onder andere het fraude-incident, het halfjaarbericht 2021, de impact van COVID-19 en dividenduitkering.

Met de afdeling Deelnemingen van het ministerie van Financiën, heeft de raad in 2021 eveneens twee overleggen gevoerd. De voorzitter van de raad heeft samen met de voorzitter van de auditcommissie het pre-ava overleg gevoerd. Aan het najaarsoverleg namen de voorzitter rvc en voorzitter van de remuneratie- en benoemingscommissie deel.

VERSLAG COMMISSIES

De raad van commissarissen heeft drie commissies: de auditcommissie, de risicocommissie en de remuneratie- en benoemingscommissie. De leden van de raad hebben allen een 'standing invitation' om een commissievergadering bij te wonen. Deze commissies bereiden conform eigen reglementen (charters) besluitvorming voor en adviseren de raad van commissarissen over diverse onderwerpen.

Auditcommissie (ac)

De auditcommissie bestaat uit Lex van Overmeire (voorzitter)³⁾, Petra van Hoeken, Joanne Kellermann en Manfred Schepers. De commissie is in het afgelopen jaar vier keer samengekomen in het bijzijn van de directie en de interne en externe accountant. In de algemene vergadering van aandeelhouders vond daarnaast een wisseling plaats van de externe audit partner wegens het bereiken van de maximale termijn. Het hoofd Finance & Control en het hoofd IAD worden regulier uitgenodigd voor de vergaderingen van de auditcommissie. Daarnaast

vindt er voorafgaand aan iedere vergadering van de auditcommissie een overleg plaats tussen de voorzitter van de auditcommissie met zowel de interne als externe accountant. Ten minste een keer per jaar vergadert de ac buiten aanwezigheid van de directie met de externe accountant. Ook is er ten minste een keer per jaar buiten aanwezigheid van de directie overleg met de interne accountant. Leden van de risicocommissie maken standaard gebruik van de standing invitation voor de auditcommissie.

De auditcommissie bespreekt de financiële ontwikkelingen aan de hand van de kwartaalrapportage van de directie. Het rapport van de interne accountantsdienst geeft waar nodig commentaar op de ontwikkelingen in het kwartaal, zowel financieel als operationeel (incl. monitoring van het veranderprogramma). Daarnaast worden ontwikkelingen op het gebied van regelgeving besproken.

Tijdens het verslagjaar is in de auditcommissie specifiek aandacht besteed aan het in januari 2021 geconstateerde fraude-incident. De voorzitter van de auditcommissie is (samen met de voorzitter risicocommissie en voorzitter van de raad) continu op de hoogte gehouden van de tussentijdse stand van zaken. Mitigerende maatregelen ter verbetering of versterking van de processen zijn vervolgens opgenomen in het veranderprogramma, dat telkens besproken werd in de auditcommissie. Overige specifieke onderwerpen die geagendeerd stonden in de auditcommissie waren de gevolgen van de COVID-19 pandemie voor de financiële markten en de maatschappelijke rol van de bank tijdens de wereldwijde crisis; de it-omgeving en cyber crime; de operatie van de bank; de accounting impact en operationele verwerking van de Vestia leningruil en de verstrekking van WSW-obliogleningen aan woningcorporaties. Verder heeft de bank - net als in 2020 - actief gebruikgemaakt van de TLTRO-funding en deze financiering aangewend om haar klanten van nog goedkopere kredieten te voorzien. Daartoe moest wel een netto groei van specifieke kredietverlening bewerkstelligd worden, hetgeen door de bank gerealiseerd is. In de vergadering waarin

3) Tot aan zijn aftreden in april 2021 (wegens het bereiken van de maximale zittingstermijn) bekleedde Maurice Oostendorp de functie van voorzitter van de auditcommissie.

de jaarrekening wordt besproken, staan zowel het onafhankelijke auditrapport van de externe accountant als het kwartaalrapport van de interne accountant geagendeerd. De gerapporteerde key audit matters zijn ook met de externe accountant besproken.

Andere onderwerpen die zijn besproken betreffen de kredietverlening en de geld- en kapitaalmarkt; het waarborgen van de kritische operationele processen, personeelsbezetting en personeelsuitbreiding; maatregelen vanuit prudentieel toezicht en regelgeving; hedge accounting en waardering van de reële waarde van derivaten en niet-financiële informatie; de dividenduitkering, uitgiftes van ESG-obligaties en voorzieningen voor eventuele kredietverliezen op basis van het IFRS9 ECL-model. Reguliere onderwerpen van de auditcommissie waren de projecties, rapportage van de externe en interne accountant waarbij onder andere bevindingen ten aanzien van de waarborging van de toegang en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en meer specifiek de uitkomsten van de uitgevoerde business continuity testwerkzaamheden zijn besproken. Tevens zijn bevindingen van het ECB-toezicht besproken.

Risicocommissie (rc)

De risicocommissie bestaat uit Petra van Hoeken (voorzitter), Frida van den Maagdenberg, Lex van Overmeire⁴⁾ en Manfred Schepers. De leden van de auditcommissie maken standaard gebruik van de standing invitation voor de risicocommissie. De commissie is het afgelopen jaar vier keer samengekomen in het bijzijn van de directie en de interne en externe accountant. Het hoofd Compliance en het hoofd IAD worden regulier uitgenodigd voor de vergaderingen van de risicocommissie. Daarnaast vindt er regelmatig bilateraal overleg plaats tussen de voorzitter van de risicocommissie en de CRO.

Net als in de auditcommissie, is tijdens het verslagjaar in de risicocommissie specifiek aandacht besteed aan het in januari 2021 geconstateerde fraude-incident,

waarvan de bevindingen, o.a. ten aanzien van de versterking van de risicobeheersing, zijn opgenomen in een veranderprogramma.

In de risicocommissie is daarnaast gesproken over de kredietwaardigheid van de klanten en leningenportefeuille en de impact van COVID-19 hierop, de funding, de (verdere) ontwikkeling van de kredietmonitoring en het kredietverleningsproces, alsmede de liquiditeits- en kapitaalspositie van de bank. De interne processen van de jaarlijkse kapitaals- en liquiditeitstoereikendheid (ICAAP/ILAAP) zijn ook beoordeeld. Andere onderwerpen die besproken zijn, omvatten de jaarlijkse update van de Risk Appetite Statement, het Compliance Framework, de SIRA 2020, CDD en Transaction Monitoring alsmede de niet-financiële risico's, zoals operationele risico's, ESG-risico en reputatierisico. In de november-vergadering heeft de risicocommissie de jaarlijkse update van het RC Charter goedgekeurd, het Recovery Plan besproken en is er stilgestaan bij het concept SREP-besluit 2021. Tevens zijn de reguliere onderwerpen aangaande de opzet en werking van het risicomanagement en de interne risicobeheersings- en controlesystemen aan bod gekomen en beoordeeld, inclusief operationeel risico-incidenten en audit issues.

Remuneratie- en benoemingscommissie (rbc)

De remuneratie- en benoemingscommissie bestaat uit Toon van der Klugt (voorzitter)⁵⁾, Annette Ottolini en Joanne Kellermann. De rbc heeft drie keer vergaderd in het afgelopen jaar in het bijzijn van de CEO en het hoofd Human Resources. Daarnaast hebben de rbc en de selectiecommissie, die per vacature apart wordt ingesteld, zich in de eerste helft van 2021 beziggehouden met de werving en uiteindelijke voordracht tot benoeming van een lid van de raad.

In 2021 heeft de rbc wederom aandacht besteed aan de gevolgen van de COVID-19-maatregelen voor de medewerkers en de organisatie. Ook nu heeft de

4) Tot aan zijn aftreden in april 2021 (wegens het bereiken van de maximale zittingstermijn) was Maurice Oostendorp lid van de risicocommissie.

5) Toon van der Klugt is per 3 december 2021 door de raad aangesteld als vicevoorzitter en Annette Ottolini is per die datum als voorzitter van de rbc aangesteld. Toon blijft aan als lid in deze commissie.

rbc kunnen vaststellen dat de organisatie pro-actief en adequaat heeft gereageerd op de gevolgen van de COVID-19-pandemie door preventief maatregelen te nemen en de impact van het coronavirus op de organisatie en medewerkers te beperken. Gebaseerd op de ervaringen met het thuiswerken tijdens de pandemie is er in 2021 voor medewerkers van de bank een hybride werkregeling opgesteld, die op structurele basis het op kantoor en thuis werken mogelijk maakt.

De rbc heeft in haar commissie ook stilgestaan bij de uitkomsten van de strategische personeelsplanning (SPP) 2021. De strategische personele planning t/m 2026 voorziet een verdere groei van de organisatie. Het SPP-proces binnen de bank omvat tevens een inventarisatie van prestaties, talenten en het ontwikkelpotentieel van medewerkers. De in 2020 door het managementteam en directie gedefinieerde vier prioriteiten voor de versterking van de interne organisatie zijn ondergebracht in het bredere veranderprogramma.

Eind vorig jaar heeft de rbc een eerste aanzet gegeven voor de evaluatie van de vergoedingen van de rvc, die geagendeerd staat voor een vijfjaarlijkse evaluatie in de algemene vergadering van april 2022. Ook heeft de raad eind 2021 zijn functioneren geëvalueerd, zie [zelfevaluatie \(zie pagina 93\)](#). Als gevolg van gewijzigde wet- en regelgeving en aangepaste richtlijnen is het charter van de rbc, het diversiteitsbeleid en het beloningsbeleid medewerkers eind 2021 aangescherpt. De wijzigingen hebben voornamelijk betrekking op beloningsbeleid, meer in het bijzonder met betrekking tot gendergelijkheid. Overige reguliere onderwerpen die in de rbc zijn besproken, betreffen opleidingskosten, ziekteverzuim en personeelsin- en uitstroom.

In de algemene vergadering van aandeelhouders in 2021 vond de herbenoeming plaats van de voorzitter van de directie en is Frida van den Maagdenberg als lid van de raad van commissarissen herbenoemd. De vicevoorzitter van de raad van commissarissen is afgetreden wegens het bereiken van de maximale zittingstermijn van acht jaar. Op 10 september 2021 is vervolgens een nieuw lid van de raad van commissarissen, Lex van Overmeire, benoemd voor

een periode van vier jaar. Hij is door de raad aangesteld als voorzitter van de auditcommissie.

De voorzitters rvc, rbc, ac en rc hebben eindejaarsgesprekken gevoerd met de directieleden. Naast de individuele en gezamenlijke doelstellingen van ieder lid, vormt een 360 graden feedback onderdeel van de beoordelingscyclus. Terugkoppeling van deze gesprekken vindt plaats in het besloten deel van de vergadering.

Voor een nadere toelichting op het remuneratiebeleid, zie het [remuneratierapport \(zie pagina 96\)](#) van dit jaarverslag.

INTERNE ORGANISATIE

Samenstelling raad van commissarissen

De samenstelling en personalia van de raad van commissarissen van de NWB Bank is weergegeven aan het begin van dit hoofdstuk en is in lijn met de gewenste diversiteit en complementariteit van het team. Een nadere toelichting op diversiteit en onafhankelijkheid van de rvc staat vermeld in het deel [Corporate governance \(zie pagina 101\)](#). De rvc bestaat uit zeven leden, waarvan vier vrouwen en drie mannen, waarmee de raad voldoet aan de gewenste genderdiversiteit.

VERDELING KENNISGEBIEDEN RAAD VAN COMMISSARISSEN

KENNISGEBIEDEN	Joanne Kellermann	Lex van Overmeire ¹⁾	Petra van Hoeken	Toon van der Klugt	Frida van den Maagdenberg	Annette Ottolini	Manfred Schepers
Bankwezen/financiële markten	X	X	X				X
Finance/accounting/risk management		X	X			X	X
Regelgeving	X	X	X				X
Ict/cyber security		X	X	X		X	X
Hrm/beloningsbeleid				X		X	
Corporate governance	X	X	X				
Sociaal-politieke omgeving	X						X
Waterschappen/semipublieke sector				X		X	X
Corporate sustainability	X	X	X	X			X
Bedrijfsvoering/uitbesteding				X		X	
Communicatie	X						X

1) Tot 15 april 2021 maakte Maurice Oostendorp deel uit van de rvc. Zijn kennisgebieden zijn grotendeels gelijk aan die van zijn opvolger.

KWALITEITSBORGING TOEZICHT

Zelfevaluatie

Sinds 2013 maakt de rvc voor zijn jaarlijkse zelfevaluatie gebruik van een online evaluatietool en eens in de drie jaar wordt de zelfevaluatie uitgevoerd tezamen met een onafhankelijke externe organisatie. De laatste zelfevaluatie van de rvc onder begeleiding van een externe adviseur vond plaats in 2018. Daarom heeft de raad eind 2021 zijn eigen functioneren opnieuw onder onafhankelijke externe begeleiding geëvalueerd.

De begeleider heeft ter voorbereiding op de zelfevaluatie een oriënterend gesprek gevoerd met de voorzitter van de raad en secretaris rvc om informatie te verkrijgen over de samenstelling van de rvc, de context waarbinnen hij opereert en om eventuele relevante aandachtspunten mee te kunnen nemen in de online vragenlijst voor de zelfevaluatie. Alle commissarissen hebben een digitale vragenlijst ingevuld aan de hand van acht thema's. Met de uitkomsten van deze vragenlijst heeft de begeleider 1-op-1 gesprekken gevoerd met de commissarissen, en heeft er ook een gesprek plaatsgevonden met de voorzitter van de directie en de secretaris rvc. Een van de waarnemingen die uit de gesprekken

naar voren kwam, is dat de rvc weliswaar positief oordeelt over zijn eigen functioneren, maar dat hier niet zelfgenoegzaam over wordt gedacht en de raad bereid is om juist ook reflectief naar zijn eigen functioneren te kijken. Vervolgens is de schriftelijke rapportage gedeeld met de rvc en is er in een plenaire bijeenkomst van de rvc nader ingezoomd op de observaties van relevante onderwerpen zoals samenstelling, proces, besluitvorming, verantwoordelijkheid en relatie met stakeholders.

Uit het rapport kwam naar voren dat de processen en de besluitvorming transparant en gestructureerd verlopen, waarbij de raad operationeel gezien aandacht wenst te geven aan de vormgeving van permanente educatiesessies en van voortgangsrapportages. De samenstelling van de commissarissen is divers in competenties, achtergronden en gender, maar qua leeftijd en etnisch/culturele achtergrond valt nog winst te behalen. Er is een grote mate van openheid, respect en vertrouwen zowel binnen de rvc als richting de directie en er wordt met plezier samengewerkt, waarbij ook stevige gesprekken niet worden vermeden. De raad heeft als

verbetermogelijkheid genoemd dat er meer kennis vergaard kan worden over de veranderende markten waarin de bank beweegt, mede ten behoeve van de langetermijnstrategie. In lijn met de bevindingen uit eerdere zelfevaluaties, blijkt dat er behoefte is aan meer inzage in de cultuur van de organisatie. De rvc zal in een separate bijeenkomst met de directie nader spreken over de inzichtelijkheid en waar mogelijk meetbaarheid van de langetermijnwaardecreatie die de bank nastreeft. Verder is de rvc voornemens om de (informele) contacten met de organisatie weer meer op te pakken zodra dat fysiek weer mogelijk is. De rvc heeft de uitkomsten van de evaluatiebijeenkomst van de rvc gedeeld met de directie.

Net als ieder jaar, streeft de raad naar een (lunch)bijeenkomst met het managementteam en/of NWB Young Professionals. Vanwege COVID-19 heeft de raad in 2021 een online lunchbijeenkomst met het managementteam gehouden. Een ander terugkerend aandachtspunt betreft het tijd nemen voor meer momenten met 'benen op tafel' voorafgaand of na afloop van rvc-vergaderingen.

Uit de zelfevaluatie kan geconcludeerd worden dat de rvc en zijn commissies goed functioneren, waarbij specifiek integriteit, openheid, diversiteit in samenstelling naar competenties en achterban en (borging van) deskundigheid positief worden beoordeeld. De raad is door de directie voorzien van goede informatie waardoor de raad zijn rol als toezichthouder, werkgever en adviseur naar tevredenheid heeft kunnen vervullen. Verder wordt de interactie met de directie als goed gekenmerkt.

Permanente educatie

NWB Bank vindt permanente educatie (PE) zeer belangrijk. In dat kader zijn in 2021 voor de leden van de raad van commissarissen wederom presentaties verzorgd door interne deskundigen. In de reguliere PE-sessies is aandacht besteed aan Financial crime, Diversiteit & Inclusie, Inzicht in systemen en derivaten, sectoranalyse gemeenten, risico-analyse van projectfinanciering en ESG. Daarnaast hebben (enkele) leden van de raad webinars gevolgd inzake cyber security, gender balance, post-pandemic agenda en beoordeling bestuur.

Verder hebben de directieleden in 2021 diverse trainingsprogramma's en/of -sessies gevolgd onder meer op het gebied van sustainable finance, board dynamics, corporate governance, leadership, ESG risks, credit risk assessment, EU-taxonomie, integriteit, diversiteit, market abuse, security awareness, compliance en IFRS. Ook zijn er verdiepingen geweest in digitalisering, biodiversiteit, CDD en klimaatdoelstellingen.

Beoogde nieuwe commissarissen en directieleden volgen een introductieprogramma. Daarbij wordt onder andere aandacht besteed aan bankspecifieke kredietverlening en fundingonderwerpen, financiële aspecten inclusief de toezichtrechtelijke kaders, risk management-onderwerpen, compliance, integriteit en de it-infrastructuur en beveiliging.

OVERIGE ZAKEN

Herbenoemingen

Herbenoeming van Toon van der Klugt per ava 2022

De voorgenomen herbenoeming is gecommuniceerd met zowel de toezichthouder als de vertegenwoordiger van de aandeelhouders-waterschappen en het ministerie van Financiën. DNB/ECB heeft medio januari laten weten in te stemmen met de voorgenomen herbenoeming van Toon van der Klugt voor een periode van vier jaar. Het herbenoemingsgesprek met het ministerie van Financiën heeft reeds plaatsgevonden.

Herbenoeming Melchior de Bruijne in de ava 2022

De raad zal zijn voorgenomen herbenoeming agenderen voor de algemene vergadering van 2022 in verband met de ingangsdatum van 1 december 2022. Zijn voorgenomen herbenoeming is gecommuniceerd met zowel de toezichthouder als de vertegenwoordiger van de waterschap-aandeelhouders en het ministerie van Financiën. DNB/ECB heeft eind december 2021 laten weten in te stemmen met de voorgenomen herbenoeming van Melchior de Bruijne voor een volgende periode van vier jaar. Het herbenoemingsgesprek met het ministerie van Financiën heeft reeds plaatsgevonden.

Benoeming Ard van Eijl per ava 2022

In 2018 heeft de raad van commissarissen besloten de gecombineerde CFRO-rol binnen de directie op te splitsen in een CFO en CRO. De CRO is vervolgens per 1 november 2018 als niet-statutair lid toegevoegd aan de directie.

De CRO is verantwoordelijk voor het integrale risicobeheer van de bank, hetgeen zowel de financiële als niet-financiële risico's betreft. Sinds 1 juli 2021 is zijn portefeuille verzaamd met compliance. Met deze inhoudelijke verzwaring van de functie van de CRO wenst de raad de niet-statutaire rol van de CRO aan te passen in een statutaire rol. Dit betekent dat de raad van commissarissen zijn benoeming als statutair directeur voor een termijn van vier jaar zal voordragen aan de algemene vergadering in april 2022, ingaande per datum van de ava.

Dankwoord

De raad van commissarissen wil zijn dank uitspreken voor alle inspanningen die zowel de medewerkers als directie in het afgelopen jaar hebben verricht. Ook 2021 stond in het teken van de COVID-pandemie, waardoor ieders flexibiliteit, veerkracht en doorzettingsvermogen werd aangesproken. Een jaar dat begon met een fraude-incident dat ons allen heeft geschokt. In antwoord hierop zijn mitigerende maatregelen ter versterking van de controls van de interne organisatie getroffen die in een bankbreed veranderprogramma zijn opgenomen. Dit heeft extra inspanningen van alle medewerkers gevraagd. De raad wil dan ook graag nog eens benadrukken trots te zijn op de inzet van allen, die ertoe geleid heeft dat de bank onverminderd klaar staat voor haar klanten en haar maatschappelijke rol goed heeft vervuld.

Den Haag, 18 maart 2022

Raad van commissarissen

Joanne Kellermann

Petra van Hoeken

Toon van der Klugt

Frida van den Maagdenberg

Annette Ottolini

Lex van Overmeire

Manfred Schepers

REMUNERATIERAPPORT

Ons beloningsbeleid weerspiegelt onze maatschappelijke rol als bank van en voor de Nederlandse publieke sector. We kiezen voor een gematigd en duurzaam beloningsbeleid dat past binnen de strategie, het lage risicoprofiel en de risk appetite van onze bank. Daardoor draagt ons beloningsbeleid bij aan de realisatie van onze langetermijndoelstellingen die zijn gericht op langetermijnwaardecreatie. Ons beleid is eenduidig en transparant en gericht op het aantrekken en behouden van gekwalificeerd en deskundig personeel.

BELONINGSBELEID STATUTAIRE DIRECTIE

Het beloningsbeleid is van toepassing op onze statutaire directieleden.

Vaste beloning

Het beloningsbeleid voor onze directie is voor het laatst opnieuw vastgesteld in de algemene vergadering van 2020. In deze vergadering is besloten om de variabele beloning van de directie met terugwerkende kracht per 1 januari 2019 af te schaffen. Hierbij is de toen geldende maximale variabele beloning van 15% omgezet naar een vaste toeslag van 11,1% bovenop de vaste beloning. Deze vaste toeslag is niet pensioengevend.

Het beloningsbeleid komt erop neer dat statutaire directieleden die benoemd zijn op of na 16 april 2020 een maximumsalaris van € 283.022 mogen ontvangen. Dit maximumsalaris wordt jaarlijks geïndexeerd conform de structurele inkomensaanpassing zoals vermeld in de CAO Banken. Bij het formuleren van het beloningsbeleid 2020 is de visie van de statutaire directieleden met betrekking tot de hoogte en de structuur van hun eigen beloning meegenomen. De directieleden hebben toen aangegeven zich te kunnen vinden in het voorgestelde beloningsbeleid 2020.

Variabele beloning

Zoals hierboven vermeld, is de variabele beloning van de statutaire directieleden met terugwerkende kracht per 1 januari 2019 afgeschaft. Onder het beleid tot

1 januari 2019 bedroeg de variabele beloning van statutaire directieleden maximaal 15% van de vaste beloning. Deze variabele beloning kende een uitgesteld deel van 33%. Uitkering van het uitgestelde deel vindt plaats in het vierde jaar na het jaar waarop het betrekking heeft, mits ook de vooraf afgesproken langetermijndoelstellingen zijn behaald. Derhalve heeft de raad van commissarissen dit jaar voor het laatst de langetermijndoelstellingen van de directie uit 2018 beoordeeld in verband met het al dan niet (gedeeltelijk) betaalbaar stellen van het uitgestelde deel variabele beloning van de statutaire directieleden.

Pensioenen

Onze directieleden nemen net als onze medewerkers deel aan een collectieve pensioenregeling. De regeling is per 1 januari 2020 ondergebracht bij een premiepensioeninstelling (PPI).

Per genoemde datum is een nieuw vijfjarig contract afgesloten waarbij de oude middelloonregeling is vervangen door een beschikbare premieregeling. We betalen hiervoor als werkgever maandelijks een premie aan de uitvoerder waarmee de medewerker spaart voor een aan te schaffen pensioenuitkering op zijn/haar pensioendatum. Voor de per 31 december 2019 bepaalde premievrije aanspraken van medewerkers, welke naar de toekomst toe niet meer zullen wijzigen, hebben we een compensatie afgesproken. De nieuwe pensioenregeling voorziet – evenals de oude regeling – in een eigen

bijdrage van de deelnemers. Voor salarissen boven de € 112.189 (zijnde de sinds 2015 geïndexeerde maximering van het pensioengevend inkomen tot € 100.000) bieden we als werkgever een nettopensioenregeling aan. De pensioenbijdrage van de werkgever boven de maximering van €112.189 is gebaseerd op een leeftijdsafhankelijke staffel over het pensioengevend salaris. Hierbij wordt 3% werknemersbijdrage ingehouden.

Overige arbeidsvoorwaarden

Onze directieleden hebben allemaal een elektrische auto tot hun beschikking. In de autoregeling van de directie staat beschreven dat de bank alle aan de koop en het gebruik van deze auto verbonden kosten voor haar rekening neemt. De fiscale bijtelling is voor eigen rekening van onze directieleden. Verder gelden voor onze directieleden dezelfde arbeidsvoorwaarden als voor onze medewerkers.

REMUNERATIE STATUTAIRE DIRECTIE

Vaste beloning

Lidwin van Velden, lid van de directie per 1 januari 2010 en voorzitter van de directie per 19 april 2018, valt sinds 19 april 2018 onder het in 2015 vastgestelde

beloningsbeleid. Melchior de Bruijne, lid van de directie per 1 december 2018 valt eveneens onder dit beleid. Onder dit beleid geldt een maximumsalaris, inclusief variabele beloning, van € 272.000 voor de voorzitter van de directie. In 2021 heeft per 1 juli een indexatie van 1,4% plaatsgevonden, gelijk aan de structurele inkomensaanpassing op basis van de CAO. Na verwerking van de conversie van de variabele beloning naar een vaste toeslag is dit bedrag € 283.026 per 1 januari 2021 (inclusief indexatie 2021: € 285.007). Voor de overige statutaire directieleden geldt een maximum van 85% van dit bedrag: € 240.571 per 1 januari 2021 (inclusief indexatie 2021: € 242.255).

Frenk van der Vliet, in dienst als lid van de directie per 1 januari 2012, valt nog onder het beloningsbeleid dat voor 2015 van toepassing was. Onder dit oude beleid geldt een maximale totale (vaste en variabele) beloning van € 280.000 voor de voorzitter van de directie en een maximum van 85% van dit bedrag voor de overige statutaire directieleden. Na verwerking van de conversie van de variabele beloning naar een vaste toeslag is dit bedrag € 253.248 per 1 januari 2021 (inclusief indexatie 2021: € 255.020).

OVERZICHT BEZOLDIGING STATUTAIRE DIRECTIELEDEN

(in duizenden euro's)	Vaste beloning	Uitbetaling uitgestelde deel variabele beloning 2018	Bijdrage pensioen ¹⁾	Overig ²⁾	Totaal
2021					
Lidwin van Velden	285	12	40	64	401
Melchior de Bruijne ³⁾	242	n.v.t.	34	37	313
Frenk van der Vliet	255	11	37	54	357
Totaal	782	23	111	155	1.071

1) inclusief compensatie DC-regeling 2020: voor Lidwin van Velden € 5.000, voor Melchior de Bruijne € 6.000 en voor Frenk van der Vliet € 6.000.

2) onder Overig vallen de volgende resterende beloningen: i) een deels belaste onkostenvergoeding van € 2.800, ii) een vergoeding uit hoofde van de hypotheeksubsidiereregeling voor het personeel: voor Lidwin van Velden € 3.000, voor Melchior de Bruijne € 6.000 en voor Frenk van der Vliet nihil, iii) een bijdrage voor de nettopensioenregeling: voor Lidwin van Velden € 33.000, voor Melchior de Bruijne € 17.000 en voor Frenk van der Vliet € 22.000, iv) een compensatie voor de harmonisatie van de pensioenregeling per 1 januari 2015: voor Lidwin van Velden € 9.000 en voor Frenk van der Vliet € 11.000, v) per 31 december 2019 zijn voor bepaalde premievrije aanspraken van (statutaire) directieleden, welke naar de toekomst toe niet meer zullen wijzigen, een compensatie toegekend. Deze bedraagt in 2021 voor Lidwin van Velden € 13.000, Melchior de Bruijne € 9.000 en Frenk van der Vliet € 8.000, vi) de forfaitaire bijdrage op basis van de fiscale bijtelling voor auto's bedraagt voor Lidwin van Velden € 3.000, voor Melchior de Bruijne € 2.000 en voor Frenk van der Vliet € 10.000.

3) in dienst per 1 december 2018.

(in duizenden euro's)	Vaste beloning	Uitbetaling uitgestelde deel variabele beloning 2017	Bijdrage pensioen ¹⁾	Overig ²⁾	Totaal
2020					
Lidwin van Velden	283	- ³⁾	40	64	387
Melchior de Bruijne ⁴⁾	241	n.v.t.	34	37	312
Frenk van der Vliet	253	- ³⁾	36	52	341
Totaal	777	-	110	153	1.040

- 1) inclusief compensatie DC-regeling 2020: voor Lidwin van Velden € 5.000, voor Melchior de Bruijne € 6.000 en voor Frenk van der Vliet € 6.000.
- 2) onder Overig vallen de volgende resterende beloningen: i) een deels belaste onkostenvergoeding van € 2.800, ii) een vergoeding uit hoofde van de hypotheeksubsidieregeling voor het personeel: voor Lidwin van Velden € 3.000, voor Melchior de Bruijne € 6.000, iii) een bijdrage voor de nettopensioenregeling: voor Lidwin van Velden € 33.000, voor Melchior de Bruijne € 17.000 en voor Frenk van der Vliet € 23.000, iv) een compensatie voor de harmonisatie van de pensioenregeling per 1 januari 2015: voor Lidwin van Velden € 9.000 en voor Frenk van der Vliet € 11.000, v) per 31 december 2019 zijn voor bepaalde premievrije aanspraken van (statutaire) directieleden, welke naar de toekomst toe niet meer zullen wijzigen, een compensatie toegekend. Deze bedraagt in 2020 voor Lidwin van Velden € 13.000, Melchior de Bruijne € 9.000 en Frenk van der Vliet € 7.000, vi) de forfaitaire bijdrage op basis van de fiscale bijtelling voor auto's bedraagt voor Lidwin van Velden € 3.000, voor Melchior de Bruijne € 2.000 en voor Frenk van der Vliet € 9.000.
- 3) in verband met het begin 2021 geconstateerde fraude-incident en de daaruit voortkomende financiële schade waarmee de bank geconfronteerd is, zien Lidwin van Velden en Frenk van der Vliet af van uitbetaling van het uitgestelde deel variabele beloning 2017.
- 4) in dienst per 1 december 2018.

Uitgestelde deel variabele beloning 2018

In februari 2022 heeft de remuneratie- en benoemingscommissie de feitelijke resultaten van onze bank vergeleken met de in 2018 geformuleerde langetermijndoelstellingen. De belangrijkste doelstellingen zijn:

- credit ratings van Standard & Poor's en Moody's van NWB Bank zijn gelijk aan de sovereign rating van de Nederlandse Staat
- realiseren van MVO-doelstellingen (waaronder de uitgifte van ESG-obligaties)
- bevorderen sterke marktpositie in de markt voor (semi-)overheidsfinanciering

De gemaakte vergelijking heeft aangetoond dat de langetermijndoelstellingen volledig zijn behaald: de credit ratings van onze bank zijn gelijkgebleven aan die van de Nederlandse Staat, onze bank is met meer dan € 19 miljard de grootste uitgever van duurzame obligaties in Nederland en we financieren naast de publieke watersector tevens gemeenten, provincies en instellingen onder garantie van (decentrale) overheden zoals woningcorporaties en zorginstellingen. Sinds

2019 zijn hieraan nog toegevoegd de financiering van duurzame energieprojecten, regionale netbeheerders en warmtenetten als onderdeel van de strategie van onze bank om een bijdrage te leveren aan de transitie naar een klimaatneutrale en circulaire economie. Ook is de ontwikkeling marktaandeel 2018-2021 als positief beoordeeld. Op voorstel van de remuneratie- en benoemingscommissie heeft de raad van commissarissen dan ook vastgesteld dat de langetermijndoelstellingen voor betaalbaarstelling van het uitgestelde deel van de variabele beloning over 2018 (zie overzicht bezoldiging 2021) volledig zijn behaald.

BELONINGSBELEID MEDEWERKERS

Het beloningsbeleid voor medewerkers is integraal van toepassing op al onze medewerkers, ongeacht hun functie en niveau. We volgen als werkgever de CAO Banken. De vaste beloning voor onze medewerkers bestaat uit 12 maandsalarissen, een vakantietoeslag van 8% en een 13e maand. Indexering gebeurt volgens de structurele inkomensaanpassingen uit de CAO Banken. Ter compensatie van de afschaffing van de variabele beloning per 1 januari 2018 ontvangen onze medewerkers

een toeslag van 10,745% naast hun salaris. Deze toeslag is niet pensioengevend.

In 2020 is het beloningsbeleid medewerkers geëvalueerd. In het nieuwe beloningsbeleid medewerkers zijn de wijziging van de pensioenregeling per 2020 verwerkt en ook is de termijn van evaluatie verschoven van twee naar vijf jaar. Dit is in lijn met de vijfjaarlijkse evaluatie van het beloningsbeleid voor onze directie en raad van commissarissen.

Pensioenen

De collectieve pensioenregeling waaraan zowel de medewerkers als de directieleden deelnemen is per 1 januari 2020 ondergebracht bij een premiepensioeninstelling (PPI).

Per genoemde datum is een nieuw vijfjarig contract afgesloten waarbij de oude middelloonregeling is vervangen door een beschikbare premieregeling. We betalen hiervoor als werkgever maandelijks een premie aan de uitvoerder waarmee de medewerker spaart voor een aan te schaffen pensioenuitkering op zijn/haar pensioendatum. Voor de per 31 december 2019 bepaalde premievrije aanspraken van medewerkers, welke naar de toekomst toe niet meer zullen wijzigen, hebben we een compensatie afgesproken. De nieuwe pensioenregeling voorziet – evenals de oude regeling – in een eigen bijdrage van de deelnemers. Voor salarissen boven de € 112.189 (zijnde de sinds 2015 geïndexeerde maximering van het pensioengevend inkomen tot € 100.000) bieden we als werkgever een nettopensioenregeling aan.

Overige arbeidsvoorwaarden

Onze medewerkers hebben diverse secundaire arbeidsvoorwaarden, zoals de studiekostenregeling, een fietsregeling, de hypotheekrentesubsidieregeling en een aanvullende arbeidsongeschiktheidsverzekering. Medewerkers die mede op basis van hun functie in aanmerking komen voor de autoregeling van onze bank, kunnen hier gebruik van maken of kunnen aanspraak maken op een vergoeding uit hoofde van deze regeling.

Beloningsverhouding

Bij het bepalen van de verhouding van de beloning van de directievoorzitter en de beloning van de overige medewerkers hebben we de Global Reporting Initiative (GRI) standaard 'G4-54' als uitgangspunt genomen. Volgens deze standaard is de beloningsverhouding de ratio tussen de totale bezoldiging van de hoogst betaalde medewerker en de mediaan van de totale bezoldiging van alle overige medewerkers (exclusief overige leden van de directie). De totale bezoldiging bestaat uit de vaste beloning en de pensioenkosten, waarbij bij de berekening over 2020 en 2021 alle pensioenbijdragen zijn meegenomen.

De vaste beloning van onze medewerkers en directieleden bestond in 2021 uit 12 maandsalarissen, 8% vakantietoeslag en een 13e maand. Voor zowel medewerkers als directleden geldt daarnaast een toeslag van respectievelijk 10,745% en 11,1% ter compensatie voor de afschaffing van de variabele beloning. De pensioenkosten bestaan uit de componenten 'kosten DC regeling tot €112.189 minus werknemersbijdrage', 'werkgeversbijdrage boven €112.189 minus werknemersbijdrage', een 'bijdrage pensioen (2,8% bijdrage over pensioendragend salaris 2021)', 'bijdrage pensioen voor de harmonisatie van de pensioenregeling per 1 januari 2015', 'compensatie DC regeling' en 'toeslagbudget middelloonregeling'.

Gebaseerd op deze uitgangspunten komt de ratio beloningsverhouding tussen de directievoorzitter en de mediaan van de overige medewerkers van onze bank over 2021 uit op 3,9 (2020: 4,0). Over in ieder geval 2020 kunnen we stellen dat in vergelijking met de meeste andere staatsdeelnemingen en banken, onze beloningsverhouding laag is.

REMUNERATIE RAAD VAN COMMISSARISSEN

Met ingang van 1 januari 2017 geldt voor onze commissarissen de volgende remuneratiestructuur (exclusief btw), waarbij de bedragen geïndexeerd zijn met de structurele inkomensaanpassing volgens de CAO Banken (1,4% per 1 juli 2021 en 2,5% per 1 januari 2020):

(in duizenden euro's)	2021	2020
Voorzitter + commissies	39	39
Vice-voorzitter + auditcommissie + risicocommissie	24	24
Lid + auditcommissie + risicocommissie	24	24
Lid + remuneratie- en benoemingscommissie	24	24

Deze bedragen zijn inclusief onkostenvergoedingen, en exclusief reiskostenvergoeding en btw.

De honorering van onze raad van commissarissen kent geen variabele componenten en geen optieregelingen. Het remuneratiebeleid wordt iedere vijf jaar geëvalueerd. De eerstvolgende evaluatie staat geagendeerd voor de algemene vergadering in 2022.

Op individuele basis bedroeg de remuneratie van de leden van de raad van commissarissen naar rato van aanstellingsperiode:

(in duizenden euro's)	2021	2020
Age Bakker	-	11
Joanne Kellermann	39	28
Maurice Oostendorp	7	24
Petra van Hoeken	24	24
Toon van der Klugt	24	24
Frida van den Maagdenberg ¹⁾	24	24
Annette Ottolini	24	24
Lex van Overmeire	8	-
Manfred Schepers	24	24
Totaal	174	183

1) Frida van den Maagdenberg draagt de remuneratie af aan het Academisch Medisch Centrum, waar zij lid van de Raad van Bestuur is

Bovenstaande vergoedingen zijn exclusief de reiskostenvergoeding. In 2020 is over de vergoedingen van de leden van de raad van commissarissen btw berekend. In 2021 is naar aanleiding van een beleidsregel gepubliceerd op 28 april 2021 duidelijk geworden dat commissarissen geen btw (meer) hoeven te berekenen over de vergoeding die zij hiervoor ontvangen. Over 2021 is daarom geen btw meer meegenomen.

CORPORATE GOVERNANCE

Als bank van en voor de publieke sector hebben we een bijzondere maatschappelijke verantwoordelijkheid. In termen van corporate governance betekent dit voor onze bank soliditeit en transparantie in het ondernemingsbestuur. Daarbij houden we rekening met de belangen van alle stakeholders. In dit kader passen we, rekening houdend met het specifieke karakter van onze bank, niet alleen de Nederlandse Corporate Governance Code toe. Ook de Code Banken, de Gedragsregels uit het pakket 'Toekomstgericht Bankieren' van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB), de EBA (European Banking Authority) Guidelines on internal governance, de Joint ESMA and EBA Guidelines on the assessment of the suitability of members of the management body and key function holders en de BIS Guidelines Corporate governance principles for banks worden toegepast.

Onze raad van commissarissen en directie zijn verantwoordelijk voor een goede corporate governance-structuur binnen de bank en de naleving daarvan.

NEDERLANDSE CORPORATE GOVERNANCE CODE

De Nederlandse Corporate Governance Code is eind 2016 herzien en bevat principes en best practice-bepalingen die de verhoudingen regelen tussen de directie, de raad van commissarissen en de (algemene vergadering van) aandeelhouders. Governance heeft te maken met besturen en beheersen, verantwoordelijkheid en zeggenschap, en toezicht en verantwoording.

De Nederlandse Corporate Governance Code is van toepassing op Nederlandse vennootschappen met beursgenoteerde aandelen. De aandelen van onze bank zijn niet beursgenoteerd en daarom hebben we geen wettelijke verplichting om de Nederlandse Corporate Governance Code toe te passen. Toch passen we de code toe met inachtneming van het specifieke kenmerk dat de aandelen in onze bank uitsluitend in handen kunnen zijn van de Nederlandse Staat, waterschappen en andere publiekrechtelijke

rechtspersonen. Toepassing van de Nederlandse Corporate Governance Code is ook in overeenstemming met de Nota Deelnemingenbeleid Rijksoverheid.

Vanwege de two-tier bestuursstructuur van onze bank en het gegeven dat onze aandelen niet gecertificeerd zijn, hebben we de principes en de best practice-bepalingen met betrekking tot respectievelijk de one-tier bestuursstructuur en de certificering van aandelen buiten beschouwing gelaten. Het principe van de best practice-bepalingen met betrekking tot de informatieverschaffing en voorlichting aan de jaarlijkse algemene vergadering, is niet volledig geformaliseerd vanwege het feit dat we geen beursgenoteerde aandelen kennen. Zo hebben we als onderdeel van deze bepaling geen beleid vastgesteld voor bilaterale contacten met aandeelhouders. Ook is niet geformaliseerd dat de voorgedragen directieleden en commissarissen aanwezig moeten zijn tijdens de algemene vergadering waar over hun voordracht wordt gestemd. Aangezien onze bank alleen aandelen op naam kent, zijn alle aandeelhouders bekend. Er wordt een aandeelhoudersregister bijgehouden met de namen en adressen van onze aandeelhouders, de datum van

verkrijging van de aandelen en het op ieder aandeel gestorte bedrag. Gedurende het jaar onderhouden we rechtstreeks contact met onze aandeelhouders en/of hun vertegenwoordigers. Ten aanzien van het beloningsbeleid geldt dat, gezien de afwezigheid van variabele beloningen, we geen scenarioanalyses hebben uitgevoerd. Ten slotte hebben we ten aanzien van de onafhankelijkheid van de leden van onze directie en raad van commissarissen gekozen voor toepassing van de relevante criteria uit de EBA Guidelines.

RAAD VAN COMMISSARISSEN

Onze raad van commissarissen en zijn commissies werken volgens reglementen, zogenoemde 'charters'. Deze charters bevatten onder meer regels over de samenstelling, de taakverdeling en de werkwijze. Tevens bevat het charter bepalingen aangaande tegenstrijdig belang en de omgang met de directie en de aandeelhouders. Bij de jaarlijkse toetsing van de corporate governance van de bank op de wet- en regelgeving en richtlijnen, heeft de rvc eind 2021 de charters van de directie, raad van commissarissen, risicocommissie en remuneratie- en benoemingscommissie op kleine punten aangescherpt (o.a. ter opvolging van de in werking treding van CRD V, de herziene EBA Guidelines en de nieuwe wet evenwichtige m/v verhouding in (sub)top van grote bedrijven). Daarnaast zijn ook enkele interne reglementen en beleidsdocumenten op kleine punten aangepast.

Samenstelling en profielschets

Onze raad van commissarissen bestaat uit zeven leden, waarvan drie mannen en vier vrouwen waarmee de verhouding man/vrouw neerkomt op 43/57%. Verder beschikt ieder lid van de raad over een specifieke deskundigheid en achtergrond die noodzakelijk is voor de vervulling van zijn/haar rol binnen de raad. Hiermee voldoet de raad aan het in 2021 aangepaste Diversiteits- en Inclusiebeleid, waarmee de rvc streeft naar een gemengde samenstelling, onder meer door diversiteit in geslacht (ten minste 30% mannen en 30% vrouwen), expertise, achtergrond en ervaring. Op 10 september 2021 is Lex van Overmeire in een buitengewone algemene vergadering benoemd tot lid van de raad

van commissarissen. De raad heeft hem aangesteld als voorzitter van de auditcommissie. Hij vult de vacature in, die in april was ontstaan bij het aftreden van Maurice Oostendorp wegens het bereiken van de maximale zittingstermijn.

Voor onze commissarissen is een algemene profielschets opgesteld, die een richtlijn biedt voor de samenstelling van de raad van commissarissen en de benoeming van zijn leden. De algemene profielschets is bij de jaarlijkse toetsing van onze corporate governance op wet- en regelgeving eind 2021 geactualiseerd. Daarnaast wordt er voor elke vacature in de raad van commissarissen een individuele profielschets opgesteld, passend binnen het algemene profiel, voor de dan beoogde nieuwe commissaris. Commissarissen moeten oog hebben voor (internationale) sociale, economische, politieke en overige ontwikkelingen die relevant zijn voor de NWB Bank. Ook moeten zij in staat zijn deze te beoordelen. De huidige samenstelling van de raad van commissarissen wordt als evenwichtig, deskundig en divers beoordeeld.

Voor de commissarissen Joanne Kellermann (voorzitter), Petra van Hoeken en Manfred Schepers geldt dat zij beschikken over uitgebreide financiële expertise, een bancaire achtergrond, kennis van de internationale geld- en kapitaalmarkten, ervaring met prudentieel toezicht en kennis van risicobeheer. Lex van Overmeire heeft een brede expertise in accountancy in de financieel/ bancaire dienstverlening en heeft ervaring opgedaan als professioneel toezichthouder, zowel in de financiële sector als in het publieke en maatschappelijke domein. Toon van der Klugt beschikt in ruime mate over bestuurlijke ervaring, heeft ervaring op het gebied van overheidsbeleid en beschikt over een netwerk binnen het overheidsbestuur. Frida van den Maagdenberg en Annette Ottolini hebben beiden algemene bestuurlijke ervaring in de semipublieke sector en uitgebreide kennis van ict. Frida brengt daarbij extra financiële kennis mee en Annette heeft aanvullende ervaring in een commerciële omgeving. Een evenwichtige en gediversifieerde samenstelling van de raad is dus gewaarborgd.

In 2021 is opnieuw gekeken naar de samenstelling en verdeling van de commissielidmaatschappen van de commissarissen. De rvc heeft ervoor gekozen om Toon van der Klugt aan te stellen als vicevoorzitter⁶⁾ en Annette Ottolini als voorzitter van de remuneratie- en benoemingscommissie. De samenstelling van de overige commissies is ongewijzigd.

Informatie inwinnen

De raad van commissarissen heeft de mogelijkheid om informatie in te winnen bij externe deskundigen als de uitoefening van zijn functie hierom vraagt. Zo heeft de raad in 2021 een externe deskundige ingeschakeld voor de begeleiding van de zelfevaluatie van de rvc. In het kader van permanente educatie worden interne en externe deskundigen geraadpleegd. Informatie wordt ook ingewonnen door middel van het bijwonen van vergaderingen tussen een directielid en de or.

Onafhankelijkheid

De raad van commissarissen vindt dat de raad zodanig is samengesteld, dat de leden ten opzichte van elkaar en de directie in staat zijn onafhankelijk en kritisch te opereren. Als bancaire instelling volgt NWB Bank de EBA Guidelines op dat vlak.

Volgens de raad is voldaan aan de verplichting in de EBA Guidelines on internal governance under Directive 2013/36/EU article 32 (met kruisverwijzing naar section 9.3 EBA Guidelines on the assessment of the suitability of members of the management body and key function holders) als het gaat om voldoende onafhankelijke leden van de raad van commissarissen. Ook is volgens de raad voldaan aan bestpractice-bepaling 2.1.7 tot en met 2.1.9 van de Nederlandse Corporate Governance Code.

In de algemene profielschets voor de samenstelling van de raad van commissarissen en de benoeming van zijn leden zijn de eisen ten aanzien van onafhankelijkheid opgenomen.

DIRECTIE

Het bestuur van onze bank is in handen van de directie. De algemene vergadering benoemt de statutaire leden van de directie, op voordracht van de raad van commissarissen, voor een periode van vier jaar. In 2018 is de governancestructuur van de directie gewijzigd in een Executive Committee (ExCo). De ExCo bestaat uit vier leden: de statutaire directieleden Lidwin van Velden (CEO), Melchior de Bruijne (CFO), Frenk van der Vliet (CCO) en Ard van Eijl (CRO) als niet-statutair directielid. De CRO is verantwoordelijk voor het integrale risicobeheer (sinds juli 2021 incl. compliance) van de bank, hetgeen zowel de financiële als niet-financiële risico's betreft. De stap naar een ook formeel volledig gelijke positie binnen de directie onderschrijft het belang dat onze raad van commissarissen hecht aan risk management. De raad zal de CRO dan ook voor benoeming tot statutair directeur voordragen in de algemene vergadering in april 2022.

Onze directie werkt conform het Executive Committee Charter. Bij de jaarlijkse toetsing op wet- en regelgeving en richtlijnen is het ExCo Charter eind vorig jaar op een aantal punten aangepast, onder andere inzake het borgen van onafhankelijkheid, een zorgvuldig besluitvormingsproces, genderdiversiteit en ESG-risico. Het charter bevat onder meer regels met betrekking tot de taakverdeling, de werkwijze, de besluitvorming en bepalingen over gedrag en cultuur, de omgang met en de wijze van informatieverschaffing aan de raad van commissarissen, het beloningsbeleid en tegenstrijdig belang.

Net zoals de raad van commissarissen, dient onze directie samengesteld te zijn conform het diversiteitsbeleid. Dit eind 2021 uitgebreide beleid hanteert als leidraad voor diversiteit en inclusie dat wij streven naar een evenwichtige en gemengde samenstelling, onder meer door diversiteit in geslacht, kennis en ervaring. Qua geslacht wordt zowel voor de directie als het management (en reeds eerder voor de rvc en statutaire directie) een samenstelling nagestreefd van ten minste 30% mannen en ten minste 30% vrouwen. Met de voorgenomen

6) Tot aan zijn reguliere aftreden op 15 april 2021 bekleedde Maurice Oostendorp de functie van vicevoorzitter. Toon van der Klugt blijft aan als lid van de remuneratie- en benoemingscommissie.

(her)benoeming van de CRO tot statutair directeur, komt de verdeling man/vrouw in de statutaire directie uit op 75/25% waarmee het net niet voldoet aan het streefcijfer. De verhouding man/vrouw in het managementteam voldoet aan het nieuw vastgestelde streefcijfer met 69/31%. Voor iedere vacature binnen de directie wordt een individuele profielschets opgesteld. In een dergelijke profielschets worden onder andere expertise en competenties opgenomen. Wat betreft de expertise moet elk directielid onder meer kennis hebben van de financiële sector in het algemeen en de bankensector in het bijzonder, de maatschappelijke rol van de bank en de belangen van alle stakeholders.

MELDEN TEGENSTRIJDIGE BELANGEN

De commissarissen en directieleden hebben al hun nevenfuncties bekendgemaakt bij de bank. In discussies in de raad waar een potentieel tegenstrijdig belang zou kunnen spelen in verband met de hoofd- en/of nevenfunctie van een commissaris, zal de betreffende commissaris niet deelnemen aan de discussie en besluitvorming. Eind 2021 heeft de raad van commissarissen voor zowel zijn eigen vergaderingen als de commissievergaderingen bij aanvang van een vergadering als standaard agendapunt de melding van eventuele belangenverstrengeling opgenomen, zodat er iedere vergadering expliciet stilgestaan wordt bij mogelijke tegenstrijdige belangen. Hierbij wordt benadrukt dat in de vergaderingen van de raad van commissarissen geen individuele transacties worden besproken. In het afgelopen jaar heeft zich één keer een situatie voorgedaan waarbij tegenstrijdige belangen zouden kunnen spelen. De desbetreffende commissaris heeft toen niet deelgenomen aan de discussie.

TOEKOMSTGERICHT BANKIEREN

Het in 2014 door de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) gelanceerde pakket Toekomstgericht Bankieren bestaat uit drie onderdelen: het Maatschappelijk Statuut, de Code Banken en de Gedragsregels. Hiermee heeft de bancaire sector expliciet gemaakt hoe zij dienstbaar en duurzaam wil bankieren. Het Maatschappelijk Statuut beschrijft de rol die de banken in de samenleving willen vervullen en de gedeelde waarden van de bancaire sector. De Code Banken borgt een goed bestuur binnen alle Nederlandse banken en legt principes vast voor integere en beheerste bedrijfsvoering, goed risicobeleid en de inrichting van de directie en raad van commissarissen. De Gedragsregels bevatten regels voor medewerkers ten aanzien van integere en zorgvuldige uitoefening van zijn of haar beroep.

CODE BANKEN

De Code Banken is een vorm van zelfregulering en is van toepassing op Nederlandse banken. De code beoogt een bijdrage te leveren aan het vertrouwen in banken van de samenleving. De principes benadrukken daarom het belang van een beheerste en integere bedrijfsvoering van banken.

De Code Banken bevat de volgende onderdelen:

- beheerste en integere bedrijfsvoering
- principes voor de directie en de raad van commissarissen
- een adequaat risicobeleid
- adequate auditprocessen
- een zorgvuldig, beheerst en duurzaam beloningsbeleid

Comply-or-explain-statement Code Banken

We onderschrijven het belang van het Maatschappelijk Statuut, de Code Banken en de Gedragsregels ten volle en leven deze na.

GEDRAGSREGELS EN BANKIERSEED

De bankierseed (met de daaraan verbonden Gedragsregels en het tuchtrechtsysteem) wordt sinds 1 april 2015 afgelegd door al onze medewerkers en externe adviseurs die langer dan drie maanden werkzaam zijn bij de bank. De (externe) medewerkers zijn door het afleggen van de bankierseed, en de ondertekening ervan, onderworpen aan de Gedragsregels en het tuchtrecht.

De Gedragsregels bestaan uit de volgende elementen:

- integriteit en zorgvuldigheid
- zorgvuldige belangenafweging
- belang van de klant centraal stellen
- naleving van de wet- en regelgeving en gedragscodes
- geheimhouding van vertrouwelijke informatie
- openheid en eerlijkheid over eigen gedrag en het kennen van de eigen verantwoordelijkheid voor de samenleving
- een bijdrage leveren aan het vertrouwen van de samenleving in de bank

TOELICHTING OP OVERIGE AANDACHTSGBIEDEN

De volgende paragrafen geven een toelichting op overige aandachtsgebieden op het gebied van corporate governance. Daarbij is vermeld of, en zo ja op welke manier, in de verslagperiode 2021 stappen zijn gezet ten opzichte van 2020.

Ondernemingsraad

Onze bank heeft een ondernemingsraad (or). De or werkt volgens het reglement ondernemingsraad. In dit reglement staan onder meer regels over de samenstelling, de zittingsduur, de verkiezing en de werkwijze. De or komt in principe maandelijks samen. De bijeenkomsten van de or worden ook gebruikt als informeel contactmoment om informatie uit te wisselen met de afdeling HR. Naast deze bijeenkomsten hebben in 2021 twee overlegvergaderingen plaatsgevonden tussen de or en een directielid (en hr), waarvan - conform artikel 24, lid 2 van de Wet op de Ondernemingsraden - bij twee overlegvergaderingen een delegatie van de raad van commissarissen aanwezig was.

Eind 2021 verliep de zittingstermijn van de ondernemingsraad. Na een oproep van de or hebben zich - naast twee zittende or-leden - vier enthousiaste medewerkers gemeld om zitting te nemen in de or per 1 januari 2022 voor een termijn van drie jaar. Hierdoor hoefden er geen verkiezingen uitgeschreven te worden. Met het oog op de groei van onze organisatie is de or tevens uitgebreid van vijf naar zes leden.

Beheerste en integere bedrijfsvoering

We hechten sterk aan onze reputatie van een solide en integere bank voor de overheid. Checks & balances en integriteit zijn binnen het beheersysteem van onze bank belangrijke aandachtsgebieden. Daarbij zijn onze directieleden en commissarissen zich ook bewust van hun voorbeeldfunctie voor de medewerkers van de bank.

Gedrag en cultuur

De directie bevordert verantwoord gedrag en een gezonde cultuur en streeft naar een cultuur waarin transparantie, diversiteit en veranderingsgezindheid de norm zijn.

De cultuur van onze bank wordt gekenmerkt door professionaliteit, betrokkenheid, korte lijnen en openheid. Daarbij kennen we een klokkenluidersregeling die werknemers de mogelijkheid geeft om melding te maken van (mogelijke) misstanden en/of een onregelmatigheden binnen en buiten de organisatie. In het kader van gedrag en cultuur worden zowel directieleden als medewerkers gestimuleerd 360 graden-feedback op te halen ter ondersteuning van de persoonlijke ontwikkeling en om inzicht te verkrijgen in het eigen functioneren.

Net als in voorgaande jaren is ook in 2021 aandacht besteed aan kennisoverdracht en -deling via zogenaamde brown bag-lunchsessies. Deze worden door de NWB Young Professionals georganiseerd. Bij een dergelijke sessie geeft een medewerker of een gastspreker een presentatie over een actueel en interessant onderwerp. In 2021 vonden er bijeenkomsten plaats over front office, biodiversiteit, sustainable finance wetgeving, natuur en milieu - waterkwaliteit, diversiteit & inclusie en het partnerschap de circulaire weg.

Langetermijnwaardecreatie

Wij zijn alert op (markt)ontwikkelingen en de (veranderende) behoeften van onze klanten en stakeholders. Daar waar mogelijk spelen we daar op in met het aandragen van oplossingen, bijvoorbeeld in de vorm van nieuwe producten, dienstverlening of door het delen van kennis. Wij zien dit als onderdeel van onze maatschappelijke rol als promotional bank. Daarbij zijn we kostenefficiënt en gebruiken we onze AAA/Aaa-ratings om op een goedkope en duurzame wijze geld aan te trekken voor passende financiering van de publieke sector.

Wij hebben in 2018 een middellangetermijnstrategie 2019-2023 vastgesteld, onder meer om in de veranderende behoefte van onze klanten te voorzien. De raad van commissarissen heeft in 2021 in de jaarlijkse strategiesessie met de directie de voortgang van de strategie besproken, waarbij nieuwe kwantitatieve doelen voor de periode tot en met 2026 aan de strategie zijn toegevoegd. Net als in vorige jaren, hebben wij binnen de strategie van 'de duurzame waterbank', breder gekeken naar financiering van organisaties en projecten in de publieke sector die raakvlakken hebben met water en/of duurzaamheid. Zo hebben wij uitgebreid aandacht besteed aan de nationale en Europese ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid en hoe onze bank een nog grotere rol zou kunnen spelen bij de duurzaamheidsopgave van Nederland. Daarnaast hebben wij in 2021 wederom ESG-obligaties uitgegeven, waarmee onze bank de grootste uitgever van duurzame obligaties in Nederland blijft.

Klantbelang centraal

Als promotional bank spelen we een belangrijke rol in de financiële dienstverlening binnen de Nederlandse publieke sector. We kunnen die rol optimaal vervullen als de samenleving, in het bijzonder de klant, vertrouwen heeft in de organisatie en de integriteit waarmee de bank ten opzichte van haar relaties opereert. Bewust, betrokken en betrouwbaar zijn dan ook de kernwaarden van de NWB Bank. Wij verwachten van medewerkers dat zij deze kernwaarden bij de uitoefening van hun functie uitdragen.

Accountmanagement voor kredietrelaties en productontwikkeling hebben een hoge prioriteit. Hierbij staat het overbruggen van het kennisverschil tussen de publieke sector en de financiële wereld centraal. Dit wordt bereikt door middel van het organiseren van educatieve relatiedagen, dagelijkse nieuwsbrieven, het delen van marktinformatie met onze klanten via het NWB Portal en het participeren (als spreker) op seminars. Op individueel klantniveau vindt de kennisoverbrugging plaats via klantgesprekken en -bezoeken. Via de NWB Portal wordt niet alleen informatie gedeeld met klanten maar kunnen zij ook zelf financiële analyses uitvoeren op hun leningportefeuille.

Compliance en integriteit

De compliancefunctie is gericht op het bevorderen van, en (doen) toezien op de naleving van wet- en regelgeving, en op de interne procedures en gedragsregels die relevant zijn voor de integriteit en de daarmee samenhangende reputatie van de organisatie.

De compliancefunctie is in 2021 organisatorisch onder de CRO geplaatst en maakt daarmee onderdeel uit van het brede risk & compliance team. Hierdoor kan er binnen deze tweedelijnsfuncties nog nadrukkelijker gebruik worden gemaakt van de synergie tussen de verschillende disciplines bij het managen van de risico's van de bank. Verder heeft Compliance een directe rapportagelijijn naar de directie en een escalatielijijn naar de raad van commissarissen. Er wordt op regelmatige basis aan de risicocommissie gerapporteerd. De taken van de compliancefunctie zijn vastgelegd in het Compliance Charter dat jaarlijks wordt geactualiseerd.

In 2021 hebben wij verder gewerkt aan de in 2020 ingezette versteviging van de SIRA-methodologie. Door middel van de SIRA identificeren wij onze integriteitsrisico's en beoordelen wij de mate waarin deze risico's beheerst worden. Waar nodig worden acties benoemd waarvan de uitvoering wordt gevolgd door het Non-Financial Risk Committee van de bank. In dit intensieve proces is er grote betrokkenheid van management en directie. Directie en raad van commissarissen worden via de

resulterende rapportage geïnformeerd zodat gericht kan worden gestuurd op de beheersing van integriteitsrisico's.

Verder zijn gedurende 2021 de policies en procedures, waaronder de CDD Policy and Procedure, van onze bank geactualiseerd en heeft de compliancefunctie een Conflict of Interest Policy opgesteld. Het doel van deze nieuwe policy, die voor alle medewerkers van toepassing is, is niet om nieuwe verplichtingen te introduceren maar om de bestaande principes en standaarden voor beheersing van het risico van belangenverstremgeling te bundelen en om medewerkers die een vermoeden hebben van een (potentiële) verstremgeling van belangen binnen of gerelateerd aan onze bank, aan te moedigen hiervan melding te maken.

Compliance voert diverse monitoringactiviteiten uit die de organisatie informatie geven over de mate van beheersing van compliancerisico's. In 2021 is er onder andere gemonitord op de effectieve toepassing van de CDD Policy & Procedure en op de Insiderregeling van de bank.

Ook dit jaar zijn er door Compliance in-house trainingsessies verzorgd over diverse thema's, waaronder de Wwft (Wet ter voorkoming witwassen en terrorismefinanciering), CDD en transaction monitoring alert handling. In de 'Week van de Integriteit' hebben we een bankbrede awareness activiteit georganiseerd rondom het thema integriteit, waarbij een externe spreker onze medewerkers tijdens een 'lectureshow' inzage gaf in het eigen denken en handelen.

In overeenstemming met het jaarlijks opgestelde auditplan verricht de internal auditfunctie audits op compliance, waarbij de werking van de compliancefunctie wordt getoetst. In een dergelijke audit wordt geëvalueerd hoe de compliancefunctie monitort of procedures en gedragsregels effectief zijn en op een juiste manier worden toegepast binnen onze organisatie en hoe de afdeling daarover communiceert aan haar stakeholders.

Tenslotte is Compliance intensief betrokken bij het Lighthouse-veranderprogramma van onze bank.

INTERNE ACCOUNTANT

De internal auditfunctie binnen onze bank is belegd bij de Internal Audit Department (IAD). De missie van de IAD is het verbeteren en beschermen van de waarde van onze bank door op risico's gebaseerde en objectieve assurance, aanbevelingen en inzichten te bieden.

De IAD biedt onafhankelijke en objectieve assurediensten. Deze diensten zijn bedoeld om meerwaarde te leveren en onze activiteiten te verbeteren. De afdeling helpt ons onze doelstellingen te realiseren door op basis van een systematische en gedisciplineerde aanpak de effectiviteit van de processen van governance, risicomanagement en beheersing te evalueren en te verbeteren.

Op verzoek van de directie kan het hoofd van de IAD, als niet-stemvend lid, participeren in stuurgroepen van projecten die van strategisch belang zijn. Het mandaat van de IAD is vastgelegd in het Internal Audit Charter, dat door de raad van commissarissen is goedgekeurd. Het hoofd van de IAD rapporteert uitkomsten van de onderzoeken primair aan (de voorzitter van) de directie en heeft ook functioneel een rapportagelijijn naar (de voorzitter van) de auditcommissie. Het hoofd IAD neemt deel aan vergaderingen van de auditcommissie en de risicocommissie. Per kwartaal wordt hier de voortgang van de auditrapportages behandeld. Daarnaast heeft het hoofd IAD een permanente uitnodiging als toehoorder bij het Asset & Liability Committee, Credit Committee en Non-Financial Risk Committee en de stuurgroepbijeenkomsten inzake het veranderprogramma van onze bank.

De IAD heeft in 2021 invulling gegeven aan het tripartiet overleg door op verschillende momenten overleg te hebben met de externe accountant en separaat met de toezichthouder ECB/DNB. Tijdens deze besprekingen heeft uitwisseling van inzichten plaatsgevonden op het gebied van risicoanalyse, bevindingen en het auditplan.

De IAD werkt volgens de van toepassing zijnde beroeps- en gedragsregels van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants en het International

Professional Practices Framework van het Instituut van Internal Auditors. Dit is verder uitgewerkt in een intern stelsel van kwaliteitsbeheering.

EXTERNE ACCOUNTANT

Net als de interne accountant is ook de externe accountant (EY) aanwezig geweest bij alle vergaderingen van de auditcommissie en de risicocommissie. De externe accountant was tevens aanwezig bij de rvc-vergadering in maart waarin de jaarcijfers zijn besproken. Vanwege de verplichte roulatie van vijf jaar van de verantwoordelijk extern accountant is René Koekkoek, partner EY, vanaf het boekjaar 2021 als externe accountant verantwoordelijk voor de wettelijk controle van NWB Bank. De auditcommissie heeft in 2021 een keer apart overleg gevoerd met de externe accountant. Daarnaast heeft het jaarlijkse overleg van de auditcommissie en risicocommissie met het hoofd IAD en de externe accountant plaatsgevonden. EY heeft in 2021 – net als in 2020 – als externe accountant de jaarrekening van onze bank gecontroleerd.

RISICOMANAGEMENT

Onze strategie stelt hoge eisen aan ons risicomanagement en aan de inrichting en handhaving van een adequate interne beheersing. Wij hanteren een organisatiebrede aanpak voor onze risicobeheersing en de controle daarop. Dit hoofdstuk geeft inzicht in de risicotaxonomie van onze bank en hoe deze risico's zich kunnen uiten. De taxonomie hebben we onderverdeeld in financiële risico's, niet-financiële risico's en overige risico's.

Financiële risico's zijn onderverdeeld in kredietrisico, renterisico, marktrisico en liquiditeitsrisico. Het enige niet-financiële risico is operationeel risico terwijl overige risico's onderverdeeld zijn in strategisch risico, environmental, social en governance risico, en reputatierisico. Wij proberen het begrip met betrekking tot blootstelling aan al deze risico's en het beheer daarvan continu te verbeteren.

KREDIETRISICO

Wij definiëren kredietrisico als de mogelijke impact op winst/kapitaal door een verslechtering van de kredietwaardigheid van de debiteuren/tegenpartijen. Onze risicobereidheid voor dit risico is laag. Kredietrisico wordt onderverdeeld in de volgende subtypen:

Subtype	Definitie
Credit default risk	Mogelijke impact op winst/kapitaal doordat debiteuren niet voldoen aan hun verplichtingen.
Credit migration risk	Mogelijke impact op winst/kapitaal door een verslechtering van de kredietwaardigheid gebaseerd op interne/externe ratings van debiteuren of borgsteller.
Counterparty credit risk	Mogelijke impact op winst/kapitaal doordat tegenpartijen niet voldoen aan hun verplichtingen in derivatentransacties.
CVA risk	Het risico op mark-to-market verliezen in Credit Valuation Adjustments (CVA) op bilaterale derivatentransacties.
Settlement risk	Het risico dat gedurende de settlement van een transactie, de tegenpartij zijn verplichtingen niet nakomt terwijl NWB Bank haar eigen verplichting wel nakomt.
Credit concentration risk	Het risico op significante kredietverliezen voortvloeiend uit een concentratie van blootstellingen op een kleine groep klanten, een groep van klanten met dezelfde default-eigenschappen of financiële activa die zeer gecorreleerd zijn.
Country risk	Het risico dat een tegenpartij of borgsteller zijn verplichtingen niet kan nakomen vanwege politieke, sociale, economische of andere gebeurtenissen in het land waarin het gevestigd is.

Ons beleid is erop gericht om de zeer hoge kredietwaardigheid van onze kredietportefeuille te behouden. Wij verstrekken voornamelijk kredieten aan overheden en instellingen die door de (lagere) overheid worden gegarandeerd. Ook verstrekken wij kredieten aan onder andere drinkwaterbedrijven, duurzaamheidsprojecten en financieren wij PPS-projecten waarbij de overheid als opdrachtgever fungeert. Daarnaast verstrekken wij kredieten aan andere klantgroepen in de publieke sector, waaronder universitair medische centra en regionale netbeheerders.

Ten behoeve van onze liquiditeitsportefeuille schaffen wij in beperkte mate obligaties aan die zijn uitgegeven door overheden in West-Europese landen en internationale organisaties, en obligaties waarbij Nederlandse woninghypotheken met een NHG-dekking het onderpand vormen. Wij hanteren hierbij dezelfde kwaliteitseisen als voor kredietverlening aan de Nederlandse publieke sector.

Ten slotte sluiten wij transacties af met banken en pensioenfondsen, waaronder valuta- en renteswaps, uit hoofde waarvan counterparty credit risk ontstaat.

In 2021 hebben we ons kredietrisicomanagementbeleid rondom de individuele klantbeoordeling en de monitoring van solvabiliteitsvrije kredieten verder aangescherpt. Besluitvorming over solvabiliteitsplichtige kredietverlening vindt plaats in het Credit Committee, aan de hand van een kredietvoorstel van de afdeling Public Finance en een onafhankelijke risicobeoordeling van de afdeling Risk Management.

De ECB heeft in het kader van haar toezichtstaak afgelopen jaar een zogenoemde on-site inspectie uitgevoerd naar kredietrisicobeheer van zowel gewogen als ongewogen (solvabiliteitsvrije) posten. De finale bevindingen zijn in januari 2022 aan ons gerapporteerd en we werken aan een adequate respons.

Ook in 2021 hebben wij, net als in alle voorgaande jaren, niet te maken gehad met een kredietverlies. De voortdurende COVID-19-pandemie heeft hier geen verandering ingebracht. Wel heeft de crisis ervoor gezorgd dat er meer druk is komen te staan op de publieke sector in Nederland waar wij, vanwege ons specifieke businessmodel, een concentratierisico op hebben. De gevolgen van de pandemie in het algemeen worden nauw in de gaten gehouden door het Credit Committee.

Vanwege het publiekesector karakter en het daarmee verband houdende solvabiliteitsvrije karakter van het overgrote deel van de kredietrelaties van onze bank, is het kredietrisico van de kredietportefeuille beperkt. Dit komt ook tot uitdrukking in de robuuste kapitaalratio's. De totale bruto balanswaarde (inclusief onherroepelijke toezeggingen en voorwaardelijke schulden), zonder rekening te houden met risicomitigerende maatregelen, bedroeg eind 2021 € 101 miljard (2020: € 111 miljard).

Voor het beheer van het renterisico en valutarisico maken wij gebruik van derivaten. Om het counterparty credit risk dat deze derivaten met zich meebrengen zo beperkt mogelijk te houden, doen wij in principe alleen transacties met tegenpartijen met een rating van minimaal single-A. Dit is van toepassing als deze derivaten niet centraal zijn gecleard. Ook hebben wij limieten gesteld om het risico per tegenpartij met betrekking tot derivaten te beperken.

De marktwaarden van deze derivaten worden afgedekt door middel van onderpandovereenkomsten (Credit Support Annexes, CSAs) voor het overgrote deel zonder drempels (zero thresholds) en met een dagelijkse uitwisseling van onderpand, zijnde cash. Ons beleid is gericht op het maken van afspraken met tegenpartijen binnen het ISDA-raamwerk. Deze afspraken hebben minimaal betrekking tot ISDA-schedules en CSAs waarmee nettingafspraken van toepassing worden.

RENTERISICO

Wij definiëren renterisico als het huidige of toekomstige risico voor zowel de winst als de economische waarde van een instelling als gevolg van ongunstige rentebewegingen die van invloed zijn op rentegevoelige instrument, waaronder gap-risico, basisrisico en optierisico. Onze risicobereidheid voor dit risico is medium. Renterisico wordt onderverdeeld in de volgende subtypen:

Subtype	Definitie
Gap risk	Het risico dat voortvloeit uit de termijnstructuur van rentegevoelige instrumenten als gevolg van verschillen in het tijdstip van de renteveranderingen hiervan, waaronder veranderingen in de rentetermijnstructuur die zich consistent over de rendementscurve (parallel risico) of per periode verschillend (niet-parallel risico) voordoen.
Basis risk	Het risico dat voortvloeit uit de gevolgen van relatieve veranderingen van rentetarieven voor rentegevoelige instrumenten die vergelijkbare looptijden hebben, maar geprijsd zijn op basis van verschillende rente-indexen. Basisrisico is het gevolg van de onvolledige correlatie in de afstemming van verdiende en betaalde rente op verschillende rentegevoelige instrumenten met voor het overige vergelijkbare kenmerken ten aanzien van renteveranderingen.
Option risk	Het risico dat voortvloeit uit (ingebodde en expliciete) opties, wanneer de instelling of haar klant het niveau en de timing van zijn/haar kasstroom kan veranderen, met name het risico dat voortvloeit uit rentegevoelige instrumenten waarbij de houder de optie bijna zeker zal uitoefenen wanneer dat in zijn financiële belang is en het risico dat voortvloeit uit flexibiliteit die impliciet of volgens de voorwaarden van rentegevoelige instrumenten is ingebouwd, zodanig dat veranderingen van rentes kunnen leiden tot een verandering van het gedrag van de cliënt.
Credit spread risk from non-trading book activities (CSRBB)	Het risico dat voortvloeit uit veranderingen in de perceptie van de markt van de prijs van kredietrisico, liquiditeitspremie en mogelijk andere componenten van instrumenten met een kredietrisico die leiden tot fluctuaties in de prijs van kredietrisico, liquiditeitspremie en andere mogelijke componenten, dat niet wordt verklaard door IRRBB of door verwacht default-risico.
Refinancing risk	Het risico dat een stijging van de herfinancieringskosten van de verplichtingen wanneer deze aflosbaar worden, niet wordt gecompenseerd door overeenkomstige activa-opbrengsten.

Risico's door fluctuaties in de rente ontstaan door verschillen in de rente- en looptijdcondities van de uitgezette en opgenomen middelen. Wij voeren een prudent beleid ten aanzien van deze risico's. Het beleid is het renterisico te beheersen door het afsluiten van rentederivaten voor zowel de actiefzijde als passiefzijde van de balans. Hierdoor verplichten wij ons om op vooraf overeengekomen momenten het verschil tussen de vaste en variabele rentetarieven, berekend op basis van een overeengekomen hoofdsom, uit te wisselen.

Wij zijn echter wel bereid een zogenoemde strategische renterisicopositie in te nemen en daarmee een resultaat te behalen gericht op het realiseren van het met de aandeelhouders overeengekomen normrendement op het eigen vermogen. Dit normrendement is gebaseerd op de opbrengst van een 10-jaars voortschrijdende belegging in een 10-jaars Nederlandse staatsobligatie, plus een opslag passend bij het profiel van de NWB Bank. Dit normrendement is gebruikt als input voor ons Fund Transfer Pricing-model dat wordt gehanteerd voor nieuwe kredietverlening. De huidige strategische positie is onafhankelijk van enige visie op de rente en wordt op kwartaalbasis vastgesteld. Prudent beleid, aangevuld met een daarop afgestemd beheersysteem, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de financiële instrumenten, vormt de basis voor de berekening, bewaking en beheersing van de renterisico's. Het Asset & Liability Committee (ALCO) bepaalt de omvang van de risico's binnen de vastgestelde kaders. Voor het beheer maken wij gebruik van een rentetypische gap-analyse (zie hieronder), risicomaatstaven als (spread) DV01, Earnings at Risk, en scenarioanalyses. Voorts worden de uitkomsten van ingenomen posities geanalyseerd met behulp van

winstprognoses, rentemarge-analyse en performance analyse. Ook deze managementinformatie is van belang voor het besluitvormingsproces en monitoring in de ALCO.

Onderdeel van renterisico is refinancing risk. Dit risico vloeit voort uit een van de belangrijkste karakteristieken van een traditioneel bankbedrijf: de looptijdtransformatie. In ons geval vragen de publiekesectorklanten voornamelijk naar financiering met een relatief lange looptijd. Dit heeft over het algemeen te maken met de langetermijninvesteringen die zij doen. Hoewel onze bank in de positie is om funding ook met een relatief lange looptijd aan te trekken, erkennen wij wel degelijk de impact van een potentiële toename van de funding spread op de rente-inkomsten als er een looptijdmismatch bestaat tussen de funding en kredietverlening. Wij hanteren daarvoor een limietsysteem wat verder uitgewerkt staat in de jaarrekening.

MARKTRISICO

Wij definiëren marktrisico als het risico op verliezen in on- danwel off-balance posities als gevolg van een negatieve verandering in marktprijzen. Onze risicobereidheid voor dit risico is laag. Er wordt één subtype erkend binnen marktrisico:

Subtype	Definitie
FX risk	De mogelijke impact op winst/kapitaal door veranderingen in de wisselkoersen

Het beleid is gericht op het structureel uitsluiten van valutarisico's zowel voor verstrekte als opgenomen gelden. Beheer van het valutarisico speelt vooral een rol bij de door ons opgenomen gelden. Wij nemen in belangrijke mate middelen in vreemde valuta op. De hieruit voortvloeiende valutarisico's worden direct in zijn geheel door valutaswaps afgedekt.

LIQUIDITEITSRISICO

Wij definiëren liquiditeitsrisico als de mogelijke impact op winst/kapitaal als er niet kan worden voldaan aan aflossingsverplichtingen. Onze risicobereidheid voor dit risico is laag. Er worden twee subtypen erkend:

Subtype	Definitie
Funding liquidity risk	Het risico dat NWB Bank niet kan voldoen aan zijn aflossingsverplichtingen. Dit risico dekt ook expliciet concentratierisico's binnen liquiditeit (bv. een concentratie van liquiditeitsbronnen).
Market liquidity risk	Het risico dat er niet met onmiddellijke ingang op de markt gehandeld kan worden tegen een redelijke prijs.

Onze bank beschikt over een AAA/Aaa-kredietstatus gelijk aan die van de Nederlandse overheid. Met deze kredietstatus zijn wij ruimschoots in staat om onder normale omstandigheden huidige en toekomstige liquiditeitsbehoeften in de markt in te dekken. Deze behoefte wordt vrijwel volledig op de internationale geld- en kapitaalmarkten ingedekt en trekt geen deposito's aan van consumenten. Bij het aantrekken van funding houden wij nadrukkelijk rekening met diversificatie over geografische markten, investeerders, valuta, fundingprogramma's en -instrumenten. Mochten de geld- en kapitaalmarkten onverhoopt stagneren, dan beschikken wij altijd over ruime en voldoende mogelijkheden om aflopende leningen terug te betalen en nieuwe kredieten te financieren. Wij beschikken over meer dan voldoende liquide activa en onderpand en een groot deel van onze portefeuille is beleenbaar bij DNB. Voor liquiditeitsdoeleinden houden wij naast een substantiële liquiditeitsbuffer ook een portefeuille rentedragende waardepapieren aan met onder andere obligaties van, of gegarandeerd door, Nederlandse overheden, obligaties van internationale organisaties en multilaterale ontwikkelingsbanken, en covered bonds van Nederlandse banken.

OPERATIONEEL RISICO

Wij definiëren operationeel risico als het risico op verliezen door inadequate of falende processen, mensen en systemen of van externe gebeurtenissen. Onze risicobereidheid voor dit risico is laag. De volgende subtypen, waarin de integriteitsrisico's zijn ingebed, worden erkend:

Subtype	Definitie
People risk	Het risico van schade voortvloeiende uit ontoereikende kennis, ervaring, beschikbaarheid en prestaties van het personeel als gevolg van inadequaat personeelsmanagement en/of schade voortvloeiende uit handelingen die niet in overeenstemming zijn met wet- en regelgeving op het gebied van arbeid, gezondheid of veiligheid, of voortvloeiende uit de betaling van letselschadeclaims of voortvloeiende uit voorvallen ten aanzien van diversiteit/discriminatie.
Fraud risk	Het risico van schade als gevolg van a) handelingen die bedoeld zijn om te frauderen, eigendommen te verduisteren of het omzeilen van wet- en regelgeving of het intern beleid met betrokkenheid van interne partijen en/of derden en/of b) het overschrijden van bevoegdheden bij het aangaan, goedkeuren of niet melden van transacties, of het verkeerd aangeven van posities en/of c) opzettelijke schade aan systemen (hardware en/of software) door intern personeel als gevolg van (nalaten van) handelingen, diefstal van gegevens. (integrity risk: fraud)
Physical security & safety risk	Het risico van verlies van of schade aan fysieke eigendommen en/of personen als gevolg van kwaadwilligheid, boosaardigheid, terrorisme of dergelijke, zonder winst oogmerk, of als gevolg van een natuurramp of andere gebeurtenissen, zoals ongelukken.
Business continuity risk	Het risico van schade door belemmeringen in beschikbaarheid/het weerstandsvermogen van gebouwen, mensen, processen, systemen, producten, diensten door natuurrampen, stroomuitval, terrorisme of andere gebeurtenissen en/of storingen in de door 'it' geplande beschikbaarheid en/of continuïteitsoplossingen en/of noodherstel (bijv. fallback recovery datacentre) wanneer deze in werking worden gesteld in reactie op een incident.
Transaction processing risk	Het risico van schade als gevolg van onnauwkeurige, onvolledige of ontijdige verwerking van transacties, met als gevolg dat betalingsprocessen en/of klantenserviceprocessen niet effectief worden geleverd.
Technology risk	Het risico van schade als gevolg van a) verstoring van het bedrijf of systeemfouten (hardwarefouten, softwarefouten en bugs, versturende en destructieve cyberaanvallen) en/of b) ontoereikend capaciteitsbeheer en/of c) uitvoeringsfouten in it-processen waaronder exploitatie, architectuur, ontwikkeling en implementatie.
Conduct risk	Het risico van schade als gevolg van voorvallen die verband houden met het onbedoeld of door nalatigheid niet nakomen van professionele verplichtingen jegens specifieke cliënten, en/of als gevolg van de aard of het ontwerp van een product en/of samenspanning en belangenverstremming en/of ongepaste bedrijfs- of marktpraktijken en/of ongepaste bestuursstructuren en/of ongepast, onethisch of onrechtmatig gedrag van het management of de werknemers. (integrity risk: conflict of interest and socially unacceptable behaviour)
Legal risk	Het juridisch risico betreft het risico van schade als gevolg van: a) het niet nakomen van wettelijke verantwoordelijkheden en/of b) ongunstige uitleg van en/of niet-afdwingbaarheid van contractuele bepalingen.
Financial crime risk	Het risico van schade als gevolg van misdrijven zoals het witwassen van geld, het financieren van terrorisme en het omzeilen van sancties, omkoping en corruptie, marktmisbruik en handel met voorkennis. (integrity risk: circumvention of sanction regulation, money laundering, terrorist financing, corruption and bribery, tax integrity and market abuse (including insider trading))
Regulatory compliance risk	Het risico van schade als gevolg van het opzettelijk of door nalatigheid niet naleven van regelgeving, wetten en andere regels die van toepassing zijn op de diensten/activiteiten van NWB Bank.
Third party risk	Het risico van schade met betrekking tot leveranciers, en uitbestede werkzaamheden. Dit risico vloeit onder meer voort uit a) een ontoereikende governance met betrekking tot uitbesteding en/of b) onvoldoende weerstandsvermogen in de diensten van derden en/of c) ontoereikende beveiliging bij derden.
Cyber & Information security risk	Het risico van schade door aantasting van de privacy, vertrouwelijkheid, integriteit en/of beschikbaarheid van informatie als gevolg van ontoereikende interne (it-) beveiliging en/of cyberaanvallen. (integrity risk: cybercrime)

Subtype	Definitie
Financial, regulatory reporting & tax risk	Het risico op onjuistheden in gerapporteerde (financiële, wettelijk verplichte) informatie en het risico dat de (te rapporteren of) gerapporteerde inkomsten van de bank veranderen zonder dat de (economische) waarde van NWB Bank verandert en dat de belastingwetgeving niet tijdig, op een transparante en effectieve wijze wordt nageleefd, wat resulteert in boetes (sancties), rente en juridische kosten die de fiscus heft op belastingen die voortvloeien uit de activiteiten van de bank.
Data management risk	Het risico van verlies of ontoereikende beslissingen als gevolg van het niet effectief en efficiënt beheren van data, datakwaliteit of datakennis over de gehele datalevenscyclus, waaronder de verwerving, creatie, verwerking, gebruik, delen, raadpleging, bewaring en verwijdering van data.
Model risk	Het risico van schade dat de NWB Bank mogelijk kan leiden als het gevolg van beslissingen die voornamelijk gebaseerd kunnen zijn op de output van (interne) modellen, als gevolg van fouten in de ontwikkeling, de implementatie of het gebruik van dergelijke modellen.

Om aan onze missie als robuuste en duurzame bank voor de publieke sector te kunnen voldoen, hebben wij onze risicobereidheid voor operationele risico's op een laag niveau vastgesteld. Onze interne organisatie, processen en systemen zijn zodanig ingericht dat operationele incidenten en bijbehorende verliezen tot een minimum worden beperkt.

Het operational risk management (orm) van onze bank is conform het three lines of defence-principe ingericht waarbij de eerste lijn (afdelingshoofden van Treasury, Public Finance, Back Office, ICT, Legal & Corporate Affairs, Finance & Control en HR) verantwoordelijk is voor de beheersing van de operationele risico's in onze primaire processen. De tweede lijn ondersteunt de eerste lijn hierin en waarborgt de effectiviteit van het risicomanagement door het aannemen van een kaderstellende, adviserende en monitorende rol. Deze tweede lijn, bestaande uit Compliance en Operational Risk Management, vormt samen met HR het ORM-team dat rapporteert aan de directie en het Non-Financial Risk Committee (NFRC).

Het ORM-team heeft onder meer de volgende instrumenten uit het operationele risicobeheersingsraamwerk onder haar beheer:

- Risk control self-assessments: een jaarlijkse zelfevaluatie inzake de risico's en de effectiviteit van processen en controlemaatregelen van de eerste lijn. De systematische integriteitsrisicoanalyse is hierin geïntegreerd.
- Key-risk-indicatoren: voor verschillende subcategorieën van operationeel risico zijn indicatoren ingericht om onze risicobeheersing te kunnen beoordelen.
- Incidentenregister en -rapportage: incidenten worden geregistreerd en gerapporteerd aan het NFRC, waar eventuele maatregelen ter voorkoming van soortgelijke incidenten worden vastgesteld.
- AO/IC: de processen, de risico's en de bijbehorende key controls zijn vastgelegd in een Risk & Control Framework en worden jaarlijks beoordeeld en bijgewerkt.
- Non-financial risk report: een integrale niet-financiële risicorapportage aan het NFRC en het managementteam.

De Internal Audit Department (IAD) vormt de derde lijn en heeft een onafhankelijke rol binnen de bank. De IAD test het beheer van de risico's die verband houden met onze activiteiten. Daarnaast geeft de IAD advies over de structuur en het risicobeheer van onze bank.

Fraudebeoordeling

Als onderdeel van het operationeel risico raamwerk wordt het fraude risico beoordeeld. Deze beoordeling van het subtype fraude risico vindt plaats in de context van de SIRA. De beheersmaatregelen met betrekking tot fraude risico zijn verder versterkt. Maatregelen zijn afgeleid uit onder meer diverse scenario's.

Product Approval Process

Het productgoedkeuringsproces ofwel Product Approval and Review Process (PARP) is de procedure die binnen onze bank wordt doorlopen om te beslissen of een bepaald product voor eigen rekening en risico of ten behoeve van onze klanten zal worden gevoerd of gedistribueerd, of dat een nieuwe markt zal worden betreden. Bij dit proces wordt breed getoetst op aspecten van transparantie en het beheersen van risico's. Nieuwe producten worden niet op de markt gebracht zonder een zorgvuldige afweging van de risico's door de relevante afdelingen binnen de bank en zorgvuldige toetsing van andere relevante aspecten. Onze directie is verantwoordelijk voor het adequaat functioneren van het productgoedkeuringsproces. Iedere PARP wordt aan de raad van commissarissen ter informatie voorgelegd. Indien er sprake is van een materiële impact op het risicoprofiel of resultaat van de bank, wordt deze ter goedkeuring voorgelegd. De IAD controleert op basis van de jaarlijkse risicoanalyse of opzet, bestaan en werking van het proces effectief zijn en informeert de directie en de raad van commissarissen omtrent de uitkomsten hiervan.

Informatievoorziening

Om storingen in de informatievoorziening te voorkomen, investeren wij continu in de verbetering van onze systemen. Kernwoorden hierbij zijn beveiliging, integriteit, beheersbaarheid en continuïteit. Met een overzichtelijke infrastructuur en ict-organisatie, alsmede optimale beveiliging van ict-componenten, streven wij ernaar de gevolgen van eventuele operationele storingen zoveel mogelijk te beperken. Hiertoe zijn onder meer voor alle in gebruik zijnde hard- en software adequate service- en onderhoudscontracten afgesloten, wordt ict-personeel voortdurend opgeleid (trainingen en seminars) en zijn voor back-up, recovery en uitwijkmogelijkheden contracten met externe partijen afgesloten. In het geval van calamiteiten beschikken wij over een externe locatie, waar wij onze kernactiviteiten in zijn geheel kunnen voortzetten. Het informatiebeveiligingsbeleid van onze bank is opgesteld volgens de internationaal erkende code voor informatiebeveiliging ISO-27002 (NEN).

Wij beschikken over een volledig geïntegreerd en betrouwbaar managementinformatiesysteem (MIS). De datakwaliteit van het MIS wordt dagelijks gemonitord, gevalideerd en gereconcilieerd met de financiële administratie. Om operationele risico's te minimaliseren zijn alle in- en externe rapportages volledig geautomatiseerd. Aanpassingen in het systeemlandschap en informatievoorziening worden door de Change Advisory Board geaccordeerd en via een gecontroleerd changeproces uitgevoerd.

Wij hebben ons betalingsverkeer voor klanten en ook de daaraan gelieerde ondersteunende ict-activiteiten uitbesteed. Dit houdt in dat bepaalde diensten plaatsvinden buiten de onderneming. Daarom zijn afspraken gemaakt met de dienstverlener over beheersmaatregelen ten aanzien van het betalingsverkeer.

Compliance

Wij hechten sterk aan onze reputatie van een solide en integere bank. Compliance en integriteit zijn binnen onze bank dan ook belangrijke aandachtsgebieden. Wij willen er tegenover onze klanten en investeerders geen twijfel over laten bestaan dat zij met een gerust hart van onze diensten gebruik kunnen maken dan wel hun gelden veilig kunnen onderbrengen.

Commissarissen, directieleden en medewerkers hebben de bankierseed (met daaraan verbonden gedragsregels en tuchtrecht) afgelegd uit hoofde van de Regeling eed of belofte financiële sector respectievelijk de Code Banken die sinds 1 januari 2015 geldt. Wij hebben tevens een gedragscode die deel uitmaakt van de arbeidsovereenkomst van medewerkers. Deze gedragscode is terug te vinden op de externe website van de bank.

Wij hebben een tweedelijns compliancefunctie met twee kerntaken, te weten het bevorderen van en het toezien op de naleving van wet- en (interne en externe) regelgeving alsmede het bevorderen van de integriteit. In 2020 hebben wij de compliancefunctie verstevigd door uitbreiding van de capaciteit en het verder invullen van het compliance raamwerk. Een aantal processen, waaronder Customer Due Diligence en transactiemonitoring, zijn in 2020 geactualiseerd waarbij rekening is gehouden met het risicoprofiel van onze bank. De versteviging van de compliancefunctie bevestigt het belang dat wij hechten aan de compliancewerkzaamheden.

Wet- en regelgeving nemen zowel qua hoeveelheid als complexiteit toe. Daarnaast neemt ook het aantal regels en eisen van de toezichthouders toe. Dit vergroot de druk op de beheersing van compliancerisico's. Wij hebben een regulatory team ten behoeve van het signaleren van en de informatie-uitwisseling over de ontwikkelingen in wet- en regelgeving. De compliancefunctie heeft een coördinerende rol in het regulatory team.

De compliancefunctie rapporteert rechtstreeks aan de directie en heeft een escalatielijn naar de voorzitter van de raad van commissarissen.

Legal & Corporate Affairs

Net zoals elke andere bancaire organisatie lopen wij mogelijk juridisch risico. Uitgangspunt van onze bank is zorg te dragen voor een goede en degelijke financiële dienstverlening. Door zoveel mogelijk gebruik te maken van standaardcontracten streven we ernaar de juridische risico's voor zowel onszelf als voor onze cliënten te beperken. Voor juridische vraagstukken en beoordeling van documentatie rondom transacties schakelen wij indien nodig externe adviseurs in.

STRATEGISCH RISICO

Wij definiëren strategisch risico als het risico dat strategische doelstellingen niet worden gehaald. Het kan voortkomen uit het nastreven van ontoereikende doelstellingen, het nemen van foutieve beslissingen, ondermaatse uitvoering van beslissingen, onvoldoende toewijzing van middelen of uit het niet goed reageren op veranderingen in de omgeving. Onze risicobereidheid voor dit risico is laag.

Een belangrijk startpunt bij het beheersen van het strategisch risico is het behoud van het hoogwaardige risicoprofiel van onze bank zoals dat tot uiting komt in onze credit ratings. Om onze klanten optimaal te kunnen blijven bedienen, is het van belang dat onze credit ratings overeenkomstig met die van de Nederlandse overheid blijven. Onze ratings zijn voor een groot gedeelte afhankelijk van het publiekesectorprofiel van onze aandeelhouders en klanten in combinatie met onze sterke solvabiliteit. Externe factoren die hierop van invloed kunnen zijn, worden scherp gemonitord. Waar gewenst, brengt de directie tijdig aanpassingen in onze strategie aan. Als een promotional bank voor de Nederlandse publieke sector en opgericht door deze sector, is het van belang om proactief in te spelen op de veranderende behoeften van de publieke sector. Ook zijn wij gevoelig voor veranderingen in overheidsbeleid betreffende de financiering van de Nederlandse publieke sector. Wij zijn hierover in een continue constructieve dialoog met onze stakeholders. Een ander belangrijk aandachtsgebied voor de directie uit hoofde van strategisch risicomanagement is de impact van continue veranderende wet- en regelgeving waaraan wij als financiële instelling moeten voldoen. Onze directie is verantwoordelijk voor de beheersing van strategische risico's.

ENVIRONMENTAL, SOCIAL EN GOVERNANCE RISICO

Wij definiëren ESG-risico waaronder klimaatrisico als het risico dat de strategische doelen (waaronder de 'sustainable development goals'), de kapitaalpositie en/of de winst van de NWB Bank negatief worden beïnvloed door ESG-factoren. Deze factoren manifesteren zich in financiële en niet-financiële risico's. Onze risicobereidheid voor dit risico is laag.

Bij de beoordeling van de kredietaanvragen nemen wij de ESG-risico's mee. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan governance-aspecten bij woningcorporaties en de equator principes bij projectfinanciering.

Vanuit het toezicht zijn er het afgelopen jaar meerdere discussiestukken en richtlijnen gepubliceerd waarin ESG-risico's worden besproken. Wij hebben in 2021 verdere stappen gezet om ESG-risico's te integreren in het Risk Management Framework. In het begin van 2021 heeft de bank een gap-analyse uitgevoerd op de richtlijnen uitgebracht door de Europese Centrale Bank. Op basis hiervan is het risico-identificatieproces gestart om ESG-risico's inzichtelijk te maken voor de belangrijkste klantgroepen in de portefeuille. Vervolgens is op basis van deze risico-identificatie een materialiteitsassessment uitgevoerd waarbij wij de meest materiële ESG-risico's hebben geïdentificeerd voor de verschillende risicotypen (krediet-, liquiditeits-, rente- en operationeel risico). Materiële risico's zijn geïdentificeerd voor kredietrisico, renterisico en operationeel risico. Vervolgstep zal zijn dat deze materiële ESG-risico's worden getoetst bij de belangrijkste stakeholders van onze bank gedurende de eerste helft van 2022 middels interviews. Daarnaast worden de materiële ESG-risico's verder geïntegreerd in het Risk Appetite Statement en in het kredietrisicomanagementbeleid tijdens de jaarlijkse update van deze documenten. Ter verrijking van de individuele klantbeoordeling zal ook de ESG-dataverzameling worden uitgebreid. Deze dataverzameling zal ook helpen in de toekomstige materialiteitsassessments.

Gegeven de uitkomsten van de materialiteitsanalyse en het feit dat wij een promotional bank zijn en onze strategie is geënt op duurzaamheid, wordt het ESG-risicoprofiel beperkt geacht. Dit zal in de komende periode verder onderbouwd worden door, waar mogelijk, deze risico's verder te kwantificeren.

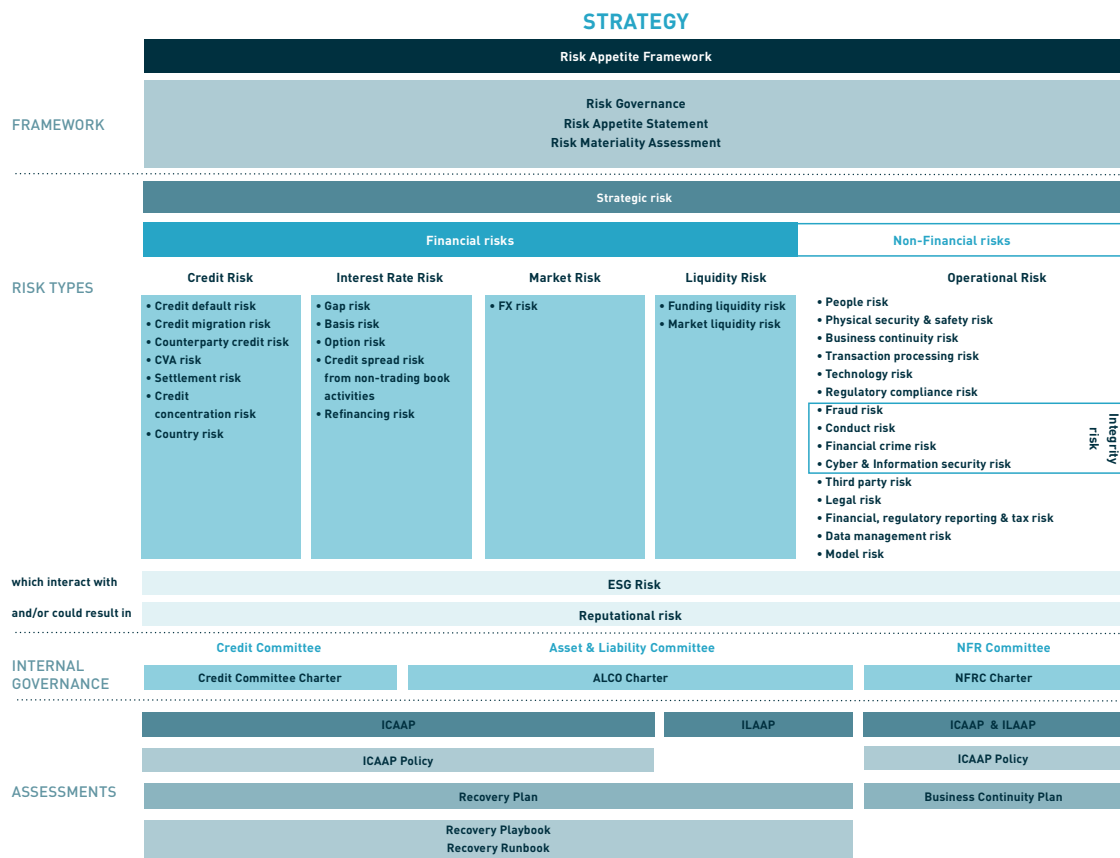
REPUTATIERISICO

Reputatierisico is het risico van schade aan de reputatie van onze bank als gevolg van een gebeurtenis. Reputatierisico kan het gevolg zijn van elke gebeurtenis, wat betekent dat dit type risico moet worden beheerd in de context van alle andere risico's.

Reputatierisico kan ertoe leiden dat wij minder goed in staat zijn om onze doelstellingen te behalen, omdat wij niet meer voldoen aan de verwachtingen van onze klanten, toezichthouders, ratingbureaus, investeerders of andere belanghebbenden. Onze directie is verantwoordelijk voor de beheersing van reputatierisico.

RISICOMANAGEMENT RAAMWERK

Het risicobeheer binnen onze bank is georganiseerd aan de hand van onderstaand risicomanagement raamwerk. Dit raamwerk verenigt verschillende elementen die een rol spelen binnen het risicomanagement van onze bank. De verschillende risico typen worden in detail behandeld in de 'Kansen en Risico's' paragraaf in het Directieverslag.

Risk governance

De door ons gekozen strategie stelt hoge eisen aan het risicomanagement en de inrichting en handhaving van een adequate interne beheersing. Voor onze risicobeheersing en de controle daarop hanteren we een organisatiebrede aanpak. Het Executive Committee stelt de kaders voor het risicobeheer vast en binnen deze kaders worden door het Asset & Liability Committee, Credit Committee en Non-Financial Risk Committee beslissingen genomen over de risico's van de bank. De raad van commissarissen, en in het bijzonder de risicocommissie van de raad, evalueert de beheersing van de risico's die aan de uitvoering van het bankbedrijf zijn verbonden. Dit is een belangrijk onderdeel van haar toezichthoudende taak.

Risk assessments

Internal Capital Adequacy Assessment Process

Voor het bepalen van de minimumkapitaaleisen is er het Internal Capital Adequacy Assessment Process (ICAAP). In dit proces wordt op een kwartaalbasis per risicosoort de kapitaaltoereikendheid van onze bank beoordeeld. De ICAAP vormt

daarmee een belangrijke activiteit van het kapitaalmanagement van de bank. Onderdeel van de ICAAP is het uitvoeren van stresstesten waarmee de robuustheid van onze kapitalisatie op de proef wordt gesteld. In 2022 doen wij mee aan de EU-stresstest die in het teken staat van climate-related en environmental risk.

Internal Liquidity Adequacy Assessment Process

Het Internal Liquidity Adequacy Assessment Process (ILAAP) heeft betrekking op de interne beoordeling van de toereikendheid van de liquiditeitspositie en het liquiditeitsrisicomanagement. De ILAAP is bepalend voor onze interne liquiditeitseisen.

Recovery Plan

Net als ieder jaar hebben we eind 2021 ons herstelplan (Recovery Plan) geactualiseerd en bij de ECB/DNB ingediend. In het herstelplan staat opgeschreven welke maatregelen een bank kan nemen in een ernstige stress-situatie en hoe zij daarna een herstel kan realiseren. Een belangrijk onderdeel van het herstelplan zijn de zogenoemde recovery triggers waarop we als bank actie ondernemen. Deze recovery triggers, die in het herstelplan zijn geformuleerd, zijn in lijn met onze risk appetite.

IN CONTROL-STATEMENT

De directie blijft aandacht geven aan de verdere verbetering van de interne risicobeheersings- en controlesystemen voor de primaire processen en de monitoring hierop. In het licht van het begin vorig jaar geopenbaarde fraude-incident zijn procedures – mede door de aanbevelingen die uit het interne en externe onderzoek kwamen - in de integrale keten van de kredietverstrekking verder verstevigd.

Het directieverslag geeft in voldoende mate inzicht in de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen. Er zijn geen materiële risico's en onzekerheden die relevant zijn als het gaat om de verwachting van de continuïteit van de vennootschap voor een periode van twaalf maanden na opstelling van het verslag. De interne risicobeheersings- en controlesystemen geven een redelijke mate van zekerheid dat de financiële verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat.

VERKLARING VAN DE DIRECTIE

De statutaire directie verklaart dat, voor zover haar bekend, de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de activa, de passiva, de financiële positie en de winst van onze bank. Zij is van mening dat het gerechtvaardigd is dat de financiële verslaggeving is opgesteld op going concern-basis. Daarnaast verklaart de directie dat, voor zover haar bekend, het bestuursverslag een getrouw beeld geeft van de bank omtrent de toestand op de balansdatum, de gang van zaken gedurende het boekjaar en dat in het bestuursverslag de wezenlijke risico's zijn beschreven waarmee de bank wordt geconfronteerd.

Den Haag, 18 maart 2022

Statutaire directie

Lidwin van Velden
Melchior de Bruijne
Frenk van der Vliet

JAARREKENING

4

INHOUD

WINST-EN-VERLIESREKENING	124	7 Waardeverminderingen van vorderingen en voorzieningen voor onder de balans opgenomen verplichtingen	145
BALANS	125	8 Belastingen	145
OVERZICHT VAN HET TOTAALRESULTAAT	126	TOELICHTING OP DE BALANS	147
VERLOOPSTAAT VAN HET EIGEN VERMOGEN	127	9 Kasmiddelen en tegoeden bij de Centrale Bank	147
KASTROOMOVERZICHT	128	10 Bankiers	147
TOELICHTING OP DE JAARREKENING	130	11 Kredieten en vorderingen	147
■ Bedrijfsinformatie	130	12 Rentedragende waardepapieren	149
■ Grondslagen bij de opstelling van de jaarrekening	130	13 Immateriële activa	150
TOELICHTING OP DE WINST-EN-VERLIESREKENING	139	14 Materiële activa	150
1 Rente	139	15 Overige activa	151
2 Resultaat uit financiële transacties	140	16 Derivaten	152
3 Personeelskosten	141	17 Overlopende activa	152
4 Andere beheerkosten	143	18 Bankiers	152
5 Afschrijvingen	144	19 Toevertrouwde middelen	153
6 Bankenbelasting en resolutieheffing	144	20 Schuldbewijzen	154
		21 Overige schulden	154
		22 Derivaten	155
		23 Venootschapsbelasting	155
		24 Overlopende passiva	155
		25 Voorzieningen	155
		26 Achtergestelde schulden	157
		27 Gestort en opgevraagd kapitaal	158
		28 Herwaarderingsreserves	159
		29 Overige reserves	159
		30 Onverdeelde winst verslagjaar	160
		31 Onherroepelijke toezeggingen	160

**OVERIGE TOELICHTINGEN OP
DE JAARREKENING**

	161
32 Expected credit loss (ECL)	161
33 Reële waarde van	
financiële instrumenten	170
34 Informatie over verbonden partijen	173
35 Risicomanagement	173
36 Gebeurtenissen na balansdatum	185
37 Voorgestelde winstverdeling	186
38 Directie en raad van commissarissen	187

WINST-EN-VERLIESREKENING

voor het jaar eindigend op 31 december 2021

(in miljoenen euro's)	Toelichting	2021	2020
Rente en soortgelijke baten		1.462	1.468
Rente en soortgelijke lasten		1.176	1.224
Rente	1	286	244
Resultaat uit financiële transacties	2	-20	-55
Overige bedrijfsopbrengsten		-	-
Som der bedrijfsopbrengsten		266	189
Personeelskosten	3	13	12
Andere beheerkosten	4	19	27
Personeels- en andere beheerkosten		32	39
Afschrijvingen en waardeveranderingen op immateriële en materiële vaste activa	5	3	3
Bankenbelasting en resolutieheffing	6	38	12
Waardeverminderingen van vorderingen en voorzieningen voor onder de balans opgenomen verplichtingen	7	-	-
Som der bedrijfslasten		73	54
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen		193	135
Belastingen resultaat gewone bedrijfsuitoefening	8	72	54
Resultaat na belastingen		121	81

BALANS

per 31 december 2021 vóór winstbestemming

(in miljoenen euro's)	Toelichting	2021	2020
Activa			
Kasmiddelen en tegoeden bij de Centrale Bank	9	10.628	9.857
Bankiers	10	6.421	9.577
Kredieten en vorderingen	11	70.250	76.562
Rentedragende waardepapieren	12	4.760	5.779
Immateriële activa	13	6	6
Materiële activa	14	4	5
Overige activa	15	15	15
Derivaten	16	3.926	5.064
Overlopende activa	17	9	17
Totaal activa		96.019	106.882
Passiva			
Bankiers	18	12.513	11.493
Toevertrouwde middelen	19	6.300	7.325
Schuldbewijzen	20	65.098	70.544
Overige schulden	21	53	91
Derivaten	22	9.776	15.245
Vennootschapsbelasting	23	31	11
Overlopende passiva	24	5	3
Voorzieningen	25	15	17
		93.791	104.729
Achtergestelde schulden	26	326	326
Gestort en opgevraagd kapitaal	27	7	7
Herwaarderingsreserve	28	-	1
Overige reserves	29	1.774	1.738
Onverdeelde winst verslagjaar	30	121	81
Eigen vermogen		1.902	1.827
Totaal passiva		96.019	106.882
Onherroepelijke toezeggingen	31	5.358	4.306

OVERZICHT VAN HET TOTAALRESULTAAT

voor het jaar eindigend op 31 december 2021

(in miljoenen euro's)	Toelichting	2021	2020
Veranderingen in de herwaarderingsreserve	28	-1	-
Veranderingen in de overige reserves (Actuariële winsten en verliezen voor belastingen)	29	-	7
Vennootschapsbelasting op baten en lasten die rechtstreeks in het eigen vermogen zijn verwerkt		-	-2
Baten en lasten rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen		-1	5
Resultaat na belastingen		121	81
Totaalresultaat		120	86

VERLOOPSTAAT VAN HET EIGEN VERMOGEN

voor het jaar eindigend op 31 december 2021

(in miljoenen euro's)	Gestort kapitaal	Herwaarderings-reserve	Overige reserve	Onverdeelde winst verslagjaar	Totaal
Stand per 31 december 2020	7	1	1.738	81	1.827
Stelselwijziging onroerende zaken voor eigen gebruik		-1	-		-1
Stand per 1 januari 2021	7	-	1.738	81	1.826
Winstbestemming voorgaand boekjaar			81	-81	-
Dividend			-45		-45
Rechtstreekse waardemutatie in eigen vermogen		-	-		-
Resultaat boekjaar				121	121
Stand per 31 december 2021	7	-	1.774	121	1.902
Stand per 1 januari 2020	7	1	1.693	95	1.796
Winstbestemming voorgaand boekjaar			95	-95	-
Dividend			-55		-55
Rechtstreekse waardemutatie in eigen vermogen		-	5		5
Resultaat boekjaar				81	81
Stand per 31 december 2020	7	1	1.738	81	1.827

KASSTROOMOVERZICHT

voor het jaar eindigend op 31 december 2021

(in miljoenen euro's)	Toelichting	2021	2020
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen en buitengewone baten		193	135
Aanpassingen voor:			
Afschrijvingen en waardeveranderingen immateriële en materiële activa		3	3
Ongerealiseerde waardemutatie activa en passiva tegen reële waarde hedge accounting		114	203
Mutatie Kredieten en vorderingen bankiers niet terstond opeisbaar	10, 18	3.390	-1.824
Mutatie Kredieten en vorderingen publieke sector	11	-466	-1.393
Mutatie Toevertrouwde middelen	19	-637	598
Mutatie Overige activa en passiva		1.257	-2.613
Nettokasstroom uit operationele/bancaire activiteiten		3.854	-4.891
Investeringen in rentedragende waardepapieren	12	-2.122	-8.017
Verkopen en aflossingen van rentedragende waardepapieren	12	3.001	7.005
		879	-1.012
Investeringen in materiële activa	14	-1	-1
Desinvesteringen van materiële vaste activa	14	-	-
		-1	-1
Investeringen in immateriële activa	13	-2	-3
Nettokasstroom uit investeringsactiviteiten		876	-1.016
Uitgifte langlopende schuldbewijzen	20	8.019	13.643
Aflossing langlopende schuldbewijzen	20	-9.766	-6.582
Uitgifte kortlopende schuldbewijzen	20	189.280	145.460
Aflossing kortlopende schuldbewijzen	20	-191.883	-155.204
Opname langlopende leningen Toevertrouwde middelen	19	320	25
Aflossing langlopende leningen Toevertrouwde middelen	19	-788	-88
Opname langlopende leningen Bankiers	18	1.000	10.250
Aflossing langlopende leningen Bankiers	18	-41	-30
		-3.859	7.474
Betaald dividend	29	-100	-
Nettokasstroom uit financieringsactiviteiten		-3.959	7.474
Nettokasstroom		771	1.567

(in miljoenen euro's)	2021	2020
Liquiditeiten per 1 januari	9.857	8.290
Kasstroom	771	1.567
Liquiditeiten per 31 december	10.628	9.857

De liquiditeiten omvatten de tegoeden bij de Centrale Bank en de rekening-courantvorderingen bij kredietinstellingen. In 2021 is voor een bedrag van €765 miljoen aan rentebetalingen verricht (2020: € 993 miljoen) en een bedrag van € 1.166 miljoen aan rente-inkomsten ontvangen (2020: € 1.311 miljoen). Deze bedragen zijn in het kasstroomoverzicht verantwoord onder de operationele/bancaire activiteiten. In 2021 is per saldo € 54,1 miljoen aan vennootschapsbelasting betaald (2020: € 31,2 miljoen) en € 32,3 miljoen aan bankenbelasting (2020: € 20,3 miljoen).

ALGEMENE TOELICHTING OP DE JAARREKENING

BEDRIJFSINFORMATIE

De jaarrekening van de Nederlandse Waterschapsbank N.V. (hierna: NWB Bank, KvK nummer 27049562) over 2021 is opgesteld door de directie, goedgekeurd door de raad van commissarissen op 18 maart 2022 en wordt ter vaststelling voorgelegd aan de algemene vergadering van aandeelhouders op 14 april 2022.

De NWB Bank is een naamloze vennootschap gevestigd aan het Rooseveltplantsoen 3, 2517 KR in Den Haag, waarvan de aandelen in handen zijn van overheden. De bank is een essentiële speler in de financiering van de publieke sector en financieringspartner voor de verduurzaming van Nederland. Zij financiert waterschappen, gemeenten en provincies, alsmede aan de overheid gelieerde instellingen, zoals woningbouwcorporaties, ziekenhuizen, onderwijsinstellingen, drinkwaterbedrijven, PPS (Publiek-Private Samenwerking)-projecten en duurzame energieprojecten.

GRONDSLAGEN BIJ DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

OVEREENSTEMMINGSVERKLARING

De jaarrekening van de NWB Bank is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW en de in Nederland aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving (NL GAAP). De NWB Bank heeft geen deelnemingen en stelt een enkelvoudige jaarrekening op.

COVID-19

Evenals in het voorgaande boekjaar heeft de financiële impact van de uitbraak van het coronavirus ten tijde van het opmaken van deze jaarrekening onzekerheden in zich. Desondanks zijn wij van mening dat de gehanteerde continuïteitsveronderstelling niet geraakt wordt. Door haar hoge kredietwaardigheid is de bank goed in staat zich te financieren en daarmee haar klanten van de benodigde kredietverlening te voorzien. De kwaliteit van de kredietportefeuille is hoog gebleven. Daarnaast zijn maatregelen getroffen om de continuïteit van de (financiële) bedrijfsprocessen te waarborgen.

De invloed van COVID-19 komt nader tot uitdrukking in de update van de macro economische factoren in de paragraaf 'Expected Credit loss', de regelgeving van de ECB in de paragraaf 'Onverdeelde winst verslagjaar' en de paragraaf 'Voorgestelde winstverdeling', en in de paragraaf 'Risicomanagement'.

SAMENVATTING VAN BELANGRIJKE VERSLAGGEVINGSGRONDSLAGEN

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kostprijs met uitzondering van bepaalde rentedragende waardepapieren en derivaten. De bepaalde rentedragende waardepapieren en derivaten zijn gewaardeerd tegen reële waarde. De kosten en opbrengsten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. De bedragen in deze jaarrekening luiden in miljoenen euro's en alle bedragen in de toelichting zijn afgerond naar duizendtallen (€ 000), tenzij anders is vermeld.

De benamingen zoals genoemd in het Besluit Modellen Jaarrekening zijn voor een aantal posten vervangen door benamingen die volgens de NWB Bank de inhoud beter aanduiden.

Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Stelselwijziging

NWB Bank heeft met ingang van 1 januari 2021 de waardingsgrondslag van de onroerende zaken voor eigen gebruik als onderdeel van de materiële activa aangepast van actuele kostprijs naar historische kostprijs hetgeen de bank passender acht, en in lijn met wat in de sector gebruikelijk is. Ingevolge RJ 140 betreft het hier een stelselwijziging waarbij de eerste toepassing verwerkt is ten laste van het eigen vermogen (€ 1,2 miljoen). Deze stelselwijziging heeft geen significante invloed op het eigen vermogen, resultaat en de vergelijkende cijfers. De stelselwijziging wordt nader toegelicht in de paragraaf 'Materiële activa', 'Verloopstaat van het eigen vermogen' en 'Herwaarderingsreserves'.

Verwerking

Een actief wordt in de balans verwerkt als het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen daarvan aan de onderneming toevloeien en de waarde van het actief op een betrouwbare manier kan worden vastgesteld. Vreemd vermogen wordt in de balans verwerkt als het waarschijnlijk is dat de afwikkeling van een bestaande verplichting gepaard gaat met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling plaatsvindt op een betrouwbare manier kan worden vastgesteld.

Financiële activa en passiva (met behoud van de hoofdsom van leningen) worden opgenomen op transactiedatum. Dit houdt in dat een financieel actief of financieel passief in de balans wordt opgenomen vanaf het tijdstip dat de vennootschap respectievelijk recht heeft op de voordelen, dan wel gebonden is aan de verplichtingen voortkomend uit de contractuele bepalingen van het

financieel instrument. De hoofdsom van de leningen wordt opgenomen op de afwikkelingsdatum.

Baten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt als een vermeerdering van het economisch potentieel, verband houdend met een vermeerdering van een actief of vermindering van vreemd vermogen, heeft plaatsgevonden en waarvan de omvang op een betrouwbare manier kan worden vastgesteld. Lasten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt als een vermindering van het economisch potentieel, dat verband houdt met een vermindering van een actief of vermeerdering van vreemd vermogen, heeft plaatsgevonden en waarvan de omvang op een betrouwbare manier kan worden vastgesteld.

Niet langer opnemen in de balans van financiële activa en passiva

Een op de balans opgenomen actief of post van het vreemd vermogen blijft op de balans als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot dit actief of deze post van het vreemd vermogen. Dergelijke transacties moeten evenmin aanleiding geven tot het verantwoorden van resultaten.

Een financieel actief of een post van het vreemd vermogen (of, als het van toepassing is, een deel van een financieel actief, of een deel van de groep van soortgelijke financiële activa of passiva) wordt niet langer in de balans opgenomen als de transactie ertoe leidt dat alle, of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle, of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de post van het vreemd vermogen aan een derde zijn overgedragen.

Waardering

De financiële activa en passiva worden bij eerste opname in de balans gewaardeerd tegen reële waarde vermeerderd respectievelijk verminderd met de transactiekosten die direct toe te wijzen zijn aan de verwerving of uitgifte van het financieel actief of het financieel passief met uitzondering van de transacties met waardering tegen reële waarde en verwerking

van de resultaten via de winst-en-verliesrekening. De aan deze balansposten direct toerekenbare transactiekosten worden direct verantwoord in de winst-en-verliesrekening.

De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een verplichting kan worden afgewikkeld, tussen ter zake goed geïnformeerde en tot een transactie bereid zijnde partijen die onafhankelijk van elkaar zijn. Voor zover voor posten een relevante middenkoers beschikbaar is, wordt deze als de beste indicatie voor de reële waarde gehanteerd. Van het merendeel van de financiële instrumenten van de NWB Bank kan de reële waarde niet op basis van een relevante middenkoers vastgesteld worden, omdat een beursnotering en/of een actieve markt ontbreekt. De NWB Bank berekent de reële waarde van deze overige financiële instrumenten met modellen.

De modellen maken gebruik van diverse veronderstellingen met betrekking tot de disconteringsvoet en het tijdstip en de omvang van de verwachte toekomstige kasstromen. Bij de berekening van de reële waarde van opties is gebruik gemaakt van optiewaarderingsmodellen.

Bij het ontstaan van financiële activa worden deze geclassificeerd als Kredieten en vorderingen, Bankiers, Rentendragende waardepapieren dan wel Derivaten. Kredieten en vorderingen, Tot het einde van de looptijd aangehouden rentendragende waardepapieren, Overige rentendragende waardepapieren zonder beursnotering evenals Bankiers worden vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Overige rentendragende waardepapieren met beursnotering en Derivaten worden gewaardeerd tegen reële waarde.

Bij het ontstaan van financiële passiva worden deze geclassificeerd als Bankiers, Derivaten, Toevertrouwde middelen en Uitgegeven schuldbewijzen. Bankiers, Toevertrouwde middelen evenals Uitgegeven schuldbewijzen worden vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs en Derivaten worden vervolgens gewaardeerd tegen reële waarde.

Voorziening voor oninbaarheid van vorderingen

NWB Bank maakt met ingang van 1 januari 2020 gebruik van de mogelijkheid om de 'expected loss impairment methodology' van IFRS 9 toe te passen. Onder deze (IFRS 9) impairment methodiek wordt het tot dan toe gebruikte 'incurred loss' model vervangen door een 'expected credit loss' benadering. Het nieuwe impairment model is van toepassing op alle exposures uit hoofde van financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs, tegen reële waarde gewaardeerde rentendragende waardepapieren met waarde wijzigingen direct in het eigen vermogen en onherroepelijke toezeggingen en contracten betreffende financiële garanties.

De genoemde exposures worden onder IFRS 9 ingedeeld in drie groepen gebaseerd op de verschillende stadia ('stages') van kredietrisico.

In stage 1 zitten exposures waarvan het kredietrisico niet significant is gewijzigd ten opzichte van het moment waarop de exposure is ontstaan. Voor deze groep wordt een 12-maands expected credit loss berekend, zijnde het verwachte kredietverlies op basis van de kans dat de exposure binnen 12 maanden na de rapportagedatum in default geraakt.

Stage 2 omvat exposures waarvan het kredietrisico significant is toegenomen ten opzichte van het moment waarop de exposure is ontstaan, maar die nog niet in default zijn geraakt. Voor deze exposures wordt een lifetime expected credit loss berekend, rekening houdend met eventuele garanties en ontvangen zekerheden. Dit betreft de verwachte tekorten op de contractuele kasstromen gedurende de resterende looptijd van de exposure, contant gemaakt tegen het effectieve rentepercentage.

Onder stage 3 vallen exposures die 'credit impaired' zijn. Voor deze exposures wordt een lifetime expected credit loss bepaald, rekening houdend met eventuele garanties en ontvangen zekerheden.

Voor exposures begrepen in de post Rentedragende waardepapieren past de bank de zogenoemde 'low credit risk exemption' conform IFRS 9 toe op instrumenten die in de categorie 'investment grade' vallen.

Hedge accounting

De bank dekt aan financiële activa of passiva verbonden rente- en valutarisico's grotendeels af met behulp van financiële instrumenten. In marktwaardeterminen vindt een compensatie plaats van waardeveranderingen als gevolg van rente- en valutamutaties. Hedge accounting maakt het mogelijk de resultaatverantwoording van een afdekkingsinstrument en de bijbehorende afgedekte positie te synchroniseren, voor zover deze indekking effectief is. Hedge accounting is alleen toegestaan als er afdoende documentatie is opgesteld en de vereiste effectiviteit van de afdekking is aangetoond. De NWB Bank gebruikt derivaten als afdekkingsinstrument en deze worden tegen reële waarde op de balans opgenomen. Zowel de waardemutaties van het afgedekte instrument die zijn toe te rekenen aan het afgedekte risico evenals de waardemutaties van derivaten die deel uitmaken van een reële waarde hedge, worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord als Resultaat uit financiële transacties.

De NWB Bank past twee vormen van reële waarde hedge accounting toe: micro- en macrohedging. Microhedging heeft betrekking op individuele transacties die voor wat betreft rente- en valutarisico in een economische hedgerelatie zijn betrokken. Er is in geval van microhedging een een-op-eenrelatie tussen de afgedekte positie en het afdekkingsinstrument. Macrohedging heeft betrekking op een groep transacties die voor het renterisico door meerdere derivaten wordt afgedekt. Daarbij is niet altijd een relatie tussen afgedekte posities en afdekkingsinstrumenten op individueel niveau, maar wordt op portefeuilleniveau aangetoond dat de betrokken derivaten de reële waardemutaties als gevolg van rentebewegingen van de betrokken activa compenseren.

Vreemde valuta

Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de middenkoersen op balansdatum (gepubliceerd door de ECB). Het hanteren van middenkoersen houdt verband met het beleid van de NWB Bank, waarbij alle valutaposities een-op-een worden afgedekt en waardoor de dagelijkse geldstromen in vreemde valuta per saldo nihil zijn.

Baten en lasten voortvloeiend uit transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers op transactiedatum. Alle valutakoersverschillen van monetaire activa en passiva worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Valutaswaps worden gebruikt als afdekkingsinstrument voor valutarisico's inzake opgenomen en uitgezette gelden. Deze valutaswaps worden omgerekend tegen de reële waarde van het instrument per balansdatum. De waardemutaties worden verantwoord onder Resultaat uit financiële transacties.

Kasmiddelen en tegoeden bij de Centrale Bank

Kasmiddelen en tegoeden bij de Centrale Bank worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode verminderd met een eventuele voorziening voor oninbaarheid.

Kredieten en vorderingen en Bankiers

Kredieten en vorderingen en Bankiers worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode verminderd met een eventuele voorziening voor oninbaarheid van vorderingen.

Rentedragende waardepapieren

Rentedragende waardepapieren zijn primair bedoeld om voor onbepaalde tijd te worden aangehouden en kunnen worden verkocht om te voorzien in liquiditeitsbehoeften, of als reactie op wijzigingen in het risicoprofiel van de emittent. De rentedragende waardepapieren worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Voor wat betreft de vervolgwaaarding van de

rentedragende waardepapieren zijn twee subcategorieën te onderkennen:

Tot het einde van de looptijd aangehouden

Gekochte rentedragende waardepapieren met vaste of bepaalde betalingen waarvan de NWB Bank het stellige voornemen heeft, en zowel contractueel als economisch in staat is, deze aan te houden tot het einde van de looptijd, worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode verminderd met een eventuele voorziening voor oninbaarheid.

Overige rentedragende waardepapieren

Overige rentedragende waardepapieren zonder beursnotering worden gewaardeerd conform de Tot het einde van de looptijd aangehouden waardepapieren.

Overige rentedragende waardepapieren met beursnotering worden gewaardeerd tegen reële waarde. Voor zover een waardeverandering van een individueel rentedragend waardepapier positief is, wordt deze tot het moment van realisatie direct in het eigen vermogen verwerkt. Op het moment dat het desbetreffende rentedragende waardepapier niet langer in de balans wordt verwerkt, wordt het cumulatieve ongerealiseerde resultaat van een individueel actief dat in het eigen vermogen was opgenomen, verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Een eventuele cumulatieve waardevermindering tot onder de kostprijs wordt onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Als vervolgens een ongerealiseerde waardevermeerdering op het betreffende rentedragende waardepapier plaatsvindt, wordt deze in de winst-en-verliesrekening verantwoord voor zover deze lager is dan de geamortiseerde kostprijs. Eventuele waardevermeerdering boven de geamortiseerde kostprijs wordt in het eigen vermogen verwerkt.

Als de rentedragende waardepapieren zijn betrokken in een reële waarde hedgerelatie, dan wordt het effectieve deel van de afdekking verwerkt in het resultaat, in plaats van in het eigen vermogen.

Immateriële activa

Onder deze post zijn verantwoord de kosten en uitgaven die betrekking hebben op computersoftware. Na de eerste opname wordt het immaterieel actief gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met de geaccumuleerde afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen. De gebruiksduur wordt geacht vijf jaar te zijn en de gehanteerde afschrijvingsmethode is lineair over genoemde gebruiksduur. Als hiertoe aanleiding bestaat, wordt de afschrijvingsperiode en afschrijvingsmethode herzien.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa bestaan uit onroerende zaken en bedrijfsmiddelen. Onroerende zaken worden met ingang van 1 januari 2021 gewaardeerd tegen kostprijs (zie paragraaf 'Stelselwijziging'). Tot en met 2020 werden de onroerende zaken gewaardeerd tegen actuele kostprijs. De onroerende zaken en bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met lineaire afschrijving. De afschrijvingen hierop worden ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht over een periode, welke overeenkomt met de verwachte economische gebruiksduur.

De afschrijvingen bedragen jaarlijks:

Gebouw	2,5%
Installaties	10%
Inrichting, inventaris, etc.:	
• meubilair en dergelijke	10%
• kantoormachines	20%
Informatieverwerkende apparatuur	20%
Personenauto's	20%

Op de waarde van de grond wordt niet afgeschreven.

De restwaarde van het actief, de gebruiksduur en de waarderingmethodes worden jaarlijks beoordeeld en, als het noodzakelijk is, aangepast.

Derivaten

Een derivaat (afgeleid financieel instrument) is een financieel instrument dat de drie volgende kenmerken bezit:

- De waarde verandert als gevolg van veranderingen van marktfactoren als een bepaalde rentevoet, prijs van een financieel instrument, valutakoers, kredietwaardigheid, of andere variabele (de onderliggende waarde).
- Er is geen of een geringe netto-aanvangsinvestering benodigd in verhouding tot andere soorten contracten die op vergelijkbare manier reageren op veranderingen in genoemde marktfactoren.
- Het wordt op een tijdstip in de toekomst afgewikkeld.

Derivaten worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde op het moment van het aangaan van het contract. Eventuele verschillen tussen de reële waarde en de door de bank gehanteerde waarderingsmodellen worden geamortiseerd over de looptijd van het financieel instrument. Ook na eerste verwerking wordt het derivaat gewaardeerd tegen reële waarde inclusief opgelopen rente. Derivaten met een positieve marktwaarde worden als activa gepresenteerd, derivaten met een negatieve marktwaarde als passiva. Veranderingen in de reële waarde van deze derivaten worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord onder de post Resultaat financiële transacties. Er worden algemeen aanvaarde waarderingsmodellen toegepast, waarbij gebruik wordt gemaakt van de meest geëigende waarderingscurven, waaronder de 'Estr-curve'. Daarnaast is een zogenaamde 'credit valuation adjustment' en een 'debt valuation adjustment' in de waardering opgenomen.

In contracten besloten derivaten worden als een apart derivaat gewaardeerd als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- Er bestaat geen nauw verband tussen de economische kenmerken en risico's van het in een contract besloten derivaat en die van het basiscontract.
- Het basiscontract wordt niet tegen reële waarde – met waardemutaties via het resultaat – gewaardeerd.
- Een afzonderlijk instrument met dezelfde voorwaarden zou voldoen aan de definitie van een derivaat.

Derivaten die voldoen aan deze voorwaarden worden gepresenteerd in de balans bij het basiscontract waartoe

deze behoren en gewaardeerd tegen reële waarde, waarbij waardemutaties worden verwerkt in het resultaat. Contracten worden alleen op het moment van aangaan van de transactie beoordeeld tenzij een wijziging in de contractvoorwaarden heeft plaatsgevonden, welke de verwachte kasstromen aanzienlijk beïnvloedt.

Bankiers, Toevertrouwde middelen, Schuldbewijzen en Achtergestelde schulden

De in de passiefposten Bankiers, Toevertrouwde middelen, Schuldbewijzen en Achtergestelde schulden opgenomen leningen worden bij de eerste opname gewaardeerd tegen de reële waarde van de ontvangen tegenprestatie minus de direct toerekenbare transactiekosten. Na deze eerste opname worden de rentedragende leningen vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. Winsten en verliezen worden opgenomen in het renteresultaat zodra de schulden niet langer op de balans worden opgenomen.

In 2020 heeft de bank tweemaal en in 2021 eenmaal ingeschreven op het Targeted Longer-Term Refinancing Operations (TLTRO) programma van de ECB. Dit financieringsprogramma heeft afhankelijk van het monetaire beleid specifieke voorwaarden. De bank verwerkt de financieringen overeenkomstig met de andere overige schulden, initieel op reële waarde. De vervolgwaaarding is geamortiseerde kostprijs. De rente die de ECB berekent over de financieringen worden marktconform verondersteld en verantwoord als variabele rente in de winst- en verliesrekening volgens de effectieve rentemethode. In de voorwaarden van de financiering is opgenomen dat indien specifieke doelstellingen door de bank behaald worden, een korting op de rente berekend zal worden. De haalbaarheid van die doelstellingen is een significante schatting. Eventuele wijzigingen in de verwachting van de haalbaarheid van de doelstelling zullen leiden tot een aanpassing van de effectieve rente met aanpassing van de geamortiseerde kostprijs.

Personeelsverplichtingen - pensioenverplichtingen

Conform Richtlijn 271 Personeelsbeloningen past de NWB Bank voor pensioenen integraal de onder IFRS-EU van toepassing zijnde standaard (IAS 19) inzake pensioenen en andere 'post retirement benefits' toe. Voor de actieve medewerkers geldt vanaf 1 januari 2020 een defined contribution plan. De pensioenregeling voor niet-actieven betreft een defined benefit plan en wordt gefinancierd door premies aan een verzekeringsmaatschappij op basis van periodieke actuariële berekeningen.

Een defined contribution plan is een regeling waarbij de pensioenbijdrage voor de medewerker is vastgelegd (en niet de uitkering). De verantwoorde verplichting voor defined benefit plans is het saldo van de contante waarde van de pensioenverplichtingen op balansdatum, verminderd met de reële waarde van de daarmee verbonden beleggingen. De pensioenverplichtingen worden jaarlijks berekend door een externe actuaris op basis van de 'projected unit credit method'.

Saldering van financiële activa en financiële passiva

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd en tegen het nettobedrag in de balans opgenomen als er een juridisch afdwingbaar recht is om de verantwoorde bedragen te salderen en als het voornemen bestaat om de verwachte toekomstige kasstromen op nettobasis te verrekenen, of simultaan het actief te realiseren en de verplichting af te wikkelen.

Opbrengstverantwoording

Opbrengsten worden verantwoord wanneer het waarschijnlijk is dat de economische voordelen ten goede komen aan de NWB Bank en de opbrengsten betrouwbaar kunnen worden bepaald.

Rente

Rentebaten en -lasten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen volgens de effectieve rentemethode. De toepassing van deze methode omvat de amortisatie van een eventueel disagio of

andere verschillen (met inbegrip van transactiekosten en daarop betrekking hebbende provisies) tussen de eerste boekwaarde van een rentedragend instrument en het bedrag per vervaldatum, berekend op basis van de effectieve rentevoet.

Winstbelastingen

Winstbelastingen worden gelijktijdig met de winst als last verantwoord. Uitgestelde belastingvorderingen en uitgestelde belastingverplichtingen worden tegen het nominale bedrag gewaardeerd.

Verschuldigde en verrekenbare belastingen

Verschuldigde en verrekenbare belastingvorderingen en -verplichtingen voor lopende en voorgaande jaren worden gewaardeerd op het bedrag dat naar verwachting wordt teruggevorderd van, of betaald wordt aan de Belastingdienst. Het belastingbedrag wordt berekend op basis van de geldende belastingtarieven en belastingwetgeving.

Uitgestelde belastingen

Uitgestelde belastingvorderingen worden opgenomen voor alle verrekenbare tijdelijke verschillen, onbenutte fiscale faciliteiten en niet-verrekenende fiscale verliezen, als het waarschijnlijk is dat er fiscale winst beschikbaar is waarmee de verrekenbare tijdelijke verschillen kunnen worden verrekend, en de verrekenbare tijdelijke verschillen, onbenutte fiscale faciliteiten en onbenutte fiscale verliezen kunnen worden aangewend.

De boekwaarde van de uitgestelde belastingvorderingen wordt per balansdatum beoordeeld en verlaagd als het niet waarschijnlijk is dat voldoende fiscale winst beschikbaar is waarmee het tijdelijke verschil geheel of gedeeltelijk kan worden verrekend. Niet opgenomen uitgestelde belastingvorderingen worden per balansdatum herbeoordeeld en opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat in de toekomst fiscale winst aanwezig is waarmee deze uitgestelde vordering kan worden verrekend.

Uitgestelde belastingvorderingen en –verplichtingen worden gewaardeerd op de belastingtarieven die naar verwachting van toepassing zijn op de periode waarin de vordering wordt gerealiseerd of de verplichting wordt afgewikkeld, op basis van de geldende belastingtarieven en belastingwetgeving.

Uitgestelde belastingvorderingen en –verplichtingen worden gesaldeerd als er een recht bestaat om deze te salderen.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit operationele/bancaire activiteiten, investerings- en financieringsactiviteiten.

Onder liquiditeiten worden die activa opgenomen die zonder beperkingen kunnen worden omgezet in liquiditeiten, waaronder de aanwezige kasmiddelen evenals de per saldo direct opeisbare tegoeden bij (centrale) banken.

De mutaties in de Kredieten en de Toevertrouwde middelen en die uit hoofde van Bankiers zijn, gelet op de aard van de activiteiten, opgenomen onder de kasstroom uit operationele/bancaire activiteiten.

Investeringsactiviteiten omvatten de aan- en verkopen en aflossingen inzake tot einde looptijd gehouden rentedragende waardepapieren evenals de aan- en verkopen van onroerende zaken en bedrijfsmiddelen. De opname en aflossing van zowel lang vreemd vermogen (looptijd >1 jaar) als kortlopende schuldbewijzen (looptijd < 1 jaar) worden als financieringsactiviteiten aangemerkt.

Gesegmenteerde informatie

De inrichting van de bank is niet afgestemd op werkzaamheden in verschillende bedrijfstakken en bij de analyse en besluitvorming ter zake van rendement en inzet van middelen wordt door de NWB Bank geen onderscheid gemaakt naar segmenten. In deze jaarrekening is dan ook geen gesegmenteerde informatie opgenomen.

Belangrijke inschattingen en schattingonzekerheden

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie zich oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, alsmede van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden, marktinformatie en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over het merendeel van de boekwaarde van activa en passiva van de NWB Bank die niet op een eenvoudige manier uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen daardoor afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden periodiek beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden verantwoord in de periode waarin de schattingen worden herzien, als de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft. Heeft de herziening ook gevolgen voor toekomstige perioden, dan wordt de herziening verantwoord in zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

De door de directie gevormde oordelen die belangrijke gevolgen kunnen hebben voor de jaarrekening, en schattingen die een aanmerkelijk risico in zich bergen van een materiële aanpassing in een volgend jaar, hebben met name betrekking op de waardering van financiële activa en financiële passiva op reële waarde, in het bijzonder op de waardering van de derivaten. Daarnaast ziet dit ook op bijzondere waardeverminderingen met toepassing van de 'expected loss impairment methodology' van IFRS 9 alsmede op de rente van de TLTRO.

Overige ontwikkelingen

In het kader van de benchmarkreform, waarbij referentierentes wijzigen, is door de CCP's in juli 2020 de Price Alignment Index (PAI) voor centraal geclarede rentederivaten aangepast van Eonia naar €STR. De PAI is de index die gebruikt wordt om toekomstige kasstromen te verdisconteren om daarmee de marktwaarde van derivaten en het collateral te bepalen. In juli 2020 was deze transitie afgerond. In de periode tot 31 december 2021 heeft de bank de transitie als gevolg van de benchmark reform doorgevoerd voor alle bilaterale derivatenovereenkomsten. De hieruit voortvloeiende resultaten zijn verwerkt in het resultaat uit financiële transacties.

TOELICHTING OP DE WINST-EN-VERLIESREKENING

1 RENTE

De post Rentebaten omvat rentebaten uit Kredieten en vorderingen, Rentedragende waardepapieren, Kasmiddelen en tegoeden bij de Centrale Bank evenals ontvangen provisies die het karakter van rente hebben, ontvangen vergoedingen voor vervroegde aflossing van financiële instrumenten waarop geen hedge accounting wordt toegepast, agio's en disagio's. Agio's en disagio's op Kredieten en vorderingen die niet gewaardeerd worden op reële waarde, zijn samen met de respectievelijke rentebaten verantwoord overeenkomstig de effectieve rentemethode.

De post Rentelasten omvat rentelasten uit al dan niet in schuldbewijzen belichaamde schulden en derivaten, evenals betaalde provisies die het karakter van rente hebben, betaalde vergoedingen voor vervroegde aflossing, agio's en disagio's. Agio's en disagio's op al dan niet in schuldbewijzen belichaamde schulden die niet gewaardeerd worden op reële waarde, zijn samen met de respectievelijke rentelasten verantwoord overeenkomstig de effectieve rentemethode.

	2021	2020
Rentebaten Kasmiddelen en tegoeden bij de Centrale Bank, Bankiers en Kredieten en vorderingen tegen geamortiseerde kostprijs	1.320.765	1.406.528
Rentebaten Rentedragende waardepapieren	16.240	5.844
Provisies	3.100	2.114
Negatieve rentelasten	122.576	52.921
Rentebaten	1.462.681	1.467.407
Rentelasten Bankiers, Toevertrouwde middelen, Hybride kapitaal en Schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs	271.952	360.885
Derivaten (saldo rentebaten en -lasten)	667.408	667.046
Negatieve rentebaten	236.566	196.149
Rentelasten	1.175.926	1.224.080
Rente	286.755	243.327

De post Negatieve rentebaten betreft de negatieve rente op de financiële activa Kasmiddelen en tegoeden bij de Centrale Bank, Bankiers en Kredieten en vorderingen. De post Negatieve rentelasten betreft de negatieve rente op de financiële passiva Bankiers, Toevertrouwde middelen en Schuldbewijzen exclusief de negatieve rente voor vreemde valuta instrumenten. In de post Negatieve rentelasten is begrepen de rente van de TLTRO financiering. Daarbij wordt opgemerkt dat het gunstige tarief van de TLTRO geldt voor de eerste twee jaar maar dat de kredietverlening die er tegenover staat, en waaraan het gunstige tarief wordt doorgegeven, langere looptijden kent. Er is daardoor sprake van een verschuiving van resultaat in de tijd.

De post 'Rentelasten Bankiers, Toevertrouwde middelen, Hybride kapitaal en Schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs' geeft de rentelasten weer voor deze posten, waarop in mindering is gebracht de negatieve rente voor vreemde valuta instrumenten van € 212 miljoen (2020: € 193 miljoen).

2 RESULTAAT UIT FINANCIËLE TRANSACTIES

De NWB Bank past twee vormen van reële waarde hedge accounting toe: micro- en macrohedging. Microhedging heeft betrekking op individuele transacties die voor wat betreft rente- en valutarisico in een economische hedgerelatie zijn betrokken. Er is in geval van microhedging een een-op-eenrelatie tussen de afgedekte positie en het afdekkinginstrument. Macrohedging heeft betrekking op een groep transacties die voor het renterisico door meerdere derivaten wordt afgedekt. Daarbij is er niet altijd een relatie tussen afgedekte posities en afdekkingsinstrumenten op individueel niveau, maar wordt op portefeuilleniveau aangetoond dat de betrokken derivaten de reële waardemutaties als gevolg van rentebewegingen van de betrokken activa compenseren.

Het resultaat uit financiële transacties is als volgt te specificeren:

	2021	2020
Marktwaardeverandering derivaten betrokken in macro hedge accounting	6.441.485	-4.903.997
Herwaardering financiële activa en passiva betrokken in macro hedge accounting	-6.442.118	4.899.053
Macro hedge accounting ineffectiviteit	-633	-4.944
Micro hedge accounting ineffectiviteit	807	46
Totaal ineffectiviteit hedge accounting	174	-4.898
Overige marktwaardeverandering geherstructureerde derivaten betrokken in hedge accounting	-37.756	-50.072
Marktwaardeveranderingen van derivaten niet betrokken in hedge accounting	2.062	-3.538
Mutatie tegenpartij kredietrisico (CVA/DVA)	-134	-2.384
Resultaat looptijdverlengingen en vervroegde aflossingen	14.353	5.530
Overige marktwaardeveranderingen	1.541	-555
Totaal	-19.760	-55.917

In het voorgaande boekjaar heeft de bank een aanvang gemaakt met de investering in Groene pass-through NHG RMBS welke is uitgebreid in 2021. De renterisico's van deze investeringen zijn afgedekt met rentederivaten. De bank past hierop reële waarde hedge accounting toe. Het resultaat hiervan is begrepen in de post 'Macro hedge accounting ineffectiviteit'.

De Overige marktwaardeverandering geherstructureerde derivaten betrokken in hedge accounting worden veroorzaakt door in het verleden uitgevoerde herstructureringen van de derivatenportefeuille met het oog op de beheersing van de renterisico positie. Het renteresultaat wordt per saldo positief beïnvloed (lagere rentelasten) door deze herstructureringen.

De Overige marktwaardeveranderingen bestaan onder andere uit marktwaardeveranderingen van financiële instrumenten na het moment van aankoop/verkoop en het aangaan/verbreken van de hedgerelatie, ontvangen en betaalde agio's, disagio's en 'fees' bij afwikkeling van derivatencontracten, gerealiseerde (herwaarderings)resultaten bij verkoop van rentedragende waardepapieren en provisies.

De reële waarde van de financiële instrumenten met toepassing van hedge accounting bedraagt aan de actiefzijde per 31 december 2021 € 22.009 miljoen (per 31 december 2020: € 31.884 miljoen) en aan de passiefzijde per 31 december 2021 € 12.562 miljoen (per 31 december 2020: € 21.608 miljoen).

De NWB Bank neemt in belangrijke mate middelen in vreemde valuta op. De hieruit voortvloeiende valutarisico's worden direct geheel door valutaswaps afgedekt. De door de NWB Bank gelopen valutarisico's zijn daardoor nihil.

In 2021 zijn de Eonia-€STR transities (Benchmark Reform) in bilaterale overeenkomsten uitgevoerd en afgerond op basis van de Eonia-curve +/- 8.5bps. De gerealiseerde waarderingsverschillen in verband met de BMR transitie maken onderdeel uit van het resultaat financiële transacties, en bedroegen in 2021 in totaal € 3,8 miljoen positief.

3 PERSONEELSKOSTEN

Het aantal personeelsleden in fte's (inclusief directie) bedroeg ultimo boekjaar 89,3 (2020: 71,7). Van dit aantal zijn er 3 statutair directielid, 1 niet-statutair directielid, 12 management team leden en 73,3 medewerker (2020: 3 statutair directieleden, 1 niet-statutair directielid, 12 management team leden en 55,7 medewerker). Het gemiddelde aantal fte's (inclusief directie) bedroeg 80,5 (2020: 67,3).

	2021	2020
Salarissen	8.034	7.373
Pensioenlasten	1.370	1.257
Overige sociale lasten	754	737
Andere personeelskosten	2.863	2.214
Totaal	13.021	11.581

De salariskosten zijn gestegen door een toename van het aantal personeelsleden gedurende het jaar en als gevolg van de CAO-indexatie en periodieke verhogingen. De andere personeelskosten zijn gestegen door hogere kosten voor tijdelijk personeel.

De bezoldiging van de statutaire directieleden inclusief reguliere pensioenlasten en overige specifieke elementen, zoals weergegeven in onderstaande tabel, bedroeg in 2021 € 1.048 duizend (2020: € 1.040 duizend).

	Vaste beloning	Bijdrage pensioen	Overig	Totaal
2021				
Lidwin van Velden	285	40	64	389
Melchior de Bruijne	242	34	37	313
Frenk van der Vliet	255	37	54	346
Totaal	782	111	155	1.048
2020				
Lidwin van Velden	283	40	64	387
Melchior de Bruijne	241	34	37	312
Frenk van der Vliet	253	36	52	341
Totaal	777	110	153	1.040

De vaste beloning bestaat uit het vaste salaris over 13 maanden plus 8% vakantiegeld en een toeslag van 11,1%.

De variabele beloning kende tot 2019 een uitgesteld deel dat na 4 jaar en het behalen van de lange termijn doelstellingen (gedeeltelijk) wordt uitbetaald. In de remuneratie- en benoemingscommissie van 10 februari 2022 heeft de rbc geoordeeld dat de langetermijnelementen 2018 door de directieleden Lidwin van Velden en Frenk van der Vliet zijn behaald. Op basis van deze beoordeling heeft de rvc – op basis van positieve beoordeling van de rbc – besloten om het uitgestelde deel van de variabele beloning van de directie over 2018 betaalbaar te stellen, zijnde € 12 duizend voor Lidwin van Velden en € 11 duizend voor Frenk van der Vliet.

Onder Overig vallen de volgende resterende beloningen:

Een onkostenvergoeding; de statutaire directieleden hebben een belaste onkostenvergoeding van € 3 duizend ontvangen in 2021 (2020: € 3 duizend).

Een hypotheeksubsidiereregeling voor het personeel; deze belaste vergoeding bedroeg in 2021 voor Lidwin van Velden € 3 duizend (2020: € 3 duizend), voor Melchior de Bruijne € 6 duizend (2020: € 6 duizend) en voor Frenk van der Vliet € nihil (2020: € nihil).

Een bijdrage voor de nettopensioenregeling; deze belaste vergoeding bedroeg in 2021 voor Lidwin van Velden € 32 duizend (2020: € 32 duizend), voor Melchior de Bruijne € 17 duizend (2020: € 17 duizend) en voor Frenk van der Vliet € 22 duizend (2020: € 23 duizend). Deze bijdrage van de werkgever boven de maximering van €112.189 is gebaseerd op een leeftijdsafhankelijke staffel over het pensioengevend salaris. Hierbij wordt 3% werknemersbijdrage ingehouden.

Een compensatie voor de harmonisatie van de pensioenregeling per 2015; deze belaste vergoeding bedroeg in 2021 voor Lidwin van Velden € 9 duizend (2020: € 9 duizend) en voor Frenk van der Vliet € 11 duizend (2020: € 11 duizend).

Een compensatie van per 31 december 2019 bepaalde premievrije aanspraken. Deze bedraagt in 2021 voor Lidwin van Velden € 13 duizend (2020: € 13 duizend), Melchior de Bruijne € 9 duizend (2020: € 9 duizend) en Frenk van der Vliet € 8 duizend (2020: € 7 duizend).

De forfaitaire bijdrage van de door de bank ter beschikking gestelde auto is gebaseerd op de fiscale bijtelling en bedraagt voor Lidwin van Velden € 3 duizend (2020: € 3 duizend), Melchior de Bruijne € 2 duizend (2020: € 2 duizend) en voor Frenk van der Vliet € 10 duizend (2020: € 9 duizend).

4 ANDERE BEHEERKOSTEN

Hieronder zijn begrepen: de kosten van toezicht en advies, huisvesting, kantoorkosten en algemene kosten. De beheerkosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2021	2020
Advies- en toezichtskosten	9.838	6.215
Informatie en communicatie	4.955	5.152
Overige kosten	3.858	15.846
Totaal	18.651	27.213

De kosten in 2020 waren met name hoger door de kosten van het geconstateerde fraude-incident (€ 12 miljoen). Exclusief deze eenmalige kosten zijn de kosten in 2021 gestegen met name als gevolg van hogere advieskosten in verband met het project Lighthouse zoals toegelicht in het directieverslag.

De in de overige kosten begrepen bezoldiging van zeven commissarissen (2020: zeven) bedroeg € 174 duizend (2020: € 225 duizend).

Bezoldiging van leden van de raad van commissarissen

	2021	2020
Joanne Kellermann	39	33
Age Bakker	-	14
Lex van Overmeire	8	-
Petra van Hoeken	24	30
Frida van den Maagdenberg	24	29
Toon van der Klugt	24	30
Maurice Oostendorp	7	30
Annette Ottolini	24	29
Manfred Schepers	24	30
Totaal	174	225

De bovengenoemde bedragen zijn inclusief de reiskostenvergoeding en inclusief btw. Vanaf 2021 wordt geen btw meer berekend over de vergoeding van de commissarissen.

Honoraria van de accountant

In het boekjaar zijn de volgende honoraria ten laste gebracht van het resultaat, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW. De kosten voor onderzoek van de jaarrekening hebben betrekking op het betreffende boekjaar. De genoemde bedragen zijn weergegeven inclusief btw.

	2021	2020
Onderzoek van de jaarrekening	646	357
Andere controleopdrachten	462	323
Totaal	1.108	680

De accountantskosten hebben betrekking op het boekjaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, ongeacht of de werkzaamheden door de externe accountant en de accountantsorganisatie reeds gedurende het boekjaar zijn verricht. Naast de wettelijke controle verleent de accountant een aantal andere assurancediensten. Deze andere assurancediensten bestaan uit de beoordeling van tussentijdse financiële informatie, beoordeling van de niet-financiële informatie zoals opgenomen in dit jaarverslag en de werkzaamheden inzake rapportage aan de toezichthouder. Daarnaast zijn in de andere controleopdrachten extra werkzaamheden begrepen voor de controle van specifieke projecten. De kosten in 2021 zijn hoger dan vorig boekjaar als gevolg van additionele werkzaamheden in verband met begin dit jaar geconstateerde fraude-incident.

5 AFSCHRIJVINGEN

Dit betreft de afschrijvingen op het kantoorgebouw, de installaties, inrichtingskosten, inventaris, informatieverwerkende apparatuur en personenauto's, zoals vermeld onder de toelichting op de actiefpost Materiële vaste activa. Ook de afschrijvingen op Immateriële vaste activa zijn onder deze post opgenomen.

6 BANKENBELASTING EN RESOLUTIEHEFFING

Met ingang van oktober 2012 is de NWB Bank belastingplichtig geworden voor de bankenbelasting. De bankenbelasting 2021 en 2020 is gebaseerd op de balans ultimo 2020, respectievelijk 2019 en het bedrag is ten laste van het resultaat 2021, respectievelijk 2020 gebracht.

De bankenbelasting wordt berekend op basis van de verhouding van kortlopende schulden aan het einde van het voorgaande boekjaar ter grootte van € 17.517 miljoen (2020: € 24.333 miljoen) en langlopende schulden van het voorgaande boekjaar ter grootte van € 87.539 miljoen (2020: € 70.077 miljoen). Voor het boekjaar 2021 geldt generiek eenmalig een 50% hoger tarief dan in 2020, waardoor in 2021 € 32,3 miljoen aan bankenbelasting is betaald (2020: € 20,3 miljoen).

Op basis van de richtlijn voor herstel en afwikkeling van banken (Bank Recovery and Resolution Directive, BRRD) is de bank een resolutieheffing verschuldigd. De heffing voor het jaar 2021 is betaald aan het Single Resolution Fund en bedraagt € 7,2 miljoen (2020: € 6,8 miljoen). Hiervan is € 1,1 miljoen (2020: € nihil) voldaan in de vorm van Irrevocable Payment Commitments en € 6,1 miljoen (2020: € 6,8 miljoen) is ten laste van het resultaat gebracht.

7 WAARDEVERMINDERINGEN VAN VORDERINGEN EN VOORZIENINGEN VOOR ONDER DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

Met ingang van 1 januari 2020 maakt NWB Bank gebruik van de mogelijkheid om de 'expected loss impairment methodology' van IFRS 9 toe te passen. Deze post is als volgt weer te geven:

(in duizenden euro's)	2021	2020
Kredieten en vorderingen	-295	56
Rentedragende waardepapieren	-	-6
Totaal	-295	50

Een uitgebreide toelichting op het Expected Credit Loss is opgenomen in paragraaf 32.

8 BELASTINGEN

	2021	2020
Winst voor belastingen	193.550	134.239
Winstbelastingen tegen 25,0%	48.387	33.560
Niet-afrekbare kosten (bankenbelasting)	8.079	5.070
Minimumkapitaalregel banken (thin cap rule)	15.464	16.120
Aanpassingen voorgaande boekjaren	71	-2.620
Mutatie uit hoofde van waardering onroerende zaken voor eigen gebruik	-276	
Wijziging toekomstig vpb-tarief	386	1.619
Overige niet-afrekbare kosten en aanpassingen	-22	-10
Totaal winstbelastingen	72.089	53.739
Effectieve belastingdruk (%)	37,2%	40,0%

De belastinglast is als volgt te splitsen in acute belastingen en uitgestelde belastingen:

	2021	2020
Acute winstbelastingen	73.834	56.818
Aanpassingen voorgaande boekjaren	71	-2.620
Vrijval/dotatie uit hoofde van voorziening pensioenen	34	210
Fiscaal uitgesteld resultaat basisrenteleningen	-786	-786
Fiscaal uitgesteld resultaat looptijdverlengingen voorgaande jaren	-1.174	-1.503
Vrijval/dotatie uit hoofde van waardering onroerende zaken voor eigen gebruik	-276	
Wijziging toekomstig vpb-tarief	386	1.620
Uitgestelde winstbelastingen	-1.816	-459
Totaal winstbelastingen	72.089	53.739

Vanaf boekjaar 2020 is een minimumkapitaalregel voor banken van toepassing ('thin cap rule'). De minimumkapitaalregel beperkt de renteaftrek in de vennootschapsbelasting voor zover de leverage ratio lager is dan 9% (2020: 8%). Door de aanpassing van de CRR per 28 juni 2019, van toepassing per 28 juni 2021, waarbij promotional loans niet tot de exposure van de leverage ratio worden gerekend, voldoet de bank aan een leverage ratio van 9%. Echter, de peildatum voor de leverage ratio is die van 31 december voorafgaand aan het (fiscale) boekjaar. De verwerking van de aanpassing van de CRR per 28 juni 2019 is eerst per 28 juni 2021 in de toezichtsrapportages geïmplementeerd. De bank heeft daarom een last verantwoord uit hoofde van de regeling.

Met ingang van 2019 was een beperking van de fiscale aftrekbaarheid van Additional Tier 1-kapitaal van toepassing. In 2020 is deze beperking met terugwerkende kracht opgeheven. Het bedrag van de aanpassing in 2020 is verantwoord in de post 'Aanpassingen voorgaande boekjaren'.

De effectieve belastingdruk is hoger dan het geldende belastingtarief van 25%, met name als gevolg van het niet-aftrekbaar zijn van de bankenbelasting en als gevolg van de minimumkapitaalregel.

In 2021 heeft de overheid besloten het vennootschapsbelastingtarief voor de komende jaren te wijzigen. Het percentage voor toekomstige jaren is gewijzigd naar 25,8%. De verhoging leidt tot een hogere latente belastingschuld. Het effect hiervan is in bovenstaande opstelling opgenomen onder 'Wijziging toekomstig vpb-tarief'.

TOELICHTING OP DE BALANS

9 KASMIDDELEN EN TEGOEDEN BIJ DE CENTRALE BANK

Deze post gaat over de wettige betaalmiddelen en de direct opeisbare en overige tegoeden bij DNB en de ECB.

10 BANKIERS

Deze post bestaat voornamelijk uit onderpand uit hoofde van collateralafspraken gerelateerd aan derivatencontracten. Dit onderpand staat niet ter vrije beschikking van de bank.

Deze post kan als volgt worden uitgesplitst:

	2021	2020
Direct opeisbare tegoeden	286	73
Vorderingen uit hoofde van onderpand	6.253.966	9.398.849
Vorderingen onder garantie van de Nederlandse overheid	166.940	178.181
Totaal	6.421.192	9.577.103

11 KREDIETEN EN VORDERINGEN

Deze post gaat over niet in rentedragende waardepapieren belichaamde kredieten en vorderingen op anderen dan bankiers. De vorderingen, die vrijwel uitsluitend de Nederlandse publieke sector betreffen, vloeien voor het grootste gedeelte voort uit verstrekte langlopende leningen. Tot bedoelde publieke sector zijn gerekend de vorderingen op of onder garantie van Nederlandse overheden, evenals vorderingen op NV-overheidsbedrijven en andere bedrijven of instellingen met een afgeleide overheidstaak.

Het verloop van de post Kredieten en vorderingen kan als volgt worden weergegeven:

	2021	2020
Stand per 1 januari	76.562.252	69.961.967
Verstrekingen langlopende kredieten	12.430.840	8.717.286
Verstrekingen kortlopende kredieten	3.406.950	6.961.955
Aflossingen	-15.500.435	-14.280.872
Waardeverandering reële waarde hedge accounting	-6.649.663	5.201.860
Expected Credit Loss	-295	56
Stand op 31 december 2021	70.249.649	76.562.252

Specificatie Kredieten en vorderingen naar aard van de vorderingen:

	2021	2020
Vorderingen op of onder garantie van de Nederlandse overheid	50.525.760	49.654.622
Niet gegarandeerde vorderingen op de overheidssector en diversen	2.685.100	1.870.495
Vorderingen uit hoofde van onderpand	1.187.742	2.536.130
Waardeverandering reële waarde hedge accounting	15.852.083	22.501.746
Expected Credit Loss	-1.036	-741
Totaal	70.249.649	76.562.252

De niet gegarandeerde vorderingen op de overheidssector betreffen vorderingen op drinkwaterbedrijven, Publiek Private Samenwerking-projecten en duurzame energieprojecten.

De post Vorderingen op of onder garantie van de Nederlandse overheid kan als volgt gespecificeerd worden:

	2021	2020
Waterschappen	8.227.183	7.447.839
Gemeenten	5.387.681	5.521.628
Sociale woningbouw	32.891.636	32.797.479
Overige	4.019.260	3.887.676
Totaal	50.525.760	49.654.622

Vanaf 2020 wordt een voorziening voor oninbaarheid bepaald op basis van de Expected Credit Loss methodologie van IFRS 9. Een nadere toelichting hierop is beschreven in de paragraaf 'Expected Credit Loss'.

De onderpandwaarde van het bij DNB ingebrachte beleenbare deel van de portefeuille Kredieten en vorderingen bedraagt € 16,5 miljard ultimo 2021 (€ 15,4 miljard ultimo 2020), waarvan in totaal € 11 miljard (2020: € 10 miljard) is beklemd door drie (2020: twee) deelnames aan de targeted longer-term refinancing operations (TLTRO).

Van de Kredieten en vorderingen heeft nominaal € 1,8 miljard een resterende looptijd korter dan 12 maanden (2020: € 2,4 miljard).

12 RENTEDRAGENDE WAARDEPAPIEREN

Deze post kan als volgt worden uitgesplitst:

	2021	2020
Tot het einde van de looptijd aangehouden	665.269	1.670.047
Overige rentedragende waardepapieren met beursnotering	876.471	1.023.965
Overige rentedragende waardepapieren zonder beursnotering	3.217.995	3.085.459
Totaal	4.759.735	5.779.471

Het verloop van de rentedragende waardepapieren in 2021 en 2020 was als volgt:

	Publiekrechtelijke lichamen	Anderen	Totaal
Stand op 1 januari 2021	3.348.387	2.431.084	5.779.471
Aankopen	855.094	1.267.370	2.122.464
Verkopen en aflossingen	-1.763.048	-1.237.807	-3.000.855
Waardeveranderingen Overige rentedragende waardepapieren	-77.381	-63.964	-141.345
Expected Credit Loss	-	-	-
Stand op 31 december 2021	2.363.052	2.396.683	4.759.735
Stand op 1 januari 2020	2.833.610	1.877.461	4.711.071
Aankopen	5.992.306	2.024.580	8.016.886
Verkopen en aflossingen	-5.514.226	-1.491.224	-7.005.450
Waardeveranderingen Overige rentedragende waardepapieren	36.697	20.273	56.970
Expected Credit Loss	-	-6	-6
Stand op 31 december 2020	3.348.387	2.431.084	5.779.471

In het voorgaande boekjaar heeft de bank een aanvang gemaakt met de investering in de senior notes van een Groene pass-through NHG RMBS (gesecuritiseerde hypotheke) in lijn met de derde pijler van de strategie 'financieringspartner voor verduurzaming van Nederland'. In 2021 is de portefeuille verder uitgebreid door een nieuwe investering in de senior notes van een vergelijkbare NHG RMBS. Hiermee wil de bank bijdragen aan lagere hypotheeklasten voor eigenaren van duurzame woningen met een nationale hypotheekgarantie. De totale investering ten bedrage van nominaal € 1.329 miljoen (31 december 2020: € 950 miljoen) is opgenomen in de post 'Overige rentedragende waardepapieren zonder beursnotering'.

Vanaf 2020 wordt een voorziening voor oninbaarheid bepaald op basis van de Expected Credit Loss methodologie van IFRS 9. Een nadere toelichting hierop is beschreven in de paragraaf 'Expected Credit Loss'.

De onderpandwaarde van het bij DNB ingebrachte beleenbare deel van de portefeuille rentedragende waardepapieren bedraagt € 0,4 miljard ultimo 2021 (€ 0,2 miljard ultimo 2020). Van de rentedragende waardepapieren heeft nominaal € 651 miljoen (2020: € 1.658 miljoen) een resterende looptijd korter dan 12 maanden.

13 IMMATERIËLE ACTIVA

Deze post bestaat uit geactiveerde uitgaven gerelateerd aan de computersoftware. De specificatie van het verloop van deze post in 2021 respectievelijk 2020 is als volgt:

	2021	2020
Boekwaarde op 1 januari	6.358	5.107
Investeringen	2.315	3.045
Afschrijvingen	-2.176	-1.794
Boekwaarde op 31 december	6.497	6.358

De cumulatieve bedragen op 31 december waren:

	2021	2020
Investeringen	21.024	18.708
Afschrijvingen	-14.527	-12.350
Boekwaarde op 31 december	6.497	6.358

14 MATERIËLE ACTIVA

Deze post bestaat uit geactiveerde uitgaven gerelateerd aan het pand en overige bedrijfsmiddelen. De overige bedrijfsmiddelen betreffen voornamelijk inventaris, informatieverwerkende apparatuur en personenauto's. De bank heeft met ingang van 1 januari 2021 de waarderingsgrondslag van de onroerende zaken voor eigen gebruik aangepast van actuele kostprijs naar historische kostprijs teneinde een beter inzicht te verschaffen rekening houdend met hetgeen in de sector gebruikelijk is. In onderstaande specificatie wordt het effect van de wijziging in waardering weergegeven. Deze stelselwijziging heeft geen significante invloed op het eigen vermogen, resultaat en de vergelijkende cijfers. De specificatie van het verloop van deze post in 2021 en 2020 is als volgt:

	Onroerende zaken voor eigen gebruik	Overige bedrijfsmiddelen	Totaal
Boekwaarde per 31 december 2020	3.228	1.766	4.994
Stelselwijziging onroerende zaken voor eigen gebruik	-1.229		-1.229
Boekwaarde per 1 januari 2021	1.999	1.766	3.765
Investeringen 2021	-	978	978
Desinvesteringen 2021	-	-31	-31
Afschrijvingen 2021	-179	-668	-847
Boekwaarde per 31 december 2021	1.820	2.045	3.865
Boekwaarde per 31 december 2019	3.529	1.393	4.922
Investeringen 2020	73	982	1.055
Desinvesteringen 2020	-	-26	-26
Afschrijvingen 2020	-374	-583	-957
Boekwaarde per 31 december 2020	3.228	1.766	4.994

Ultimo 2021 waren de cumulatieve bedragen:

	Onroerende zaken voor eigen gebruik	Overige bedrijfsmiddelen	Totaal
Investeringen	10.002	11.279	21.281
Afschrijvingen	-8.182	-9.234	-17.416
Boekwaarde per 31 december 2021	1.820	2.045	3.865

Ultimo 2020 waren de cumulatieve bedragen:

	Onroerende zaken voor eigen gebruik	Overige bedrijfsmiddelen	Totaal
Investeringen	10.002	10.332	20.334
Afschrijvingen	-8.327	-8.566	-16.893
	1.675	1.766	3.441
Herwaarderingen	1.553	-	1.553
Boekwaarde per 31 december 2020	3.228	1.766	4.994

15 OVERIGE ACTIVA

Deze post gaat voornamelijk over te ontvangen bedragen respectievelijk nog te verrekenen bedragen in verband met het betalingsverkeer rondom balansdatum.

16 DERIVATEN

Deze post gaat over renteswaps en valutaswaps, caps, floors en swaptions. Deze producten worden gewaardeerd op reële waarde, inclusief opgelopen rente. De waardering vindt plaats met behulp van algemeen aanvaarde waarderingmodellen. Daarbij wordt gebruikgemaakt van de meest geëigende waarderingcurven, waaronder de OIS-en €STER curve. In onderstaande specificatie van de derivaten voor 2021 is voor een bedrag van € 66.883 (2020: € 69.418) niet in hedge accounting betrokken.

Specificatie naar resterende looptijd van de reële waarden op 31 december 2021 respectievelijk 2020:

	<3 maanden	3-12 maanden	1-5 jaar	>5 jaar	Totaal
2021					
Renteswaps	43.726	19.543	46.284	1.647.493	1.757.046
Valutaswaps	124.398	127.348	432.469	813.858	1.498.073
Caps, floors en swaptions	-	-	20	670.886	670.906
Totaal 2021	168.124	146.891	478.773	3.132.237	3.926.025
2020					
Renteswaps	36.320	2.023	228.509	2.251.633	2.518.485
Valutaswaps	56.956	19.366	359.070	1.116.738	1.552.130
Caps, floors en swaptions	-	-	-	993.296	993.296
Totaal 2020	93.276	21.389	587.579	4.361.667	5.063.911

17 OVERLOPENDE ACTIVA

Deze post gaat over vooruitbetaalde bedragen voor kosten die ten laste van de volgende periode(n) komen. Ook gaat deze post over de nog te ontvangen, nog niet gefactureerde bedragen wegens baten ten gunste van de huidige of voorgaande periode(n).

18 BANKIERS

Deze post betreft - niet in schuldbewijzen belichaamde - schulden aan binnenlandse en buitenlandse bankiers. Deze post is als volgt te specificeren:

	2021	2020
Opgenomen leningen bij banken	11.772.810	10.923.168
Waardeverandering reële waarde hedge accounting	45.020	99.716
Verplichtingen uit hoofde van onderpand	695.120	460.209
Exposure Central Clearing	-	9.490
Totaal	12.512.950	11.492.583
Verloop van opgenomen langlopende leningen bij banken:		
Stand per 1 januari	10.923.168	742.468
Opname langlopende kredieten	1.000.000	10.250.000
Aflossingen, mutatie in oprenting en valutaherwaarderingen	-150.358	-69.300
Stand per 31 december	11.772.810	10.923.168

Het onderpand, dat in deze post is opgenomen, komt voort uit collateralafspraken gerelateerd aan derivatencontracten.

De post Exposure Central Clearing gaat over het saldo van de dagelijkse verrekening van de derivaten met het ontvangen, dan wel betaalde collateral met centrale tegenpartijen.

In de post 'Opgenomen leningen bij banken' is begrepen de deelname van de bank ter grootte van € 11,0 miljard (2020: € 10 miljard) aan door de ECB uitgevoerde, targeted longer-term refinancing operations (TLTRO III.4, TLTRO III.5 en TLTRO III.7). De deelname heeft een looptijd tot 28 juni 2023, respectievelijk 27 september 2023 en 27 maart 2024 (met mogelijkheid van tussentijdse vervroegde aflossing) en is een operatie van het Eurosysteem om financiering te verschaffen aan banken ter ondersteuning van hun verruimende beleid. De rentevergoeding over het opgenomen bedrag onder de TLTRO wordt achteraf vastgesteld en is afhankelijk van in hoeverre aan de voorwaarden is voldaan. Een belangrijke voorwaarde is de mate waarin de bank leningen verschaft aan niet financiële bedrijven en huishoudens, niet zijnde hypotheek. Het achteraf vast te stellen rentepercentage bedraagt, afhankelijk of aan de voorwaarden is voldaan, -1% of -0,5% over het opgenomen bedrag, dan wel lager indien de ECB de deposito rente verder zou verlagen. De bank heeft voldaan aan de voorwaarden voor de eerste bijzondere renteperiode, waardoor tussen 24 juni 2020 en 23 juni 2021 het rentarief op het onder TLTRO-III verkregen krediet -1,0 % bedraagt. De bank verwacht per rapportagedatum aan de voorwaarden te voldoen voor de renteperiode 24 juni 2021 tot 23 juni 2022 en ook daarmee een percentage van -1% te verkrijgen.

Voor de bank betekent dit dat zij kredieten tegen een aantrekkelijker tarief kan verstrekken en daarmee een bijdrage kan leveren om de kosten voor de publieke sector zo laag mogelijk te houden.

19 TOEVERTROUWDE MIDDELEN

Deze post gaat over schulden aan anderen dan bankiers, waaronder Namensschuldverschreibungen en Schuldscheine.

Deze post is als volgt te specificeren:

	2021	2020
Toevertrouwde middelen kortlopend	480.749	414.294
Toevertrouwde middelen langlopend	4.853.731	5.362.338
Waardeverandering reële waarde hedge accounting	965.234	1.548.659
Totaal	6.299.714	7.325.291
Verloop van opgenomen langlopende toevertrouwde middelen:		
Stand per 1 januari	5.362.338	5.437.123
Opname langlopende toevertrouwde middelen	320.000	25.000
Aflossingen, mutatie in oprenting en valutaherwaarderingen	-828.607	-99.785
Stand per 31 december	4.853.731	5.362.338

20 SCHULDBEWIJZEN

Deze post bevat verhandelbare rentedragende waardepapieren en is als volgt te specificeren:

	2021	2020
Obligatieleningen	59.479.640	59.776.427
Kortlopend waardepapier	3.641.423	5.874.596
Waardeverandering reële waarde hedge accounting	1.976.977	4.893.353
Boekwaarde per 31 december	65.098.040	70.544.376
Verloop van uitgegeven obligatieleningen:		
Stand per 1 januari	59.776.427	54.249.594
Uitgifte obligatieleningen	8.018.647	13.642.502
Aflossingen, mutatie in oprenting en valutaherwaarderingen	-8.315.434	-8.115.669
Stand per 31 december	59.479.640	59.776.427

Van de in totaal uitgegeven langlopende schuldbewijzen heeft nominaal € 0,6 miljard (2020: € 3,4 miljard) een variabele rente. Van de langlopende schuldbewijzen heeft nominaal € 9,3 miljard (2020: € 8,8 miljard) een resterende looptijd korter dan 12 maanden.

21 OVERIGE SCHULDEN

Deze post is als volgt te specificeren:

	2021	2020
Vooruitontvangen rente en aflossingen	11.998	23.924
Overige schulden	41.007	67.343
Totaal	53.005	91.267

De overige schulden 2021 betreffen overlopend betalingsverkeer en in 2020 is een bedrag van € 55 miljoen hierin begrepen voor het toegekende maar nog niet uitbetaalde dividend 2019. Uitbetaling hiervan heeft plaatsgevonden in oktober 2021.

22 DERIVATEN

Deze post gaat over renteswaps en valutaswaps, caps, floors en swaptions. Deze producten worden gewaardeerd op reële waarde, inclusief opgelopen rente. De waardering vindt plaats met behulp van algemeen aanvaarde waarderingsmodellen, waarbij gebruik wordt gemaakt van de meest geëigende waardingscurven, waaronder de OIS- en €STER curve. In onderstaande specificatie van de derivaten voor 2021 is voor een bedrag van € 49.359 (2020: € 160.229) niet in hedge accounting betrokken.

Specificatie naar resterende looptijd van de negatieve reële waarden op 31 december 2021 en 2020:

	<3 maanden	3-12 maanden	1-5 jaar	>5 jaar	Totaal
2021					
Renteswaps	3.590	12.277	104.215	8.626.614	8.746.696
Valutaswaps	60.407	172.913	62.996	62.702	359.018
Caps, floors en swaptions	-	-	-	670.340	670.340
Totaal 2021	63.997	185.190	167.211	9.359.656	9.776.054
2020					
Renteswaps	6.717	20.107	156.374	12.510.475	12.693.673
Valutaswaps	216.077	545.694	531.160	268.247	1.561.178
Caps, floors en swaptions	92	-	-	989.676	989.768
Totaal 2020	222.886	565.801	687.534	13.768.398	15.244.619

23 VENNOOTSCHAPSBELASTING

De specificatie van de te betalen vennootschapsbelasting in 2021 en 2020 is als volgt:

	2021	2020
Acute belastinglast	73.834	56.818
Betaalde voorschotten	-42.679	-45.450
Totaal te betalen vennootschapsbelasting	31.155	11.368

24 OVERLOPENDE PASSIVA

Deze post gaat over vooruit ontvangen bedragen voor baten die ten gunste van de volgende periode(n) komen. Deze post gaat ook over nog niet gefactureerde nog te betalen bedragen ter zake van lasten die aan de verstreken periode(n) zijn toegerekend.

25 VOORZIENINGEN

De post Voorzieningen bestaat uit een voorziening voor latente belastingen en een voorziening voor pensioenen.

Voorziening voor latente belastingen

Het verloop van de uitgestelde belastingen is als volgt te specificeren:

	2021	2020
Saldo per 31 december 2020 resp. 2019	14.331	12.932
Vrijval als gevolg van stelselwijziging onroerende zaken voor eigen gebruik	-146	
Saldo per 1 januari	14.185	12.932
Vrijval/dotatie uit hoofde van voorziening pensioenen	110	2.063
Mutatie (ongerealiseerde) waarde rentedragende waardepapieren via het eigen vermogen	-7	6
Vrijval/dotatie uit hoofde van waardering onroerende zaken voor eigen gebruik	-276	
Fiscaal uitgesteld resultaat basisrenteleningen	-786	-786
Fiscaal uitgesteld resultaat looptijdverlengingen voorgaande boekjaren	-1.174	-1.503
Aanpassing vpb-tarief komende jaren	386	1.619
Saldo 31 december	12.438	14.331

Voorziening voor pensioenen

Het verloop van de voorziening voor pensioenen is als volgt te specificeren:

	2021	2020
Rentekosten uitkeringsverplichting	158	408
Rente inkomsten op fondsbeleggingen	-147	-310
Administratiekosten en overige	5	5
Netto kosten van de vergoedingsregelingen	16	103

	2021	2020
Brutoverplichting u.h.v. toegezegde (pensioen)regelingen	34.168	39.846
Reële waarde fondsbeleggingen	-31.885	-37.124
Voorziening m.b.t. kosten van de vergoedingsregelingen	2.283	2.722

	2021	2020
Beginstand brutoverplichting u.h.v. toegezegde (pensioen)regelingen	39.846	45.714
Rentekosten	158	408
Uitgekeerde bedragen	-862	-866
Actuariële winst (verlies) a.g.v. (assumptie)veranderingen	-4.973	-5.410
Eindstand brutoverplichting u.h.v. toegezegde (pensioen)regelingen	34.169	39.846

	2021	2020
Beginstand reële waarde fondsbeleggingen	37.124	34.739
Bijdragen werkgever	150	144
Uitgekeerde bedragen	-862	-866
Rente inkomsten	147	310
Rendement excl. rente inkomsten	-4.673	2.797
Eindstand reële waarde fondsbeleggingen	31.886	37.124

De voorziening ziet op de opgebouwde rechten van alle deelnemers tot en met 2019 (in 2019 is de pensioenregeling voor medewerkers (actieven) gewijzigd van een defined benefit plan naar een defined contribution plan) en de indexatie van pensioenverplichtingen voor niet-actieven.

De verwachte bijdragen van de werkgever over 2022 aan de toegezegde (pensioen)regelingen ultimo 2021 bedragen € 150 duizend voor de niet-actieven (2020: € 16 duizend).

De belangrijkste veronderstellingen die gebruikt zijn bij het bepalen van de voorziening voor pensioenverplichtingen zijn als volgt:

	2021	2020
Disconteringsvoet	1,00%	0,40%
Toekomstige inflatie niet-actieven	0,50%	0,50%

26 ACHTERGESTELDE SCHULDEN

Door toenmalige toezichtsvereisten ten aanzien van de leverage ratio is de bank in 2015 gestart met het aantrekken van hybride kapitaal (in de vorm van achtergestelde leningen). In september 2015 heeft de storting van de eerste tranche van € 200 miljoen plaatsgevonden. De leningen zijn bedoeld om het Tier 1-kapitaal van de NWB Bank te versterken. In 2016 heeft de tweede tranche van € 120,5 miljoen plaatsgevonden. In de jaren daarna is geen nieuw hybride kapitaal aangetrokken.

De leningen zijn verstrekt door partijen uit de Nederlandse publieke sector en achtergesteld bij de vorderingen van crediteuren met een hogere rangorde dan gewone aandelen. Ook zijn de leningen eeuwigdurend zonder vaststaande terugbetalingsdatum. Vervroegde aflossing is alleen mogelijk met toestemming van de toezichthouder op vooraf overeengekomen data of in specifieke situaties. Het rentepercentage ligt tussen de 2,34% en 4,025% voor de eerste periode tot aan de eerste vervroegde aflossingsdatum en wordt daarna herzien, mits niet vervroegd afgelost. Rentebetalingen door de bank zijn volledig discretionair. Als de Tier 1-kernkapitaalratio beneden de 5,125% komt, wordt de nominale hoofdsom van deze en alle gelijksoortige leningen verlaagd met een zodanig bedrag dat de Tier 1-kernkapitaalratio weer boven de 5,125% komt.

Het verloop van de achtergestelde schulden kan als volgt worden weergegeven:

	2021	2020
Stand per 1 januari	326.110	326.235
Uitgegeven achtergestelde schulden	-	-
Mutatie opgelopen rente en agio	-133	-125
Stand per 31 december	325.977	326.110

27 GESTORT EN OPGEVRAAGD KAPITAAL

Te onderscheiden zijn:

Aandelen A

De nominale waarde bedraagt € 115 waarop verplicht 100% is gestort.

Voor elk aandeel A kan tijdens een aandeelhoudersvergadering één stem worden uitgebracht.

Aandelen B

De nominale waarde bedraagt € 460 waarop verplicht 25% is gestort.

Verdere stortingen worden overeenkomstig de statuten door de raad van commissarissen bepaald.

Voor elk aandeel B kunnen tijdens een aandeelhoudersvergadering vier stemmen worden uitgebracht.

Specificatie ultimo 2021:

	Geplaatst	Gestort
Aandelen A		
Stand op 31 december 2021 (50.478 aandelen)	5.805	5.805
Aandelen B		
Stand op 31 december 2021 (8.511 aandelen)	3.915	1.019
Hiervan nog te storten (inzake 8.510 aandelen)	-2.896	
Totaal gestort op 31 december 2021		6.824
Totaal gestort op 31 december 2020		6.824

28 HERWAARDERINGSRESERVES

Het verloop van de herwaarderingsreserves in 2021 en 2020 was als volgt:

	Herwaarderings- reserve rentedragende waardepapieren	Overige herwaarderings- reserves	Totaal
Verloop 2021:			
Stand per 31 december 2020	23	1.231	1.254
Stelselwijziging onroerende zaken voor eigen gebruik		-1.229	-1.229
Stand per 1 januari 2021	23	2	25
Verloop in (ongerealiseerde) waarde rentedragende waardepapieren			
	-		-
Stand per 31 december 2021	23	2	25
Verloop 2020:			
Stand per 31 december 2019	4	1.231	1.235
Verloop in (ongerealiseerde) waarde rentedragende waardepapieren			
	-		-
Stand per 31 december 2020	4	1.231	1.235

29 OVERIGE RESERVES

Het verloop van de overige reserves is als volgt:

	Totaal
Stand per 1 januari 2020	1.692.289
Toevoeging uit winstverdeling 2019	94.502
Uitkering over 2019	-55.000
Actuariële winsten en verliezen na belastingen	6.159
Stand op 31 december 2020	1.737.950
Stelselwijziging onroerende zaken voor eigen gebruik	146
Stand per 1 januari 2021	1.738.096
Toevoeging uit winstverdeling 2020	80.500
Uitkering over 2020	-45.000
Actuariële winsten en verliezen na belastingen	229
Stand op 31 december 2021	1.773.825

30 ONVERDEELDE WINST VERSLAGJAAR

De balans is opgesteld vóór winstverdeling. Het voorstel voor de winstverdeling is volgt:

	2021		2020	
Winst boekjaar		121.462		80.500
Het voorstel tot winstbestemming luidt als volgt:				
Dividend in contanten op aandelen A	733%	42.535	659%	38.281
Dividend in contanten op aandelen B	733%	7.465	659%	6.719
		50.000		45.000
Door de raad van commissarissen goedgekeurde toevoeging aan de overige reserves		71.462		35.500
		121.462		80.500

31 ONHERROEPELIJKE TOEZEGGINGEN

Deze toezeggingen betreffen:

	2021	2020
Toegezegde leningen	1.290.046	1.633.851
Toegezegde aankoop rentedragende waardepapieren	318.300	-
Niet-opgenomen kredietfaciliteiten in rekening courant	722.263	675.495
Niet-opgenomen financieringsfaciliteiten	3.024.411	1.991.911
Verstrekke garanties	3.081	4.397
	5.358.101	4.305.654

De niet-opgenomen kredietfaciliteiten in rekening courant hebben een korte looptijd (korter dan 1 jaar). De overige posten hebben een lange looptijd (langer dan 1 jaar).

In 2021 is een kredietfaciliteit aangegaan met 147 woningbouwcorporaties onder garantie van het WSW ter grootte van € 933 miljoen. Onder deze kredietfaciliteit mag alleen getrokken worden onder bepaalde omstandigheden.

OVERIGE TOELICHTINGEN OP DE JAARREKENING

32 EXPECTED CREDIT LOSS (ECL)

NWB Bank maakt met ingang van 1 januari 2020 gebruik van de mogelijkheid om de 'expected loss impairment methodology' van IFRS 9 toe te passen. Tot 2020 was er volgens het 'incurred loss' model, gezien het risicoprofiel van de tegenpartijen van de NWB Bank, geen sprake van een voorziening voor oninbaarheid. Onder IFRS 9 neemt NWB Bank voor iedere klant met een krediet(faciliteit) een voorziening op voor verwachte kredietverliezen. Ook voor de verwachte verliezen op kredietverplichtingen en financiële garantiecontracten, de zogenaamde offbalance sheet posities, wordt een voorziening getroffen. Opgemerkt wordt dat het grootste deel van de exposures van de bank onder overheidsgarantie is. Het kredietrisico is hierdoor beperkt.

De ECL methodologie die de bank hanteert bestaat uit een scoring en rating model, een macro-economisch model, modellen voor Probability of Default (PD), Loss Given Default (LGD) en Exposure at Default (EAD), en scenario's (macro-economische vooruitzichten). Elk van deze componenten wordt gebruikt om de uiteindelijke ECL voorziening te berekenen.

Onderstaand wordt het verloop van de expected credit loss in 2021 en 2020 weergegeven:

(in duizenden euro's)	Stand per 31 december 2020	2021	Stand per 31 december 2021
Kredieten en vorderingen	-741	-295	-1.036
Rentedragende waardepapieren	-8	1	-7
Totaal	-749	-294	-1.043

(in duizenden euro's)	Toepassing per 1 januari 2020	2020	Stand per 31 december 2020
Kredieten en vorderingen	-797	56	-741
Rentedragende waardepapieren	-2	-6	-8
Totaal	-799	50	-749

Uitgesplitst naar oorzaken luidt het verloopoverzicht als volgt:

(in duizenden euro's)	2021	2020
Stand per 1 januari	-749	-799
Update macro-economische projecties	96	-170
Credit risk scores	-390	220
Stand per 31 december	-1.043	-749

De specificatie van de in het boekjaar verantwoorde ECL in de winst-en-verliesrekening luidt als volgt:

(in duizenden euro's)	Van 01-01-2021 tot 31-12-2021			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Totaal
Mutatie ECL via W&V:				
- Toename door nieuwe verstrekkingen en overnames	186			186
- Afname door aflossingen	-51	-		-51
- Veranderingen wegens kredietrisico (per saldo)	-350	510		160
Totaal	-215	510	-	295

(in duizenden euro's)	Van 01-01-2020 tot 31-12-2020			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Totaal
Mutatie ECL via W&V:				
- Toename door nieuwe verstrekkingen en overnames	41	-	-	41
- Afname door aflossingen	-8	-	-	-8
- Veranderingen wegens kredietrisico (per saldo)	-83	-	-	-83
Totaal	-50	-	-	-50

Het bedrag uit hoofde van eerste toepassing is ten laste van de overige reserves gebracht en het bedrag van de mutatie in het boekjaar is ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht. De bank heeft periodiek de macro-economische parameters in het ECL-model opnieuw beoordeeld en verwerkt. Daarnaast zijn scores herzien wat leidde tot een afname van de ECL. Daartegenover heeft een mutatie plaatsgevonden van enkele exposures van stage 1 naar stage 2 als gevolg van kredietrevisies. Per saldo komen genoemde ontwikkelingen tot uitdrukking in een toename van de ECL.

Waardevermindering van Kredieten en vorderingen en Rentedragende waardepapieren

De volgende tabel geeft een specificatie van de ingegane als ook de nog in te gane kredieten en vorderingen en rentedragende waardepapieren waar het Expected Credit Loss model op wordt toegepast. Hierbij wordt opgemerkt dat eventuele garanties buiten beschouwing worden gelaten voor deze analyse.

Stage 1: Dit betreft de 'performing exposures' zonder een significante toename in kredietrisico (Significant Increase of Credit Risk (SICR)) sinds de aanvangsdatum.

Stage 2: Dit betreft de 'performing exposures' met een significante toename in kredietrisico sinds de aanvangsdatum.

Stage 3: Dit betreft de 'non-performing exposures' die 'credit impaired' zijn.

per 31 december 2021 (in duizenden euro's)	Bruto exposure	Performing Stage 1	Performing Stage 2	Non- Performing Stage 3
Kredieten en vorderingen	73.835.629	72.129.866	1.704.594	1.169
Rentedragende waardepapieren	4.201.564	4.201.564	-	-
Totaal	78.037.193	76.331.430	1.704.594	1.169

per 31 december 2020 (in duizenden euro's)	Bruto exposure	Performing Stage 1	Performing Stage 2	Non- Performing Stage 3
Kredieten en vorderingen	74.198.061	73.727.536	338.398	132.127
Rentedragende waardepapieren	4.755.514	4.755.514	-	-
Totaal	78.953.575	78.483.050	338.398	132.127

Analyse van de woningcorporatie-, zorg-, en gemeentesectoren liet een lichte toename van het risicoprofiel van de sectoren zien. Hoewel dit slechts leidde tot een lichte verslechtering van de credit risk scores en PDs ten opzichte van het einde van het vorige boekjaar, zorgde het desondanks voor een SICR trigger waardoor een significante mutatie plaatsvond van Stage 1 naar Stage 2. De mutatie heeft echter niet geleid tot een stijging van het ECL bedrag omdat het hier om door de Nederlandse overheid gegarandeerde leningen gaat waarbij sprake is van een LGD van 0%.

Ultimo december is een bedrag van € 1,2 miljoen (2020: € 132,1 miljoen) als 'credit impaired' aangemerkt. Dit bedrag betreft exposures in Stage 3 en ziet op exposures van 2 (2020: 2) klanten. Eind 2021 betreffen het andere klanten dan eind 2020. Deze stage 3 exposures hebben een overheidsgarantie en leiden niet tot een ECL voorziening of een write off.

Een specifiekere toelichting op (het verloop van) de stages is:

Stage 1: 12-maands ECL

In stage 1 zitten exposures waarvan het kredietrisico niet significant is gewijzigd ten opzichte van het moment waarop de exposure is ontstaan. Voor deze groep wordt een 12-maands expected credit loss berekend (ECL), zijnde het verwachte kredietverlies op basis van de kans dat de exposure binnen 12 maanden na de rapportagedatum in default geraakt. De 12-maands ECL wordt berekend voor alle individuele exposures als functie van de Exposure At Default (EAD), Probability of Default (PD) en Loss Given Default (LGD) en inclusief toekomstgerichte (macro-economische) indicatoren.

Een 'exposure' gaat in beginsel van stage 1 naar stage 2 wanneer aan één van de volgende criteria wordt voldaan:

1. Een vordering staat meer dan of gelijk aan 30 dagen open (30-dagen indicator fungeert als een 'backstop indicator');
2. Er is sprake van een significante toename van het kredietrisico. Hiervan is sprake wanneer er een overschrijding is van een interne rating grens;
3. Andere kwalitatieve indicatoren waaronder informatie van een kredietbeoordelingsinstantie, de kwalificatie van een exposure als 'forborne performing' of wanneer het exposure voorkomt op de interne 'watchlist'.

De 12-maands ECL wordt berekend voor alle individuele exposures als functie van de EAD, PD en LGD en inclusief toekomstgerichte (macro-economische) indicatoren.

Stage 2: life-time ECL (niet credit-impaired)

Stage 2 omvat exposures waarvan het kredietrisico significant is toegenomen ten opzichte van het moment waarop de exposure is ontstaan, maar die nog niet in default zijn geraakt. Voor deze exposures wordt een lifetime expected credit loss berekend, rekening houdend met eventuele garanties en ontvangens zekerheden. Dit betreft de verwachte tekorten op de contractuele kasstromen gedurende de resterende looptijd van de exposure, contant gemaakt tegen het effectieve rentepercentage. De life-time ECL wordt berekend voor alle individuele exposures als functie van de EAD, PD en LGD en inclusief toekomstgerichte (macro-economische) indicatoren.

Voor de vaststelling of een exposure van stage 2 naar stage 3 verschuift fungeert de achterstallige betalingen van 90-dagen periode als een 'backstop' indicator.

Een exposure gaat naar stage 3 wanneer deze 'credit impaired' is. Hiervan kan sprake zijn wanneer:

1. Een substantiële vordering meer dan 90 dagen openstaat;
2. Er sprake is van een significante toename van het kredietrisico. Hiervan is sprake wanneer er een overschrijding is van een interne rating grens;
3. Er sprake is van kwalitatieve criteria zoals faillissement of informatie van een kredietbeoordelingsinstantie.

Stage 3: life-time ECL (credit-impaired)

Exposures met achterstallige betalingen van 90 dagen en langer vallen onder stage 3, en worden aangemerkt als default. Maar ook onder stage 3 vallen exposures die vastgesteld zijn als 'credit impaired' in lijn met de interne gehanteerde definitie van default. Hieronder vallen derhalve ook exposures die forborne non-performing zijn. Wanneer een klant in default raakt, dan worden worden alle exposures op die klant naar stage 3 verplaatst, en dus aangemerkt als credit impaired.

Voor deze exposures wordt een lifetime expected credit loss bepaald, rekening houdend met eventuele garanties en ontvangens zekerheden Dit betreft de verwachte tekorten op de contractuele kasstromen gedurende de resterende looptijd van de exposure, contant gemaakt tegen het effectieve rentepercentage. De life-time ECL wordt berekend voor alle individuele exposures als functie van de EAD, PD en LGD en inclusief toekomstgerichte (macro-economische) indicatoren. Vervolgens wordt de life-time ECL in mindering gebracht op de uitstaande bruto boekwaarde op de balans. Met andere woorden er wordt een impairment op de exposure genomen.

Herstel van ECL stage

Wanneer de kredietwaardigheid verbetert en het 'exposure' niet langer aan voornoemde criteria voldoet kan een exposure weer van stage 2 naar stage 1 gaan (met een 'probation period' van 2 jaar) of van stage 3 naar stage 2 (met

een 'probation period' van 1 jaar). Dit conform de Credit Risk Management Policy en Non-Performing Loan Policy van de bank.

Vaststelling van significante toename kredietrisico (SICR)

Er is sprake van een significante toename van kredietrisico ('significant increase in credit risk'; SICR) wanneer de credit rating ten tijde van verslaglegging significant is verslechterd ten opzichte van de credit rating die is vastgesteld op de eerste opnamedatum ('rating at origination date'). Bij de beoordeling van een SICR wordt het 'unlikely to pay' (UTP) criterium meegenomen conform de Non-Performing Loan Policy van de bank. Wanneer er sprake is van een significante kredietrisico toename is afhankelijk van de kredietrisicoclassificatie:

- exposures die worden opgenomen met een credit rating van 7 of beter (dus ≤ 7): significante kredietrisico toename vindt plaats wanneer de credit rating verschuift naar 8 of slechter (dus ≥ 8); en
- exposures die worden opgenomen met een credit rating van 8 of slechter (dus ≥ 8): significante kredietrisico toename vindt plaats wanneer de credit rating verschuift met een stap ('notch'). Bijvoorbeeld van 8 naar 9 is een verschuiving van een 'notch'.

NWB Bank kent een interne credit rating schaal van 1 tot en met 15. De credit ratings 1 tot en met 7 betreffen hoog kredietwaardige geclassificeerde exposures (investment grade); ratings 8 tot en met 14 betreffen de meer laag kredietwaardige geclassificeerde exposures (non-investment grade); en 15 betreft exposures die in default zijn. De interne credit rating schaal is gekalibreerd met behulp van een gerenommeerd externe credit rating bureau. Interne credit ratings van > 7 zijn non-investment grade en corresponderen met een rating van BB+ of slechter.

Ratingclasses

De ECL voorziening is gebaseerd op ratingclasses. Onderstaand overzicht geeft de ECL per ratingklasse weer.

De specificatie per 31 december 2021 en 31 december 2020 is als volgt:

31 december 2021		Stage 1		Stage 2		Stage 3	
Rating Class	Bruto exposure	ECL	Bruto exposure	ECL	Bruto exposure	ECL	
1	6.997.465	7	-	-	-	-	-
2	3.004.395	-	-	-	-	-	-
3	9.229.765	-	-	-	-	-	-
4	5.785.398	50	23.178	-	-	-	-
5	11.434.282	44	-	-	-	-	-
6	11.959.073	140	89.290	-	-	-	-
7	17.406.146	201	38.247	-	-	-	-
8	4.266.156	91	467.119	510	-	-	-
9	5.979.331	-	991.119	-	-	-	-
10	355	-	44.738	-	-	-	-
11	269.064	-	39.746	-	-	-	-
12	-	-	11.157	-	-	-	-
13	-	-	-	-	-	-	-
14	-	-	-	-	-	-	-
15	-	-	-	-	1.169	-	-
Totaal	76.331.430	533	1.704.594	510	1.169		-

31 december 2020		Stage 1		Stage 2		Stage 3	
Rating Class	Bruto exposure	ECL	Bruto exposure	ECL	Bruto exposure	ECL	
1	6.788.748	7	-	-	-	-	-
2	3.908.794	-	-	-	-	-	-
3	6.026.507	-	-	-	-	-	-
4	10.383.511	14	-	-	-	-	-
5	11.519.569	124	-	-	-	-	-
6	9.422.698	135	-	-	-	-	-
7	13.670.913	380	-	-	-	-	-
8	6.437.142	36	257.676	-	-	-	-
9	9.480.373	53	35.501	-	-	-	-
10	581.460	-	18.800	-	-	-	-
11	263.335	-	25.368	-	-	-	-
12	-	-	1.052	-	-	-	-
13	-	-	-	-	-	-	-
14	-	-	-	-	-	-	-
15	-	-	-	-	132.127	-	-
Totaal	78.483.050	749	338.397	-	132.127		-

De rating classes 1 tot en met 7 worden geclassificeerd als 'investment grade' en de rating classes 8 tot en met 14 als 'non-investment grade'. Ten slotte betreft rating class 15 de classificatie 'default'. De bank heeft in 2021 een verdere verfijning van de score methodiek als onderdeel van de ECL methodologie doorgevoerd die heeft geleid tot een lagere sensitiviteit en een daling van de ECL.

Analyse van de 'performing exposures' naar vervaldatum

In onderstaande tabel worden de bedragen weergegeven die vervallen maar nog niet ontvangen zijn per rapportagedatum, die niet zijn begrepen in Stage 3.

(in duizenden euro's)	31 december 2021	31 december 2020
Kleiner of gelijk aan 30 dagen	1.905	3.016
Groter dan 30 dagen en kleiner of gelijk aan 60 dagen	-	-
Totaal	1.905	3.016

Gehanteerde parameters en veronderstellingen

De ECL van een financieel actief wordt bepaald op basis van 12 maanden of de gehele looptijd, afhankelijk van het feit of er een significante toename van het kredietrisico is opgetreden. De totale ECL wordt bepaald op basis van het product van de Probability of Default (PD), Loss Given Default (LGD) en Exposure at Default (EAD), verdisconteerd naar rapportagedatum.

Probability of Default (PD)

De PD, kans op wanbetaling, wordt gebruikt voor de bepaling van de ECL en de SICR. De bank heeft PD-modellen ontwikkeld voor uitzettingen waarvoor geen externe rating beschikbaar is en die grotendeels gebaseerd zijn op expert judgement gecombineerd met aanvaarde mathematische technieken.

Loss Given Default (LGD)

De LGD betreft het verlies bij wanbetaling. De portefeuille van de bank bestaat voor het grootste deel uit door de Nederlandse overheid gegarandeerde leningen.

Exposure at Default (EAD)

Het EAD betreft de verwachte waarde van de uitzettingen op het moment dat de tegenpartij in gebreke blijft. Deze waarde omvat de hoofdsom, de opgelopen rente, het agio/disagio, de waardeaanpassing als gevolg van de toepassing van fair value hedge accounting en het eventueel vervallen maar nog niet ontvangen bedrag. Het effect van mogelijke vervroegde aflossingen is minimaal en om die reden niet meegenomen in de EAD.

Low credit risk exemption

Voor exposures begrepen in de post Rentedragende waardepapieren past de bank de zogenoemde 'low credit risk exemption' (LCRE) conform IFRS 9. IFRS 9 staat toe om zonder verdere analyse aan te nemen dat het kredietrisico op een financieel instrument niet significant is toegenomen sinds de eerste opname als wordt vastgesteld dat het financiële instrument op de verslagdatum een 'laag kredietrisico' heeft. Een externe rating van 'investment grade' is een voorbeeld van een financieel instrument dat kan worden beschouwd als een laag kredietrisico.

Van Credit risk score per klant naar PD rating per exposure

NWB Bank kent aan iedere exposure een (interne) credit rating toe op het moment van origination. De credit rating komt uit de Master Scale van het ECL Model. Het ECL model heeft als een belangrijke input de Credit Risk Scores (CRS) vastgesteld door de afdeling Risk Management. De bank kent aan iedere klant een CRS toe ten behoeve van het berekenen van de ECL per exposure. CRS's kennen een schaal van beste naar slechtste scores van 1 tot en met 21. De

interne credit ratings uit de Master Scale worden gebruikt conform IFRS richtlijnen. De Master Scale koppelt CRS met default percentages en de uiteindelijke credit rating. De Master Scale die de bank heeft ontwikkeld is gekalibreerd met behulp van een gerenommeerd extern credit rating bureau. Periodiek conform de kredietmanagementcyclus wordt de CRS gereviewd, en hiermee wordt vastgesteld of er sprake is van een SICR onder ECL IFRS-richtlijnen.

Macro-economische variabelen

Voor de bepaling van de ECL wordt rekening gehouden met macro economische variabelen. Hierdoor wordt rekening gehouden met toekomstgerichte ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op potentiële kredietverliezen. De macro economische variabelen die in beschouwing zijn genomen zijn de werkloosheid en de inflatie. Met de intern ontwikkelde modellen maakt de bank projecties over werkloosheid en inflatie. In december 2021 en december 2020 heeft de bank de projecties voor inflatie en werkloosheid geactualiseerd. Hiervoor is gebruik gemaakt van inputdata van de ECB scenario's voor heel Europa betreffende inflatie en werkloosheid, maar dan geschaald voor Nederland op basis van de werkelijke cijfers.

De volgende specificatie geeft een overzicht van de macro economische variabelen en de gewing die eraan is toegekend.

Macro-economische variabele	Scenario	Weging per 31 december 2021	Weging per 31 december 2020
Werkloosheid	Basis scenario	0,50	0,50
	Opwaarts scenario	0,25	0,25
	Neerwaarts scenario	0,25	0,25
Inflatie	Basis scenario	0,50	0,50
	Opwaarts scenario	0,25	0,25
	Neerwaarts scenario	0,25	0,25

De volgende specificatie geeft een overzicht van de macro-economische variabelen en de gehanteerde percentages in het basis scenario.

Macro-economische variabele	Jaar	% per 31 december 2021	% per 31 december 2020
Werkloosheid	2020		3,58
	2021	3,96	3,80
	2022	4,04	3,92
	2023	4,08	
Inflatie	2020		0,44
	2021	1,05	0,54
	2022	1,57	1,41
	2023	2,00	

Sensitiviteitsanalyse

Om de gevoeligheid van de ECL te meten naar de verschillende factoren zijn de onderstaande analyses uitgevoerd. De berekening van de ECL wordt mede bepaald door de veronderstelde macro economische variabelen. In onderstaand overzicht wordt de invloed op de ECL weergegeven voor verschillende scenario's.

Uitsplitsing van de ECL naar economische scenario's

31 december 2021		2021	2022	2023	Weging scenario	Gewogen ECL	Totaal ECL
Scenario 1: Neerwaartse markt	Inflatie NL	0,60	0,98	1,43	0,25	346	
	Werkloosheid NL	4,43	5,05	5,67	0,25		
Scenario 2: Neutraal	Inflatie NL	1,05	1,57	2,00	0,50	508	1.043
	Werkloosheid NL	3,96	4,04	4,08	0,50		
Scenario 3: Opwaartse markt	Inflatie NL	1,50	2,14	2,57	0,25	189	
	Werkloosheid NL	3,49	3,04	2,53	0,25		

31 december 2020		2020	2021	2022	Weging scenario	Gewogen ECL	Totaal ECL
Scenario 1: Neerwaartse markt	Inflatie NL	0,44	0,10	0,86	0,25	226	
	Werkloosheid NL	3,58	4,26	4,92	0,25		
Scenario 2: Neutraal	Inflatie NL	0,44	0,54	1,41	0,50	371	749
	Werkloosheid NL	3,58	3,80	3,92	0,50		
Scenario 3: Opwaartse markt	Inflatie NL	0,44	0,98	1,96	0,25	151	
	Werkloosheid NL	3,58	3,33	2,91	0,25		

Analyse 1: gevoeligheid van de ECL bij toepassing van 100% van de afzonderlijke scenario's

Onderstaande tabel geeft de gevoeligheid weer van de expected credit loss in het geval de afzonderlijke scenario's (neerwaarts, basis en opwaarts) voor 100% zouden worden toegepast op alle exposures per ultimo december 2021. Gezien de beperkte omvang van niet overheidsgegarandeerde exposures is de gevoeligheid naar de verschillende scenario's beperkt.

Gevoeligheidsanalyse - scenario's (in duizenden euro's) per 31 december 2021	100% Neerwaartse scenario	100% Basis scenario	100% Opwaartse scenario
ECL	1.384	1.026	757

Gevoeligheidsanalyse - scenario's (in duizenden euro's) per 31 december 2020	100% Neerwaartse scenario	100% Basis scenario	100% Opwaartse scenario
ECL	905	749	605

Analyse 2: Alle Credit Risk Scores verslechteren met 1 stap (CRS+1)

In deze analyse is de belangrijkste factor Credit Risk Scores (CRS) in de berekening van de ECL geshift met een verslechtering van plus 1. De impact van deze shift op de ECL is een toename van circa € 4,6 miljoen (2020: € 9,3 miljoen). Daardoor zou de ECL circa € 6 miljoen (2020: € 10 miljoen) bedragen in plaats van het op 31 december 2021 gerapporteerde bedrag van € 1.043 duizend (2020: € 749 duizend). Zoals eerder vermeld is door een verdere verfijning van de score methodiek als onderdeel van de ECL methodologie in 2021 de sensitiviteit afgenomen.

33 REËLE WAARDE VAN FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Algemeen

De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een verplichting kan worden afgewikkeld, tussen ter zake goed geïnformeerde, tot een transactie bereid zijnde partijen die onafhankelijk van elkaar zijn.

Bij de bepaling van de reële waarde van financiële instrumenten wordt gebruikgemaakt van marktprijzen voor zover het om financiële instrumenten gaat die op een actieve markt worden verhandeld. Voor de meeste financiële instrumenten is een dergelijke marktprijs niet beschikbaar. De reële waarde wordt dan bepaald met behulp van waarderingmodellen. De modellen maken gebruik van diverse veronderstellingen met betrekking tot de disconteringsvoet en het tijdstip en de omvang van de verwachte toekomstige kasstromen. Bij de berekening van de reële waarde van opties wordt gebruikgemaakt van algemeen aanvaarde optiewaarderingmodellen.

De bank stelt periodiek vast dat toepassing van de waarderingmodellen leidt tot betrouwbare, reële waarden, die bij het risicoprofiel van de activa en passiva passen. Continu veranderende marktomstandigheden moedigen de bank aan tot regelmatige aanpassing van de waarderingparameters die de input vormen voor de waarderingmodellen.

Kasmiddelen en tegoeden bij de Centrale Bank, Bankiers, Kredieten en vorderingen, Toevertrouwde middelen en Schuldbewijzen

Voor de reële waardebepaling van Kasmiddelen en tegoeden bij de Centrale Bank, Bankiers, Kredieten en vorderingen, Toevertrouwde middelen en Schuldbewijzen wordt een waarderingmodel gehanteerd. Dit model wordt ook gebruikt voor de interne risicorapportages.

Uitgangspunt bij het model is een going concern-benadering waarbij de bank:

- 1) leningen verstrekt die in principe tot het einde van de looptijd worden aangehouden, en
- 2) de relatief langlopende leningen financiert met gemiddeld genomen korter lopende funding.

De waarderingcurve wordt gebaseerd op de gemiddelde fundingkosten, zijnde swaprente plus opslag. Deze opslag geeft in feite aan wat de extra financieringslasten zijn voor de bank uit hoofde van liquiditeit- en kredietopslagen. Deze extra lasten worden bepaald uitgaande van de funding, die op de verslaggevingsdatum uitstaat. De opslag, die uit de berekeningsmethodiek voortvloeit, wordt gehanteerd voor alle relevante looptijden (continue curve). Er wordt van uitgegaan dat de voor de bank geldende opslagen ook representatief zijn voor de niet in de markt observeerbare opslagen voor de kredietnemers van de bank. Vanaf 2020 wordt een voorziening voor oninbaarheid bepaald op basis van de Expected Credit Loss methodologie van IFRS 9.

Rentedragende waardepapieren

De overige rentedragende waardepapieren met beursnotering worden gewaardeerd tegen marktprijzen. Voor de bepaling van de reële waarde van de overige rentedragende waardepapieren tot einde looptijd aangehouden en overige rentedragende waardepapieren zonder beursnotering wordt gebruikgemaakt van hetzelfde model dat wordt gehanteerd voor de kredieten en vorderingen. Vanaf 2020 wordt een voorziening voor oninbaarheid bepaald op basis van de Expected Credit Loss methodologie van IFRS 9.

Derivaten

Voor de waardering van derivaten wordt gebruikgemaakt van algemeen aanvaarde waardingsmodellen, waarbij de meest geëigende waardingscurven, waaronder de OIS-curve, gehanteerd worden. Daarnaast zijn een zogenaamde credit valuation adjustment en een debt valuation adjustment in de waardering opgenomen.

In het kader van de benchmarkreform, waarbij referentierentes wijzigen, is door de CCP's op 24 juli 2020 de Price Alignment Index (PAI) voor centraal geclearde rentederivaten aangepast van Eonia naar €STER. In vervolg daarop is in 2021 de transitie van Eonia naar €STER met bilaterale tegenpartijen doorgevoerd.

De gehanteerde curven weerspiegelen het prijsniveau waarop de bank swaps afsluit. Het kredietrisico op de afgesloten derivatentransacties wordt grotendeels gemitigeerd door het uitwisselen van collateral.

Overzicht reële waarde van de financiële instrumenten

De volgende tabel geeft inzicht in de geschatte reële waarde van de financiële activa en passiva. Daarbij is de opgelopen rente voor vergelijkingsdoeleinden toegerekend aan de boekwaarde. Een aantal balansposten is niet in de tabel opgenomen, omdat deze niet voldoen aan de definitie van een financieel actief of passief.

(in miljoenen euro's)	Boekwaarde 31-12-2021	Reële waarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020	Reële waarde 31-12-2020
Activa				
Kasmiddelen en tegoeden bij de Centrale Bank	10.628	10.628	9.857	9.857
Bankiers	6.421	6.421	9.577	9.577
Kredieten en vorderingen	70.250	74.998	76.562	80.600
Rentedragende waardepapieren	4.760	4.803	5.779	5.840
Derivaten	3.926	3.926	5.064	5.064
Passiva				
Bankiers	12.513	12.507	11.493	11.491
Toevertrouwde middelen	6.300	6.386	7.325	7.501
Schuldbewijzen	65.098	65.899	70.544	70.639
Achtergestelde schulden	326	366	326	382
Derivaten	9.776	9.776	15.245	15.245

Bepaling reële waarde van de financiële instrumenten

Onderstaande tabel geeft inzicht in de manier waarop de reële waarde wordt bepaald van financiële instrumenten die tegen reële waarde zijn gewaardeerd in de balans.

(in miljoenen euro's)	Waardering op basis van marktprijzen	Waardering op basis van modellen met in de markt beschikbare data	Waardering op basis van modellen met niet in de markt beschikbare data
31 december 2021			
Activa			
Rentedragende waardepapieren	876		
Derivaten		3.926	
Passiva			
Derivaten		9.776	
31 december 2020			
Activa			
Rentedragende waardepapieren	1.024		
Derivaten		5.064	
Passiva			
Derivaten		15.245	

De waardering van de overige financiële instrumenten, die zijn opgenomen in de toelichting onder reële waarde van de financiële instrumenten, zijn tot stand gekomen op basis van modellen met in de markt beschikbare data.

Financiële derivaten

(in miljoenen euro's)	≤1 jaar	1-5 jaar	>5 jaar	Totaal
2021				
Hoofdsommen rentederivaten	9.598	24.908	102.464	136.970
Hoofdsommen valutaderivaten	8.963	9.939	5.275	24.177
2020				
Hoofdsommen rentederivaten	10.742	27.973	94.010	132.725
Hoofdsommen valutaderivaten	12.350	10.336	6.962	29.648

De totale hoofdsom van de caps en floors bedraagt € 49 miljoen (2020: € 21 miljoen) en van de swaptions € 1.811 miljoen (2020: € 2.139 miljoen). Deze derivaten zijn opgenomen onder de rentederivaten in de bovenstaande tabel.

34 INFORMATIE OVER VERBONDEN PARTIJEN

Als verbonden partijen zijn aangemerkt: de aandeelhouders, de directie en de leden van de raad van commissarissen. Inzake de verplichte vermelding met betrekking tot verbonden partijen, is bij de NWB Bank geen sprake van bijzonderheden.

Voor een nadere toelichting op de bestuursbezoldigingen en –leningen wordt verwezen naar de toelichting onder 4.

Ultimo 2021 staat voor een bedrag van € 7.724 miljoen aan kredieten uit aan aandeelhouders, verstrekt tegen marktconforme condities (2020: € 6.784 miljoen).

35 RISICOMANAGEMENT

De strategie van de bank stelt hoge eisen aan het risicomanagement en de inrichting en handhaving van een adequate interne beheersing. De NWB Bank hanteert een organisatiebrede aanpak voor haar risicobeheersing en de controle daarop. Dit hoofdstuk geeft een verdere inkijk in, met name, de kwantitatieve aspecten van de verschillende risico's. De indeling volgt de risicotaxonomie zoals besproken in de risicomanagement paragraaf van het directieverslag.

Financiële risico's

Financiële risico's zijn risico's die geassocieerd worden met financiering en die NWB Bank beheert op individueel en/of portefeuilleniveau. De bank probeert het begrip met betrekking tot blootstelling aan deze risico's en het beheer daarvan continu te verbeteren. Financiële risico's zijn onderverdeeld in kredietrisico, renterisico, marktrisico en liquiditeitsrisico.

Kredietrisico

Het totale kredietrisico (inclusief onherroepelijke toezeggingen) uitgedrukt in risicogewogen activa op basis van de standaardbenadering zoals beschreven in de CRR, is op de verslagdatum als volgt:

		Europa			Noord-Amerika	Rest van de wereld	Totaal	RWA
		NL	EU	Niet-EU				
2021								
Centrale overheden	0%	10.693	-	-	-	-	10.693	-
Regionale overheden	0%	19.659	-	-	-	-	19.659	-
Instellingen met afgeleide overheidstaak	0% -100%	56.832	434	-	-	-	57.266	2.089
Internationale organisaties	0%	-	13	-	-	-	13	-
Ontwikkelingsbanken	0%	-	369	-	-	-	369	-
Bancaire tegenpartijen ¹⁾	0% -150%	868	700	6	230	3	1.807	573
RMBS (NHG) notes ¹⁾	15%	1.625	-	-	-	-	1.625	196
Covered bonds	10%	600	-	-	-	-	600	60
Overige	100%	233	-	-	-	-	233	232
Totaal 2021		90.510	1.516	6	230	3	92.265	3.150
2020								
Centrale overheden	0%	9.972	266	-	-	-	10.238	-
Regionale overheden	0%	20.209	51	-	-	-	20.260	-
Instellingen met afgeleide overheidstaak	0% -100%	60.714	173	-	-	-	60.887	1.925
Internationale organisaties	0%	-	63	-	-	-	63	-
Ontwikkelingsbanken	0%	-	759	-	-	-	759	-
Bancaire tegenpartijen ¹⁾	0% -150%	5.873	5.242	95	2.262	24	13.496	469
RMBS (NHG) notes ¹⁾	15% -20%	1.291	-	-	-	-	1.291	210
Covered bonds	10%	847	-	-	-	-	847	85
Overige	100%	2.600	-	-	-	-	2.600	63
Totaal 2020		101.506	6.554	95	2.262	24	110.441	2.752

1) Op basis van externe rating (External Credit Assessment Institution)

De meeste uitzettingen van de NWB Bank vallen in de categorie met een 0%-risicoweging, hetgeen betekent dat het kredietrisico zeer beperkt wordt geacht. De tegenpartijrisico's en eventuele geldmarktuitzettingen bij bancaire tegenpartijen vallen onder de 20%-, 50%- en 100% wegingscategorie. De portefeuille van RMBS met NHG bestaat uit senior A-notes onder de 15% en 20% wegingscategorie. Voor de kredieten aan UMC's geldt een 20% wegingscategorie. Ten slotte zijn de kredieten aan Nederlandse drinkwaterbedrijven, regionale netwerkbedrijven,

duurzame energieprojecten en PPS-projecten in de 100%-wegingscategorie opgenomen, waarbij voor de meeste duurzame energie en PPS een 0,75 multiplier wordt toegepast.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de onderverdeling van de door de bank verstrekte (gestorte) langlopende kredieten:

(in miljoenen euro's)	2021		2020	
	Nominale waarde	Balanswaarde	Nominale waarde	Balanswaarde
Waterschappen	7.577	8.788	6.772	8.655
Gemeenten	5.272	6.094	5.101	6.320
Andere overheden	356	403	202	278
Sociale woningbouw	30.586	46.236	30.391	51.630
Zorginstellingen	1.811	2.081	1.878	2.271
Overig onder garantie van overheden	691	746	786	895
Gemeenschappelijke regelingen	1.049	1.112	837	959
Drinkwaterbedrijven	936	1.088	836	1.060
Duurzame Energie	738	733	390	392
Publiek-Private Samenwerking	705	774	409	528
Kredietinstellingen	168	167	178	178
Overige	132	132	100	102
Totaal	50.021	68.354	47.880	73.268

In de balanswaarde van de post Kredieten en vorderingen ter grootte van € 70.249 (2020: € 76.562) zijn naast de langlopende kredieten ook kortlopende kredieten, rekening-courant vorderingen en verstrekt onderpand aan niet-financiële tegenpartijen begrepen ter grootte van € 2.081 (2020: € 3.294).

Bovenstaande klantgroepen zijn voornamelijk overheden en door overheden gegarandeerde financieringen in de sociale woningbouw en zorg. De niet gegarandeerde financieringen zijn begrepen in de posten Publiek-Private Samenwerking, Drinkwaterbedrijven en Duurzame Energie. De bank heeft nimmer te maken gehad met een oninbare vordering. Door de adequate garanties en het zeer beperkte kredietrisico worden geen verliezen op de verstrekte kredieten voorzien. Er is dan ook geen voorziening voor oninbare vorderingen getroffen of een afboeking op de vordering gedaan vanwege het kredietrisico. Zowel gedurende het jaar als op de balansdatum zijn de betalingsachterstanden qua omvang gering (niet materieel), technisch van aard en van zeer korte duur geweest. De NWB Bank heeft in 2021 in haar portefeuille notes van RMBS-programma's van twee Nederlandse originators (2020: twee), met als onderpand gesecuritiseerde Nederlandse hypothecaire geldleningen met NHG. Voor deze notes is de NWB Bank alleen in de rol van investeerder actief in securitisaties waarbij het de risico's gedurende de looptijd monitort en het stellige voornemen heeft om deze RMBS (NHG)-notes tot de verwachte einddatum aan te houden. Als onderdeel daarvan heeft de bank in 2020 een aanvang gemaakt met de investering in Groene pass-through NHG RMBS. Met de investering in deze obligaties draagt de NWB Bank bij aan de financiering van door de overheid gegarandeerde groene particuliere woninghypotheken. Uit hoofde van de CRR wordt het kredietrisico uitgedrukt in risicogewogen activa op basis van de Standaard Benadering voor Securitatisaties zoals verwoord in artikel 251 van de CRR, waarbij de beschikbare ratings van S&P, Moody's en/of Fitch worden gebruikt als indicatie van het kredietrisico.

De gegevens in onderstaande tabel zijn per einde boekjaar 2021.

Rating	Nominaal bedrag (€ mln)	Verwachte einddatum	Klasse
AAA	1.329	2067	A

De totale marktwaarde-exposure uit hoofde van derivaten op financiële tegenpartijen is ultimo 2021 € 835 miljoen (2020: € 619 miljoen). Hiervan is € 607 miljoen afgedekt door onderpand geleverd aan de bank (2020: € 460 miljoen).

De totale marktwaarde-exposure uit hoofde van derivaten van financiële tegenpartijen op de bank bedraagt ultimo 2021 € 6.149 miljoen (2020 € 9.246 miljoen) en hiervan is € 5.958 miljoen (2020: € 8.825 miljoen) afgedekt door onderpand geleverd door de bank. Onderstaande tabellen geven de nettomarktwaarde van de derivaten weer, inclusief het ontvangen en betaalde onderpand:

(in miljoenen euro's)	Positieve resp. negatieve marktwaarde derivaten	Netting negatieve resp. positieve marktwaarde derivaten	Cash collateral ontvangen resp. geleverd	Nettopositie
31 december 2021				
Activa				
Bancaire tegenpartijen	2.905	-2.069	-593	243
Niet-bancaire tegenpartijen	1.021	-351	-7	663
Totaal 2021	3.926	-2.420	-600	906
Passiva				
Bancaire tegenpartijen	-8.226	2.069	5.958	-199
Niet-bancaire tegenpartijen	-1.550	351	1.077	-122
Totaal 2021	-9.776	2.420	7.035	-321
31 december 2020				
Activa				
Bancaire tegenpartijen	4.071	-3.452	-460	159
Niet-bancaire tegenpartijen	993	-	-	993
Totaal 2020	5.064	-3.452	-460	1.152
Passiva				
Bancaire tegenpartijen	-12.698	3.452	8.825	-421
Niet-bancaire tegenpartijen	-2.546	-	2.536	-10
Totaal 2020	-15.244	3.452	11.361	-431

Renterisico

NWB Bank gebruikt verschillende indicatoren om het renterisico te meten.

Gap analyse

Hieronder is een rentetypische gap-analyse weergegeven van niet-verdisconteerde kasstromen op basis van de contractuele renteherzieningsdatum of aflossingsdatum indien laatstgenoemde eerder ligt.

(in miljoenen euro's)	Totaal	<3 maanden	3-12 maanden	1-5 jaar	>5 jaar
31 december 2021					
Activa					
Kredieten en vorderingen	99.175	31.107	3.915	11.856	52.297
Rentedragende waardepapieren	4.854	506	475	1.796	2.077
Derivaten met een vaste rente	46.547	2.511	7.592	17.695	18.749
Derivaten met een variabele rente	-38.975	-30.025	-8.902	-82	34
Totaal activa	111.601	4.099	3.080	31.265	73.157
Passiva					
Bankiers, toevertrouwde middelen en schuldbewijzen	84.797	15.678	10.877	24.763	33.479
Achtergestelde schulden	363	1	8	330	24
Derivaten met een vaste rente	39.460	-345	-1.205	4.528	36.482
Derivaten met een variabele rente	-17.422	-8.240	-9.290	-27	135
Totaal passiva	107.198	7.094	390	29.594	70.120
Totaal activa minus passiva 2021	4.403	-2.995	2.690	1.671	3.037

(in miljoenen euro's)	Totaal	<3 maanden	3-12 maanden	1-5 jaar	>5 jaar
31 december 2020					
Activa					
Kredieten en vorderingen	108.904	35.790	4.609	11.478	57.027
Rentedragende waardepapieren	5.883	972	1.300	1.367	2.244
Derivaten met een vaste rente	74.969	3.751	387	21.667	49.164
Derivaten met een variabele rente	-64.270	-41.996	-22.134	-109	-31
Totaal activa	125.486	-1.483	-15.838	34.403	108.404
Passiva					
Bankiers, toevertrouwde middelen en schuldbewijzen	90.076	21.515	5.963	26.916	35.682
Achtergestelde schulden	381	1	8	293	79
Derivaten met een vaste rente	70.445	-3.357	-1.184	5.568	69.418
Derivaten met een variabele rente	-40.039	-17.200	-22.830	-37	28
Totaal passiva	120.863	959	-18.043	32.740	105.207
Totaal activa minus passiva 2020	4.623	-2.442	2.205	1.663	3.197

In het licht van Brexit heeft de NWB Bank aansluiting gekozen bij Eurex Clearing, zodat de bank naast LCH ook via Eurex derivaten kan clearen. Dit proces was in gang gezet nog voordat de Europese Commissie eind december 2018 met een 'no deal' Contingency Action Plan is gekomen waardoor LCH na de Brexit een 'third party recognition' van de European Securities and Markets Authority (ESMA) kan krijgen en dus clearing voorlopig mogelijk blijft via LCH. Deze 'third party recognition' is eind december 2019 voortgezet vanwege het uitstel van Brexit. Op 28 september 2020 heeft ESMA onder andere LCH erkend als 'third country CCP' wat betekent dat clearing via LCH vooralsnog mogelijk blijft. Voor wat betreft de VK-swaptegenpartijen, waar de bank niet centraal geclearde (bilaterale) derivaten mee afsluit of heeft afgesloten, heeft de bank de transitie naar EU-entiteiten van deze instellingen afgerond. Door de aansluiting bij Eurex en de transitie van VK-swaptegenpartijen naar EU-entiteiten wordt ervoor gezorgd dat zowel de clearing van derivaten als het afsluiten van bilaterale derivaten voor de NWB Bank niet in gevaar zijn gekomen door de Brexit. Daarnaast heeft de bank acties ondernomen inzake de vervanging van de Inter Bank Offered Rate (IBOR) benchmarkrentes. In 2021 heeft de bank de transitie van Eonia naar €STR afgerond. Per 1 januari 2022 resteert een nominale hoofdsom van USD 40 miljoen uitgegeven obligaties gelinkt aan de US Libor.

DV01

De NWB Bank hanteert DV01 (Dollar Value of a Basis Point) als belangrijkste renterisicomaatstaf. Deze maatstaf geeft in geldeenheden de prijs of marktwaardeverandering aan als gevolg van één basispunt (0,01%) verandering van de rentecurve. Voor de totale renterisicopositie geldt een stelsel van DV01-limieten dat volgt uit de risk appetite van de bank. Deze limieten zijn gerelateerd aan de strategische renterisicopositie. De rentegevoeligheid van de portefeuille waarop macrohedging wordt toegepast, wordt gemonitord aan de hand van DV01's voor verschillende tijdsintervallen. Voor het beheersen van het spreadrisico gerelateerd aan de herfinanciering van de bank geldt een zogenoemde spread DV01-maatstaf met bijbehorende limiet. Dit is een indicator voor de looptijd mismatch tussen de opgenomen financiering en de uitgezette leningen. De spread DV01 wordt gekwantificeerd aan de hand van de rentegevoeligheid van alle (langlopende) leningen en financiering en lag eind 2021 binnen de daarvoor gehanteerde limiet.

Earnings at Risk

Earnings at Risk (EaR) is een maatstaf voor de rentegevoeligheid van de netto rente-inkomsten (NII) van de Bank. De EaR berekent de mutatie in de NII van een veronderstelde verandering in de rentetermijnstructuur. Het meest relevante scenario veronderstelt dat alle renten onmiddellijk met 25 basispunten toeneemt. In de maand na het peilmoment neemt de rente geleidelijk verder toe totdat de schok 50 basispunten bedraagt. Men kan hierbij denken aan een onverwachte renteverhoging door de Europese Centrale Bank (ECB) waarna financiële markten ook een tweede renteverhoging een maand later verwachten.

NWB Bank streeft naar een evenwichtige blootstelling van haar balansposities aan korte-rentetarieven. Dit zijn vooral de eendaags-, driemaands-, en zesmaands-rentetarieven. Deze tarieven hebben verschillende gevoeligheden voor de toegepaste renteschokken. Het meest gevoelig is de eendaags rente. Deze wijzigt dagelijks, waardoor de schok dus binnen een dag in de berekening doorwerkt. De zesmaands rente zal dat echter maar een keer per zes maanden doen bij het vaststellen van het nieuwe tarief. Zo zal voor een lening waarvoor het tarief op de peildatum wijzigt pas na zes maanden de schok, i.c. 50 basispunten, doorwerken. Voor een lening die een dag later het tarief wijzigt zal vrijwel direct de oorspronkelijke schok van 25 basispunten doorwerken en pas na zes maanden de volledige schok van 50 basispunten doorwerken.

De EaR is daardoor gevoelig voor zowel het moment waarop de tarieven voor te betalen en ontvangen rentetarieven wijzigen. Daarnaast is deze maatstaf gevoelig voor welke tarieven op enig moment wijzigen. De Bank hanteert een limiet voor de maximale blootstelling. De Bank probeert zoveel mogelijk te betalen en ontvangen rente op elkaar af te stemmen maar accepteert afwijkingen binnen zo een limiet.

Het meest negatieve scenario, per eind 2021 en 2020, wordt in onderstaande tabel weergegeven waarin er een plotselinge parallelle verschuiving van de rente van +25 bp plaatsvindt. Na deze verschuiving, vindt er een geleidelijke parallelle verschuiving van de rente van +25 bp plaats.

(in miljoenen euro's)	Meest negatieve scenario	Meest negatieve scenario
	2021	2020
Renteschok +25 bp (plotseling) plus renteschok +25 bp (geleidelijk)	-5,1	-5,8

Scenario Analyse

Door de NWB Bank worden scenarioanalyses uitgevoerd om additioneel inzicht te verkrijgen in het renterisico. Een van deze scenario's is het berekenen van de mutaties in de economische waarde van het eigen vermogen bij een parallelle verschuiving van de rente van -200 basispunten (bp) en +200 bp. Deze scenario's worden voorgeschreven door de European Banking Authority (EBA) en de bank wordt verwacht de toezichthouder te informeren als de uitkomsten groter dan 20% van het eigen vermogen zijn. Voor elke valuta wordt een looptijdafhankelijke post-schok rente-ondergrens toegepast. Dit begint met -100 bp bij een onmiddellijke vervaldag. Deze ondergrens wordt verhoogd met 5 bp per jaar en komt uit op 0% voor looptijden van 20 jaar en meer. In onderstaande tabel worden de 6 voorgeschreven scenario's per 31 december 2021 en 31 december 2020 weergegeven en het effect op de economische waarde van het eigen vermogen. Voor de eerste twee scenario's wordt ook de impact op net interest income weergegeven.

(in miljoenen euro's)	Verandering van economische waarde van het eigen vermogen		Verandering van de net interest income	
	Current period	Last period	Current period	Last period
1 Parallel up	(273.1)	(208.8)	(8.9)	(3.7)
2 Parallel down	52.7	16.7	8.9	3.8
3 Steepener	(41.4)	(11.6)		
4 Flattener	(13.0)	(28.6)		
5 Short rates up	(96.1)	(94.6)		
6 Short rates down	32.9	16.8		

Marktrisico

Onderstaande tabel geeft de nominale waarden in miljoenen aan in vreemde valuta.

Valuta	2021				2020			
	Actief	Passief	Derivaten	Totaal	Actief	Passief	Derivaten	Totaal
AUD	-	-5.566	5.566	-	-	-5.384	5.384	-
CAD	-	-393	393	-	-	-393	393	-
CHF	-	-1.725	1.725	-	-	-1.760	1.760	-
GBP	-	-2.208	2.208	-	-	-1.392	1.392	-
HKD	-	-	-	-	-	-	-	-
JPY	-	-80.343	80.343	-	-	-121.729	121.729	-
NOK	-	-500	500	-	-	-500	500	-
NZD	-	-446	446	-	-	-146	146	-
SEK	-	-8.450	8.450	-	-	-8.450	8.450	-
USD	-	-16.190	16.190	-	-	-23.526	23.526	-
ZAR	-	-230	230	-	-	-230	230	-

Liquiditeitsrisico

De onderpandwaarde van het bij DNB ingebrachte beleenbare deel van de portefeuille bedraagt € 16,6 miljard ultimo 2021 (€ 15,7 miljard ultimo 2020). Deze onderpandwaarde is gedurende 2021 verder uitgebreid en tevens gedeeltelijk beklemd door drie deelnames aan het targeted longer-term refinancing operations (TLTRO's). De deelname aan dit programma werd ingegeven door de aangepaste, en daardoor, zeer gunstige voorwaarden van het programma. Voor kortlopende financiering wordt door de bank vooral een beroep gedaan op deze CP-markt. De bank heeft een ECP-programma ter grootte van maximaal € 25 miljard en een USCP-programma ter grootte van maximaal \$ 25 miljard. De bank beschikt over de hoogste kortetermijnratings (A-1+/P-1) voor deze twee programma's. Op 31 december 2021 staat in totaal € 3,6 miljard uit aan Commercial Paper (2020: € 6,2 miljard), een daling die mede te wijten is aan de TLTRO deelnames. De liquiditeitspositie wordt dagelijks bewaakt. Liquiditeitsbeheer heeft tot doel ervoor te zorgen dat er voldoende middelen beschikbaar zijn om niet alleen voorziene, maar ook onvoorziene financieringsbehoeften te kunnen opvangen. Het management van de bank wordt dagelijks geïnformeerd met behulp van een liquiditeitstypische gap-analyse, waarin verschillen tussen te ontvangen en te betalen kasstromen worden weergegeven. Op de liquiditeitspositie is een stelsel van limieten van toepassing.

De balanscategorieën uitgesplitst naar resterende contractuele looptijd, inclusief alle toekomstige niet gediscoteerde rentestromen, inclusief centraal geclarede derivaten en vóór winstverdeling, kunnen als volgt worden weergegeven.

(in miljoenen euro's)	Totaal	<3 maanden	3-12 maanden	1-5 jaar	>5 jaar
31 december 2021					
Activa					
Kasmiddelen en tegoeden bij de Centrale Bank	10.628	10.628	-	-	-
Bankiers	6.424	12	19	85	6.308
Kredieten en vorderingen	76.861	1.433	4.885	17.277	53.266
Rentedragende waardepapieren	4.952	-80	563	1.896	2.573
Immateriële activa	6	-	-	6	-
Materiële vaste activa	4	-	-	2	2
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-
Derivaten	13.114	410	672	2.798	9.234
Overige activa	24	17	1	-	6
Overlopende activa	-	-	-	-	-
Totaal activa per 31 december 2021	112.013	12.420	6.140	22.064	71.389
Passiva					
Bankiers	4.452	44	48	488	3.872
Toevertrouwde middelen	18.488	98	17	11.207	7.166
Schuldbewijzen	68.657	3.287	10.318	22.744	32.308
Achtergestelde schulden	363	1	8	329	25
Derivaten	25.491	307	1.053	4.125	20.006
Pensioenvoorzieningen	2	-	-	-	2
Voorziening latente vennootschapsbelasting	12	-	-	12	-
Vennootschapsbelasting	31	31	-	-	-
Overige schulden	53	46	7	-	-
Overlopende passiva	6	3	3	-	-
Eigen vermogen	1.902	-	-	-	1.902
Totaal passiva per 31 december 2021	119.457	3.817	11.454	38.905	65.281

(in miljoenen euro's)	Totaal	<3 maanden	3-12 maanden	1-5 jaar	>5 jaar
31 december 2020					
Activa					
Kasmiddelen en tegoeden bij de Centrale Bank	9.857	9.857	-	-	-
Bankiers	9.580	-12	13	86	9.493
Kredieten en vorderingen	75.919	2.298	6.260	16.654	50.707
Rentedragende waardepapieren	5.828	355	1.649	1.406	2.418
Immateriële activa	6	-	-	6	-
Materiële vaste activa	5	-	-	2	3
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-
Derivaten	15.218	392	587	2.909	11.330
Overige activa	30	24	1	-	5
Overlopende activa	-	-	-	-	-
Totaal activa per 31 december 2020	116.443	12.914	8.510	21.063	73.956
Passiva					
Bankiers	4.699	55	172	504	3.968
Toevertrouwde middelen	17.722	376	15	10.288	7.043
Schuldbewijzen	72.483	7.672	7.748	24.576	32.487
Achtergestelde schulden	372	1	8	286	77
Derivaten	28.829	477	1.424	4.915	22.013
Pensioenvoorzieningen	3	-	-	-	3
Voorziening latente vennootschapsbelasting	14	-	-	14	-
Vennootschapsbelasting	11	11	-	-	-
Overige schulden	91	29	62	-	-
Overlopende passiva	3	1	2	-	-
Eigen vermogen	1.827	-	-	-	1.827
Totaal passiva per 31 december 2020	126.054	8.622	9.431	40.583	67.418

Liquidity Coverage Ratio

Een van de limieten heeft betrekking op de LCR, een liquiditeitsratio opgenomen in CRD IV/CRR, waarvoor een minimumvereiste geldt van 100%. De LCR meet of er voldoende liquide activa aanwezig zijn ten opzichte van de verplichtingen op de korte termijn. De interne LCR-limiet is hoger dan deze minimumvereiste. De LCR bedraagt per balansdatum 185% (2020: 150%).

Net Stable Funding Ratio

De NSFR toont de verhouding tussen de aanwezige en vereiste stabiele financiering, waarbij onderscheid wordt gemaakt naar producten met een korte en lange looptijd en buitenbalans posten.

De NSFR stimuleert het gebruik van langlopende financiering voor lang uitgezette kredieten, oftewel 'gematchte' financiering. Voor de NSFR geldt een minimumvereiste van 100%. Ultimo 2021 voldoet de NWB Bank aan deze vereiste met een ratio per balansdatum van 133% (2020: 122%).

Toezicht

Het prudentieel toezicht op de bank valt onder de directe verantwoordelijkheid van de Europese Centrale Bank (ECB). De ECB voert het toezicht uit samen met De Nederlandsche Bank (DNB) als nationale bancaire toezichthouder in een zogenoemd Joint Supervisory Team (JST). De intensiteit van het toezicht is de afgelopen jaren toegenomen. Het is van wederzijds belang dat het JST een goed begrip heeft van zowel het specifieke profiel en bedrijfsmodel van de bank als van het risicobeheer. Ook zijn heldere en efficiënte communicatielijnen met de toezichthouder belangrijk. Gedurende de pandemie heeft de bank in nauw contact gestaan met het JST om haar van informatie te voorzien. De bank heeft dit gedaan met behulp van onder andere reguliere afspraken.

Jaarlijks vindt het Supervisory Review and Evaluation Process (SREP) plaats en beoordeelt de toezichthouder de risico's van de bank. Het SREP-besluit, dat de bank aan het einde van de procedure van de toezichthouder ontvangt, bevat de belangrijkste zaken die de bank moet bereiken om de geïdentificeerde issues aan te pakken. In 2020 heeft de toezichthouder, omwille van de pandemie een pragmatische SREP uitgevoerd. Dit houdt in dat er geen officieel SREP-besluit genomen is, maar alleen observaties over het afgelopen jaar en aanbevelingen zijn gedeeld in een zogenaamde operationele brief. In 2021 is er wel weer een volledige SREP uitgevoerd. Verder heeft de ECB in het kader van haar toezichtstaak afgelopen jaar een zogenoemde on-site inspectie uitgevoerd naar kredietrisicobeheer van zowel gewogen als ongewogen (solvabiliteitsvrije) posten. De finale bevindingen zijn in januari 2022 aan ons gerapporteerd en we werken aan een adequate respons.

In 2021 heeft de NWB Bank voor het eerst aan de European Banking Authority (EBA) stress test deelgenomen. In 2022 zal er wederom een sector-brede stress test uitgevoerd worden, ditmaal gericht op klimaatrisico's.

Elk jaar actualiseert de bank haar zogenoemde herstelplan (Recovery Plan), mede op basis van de uitkomsten van het jaarlijkse SREP en de aanbevelingen van de ECB. In het herstelplan beschrijft een bank welke maatregelen er genomen kunnen worden om in een financiële crisis overeind te blijven. Een dergelijk plan is voor iedere bank vereist. De NWB Bank vindt het belangrijk goed na te denken over de crisismanagementorganisatie en de ter beschikking staande herstelmaatregelen voor dergelijke extreme omstandigheden.

Naast het Single Supervisory Mechanism, waarbinnen het prudentieel toezicht op Europese banken wordt geregeld, omvat de oprichting van een bankenunie in Europa ook een tweede en derde pijler. De tweede pijler is het Single Resolution Mechanism (SRM), bestaande uit de Single Resolution Board (SRB) en de nationale resolutie-autoriteiten, inzake het herstel en de afwikkeling van banken. De derde pijler is het Deposit Guarantee Scheme (DGS). Daarin worden regels gesteld met betrekking tot de garantieverplichting van banken ten behoeve van depositohouders. Van deze overige twee pijlers is met name de tweede pijler van belang voor de NWB Bank. Met de inwerkingtreding van de Bank Recovery and Resolution Directive (BRRD) in 2015 heeft de bank ook te maken met de SRB, die verantwoordelijk is voor een ordelijk proces rond herstel en een eventuele afwikkeling van een bank. Per bank stelt de SRB een resolutiestrategie vast. Eind 2020 is door de SRB besloten dat voor de NWB Bank een zogenoemd vereenvoudigd verplichtingenplan toegepast zal blijven worden. Dit betekent dat in het geval van onoverkomelijke problemen de resolutie verloopt via de nationale faillissementswetgeving.

Kapitaaleisen

In tegenstelling tot de ICAAP waarin alle risicosoorten worden meegenomen, hebben de minimale kapitaaleisen (zoals gehanteerd onder de Richtlijn banken of Capital Requirements Directive) betrekking op kredietrisico, marktrisico en operationeel risico. Voor deze drie risicosoorten past de bank verschillende methodes toe.

Kredietrisico

Voor wat betreft het algemene kredietrisico past de NWB Bank de standaardmethode toe. Hier bovenop komt het kapitaal voor tegenpartijrisico waarvoor de standaardmethode wordt toegepast. Bovenop dit laatste kapitaalbeslag voor het defaultrisico op tegenpartijen komt het kapitaalbeslag uit hoofde van de Credit Valuation Adjustment (CVA). Dit kapitaalbeslag wordt berekend met een standaardformule op basis van o.a. de exposure, rating en gemiddelde looptijd van de derivatenposities met een tegenpartij.

Marktrisico

Bij marktrisico gaat het om de valutarisico's van de bank. Vanwege het strikte beleid van de NWB Bank met betrekking tot valutarisico, zijn er per saldo geen openstaande valutaposities. Daardoor is het aan te houden kapitaal voor marktrisico nul.

Operationeel risico

Bij de berekening van het toetsingsvermogen voor operationeel risico gebruikt de NWB Bank de standaardbenadering. Hierbij wordt 15% van de relevante indicator genomen als uitgangspunt voor het operationeel risico. De relevante indicator is het driejaarsgemiddelde van de som van de jaarlijkse netto rentebaten en de jaarlijkse netto niet-rentebaten einde boekjaar.

Berekening Tier 1-ratio per verslagdatum:

	2021	2020
Activa		
Eigen vermogen exclusief winst lopend boekjaar	1.781	1.746
Immateriële vaste activa	-6	-6
Prudentiële filters en overige	-12	-10
CET 1-kapitaal	1.763	1.730
Additioneel Tier 1-kapitaal	320	320
Tier 1-kapitaal (A)	2.083	2.050
Gewogen kredietrisico (SA) ¹⁾	3.150	2.758
Kapitaalsbeslag uit hoofde van CVA (SA) ¹⁾	1.150	714
Gewogen operationeel risico (SA) ¹⁾	342	361
Risicogewogen activa (B)	4.642	3.833
Tier 1-ratio (A/B)	45%	50%

1) Standardised Approach

Het zichtbare eigen vermogen bedroeg ultimo 2021 € 1.781 miljoen (exclusief winst lopend boekjaar) ten opzichte van ultimo 2020 € 1.746 miljoen (exclusief winst lopend boekjaar). Het CET 1-kapitaal inclusief Additioneel Tier 1-kapitaal bedraagt ultimo 2021 € 2.084 miljoen (exclusief winst lopend boekjaar) ten opzichte van ultimo 2020 € 2.050 miljoen (exclusief winst lopend boekjaar). De omvang van de risicogewogen activa van de bank is gestegen van € 3.833 miljoen eind 2020 naar € 4.641 miljoen eind 2021. Deze stijging komt voor een belangrijk deel door de aanpassing van de SA CCR waardoor meer kapitaal aangehouden dient te worden voor tegenpartij risico, inclusief CVA, voor derivaten.

De ECB heeft in 2021 weer een reguliere Supervisory Review and Evaluation Process (SREP) uitgevoerd. Hierbij zijn de kapitaalvereisten voor de NWB Bank opnieuw beoordeeld. De eis voor de bankspecifieke Pillar 2-kapitaalvereiste is daarbij aangepast van 2,25% naar 2%. De totale SREP-kapitaaleis voor de NWB Bank bedraagt 10%. Dit is een optelsom van de totale Pillar 1-kapitaalvereiste van 8% en de Pillar 2-kapitaalvereiste van 2%. Samen met de vereiste kapitaalconserveringsbuffer van 2,5% komt de totale kapitaaleis voor de bank uit op 12,5%.

Leverage ratio

Met de finalisering van CRR II is er een eis van 3% geïntroduceerd voor de leverage ratio. De CRR II voorziet in bepaalde aanpassingen in de blootstellingen die meegenomen moeten worden in de berekening van de ratio. Voor zogenaamde public development credit institutions, waarvan NWB Bank er een is, geldt dat blootstellingen waarmee publiekesectorinvesteringen gefinancierd worden, uitgesloten mogen worden. Door de pandemie heeft de ECB het afgelopen jaar 'exceptional circumstances' afgekondigd waardoor kasmiddelen en tegoeden bij de centrale bank uitgesloten mogen worden tot 27 juni 2021. Deze maatregel is daarna verlengd tot eind maart 2022. De leverage ratio per balansdatum komt inclusief kasmiddelen en tegoeden bij de centrale bank uit op 14,3% (exclusief resultaat boekjaar minus dividend).

Additionele informatie over het risicomanagement van NWB Bank is te vinden in de Pillar 3-rapportages op www.nwbbank.com/over-nwb-bank/publicaties. Deze rapportages zijn geen onderdeel geweest van de accountantscontrole.

36 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Op het moment van het opmaken van de jaarrekening heeft de huidige oorlog in de Oekraïne, en de doorwerking daarvan op de internationale kapitaalmarkt, weinig tot geen negatieve impact op onze bank. We hebben geen directe blootstelling aan Oekraïne, Rusland of Wit-Rusland. Er zijn daarnaast geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum die dienen te worden toegelicht.

37 VOORGESTELDE WINSTVERDELING

De winst van het boekjaar bedraagt € 121,5 miljoen (2020: € 80,5 miljoen). De directie en de raad van commissarissen hebben de voor dividend beschikbare winst vastgesteld op € 50 miljoen (2020: € 45 miljoen). Dit besluit is genomen met inachtneming van artikel 21 van de Statuten.

	2021		2020	
Winst boekjaar	121.462		80.500	
Het voorstel tot winstbestemming luidt als volgt:				
Dividend in contanten op aandelen A	733%	42.535	659%	38.281
Dividend in contanten op aandelen B	733%	7.465	659%	6.719
		50.000		45.000
Door de raad van commissarissen goedgekeurde toevoeging aan de overige reserves		71.462		35.500
		121.462		80.500

In navolging van de dringende aanbevelingen van de ECB van 27 maart en 27 juli 2020 (ECB/2020/19 en ECB/2020/35, verband houdende met de COVID-19 pandemie) heeft de bank de betaling van dividenden uitgesteld. De aandeelhouders hebben daar begrip voor getoond.

De bank heeft, conform aanbeveling ECB/2020/62 van 15 december 2020 begin maart 2021 € 8,1 miljoen dividend uitbetaald over 2019. Het resterende dividend over 2019 ad € 46,9 miljoen alsmede het dividend over 2020, is in oktober 2021 uitgekeerd in lijn met de bekendmaking van de ECB begin juli 2021.

Het in de jaarrekening 2021 en 2020 over het boekjaar voorgestelde en in de algemene vergadering van aandeelhouders vastgestelde dividend is ten laste van de overige reserves gebracht.

38 DIRECTIE EN RAAD VAN COMMISSARISSEN

Statutaire directie

Lidwin van Velden

Melchior de Bruijne

Frenk van der Vliet

Raad van commissarissen

Joanne Kellermann

Petra van Hoeken

Toon van der Klugt

Frida van den Maagdenberg

Annette Ottolini

Lex van Overmeire

Manfred Schepers

Den Haag, 18 maart 2022

OVERIGE GEGEVENS

5

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

(gewijzigd op 3 juni 2022 voor ESEF doeleinden)

Aan: de aandeelhouders en de raad van commissarissen van Nederlandse Waterschapsbank N.V.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening voor het jaar geëindigd op 31 december 2021 van Nederlandse Waterschapsbank N.V. (hierna: 'NWB Bank') te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van NWB Bank per 31 december 2021 en van het resultaat en de kasstromen over de periode van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2021;
- de winst-en-verliesrekening over 2021;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van NWB Bank zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

INFORMATIE TER ONDERSTEUNING VAN ONS OORDEEL

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Ons inzicht in NWB Bank

NWB Bank is een bank van en voor de Nederlandse publieke sector en verstrekt leningen aan waterschappen, gemeenten en provincies en aan andere publieke instellingen zoals woningbouwcorporaties en zorginstellingen die (indirect) worden gegarandeerd door de Nederlandse Staat. NWB Bank is ook betrokken bij de financiering van publiek-private samenwerking (PPS) en duurzame energieprojecten en door de overheid gesteunde exportfinanciering. Wij hebben in onze controle bijzondere aandacht besteed aan aantal onderwerpen op basis van de activiteiten van NWB Bank en onze risicoanalyse.

Wij beginnen met het bepalen van de materialiteit en het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, om in reactie op deze risico's de controlewerkzaamheden te bepalen ter verkrijging van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

In 2021 hebben wij vanwege Covid-19 maatregelen noodgedwongen meer werkzaamheden op afstand uitgevoerd. Ter compensatie van deze beperkingen ten aanzien van fysiek contact en directe waarneming, hebben wij alternatieve werkzaamheden uitgevoerd teneinde voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Materialiteit	€19 miljoen (2020: €18 miljoen)
Toegepaste benchmark	1% van het eigen vermogen
Nadere toelichting	Op basis van onze professionele oordeelsvorming beschouwen wij een benchmark van 1% van het eigen vermogen als meest geschikte basis voor de materialiteit aangezien dit een van de belangrijkste indicatoren is voor de financiële positie voor de gebruikers van de jaarrekening. De materialiteitsbepaling heeft consistent plaatsgevonden met het voorgaande boekjaar.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de raad van commissarissen overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 1 miljoen rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Opdrachtteam en gebruikmaken van het werk van specialisten

Wij hebben zorggedragen dat het opdrachtteam over de juiste kennis en vaardigheden beschikt die nodig zijn voor de controle van een bank. Wij hebben in het opdrachtteam specialisten opgenomen op het gebied van IT audit, forensische accountancy, en belastingen. Daarnaast hebben wij eigen deskundigen ingeschakeld voor de controle van de kredietvoorziening, de waardering van derivaten, hedge accounting, personeel gerelateerde beloningen, reële waarde toelichtingen en kapitaalvereisten.

Onze aandacht voor klimaatrisico's en de energietransitie

Klimaatdoelstellingen en de energietransitie zijn belangrijke onderwerpen die in toenemende mate de maatschappelijke agenda bepalen. De directie heeft in het hoofdstuk 'Directieverslag' paragraaf "De duurzame waterbank: resultaten en impact in 2021" en in het hoofdstuk 'Risicomanagement' paragraaf "Environmental, Social and Governance risk" factoren gerapporteerd die direct en indirect van invloed zijn op de bedrijfsvoering van NWB Bank, en de afweging van de impact van klimaatverandering, waaronder de potentiële impact van klimaat gerelateerde risico's en rekening houdend met de daarmee verband houdende richtlijnen en aanbevelingen op het gebied van regelgeving en toezicht.

Als onderdeel van onze controle van de jaarrekening, hebben wij geëvalueerd in hoeverre bij schattingen en belangrijke veronderstellingen NWB Bank rekening houdt met klimaatrisico's en de mogelijke effecten van de energietransitie. Verder hebben wij het directieverslag gelezen en overwogen of er een inconsistentie van materieel belang is tussen de niet-financiële informatie in het hoofdstuk 'Directieverslag' paragraaf "De duurzame waterbank: resultaten en impact in 2021", in het hoofdstuk 'Risicomanagement' paragraaf "Environmental, Social and Governance risk" en de jaarrekening. Op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden achten wij dat klimaatrisico's en de energietransitie voor NWB Bank geen materiële impact hebben op schattingen, belangrijke veronderstellingen en significante aannames per 31 december 2021.

Onze focus op fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving

Onze verantwoordelijkheid

Hoewel wij niet verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving en van ons niet verwacht kan worden dat wij het niet-naleven van iedere wet- en regelgeving ontdekken, is het onze verantwoordelijkheid om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude.

Onze controle-aanpak met betrekking tot frauderisico's

Wij identificeren en schatten risico's in op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in NWB Bank en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop de directie inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van commissarissen toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij verwijzen naar hoofdstuk 3 van het jaarverslag, waarin de directie zijn frauderisicoanalyse heeft opgenomen.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode, klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie in nauwe samenwerking met onze forensische specialisten. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Zoals in al onze controles houden wij rekening met het risico dat het management interne beheersmaatregelen kan doorbreken en bij het identificeren en inschatten van frauderisico's gaan wij uit van de veronderstelling dat er bij de opbrengstenverantwoording frauderisico's bestaan. Wij hebben onder meer schattingen beoordeeld op tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang, met name gericht op belangrijke gebieden die oordeelsvorming vereisen en significante schattingsposten, zoals toegelicht in de paragraaf "Belangrijke inschattingen en schattingsonzekerheden" in het hoofdstuk "Algemene toelichting op de jaarrekening" in de jaarrekening. Wij hebben echter geconcludeerd dat deze veronderstelling niet van toepassing is op de opbrengstverantwoording en dat de risico's die samenhangen met het doorbreken van de interne beheersingsmaatregelen door het management geen significante aandacht van de accountant behoeven. Wel hebben wij een risico van doorbreken van interne beheersmaatregelen door management geïdentificeerd bij de bepaling van de kredietvoorziening en specifiek voor de 'staging' en bepaling van kredietwaardigheid rating binnen het ECL-model voor niet-gegarandeerde leningen. Wij verwijzen naar de kernpunten van onze controle "Kredietwaardigheid leningenportefeuille en voorziening voor verwachte kredietverliezen" voor onze controle aanpak.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van de directie, management (waaronder de interne accountantsdienst, juridische zaken, compliance afdeling, personeelszaken en risk afdelingen) en de raad van commissarissen.

Uit de door ons geïdentificeerde frauderisico's, ontvangen inlichten en andere beschikbare informatie volgen geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude met een mogelijk materieel belang voor het beeld van de jaarrekening.

Onze controle-aanpak met betrekking tot het risico van niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben de omstandigheden ingeschat met betrekking tot het risico van niet-naleven van wet- en regelgeving waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze van materiële invloed kunnen zijn op de jaarrekening, op basis van onze ervaring in de sector, door afstemming met de directie, het lezen van notulen, het kennismaken van rapporten van de interne accountant en compliance afdeling en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden gericht op transactiestromen, jaarrekeningposten en toelichtingen.

We hebben verder kennis genomen van de interne 'legal letter' en correspondentie met toezichthouders en zijn tijdens de controle alert gebleven op indicaties voor een (mogelijke) niet-naleving gedurende de controle. In het geval van een mogelijke niet-naleving van wet- en regelgeving die van materiële invloed kan zijn op de jaarrekening, zijn wij nagegaan of NWB Bank een toereikend proces heeft ingericht om de impact te evalueren op haar activiteiten en de financiële verslaggeving, en indien van toepassing, of NWB Bank maatregelen heeft genomen om de gevolgen ongedaan te maken en om herhaling te voorkomen. Tenslotte hebben we schriftelijk de bevestiging ontvangen dat alle bekende gebeurtenissen van niet-naleving van wet- en regelgeving met ons zijn gedeeld.

Onze controle-aanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling

Zoals toegelicht in het onderdeel 'Covid-19' en 'Continuïteit' in het hoofdstuk 'Grondslagen bij de opstelling van de jaarrekening', heeft de directie een specifieke beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van NWB Bank om haar continuïteit te handhaven en de activiteiten voort te zetten voor tenminste de komende 12 maanden.

Wij hebben de specifieke beoordeling met de directie besproken en professioneel-kritisch geëvalueerd. Wij hebben overwogen of de specifieke beoordeling van de directie op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, alle gebeurtenissen en omstandigheden bevat waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen serieuze bedreiging van de continuïteit geïdentificeerd voor de komende 12 maanden.

Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de raad van commissarissen gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Het fraude incident in 2021 hebben wij in onze controle van de jaarrekening 2020 geëvalueerd en beschouwen wij niet als kernpunt van deze controle.

Kredietwaardigheid leningportefeuille en voorziening voor verwachte kredietverliezen

Kernpunt

Kredieten en vorderingen worden gepresenteerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met een voorziening voor verwachte kredietverliezen. NWB Bank maakt gebruik van de mogelijkheid om, zoals toegestaan onder de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (hierna: 'RJ'), de 'expected loss impairment methodology' van IFRS 9 (hierna: 'IFRS 9 ECL') toe te passen. Voorzieningen voor oninbaarheid van vorderingen vertegenwoordigen de beste schatting van NWB Bank van verwachte verliezen. Op 31 december 2021 bedroegen de kredieten en vorderingen € 70 miljard, na aftrek van een voorziening voor verwachte kredietverliezen van € 1 miljoen, zoals toegelicht in noot 11 en 32 in de jaarrekening.

De kredietvoorziening is gebaseerd op verwachte kredietverliezen, met inbegrip van parameters en veronderstellingen zoals de kans op wanbetaling, het verlies bij wanbetaling, de toewijzing van leningen aan 'stages' en het gebruik van macro-economische scenario's en toekomstgerichte informatie.

De bepaling van de kredietvoorziening vormt een belangrijk schattingsproces voor de directie. De identificatie van verwachte kredietverliezen is een inherent onzeker proces dat veronderstellingen en factoren bevat, waaronder de financiële toestand van de tegenpartij en verwachte toekomstige kasstromen.

Als onderdeel van onze risicobeoordeling hebben we rekening gehouden met het potentiële risico dat het management interne beheersingsmaatregelen doorbreekt met betrekking tot de 'staging' en bepaling van kredietwaardigheid rating binnen het ECL-model voor niet-gegarandeerde leningen. Gezien de inherente complexiteit van de toepassing van IFRS 9 ECL en de toepassing van deze standaard, voornamelijk met betrekking tot de berekening van voorzieningen voor verliezen op leningen met behulp van de methodologie voor verwachte kredietverliezen beschouwden we dit als een kernpunt van onze controle.

Onze controleaanpak

Wij hebben inzicht verkregen in het kredietvoorzieningsproces, de opzet van interne beheersingsmaatregelen getoetst voor alle processen die relevant zijn voor de berekening van de kredietvoorziening en gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd. Dit omvatte de toewijzing van activa in 'stages', model governance, datakwaliteit, meerdere economische scenario's, testen van journaalboekingen en toelichtingen.

Met ondersteuning van onze interne modelspecialisten hebben wij het door NWB Bank gehanteerde voorzieningenmodel beoordeeld en geverifieerd of het model adequaat is ontworpen en geïmplementeerd. Wij hebben de voorzieningenniveaus per 'stage' gecontroleerd, rekening houdend met het risicoprofiel van de portefeuille, en kredietrisicobeheer en de macro-economische omgeving. We hebben de criteria die werden gebruikt om leningen toe te wijzen aan stage 1, 2 of 3 in overeenstemming met IFRS 9 gecontroleerd en een steekproef van leningen getest op de juiste staging. Wij hebben de gegevens die worden gebruikt in de ECL-berekening getest door aansluitingen met bronsystemen.

Met de steun van onze interne economische specialisten hebben wij het basisscenario en de alternatieve economische scenario's geëvalueerd, waaronder de impact van Covid-19. Dit omvatte het evalueren van de wegen per scenario's, evenals het beoordelen van de gevoeligheid van bepalende factoren in de modelberekeningen.

Ten slotte hebben wij de volledigheid en juistheid gecontroleerd van de toelichtingen met betrekking tot de ECL kredietvoorziening in de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW inzake kredietrisico.

Belangrijke observaties

Op basis van onze uitgevoerde werkzaamheden achten wij de voorziening voor verwachte kredietverliezen aanvaardbaar en de toelichtingen met betrekking tot de kredietvoorziening in alle materiële aspecten in overeenstemming met de vereisten van Titel 9 Boek 2 BW voor kredietrisico.

Hedge-accounting

Kernpunt

NWB Bank dekt het grootste deel van haar renterisico's en valutarisico's in relatie tot financiële activa en passiva af. NWB Bank past twee methodes toe van reële waarde hedge accounting, micro- en macro hedge accounting. De toepassing van hedge accounting zorgt voor synchronisatie van de gerapporteerde resultaten voor het hedginginstrument en de afgedekte positie, voor zover de hedge effectief is en formeel vastgelegd. NWB Bank gebruikt uitsluitend derivaten als hedginginstrument en verwerkt deze in de balans tegen reële waarde. Zowel de reële waarde veranderingen in de afgedekte positie gerelateerd aan het afgedekte risico als de reële waarde veranderingen in de derivaten positie worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening in de post financiële transacties, inclusief eventuele ineffectiviteit. Over 2021 rapporteert NWB Bank een hedge accounting ineffectiviteit onder noot 2 resultaat uit financiële transacties van € 0,2 miljoen positief (2020: € 4,9 miljoen negatief). De toegepaste hedge accounting modellen om de effectiviteit van de hedges te bepalen, inclusief de documentatie waaraan de toepassing van hedge accounting is gebonden, is een kernpunt van onze controle, omdat het proces complex is, in hoge mate subjectief en gebaseerd op veronderstellingen.

Onze controleaanpak

Wij hebben het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen met betrekking tot het hedge accounting proces getoetst. Als onderdeel van onze controle hebben wij steekproefsgewijs de hedge documentatie beoordeeld en getoetst aan de RJ. Wij hebben, met ondersteuning van onze hedge accounting specialisten, de effectiviteit van de hedgerelaties en de berekening van de hedge effectiviteit beoordeeld. Tenslotte hebben wij de toereikendheid van de toelichting in de jaarrekening beoordeeld en geëvalueerd of wordt voldaan aan de RJ.

Belangrijke observaties

Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd ten aanzien van de hedge effectiviteit en -documentatie en van de waardering van de reële waardes van derivaten en afgedekte posities per 31 december 2021 en de gerelateerde toelichting in de jaarrekening.

Reële waardebepaling van financiële instrumenten

Kernpunt

De reële waardebepaling van financiële instrumenten en daaraan gerelateerde waardeveranderingen kunnen subjectief zijn al naargelang er sprake is van modelmatige waarderingen ingegeven door beperkte liquiditeit en beperkte beschikbaarheid van prijzen in de markt. Voor een belangrijk deel heeft NWB Bank financiële instrumenten waarvoor geen prijzen uit een actieve markt beschikbaar zijn, maar waarbij wel gebruik wordt gemaakt van marktdata, deze worden geclassificeerd als 'level 2' financiële instrumenten in de reële waarde hiërarchie. NWB Bank heeft level 2 financiële activa en financiële verplichtingen ultimo 2021 ter grootte van respectievelijk € 13,9 miljard en 9,8 miljard (2020: € 5,1 miljard en € 15,2 miljard) zoals toegelicht in noot 33 'reële waarde van financiële instrumenten' in de jaarrekening. Vanwege de omvang van de financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde, de inherente complexiteit en betrokken aannames gedaan door management hebben wij de reële waardebepaling van financiële instrumenten als kernpunt geïdentificeerd.

Onze controleaanpak

Wij hebben het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen met betrekking tot het waarderingsproces vastgesteld en getoetst, waaronder de beoordeling en goedkeuring van aannames en de methodes toegepast bij de modelmatige berekeningen, evenals de controle op datakwaliteit en aanpassingen van interne modellen. Tevens hebben wij algemene IT-beheersmaatregelen getoetst ten aanzien van onder andere de logische toegangsbeveiliging van de systemen.

Wij hebben onze waarderingspecialisten betrokken bij het beoordelen van de aannames en methodes gebruikt bij de berekening van de reële waardes van de financiële instrumenten waarvoor geen actieve markt beschikbaar is. Wij hebben de methodes in de waarderingsmodellen beoordeeld aan de hand van door de markt geaccepteerde waarderingsrichtlijnen en methodes. Tevens hebben wij de aanvaardbaarheid van de schattingen getoetst aan de hand van tegenpartij waarderingsmodellen en op steekproefbasis eigen waarderingsmodellen uitgevoerd. Tenslotte hebben wij de toereikendheid van de toelichting ten aanzien van de reële waarde van de financiële instrumenten beoordeeld en getoetst aan de RJ.

Belangrijke observaties

Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd ten aanzien van de waardering tegen reële waarde van financiële instrumenten per 31 december 2021 en de gerelateerde toelichting in de jaarrekening.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Het jaarverslag omvat andere informatie naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens en op grond van artikelen 2:135b en 2:145 lid 2 BW is vereist voor het bezoldigingsverslag.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW, artikel 2:135b lid 7 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het directieverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. De directie en de raad van commissarissen zijn verantwoordelijk het opstellen en openbaar maken van het bezoldigingsverslag in overeenstemming met artikelen 2:135b en 2:145 lid 2 BW.

VERKLARING BETREFFENDE OVERIGE DOOR WET- EN REGELGEVING GESTELDE VEREISTEN

Benoeming

Wij zijn door de algemene vergadering op 23 april 2015 benoemd als accountant van NWB Bank vanaf de controle van het boekjaar 2016 en zijn sinds dat boekjaar tot nu toe de externe accountant.

Geen verboden diensten

Wij hebben geen verboden diensten geleverd als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang.

Europees uniform elektronisch verslaggevingsformaat (ESEF)

NWB Bank heeft het jaarverslag opgesteld in ESEF. De vereisten hiervoor zijn vastgelegd in de Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/815 met technische reguleringsnormen voor de specificatie van een uniform elektronisch verslagleggingsformaat (hierna: de RTS voor ESEF).

Naar ons oordeel voldoet het jaarverslag, opgesteld in het XHTML-formaat met daarin opgenomen jaarrekening van NWB Bank, in alle van materieel zijnde aspecten aan de RTS voor ESEF.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van het jaarverslag, inclusief de jaarrekening, in overeenstemming met de RTS voor ESEF.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel dat het jaarverslag voldoet aan de RTS voor ESEF.

Onze werkzaamheden bestonden, met inachtneming van NBA Alert 43, onder andere uit:

- het verkrijgen van inzicht in het financiële rapportageproces van NWB Bank, waaronder het opstellen van het jaarverslag in XHTML-formaat
- het verkrijgen van het jaarverslag in XHTML-formaat en het uitvoeren van validaties om vast te stellen of het jaarverslag in XHTML-formaat is opgesteld in overeenstemming met de technische specificaties zoals opgenomen de RTS voor ESEF.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om NWB Bank te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of NWB Bank haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van NWB Bank.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. De sectie 'Informatie ter onderbouwing van ons oordeel' hierboven, bevat een informatieve samenvatting van onze verantwoordelijkheden en de uitgevoerde werkzaamheden als basis voor ons oordeel.

Onze controle bestond verder onder andere uit:

- Het in reactie op de ingeschatte risico's uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de bank.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Communicatie

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing. In dit kader geven wij ook een verklaring aan het audit comité op grond van artikel 11 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang. De in die aanvullende verklaring verstrekte informatie is consistent met ons oordeel in deze controleverklaring.

Wij bevestigen aan de raad van commissarissen dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de raad van commissarissen hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Amsterdam, 18 maart 2022, behalve met betrekking tot onze Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten met betrekking tot het jaarverslag opgesteld in het Europees uniform elektronisch verslaggevingsformaat (ESEF), die per 3 juni 2022 is.

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs R. Koekkoek RA

ASSURANCE-RAPPORT VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de algemene vergadering van aandeelhouders en de raad van commissarissen van de Nederlandse Waterschapsbank N.V.

Ons oordeel

Wij hebben de niet-financiële informatie in het jaarverslag van de Nederlandse Waterschapsbank N.V. (hierna: 'NWB Bank') te Den Haag over 2021 gecontroleerd. Een controle is gericht op het verkrijgen van redelijke mate van zekerheid.

Naar ons oordeel geeft de niet-financiële informatie, in alle van materieel belang zijnde aspecten, een betrouwbare en toereikende weergave van:

- het beleid en de bedrijfsvoering ten aanzien van maatschappelijk verantwoord ondernemen;
  - de gebeurtenissen en de prestaties op dat gebied in 2021;
- in overeenstemming met de rapportagecriteria zoals toegelicht in de sectie Rapportagecriteria.

De niet-financiële informatie is opgenomen in het hoofdstuk 'Directieverslag' en in de onderdelen 'Risicomanagement' (sectie: Environmental, Social and Governance risico) en 'GRI-index' van het jaarverslag.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle met betrekking tot de niet-financiële informatie verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 3810N, 'Assurance-opdrachten inzake maatschappelijke verslagen'. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de niet-financiële informatie.

Wij zijn onafhankelijk van NWB Bank zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Dit houdt onder meer in dat wij geen activiteiten ondernemen die conflicterend kunnen zijn met onze onafhankelijke assurance-opdracht. Daarnaast hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Rapportagecriteria

De niet-financiële informatie dient gelezen en begrepen te worden samen met de rapportagecriteria. NWB Bank is verantwoordelijk voor het selecteren en toepassen van deze rapportagecriteria, rekening houdend met de van toepassing zijnde wet- en regelgeving met betrekking tot verslaggeving.

De gehanteerde rapportagecriteria voor het opstellen van de niet-financiële informatie zijn de Sustainability Reporting Standards van het Global Reporting Initiative (GRI Standards) en de aanvullend gehanteerde rapportagecriteria zoals toegelicht in:

- de sectie 'Verslaggevingsrichtlijnen niet-financiële informatie' van het jaarverslag
- het document 'Rapport PCAF 2021 NWB Bank' zoals opgenomen op de website van NWB Bank (hierna: het PCAF-rapport 2021)

Het ontbreken van gevestigde praktijken ter beoordeling en meting van niet-financiële informatie biedt de mogelijkheid verscheidene, acceptabele meettechnieken toe te passen. Hierdoor kan de vergelijkbaarheid tussen entiteiten onderling en in de tijd beïnvloed worden.

Beperkingen in de reikwijdte van onze controle

In de niet-financiële informatie is toekomstgerichte informatie opgenomen in de vorm van ambities, strategie, plannen, verwachtingen, ramingen en risico-inschattingen. Inherent aan toekomstgerichte informatie is dat de werkelijke uitkomsten in de toekomst onzeker zijn. Wij geven geen zekerheid bij de veronderstellingen en de haalbaarheid van toekomstgerichte informatie in de niet-financiële informatie.

In de sectie 'Kerncijfers' zijn de resultaten van de CO₂-emissie equivalenten van de leningportefeuille gepresenteerd. Bij de gehanteerde berekeningen wordt tevens gebruik gemaakt van verschillende assumpties en bronnen van externe partijen. De gehanteerde bronnen en assumpties zijn toegelicht in het PCAF-rapport 2021. Wij hebben ten aanzien van de inhoud van deze externe bronnen en assumpties geen werkzaamheden verricht, anders dan het beoordelen van de geschiktheid en plausibiliteit van deze externe bronnen en assumpties.

De externe bronnen of websites in de niet-financiële informatie maken geen onderdeel uit van de niet-financiële informatie die door ons is gecontroleerd. Wij verstrekken derhalve geen zekerheid over deze informatie.

Deze aangelegenheden doen geen afbreuk aan ons oordeel.

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de niet-financiële informatie

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van betrouwbare en toereikende niet-financiële informatie in overeenstemming met de rapportagecriteria zoals toegelicht in de sectie Rapportagecriteria, inclusief het identificeren van belanghebbenden en het bepalen van materiële onderwerpen. De door de directie gemaakte keuzes ten aanzien van de reikwijdte van de niet-financiële informatie en het verslaggevingsbeleid zijn uiteengezet in de sectie 'Verslaggevingsrichtlijnen niet-financiële informatie' van het jaarverslag.

De directie is ook verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opstellen van de niet-financiële informatie mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het rapportageproces van NWB Bank.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de niet-financiële informatie

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controle dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge, maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Wij passen de Nadere voorschriften kwaliteitssystemen (NVKS) toe. Op grond daarvan beschikken wij over een samenhangend stelsel van kwaliteitsbeheersing inclusief vastgelegde richtlijnen en procedures inzake de naleving van ethische voorschriften, professionele standaarden en andere relevante wet- en regelgeving.

Wij hebben deze controle professioneel kritisch uitgevoerd met een multidisciplinair team en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse assurance-standaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het uitvoeren van een omgevingsanalyse en het verkrijgen van inzicht in de relevante maatschappelijke thema's en kwesties en de kenmerken van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte rapportagecriteria, de consistente toepassing hiervan en de toelichtingen die daarover in de niet-financiële informatie staan. Dit omvat het evalueren van de uitkomsten van de dialoog met belanghebbenden en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie;
- het verkrijgen van inzicht in de systemen en processen die ten grondslag liggen aan het verzamelen, rapporteren en consolideren van de gerapporteerde niet-financiële informatie, inclusief het verkrijgen van inzicht in de interne beheersingsmaatregelen, voor zover relevant voor onze controle. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de werkzaamheden uitgevoerd door de interne auditafdeling en de externe materiedeskundige van NWB Bank;
- het identificeren en inschatten van de risico's dat de niet-financiële informatie misleidend of onevenwichtig is of afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van verdere controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat de niet-financiële informatie misleidend of onevenwichtig is of dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing. Deze verdere controlewerkzaamheden bestonden onder meer uit:
  - het afnemen van interviews met management en relevante medewerkers verantwoordelijk voor de duurzaamheidsstrategie, -beleid en prestaties;
  - het afnemen van interviews met relevante medewerkers verantwoordelijk voor het aanleveren van de informatie voor, het uitvoeren van interne controles op, en de consolidatie van gegevens in de niet-financiële informatie;
  - het verkrijgen van assurance-informatie dat de niet-financiële informatie aansluit op de onderliggende administraties van de entiteit;
  - het beoordelen van de geschiktheid en plausibiliteit van de assumpties en bronnen van externe partijen die zijn gehanteerd voor de berekeningen die ten grondslag liggen aan de CO₂-emissie equivalenten van de leningportefeuille en welke zijn toegelicht in het PCAF-rapport 2021;

- het evalueren van relevante interne en externe documentatie, op basis van deelwaarnemingen, om de betrouwbaarheid vast te stellen van de niet-financiële informatie;
- het analytisch evalueren van data en trends;
- het aansluiten van de relevante financiële informatie met de jaarrekening;
- het evalueren van de consistentie van de niet-financiële informatie met de informatie in het jaarverslag buiten de scope van onze controle;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de niet-financiële informatie;
- het overwegen of de niet-financiële informatie als geheel, inclusief de daarin opgenomen toelichtingen, het beeld weergeeft in relatie tot het doel van de gehanteerde rapportagecriteria.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 18 maart 2022

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. R.J. Bleijs RA

STATUTAIRE WINSTBESTEMMINGSREGELING

Deze is met ingang van het boekjaar 2005 gebaseerd op artikel 21 van de statuten, en luidt als volgt:

Artikel 21

1. Winstuitkeringen kunnen slechts plaatshebben, voor zover het eigen vermogen van de vennootschap groter is dan het bedrag van het gestorte en opgevraagde deel van het geplaatste kapitaal, vermeerderd met de reserves die krachtens de wet of de statuten moeten worden aangehouden.
2. De volgens de vastgestelde winst- en verliesrekening behaalde jaarwinst wordt als volgt aangewend:
  - a. de directie is bevoegd met voorafgaande goedkeuring van de raad van commissarissen de winst geheel of gedeeltelijk toe te voegen aan de reserves;
  - b. de na reservering eventueel resterende winst staat ter beschikking van de algemene vergadering;
  - c. voor zover de algemene vergadering niet besluit tot uitkering van winst over enig boekjaar, wordt deze winst aan de reserves toegevoegd.
3. De algemene vergadering kan uitsluitend op grond van een door de raad van commissarissen goedgekeurd voorstel van de directie besluiten tot uitkering van winst ten laste van een voor uitkering vatbare reserve.
4. Voor zover er winst in de vennootschap is, kan de directie onder goedkeuring van de raad van commissarissen besluiten tot uitkering van een interim-dividend, met inachtneming van het in het eerste en tweede lid bepaalde, blijkens een tussentijdse vermogensopstelling overeenkomstig het bepaalde in artikel 105, vierde lid, van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.
5. De algemene vergadering kan op een door de directie - onder goedkeuring van de raad van commissarissen - gedaan voorstel besluiten aan de aandeelhouders, ten laste van het hun toekomende deel van de winst, als dividend of interim-dividend andere waarden dan contanten uit te keren.

AANVULLENDE INFORMATIE

6

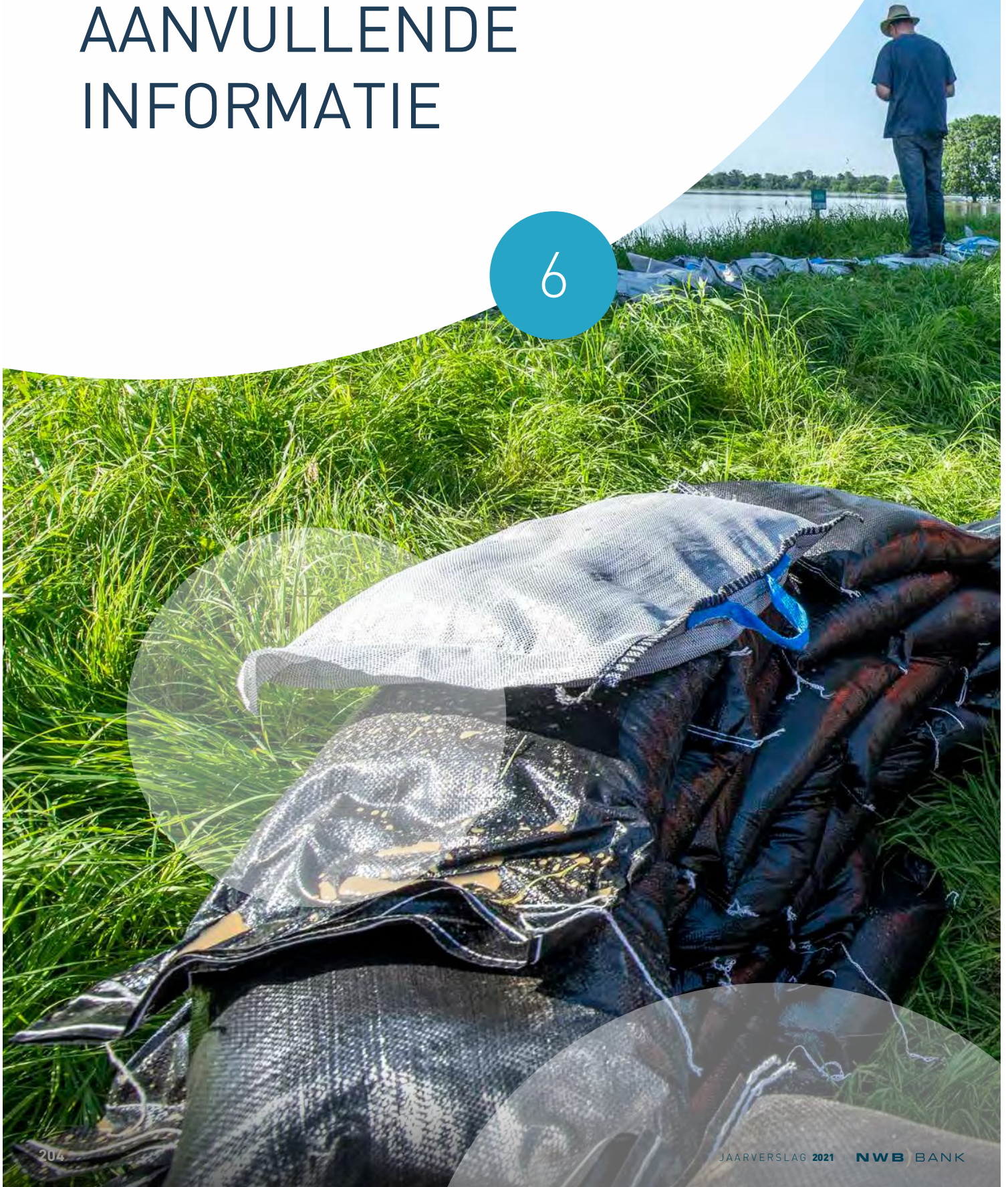

foto: Waterschap Limburg

VERSLAGGEVINGSRICHTLIJNEN NIET-FINANCIËLE INFORMATIE

De niet-financiële informatie is opgenomen in het hoofdstuk 'Directieverslag' en sectie 'GRI-index' van het jaarverslag.

Global Reporting Initiative

De NWB Bank rapporteert op een transparante manier over haar activiteiten. De bank hanteert daarbij de richtlijnen van het **Global Reporting Initiative (GRI)**. Deze rapportage is gebaseerd op de 'standards' van het GRI voor 2021. Het GRI-rapportageniveau komt voor de bank uit op 'core'. Het Directieverslag is opgesteld op basis van deze standards van het GRI en is geverifieerd door Ernst & Young Accountants LLP; zie het **Assurancerapport (zie pagina 199)**.

De NWB Bank heeft voor het GRI gekozen omdat deze een goede internationale vergelijkingsmogelijkheid nastreeft met andere instellingen en ook andere banken en staatsdeelnemingen in Nederland dit raamwerk hanteren. Een compleet overzicht van de relevante inhoudscriteria en prestatie-indicatoren (eigen ontwikkelde) is opgenomen in de **GRI-index van de bank (zie pagina 208)**.

Bekendmaking van niet-financiële informatie en informatie inzake diversiteit

In 2014 is de EU-richtlijn 2014/95 EU met betrekking tot de bekendmaking van niet-financiële informatie en informatie inzake diversiteit opgesteld. Deze richtlijn verplicht organisaties meer openheid te geven over niet-financiële informatie, zoals milieu en sociaal beleid en diversiteit aan de top. Deze richtlijn is sinds 1 januari 2017 in twee delen opgenomen in de Nederlandse wet. Het ministerie van Financiën heeft als aandeelhouder gevraagd de niet-financiële informatie op te nemen in het jaarverslag. Op grond van de Nederlandse wet is de NWB Bank al wettelijk verplicht om te rapporteren over diversiteit in haar bestuursverslag.

IMVO-convenant bancaire sector

In 2016 heeft de bank het IMVO-convenant (Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen) bancaire sector getekend. In december 2019 liep het IMVO-convenant Bancaire Sector officieel ten einde. De NWB Bank onderschrijft dat mensenrechten universele waarden zijn en dat zij als onderneming de verantwoordelijkheid heeft deze te respecteren. De bank zegt toe om, indien en voor zover relevant, eventuele ongunstige effecten van mensenrechten voor haar klanten en/of medewerkers te verminderen of beter nog, te voorkomen. Gezien de aard van haar kredietportefeuille zijn de risico's voor de NWB Bank beperkt. Desalniettemin houdt de bank er rekening mee bij het verstrekken van financiering alsook in de eigen kantoororganisatie. Het mensenrechtenbeleid van de bank is te vinden op de website van de bank.

UN Global Compact

De NWB Bank onderschrijft de UN Global Compact-principes. Door ondertekening van deze principes heeft de bank zich uitgesproken om belangrijke thema's zoals mensenrechten, arbeidsrechten, milieu en anticorruptie mee te wegen in haar bedrijfsprocessen. Daarnaast betekent dit dat de bank haar belanghebbenden – waar mogelijk en relevant – op de inhoud van deze principes aanspreekt. Meer informatie over de invulling van de principes is opgenomen in de ESG Facts en Figures rapportage op de **website** van de NWB Bank.

Klimaatimpact kredietverlening

Algemene principes

Voor de berekening van de klimaatimpact van de kredietverlening passen we PCAF (Partnership for Carbon Accounting Financials) toe. PCAF biedt een raamwerk en geharmoniseerde methodologie die de transparantie en het bewustzijn over broeikasgas -uitstoot (equivalenten) en hierover rapportage vergroot. Het onderzoeksinstituut Telos/Het PON, dat gelieerd is aan de Tilburg University, heeft ons geholpen bij het toepassen van de PCAF-methodologie. De toepassing is verwerkt in het 2021 GHG Emissions report of NWB Bank Loan Portfolio.

De methodologie in dit document dient als basis voor de berekening.

Datakwaliteit

Een belangrijk element voor de berekening is de kwaliteit van gegevens over de uitstoot van leningen. Voor de berekening gelden de volgende scores. Een nadere toelichting hierover is opgenomen in het methodologie document:

	Score
Housing associations	2
Municipalities	3
Water authorities	2
Healthcare sector	3
Drinking water utilities	2
Regional governments	3
Educational institutions	2

PCAF onderscheidt vijf kwaliteitsniveaus voor de uitstoot:

- Klasse 1 betreft individuele emissiegegevens of actuele energieverbruiksgegevens die onderwerp van audit zijn geweest.
- Klasse 2 betreft niet ge-audite emissiegegevens of andere primaire verbruiksgegevens.
- Klasse 3 gemiddelde gegevens die specifiek zijn voor de sector of vergelijkbare instellingen.
- Klasse 4 zijn benaderde gegevens op basis van regio of land.
- Klasse 5 behelst ruwe schattingen.

Gebruikte methodiek

Het aandeel van de NWB Bank financieringen in de emissies van een klant of project is berekend door het aandeelpercentage van de bank in de balansomvang van die klant of project te vermenigvuldigen met de totale emissie van broeikasgassen (equivalenten) van die klant. De emissiegegevens zijn onder andere ontleend aan of berekend aan de hand van openbare gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek, Inspectie leefomgeving en transport, klimaatmonitor waterschappen en duurzaamheidsrapportages van de gefinancierde instellingen. De berekening van de klimaatimpact voor 2020 is gebaseerd op de leningportefeuille per 31-12-2019 en de berekening voor 2021 is gebaseerd op de leningportefeuille per 31-12-2020. Hiervoor is gekozen omdat de verschuivingen in de portefeuille van jaar op jaar beperkt zijn.

Beperkingen

Er zijn nog onvoldoende gegevens beschikbaar van de omvang van de vermeden of tenietgedane emissies als gevolg van projecten die wij hebben gefinancierd. Het was niet mogelijk voor woningcorporaties de Scope 3 emissies te berekenen. Hieronder zouden onder meer de emissies die het gevolg zijn van de bouw (en groot onderhoud) van corporatiebezit moeten vallen. Er zijn geen berekeningen of gegevens beschikbaar op basis waarvan een redelijke schatting kan worden gemaakt van deze emissies.

GRI-INDEX

GRI-RICHTLIJNEN VOOR DUURZAAMHEIDSVERSLAGGEVING

Ref. nr	Omschrijving	Verwijzing
Organisatiemodel		
102-1	Naam organisatie	Profiel van de NWB Bank
102-2	Activiteiten, merken, producten en diensten	Profiel van de NWB Bank
102-3	Locatie van het hoofdkantoor	Algemene toelichting jaarrekening
102-4	Locatie van activiteiten	Profiel van de NWB Bank
102-5	Eigendomsstructuur en de rechtsvorm	Algemene toelichting jaarrekening
102-6	Afzetmarkten	De duurzame waterbank: resultaten en impact in 2021
102-7	Bedrijfsomvang	Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie
102-8	Medewerkers (a t/m f vanwege privacy redenen niet volledig uitgewerkt)	Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie
102-9	Keten	Waardecreatie
102-10	Significante veranderingen in de organisatie en haar keten (Niet van toepassing in 2021)	Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie
102-11	Toepassing van het voorzorgsprincipe	Dilemma's
102-12	Externe initiatieven	De wereld, Europa en Nederland in 2021
102-13	Lidmaatschap van verenigingen en/of andere belangenorganisaties	Onze stakeholders
Strategie		
102-14	Verklaring van de hoogste beslissingsbevoegde	Interview met Lidwin van Velden
102-15	Belangrijke impact, risico's en mogelijkheden	Risicomanagement
Ethiek en integriteit		
102-16	Waarden, principes, standaarden en gedragsnormen	Verslaggevingsrichtlijnen
Governance		
102-18	Bestuursstructuur	Corporate governance
102-19	Gedelegeerde bevoegdheden	Corporate governance
102-20	Verantwoordelijkheden voor ESG-onderwerpen	Directie
102-21	Stakeholderdialoog ESG-onderwerpen	Corporate governance
102-22	Samenstelling van het hoogste bestuursorgaan	Corporate governance
102-23	Voorzitter van het hoogste bestuursorgaan	Corporate governance
102-24	Nominatie en selectie van het hoogste bestuursorgaan	Corporate governance
102-25	Belangenverstrengeling	Corporate governance
102-38	Beloningsverhouding	Remuneratierapport

Ref. nr	Omschrijving	Verwijzing
Stakeholderbetrokkenheid		
102-40	Lijst van betrokken belanghebbenden	Onze stakeholders
102-41	Cao	Remuneratierapport
102-42	Inventarisatie en selectie van belanghebbenden	Materialiteitsanalyse
102-43	Aanpak bij het betrekken van belanghebbenden	Materialiteitsanalyse
102-44	Belangrijke onderwerpen en bevindingen uit de stakeholderdialogoog	Materialiteitsanalyse
Verslagleggingsinformatie		
102-45	Entiteiten betrokken in de geconsolideerde jaarrekening	Algemene toelichting jaarrekening
102-46	Inhoud rapportage en afbakening onderwerpen	Materialiteitsanalyse
102-47	Lijst met materiële onderwerpen	Materialiteitsanalyse
102-48	Herformuleringen van eerder verstrekte informatie	Kerncijfers
102-49	Verandering in reikwijdte	Materialiteitsanalyse
102-50	Verslagperiode	1 januari 2021 - 31 december 2021
102-51	Datum meest recente verslag	18 maart 2021
102-52	Verslaggevingcyclus	jaarlijks
102-53	Contactinformatie voor vragen over het verslag	Colofon
102-54	Rapportage in overeenstemming met GRI Standards	Verslaggevingsrichtlijnen
102-55	GRI-index	
102-56	Externe verificatie	Assurancerapport
Managementbenadering		
103-1	Uitleg over materiële onderwerpen en de afbakening	Managementbenadering
103-2	Managementbenadering en de onderliggende componenten	Managementbenadering
103-3	Evaluatie van de managementbenadering	Managementbenadering
Top 5 materiële onderwerpen		
1	Beschikbaarheid en betaalbaarheid van financiering Eigen indicator: omvang totale kredietverlening 2021	Essentiële speler in de financiering van de Nederlandse publieke sector
2	Veilige, stabiele en efficiënte bank Eigen indicator: Financiële ratio's	Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie
3	Bijdragen aan klimaatmitigatie, klimaatadaptatie en biodiversiteitsherstel Eigen indicator: omvang van nieuwe kredietverlening aan duurzame energie-projecten	Financieringspartner voor verduurzaming van Nederland
4	Klimaatimpact kredietverlening Eigen indicator: CO2 uitstoot kredietportefeuille	Bank van en voor de publieke watersector
5	Faciliteren van veilig, schoon en duurzaam oppervlakte- en drinkwater Eigen indicator: omvang nieuwe kredietverlening waterschappen	Financieringspartner voor verduurzaming van Nederland
6	Aantrekken van funding middels duurzame obligaties Eigen indicator: Volume duurzame funding als % nieuwe opgehaalde funding	Financieringspartner voor verduurzaming van Nederland
Eigen indicatoren zijn toegepast omdat de GRI-disclosures niet passen bij de materiele onderwerpen van de NWB Bank.		

LIJST VAN AANDEELHOUDERS PER 1 JANUARI 2022

	aantal aandelen A à € 115	aantal aandelen B à € 460
Waterschap Aa en Maas	627	301
Waterschap Amstel, Gooi en Vecht	281	60
Waterschap Brabantse Delta	2.016	483
Hoogheemraadschap van Delfland	755	60
Waterschap De Dommel	533	360
Waterschap Drents Overijsselse Delta	2.236	232
Wetterskip Fryslân	3.309	100
Waterschap Hollandse Delta	1.893	143
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	4.399	204
Waterschap Hunze en Aa's	1.915	175
Waterschap Limburg	2.401	299
Waterschap Noorderzijlvest	1.107	170
Provincie Drenthe	15	25
Provincie Friesland	24	25
Provincie Gelderland	44	50
Provincie Limburg	11	20
Provincie Noord-Brabant	33	40
Provincie Noord-Holland	43	60
Provincie Utrecht	43	60
Provincie Zeeland	15	20
Provincie Zuid-Holland	33	40
Waterschap Rijn en IJssel	5.666	345
Hoogheemraadschap van Rijnland	4.858	289
Waterschap Rivierenland	3.968	437
Waterschap Scheldestromen	4.380	166
Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard	610	430
Staat der Nederlanden	1.208	3.333
Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	224	47
Waterschap Vallei en Veluwe	631	88
Waterschap Vechtstromen	7.158	423
Waterschap Zuiderzeeland	42	26
	50.478	8.511

BEKENDMAKING VAN NIET-FINANCIËLE INFORMATIE EN INFORMATIE INZAKE DIVERSITEIT (REFERENTIETABEL)

Onderwerpen	Aspect	Toegevoegd ja/nee	Hoofdstuk/ Paginareferentie
Bedrijfsmodel	n.v.t.	Ja	Profiel van de NWB Bank (zie pagina 12)
Relevante sociale en personeels-aangelegenheden (bijv. hr, veiligheid etc.)	Het gevoerde beleid, inclusief due diligence	Ja	Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie (zie pagina 60)
	De resultaten van het gevoerde beleid	Ja	Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie (zie pagina 60)
	De voornaamste risico's van de eigen operaties en binnen de waardeketen	Ja	Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie (zie pagina 60)
	De beheersing van deze risico's	Ja	Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie (zie pagina 60)
	Niet-financiële prestatie-indicatoren	Ja	Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie (zie pagina 60)
Relevante milieu-aangelegenheden (bijv. impact van klimaatverandering)	Het gevoerde beleid, inclusief due diligence	Ja	Verantwoord en maatschappelijk rendement (zie pagina 67)
	De resultaten van het gevoerde beleid	Ja	Verantwoord en maatschappelijk rendement (zie pagina 67)
	De voornaamste risico's van de eigen operaties en binnen de waardeketen	Ja	Verantwoord en maatschappelijk rendement (zie pagina 67)
	De beheersing van deze risico's	Ja	Verantwoord en maatschappelijk rendement (zie pagina 67)
	Niet-financiële prestatie-indicatoren	Ja	Verantwoord en maatschappelijk rendement (zie pagina 67)
Relevante onderwerpen met betrekking tot eerbieding van mensenrechten (bijv. werknemersbescherming)	Het gevoerde beleid, inclusief due diligence	Ja	Ver slaggevingsrichtlijnen (zie pagina 206)
	De resultaten van het gevoerde beleid	Ja	Ver slaggevingsrichtlijnen (zie pagina 206)
	De voornaamste risico's van de eigen operaties en binnen de waardeketen	Ja	Ver slaggevingsrichtlijnen
	De beheersing van deze risico's	Ja	Ver slaggevingsrichtlijnen (zie pagina 206)
	Niet-financiële prestatie-indicatoren	Ja	Ver slaggevingsrichtlijnen (zie pagina 206)

Onderwerpen	Aspect	Toegevoegd ja/nee	Hoofdstuk/ Paginareferentie
Relevante onderwerpen met betrekking tot bestrijding van corruptie en omkoping	Het gevoerde beleid, inclusief due diligence	Ja	Risicomanagement - Operationeel risico (zie pagina 113)
	De resultaten van het gevoerde beleid	Ja	Risicomanagement - Operationeel risico (zie pagina 113)
	De voornaamste risico's van de eigen operaties en binnen de waardeketen	Ja	Risicomanagement - Operationeel risico (zie pagina 113)
	De beheersing van deze risico's	Ja	Risicomanagement - Operationeel risico (zie pagina 113)
	Niet-financiële prestatie-indicatoren	Ja	Risicomanagement - Operationeel risico (zie pagina 113)
Inzicht in het diversiteitsbeleid (directie en raad van commissarissen)	Het gevoerde beleid	Ja	Corporate Governance (zie pagina 101)
	Diversiteitsdoelen	Ja	Corporate Governance (zie pagina 101)
	Beschrijving van hoe het beleid is geïmplementeerd	Ja	Corporate Governance (zie pagina 101)
	Resultaten van het gevoerde beleid	Ja	Corporate Governance (zie pagina 101)

VERKLARENDE WOORDENLIJST

Aantrekken van funding middels ESG obligaties

Optimaal gebruik van de uitgifte van duurzame (social responsible investing) obligaties.

SDG Housing Bond

NWB Bank heeft zogenaamde Social Bonds uitgegeven, waarvan de opbrengsten worden aangewend ter financiering van sociale woningbouw. NWB Bank gebruikt hierbij de ICMA's Social Bond Guidance.

Beschikbaarheid en betaalbaarheid van financiering

Zorgdragen voor zo goedkoop mogelijke financiering voor onze (nieuwe) klanten teneinde de lasten voor de burger zo laag mogelijk te houden.

Bijdragen aan klimaatmitigatie, klimaatadaptatie en biodiversiteit herstel

Verstrekken van passende en zo goedkoop mogelijk financiering die bijdraagt aan klimaatmitigatie, klimaatadaptatie en herstel van biodiversiteit en het entameren van de dialoog daarover.

Biodiversiteit

Biodiversiteit of biologische diversiteit is een graad van verscheidenheid aan levensvormen binnen een gegeven ecosysteem, bioom of een gehele planeet. De biodiversiteit wordt vaak gebruikt als een indicator voor de gezondheid van een ecosysteem.

CET 1-kapitaalratio

Het kernkapitaal van de bank, uitgedrukt als percentage van het totaal van de risicoposten.

Circulaire economie

Een economisch systeem dat bedoeld is om herbruikbaarheid van producten en grondstoffen te maximaliseren en waardevernietiging te minimaliseren. Anders dan in het huidige lineaire systeem, waarin grondstoffen worden omgezet in producten die aan het einde van hun levensduur worden vernietigd.

Cost/income ratio

Bedrijfslasten (exclusief bankenbelasting, resolutieheffing en Expected Credit Loss) ten opzichte van de operationele baten.

Datalek

Toegang tot of vernietiging, wijziging of vrijkomen van persoonsgegevens bij een organisatie zonder dat dit de bedoeling is van deze organisatie. Of zonder dat dit wettelijk is toegestaan.

Dividend pay-out ratio

Dividenduitkering ten opzichte van de nettowinst.

Duurzame energieprojecten

Duurzame energieprojecten gaan over energie uit natuurlijke bronnen: zon, wind, bodem en water. Het groenfonds is ook aangemerkt als duurzaam energieproject.

Equator Principles

Een kader voor risicobeheer bij projectfinanciering, vastgesteld door financiële instellingen, dat wordt gebruikt bij het vaststellen, beoordelen en beheren van sociale en milieurisico's bij de financiering van projecten.

Faciliteren van veilig, schoon en duurzaam oppervlakte- en drinkwater

Voorzien in de financieringsbehoefte van de waterschappen en drinkwaterbedrijven, door passende financiering te verstrekken tegen gunstige voorwaarden en het bevorderen van innovatie in de publieke watersector.

Global Reporting Initiative (GRI)

GRI is een internationale onafhankelijke organisatie die organisaties helpt te communiceren over de invloed van de handel op kritieke duurzaamheidsonderwerpen, zoals klimaatverandering, mensenrechten, corruptie, etc.

Green Bonds

NWB Bank heeft zogenaamde waterbonds uitgegeven, waarvan de opbrengsten worden aangewend ter financiering van de 'groene' activiteiten van de waterschappen. NWB Bank gebruikt hierbij de Green Bond Principles, die in de markt de toonaangevende standaard zijn bij de uitgifte van dergelijke obligaties.

IMVO-convenant

Een convenant met afspraken van banken in Nederland over het aanpakken en voorkomen van mensenrechtenschendingen gerelateerd aan de ondernemingsfinanciering en de projectfinanciering van banken en hun zakelijke partners.

Klachtenprocedure

De NWB Bank biedt stakeholders de mogelijkheid een klacht in te dienen via een klachtenprocedure. Deze procedure staat vermeld op de website.

Klimaatadaptatie en -mitigatie

Klimaatverandering kan grote gevolgen hebben. Om die gevolgen het hoofd te bieden, kan worden gekozen voor het aanpassen aan die gevolgen (adapteren) en voor het beperken van de klimaatverandering (mitigeren).

Klimaatneutraal

Alle activiteiten van een onderneming mogen per saldo geen negatieve impact hebben op het klimaat en dus niet bijdragen aan klimaatverandering.

Liquidity Coverage Ratio

De Liquidity Coverage Ratio (LCR) is een indicator die inzichtelijk maakt of voldoende liquide activa aanwezig zijn om een 30-daagsstress-scenario op te vangen.

Leverage ratio (gecorrigeerd voor promotional assets)

De verhouding tussen het Tier 1-vermogen en het (gecorrigeerde) balanstotaal van de bank. De promotional assets worden uit het balanstotaal gehaald.

Leverage ratio (niet gecorrigeerd voor promotional assets)

De verhouding tussen het Tier 1-vermogen en het (gecorrigeerde) balanstotaal van de bank. De promotional assets worden niet uit het balanstotaal gehaald.

Managementbenadering

Dit is een rapportage-item binnen het GRI-raamwerk en moet lezers informatie bieden over de strategie en het management van de NWB Bank. Ook moet de managementbenadering context geven ten aanzien van de gerapporteerde performancedoelstellingen, minimale randvoorwaarden en trends in de MVO-prestaties.

Net Stable Funding Ratio

De Net Stable Funding Ratio (NSFR) heeft als doel vast te stellen in welke mate langerlopende activa met stabielere vormen van funding worden gefinancierd.

NWB Fonds

Het NWB Fonds biedt waterschappen financiële middelen, zodat zij vanuit hun kerntaken en kernwaarden een bijdrage kunnen leveren aan oplossingen voor de mondiale watervraagstukken.

Platform Carbon Accounting Financials

Het Platform Carbon Accounting Financials (PCAF) heeft een meetmethode ontwikkeld waarmee de CO₂-impact van beleggingen en financieringen zichtbaar wordt.

Plot Materiële Onderwerpen

Een overzicht van de materiële onderwerpen waarbij deze beoordeeld worden naar enerzijds het belang voor het bedrijf (de NWB Bank) zelf, en anderzijds naar het belang voor haar stakeholders.

Productgoedkeuringsproces

Dit proces wordt door de bank ter besluitvorming uitgevoerd om een bepaald product voor eigen rekening en risico of ten behoeve van haar klanten te produceren of te distribueren. Alle nieuwe producten doorlopen dit proces.

Promotional loans

Lening die ter bevordering van de beleidsdoelstellingen van de centrale overheid, regionale overheid of lokale overheid van een lidstaat van de Europese Unie direct of via een intermediaire kredietinstelling op een niet-concurrerende, non-profitbasis is verstrekt door een publiekrechtelijke ontwikkelingskredietinstelling of een door de centrale overheid, regionale overheid of lokale overheid van een lidstaat opgezette entiteit.

Richtlijnen GRI

GRI-rapportagerichtlijnen waarmee organisaties rapporteren over hun materiële onderwerpen met bijbehorende milieu-, sociale en economische effecten.

SDE+

De Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie (SDE, later SDE+, vanaf 2020 SDE++) is een Ministeriële regeling om de productie van schone en duurzame energie te stimuleren.

Stakeholderdialoog

In het kader van MVO beschouwt de bank als stakeholders alle personen en organisaties met wie zij samenwerkt, of die belang hechten aan de maatschappelijke rol die zij als promotional bank vervult. Tot deze stakeholders rekent de bank in ieder geval haar aandeelhouders, klanten, investeerders, medewerkers, toezichthouders en de overheid.

Sustainable Development Goals

SDG's zijn in 2015 gelanceerde doelen, opgesteld door de Verenigde Naties en bedoeld als een nieuw, richtinggevend denkkader voor duurzame ontwikkeling. De NWB Bank en de andere Nederlandse banken willen een actieve rol spelen in de verduurzaming van de economie en daarvoor zullen de SDG's een zeer voornaam referentiekader zijn.

Tier 1-kapitaalratio

Het kernkapitaal inclusief Additional Tier-1 kapitaal van de bank, uitgedrukt als percentage van het totaal van de risicoposten.

Transparantie

Transparantie is de mate van openheid, zichtbaarheid en toegankelijkheid van de NWB Bank naar haar stakeholders met betrekking tot de relevante aspecten van haar organisatie en de bijbehorende bedrijfsactiviteiten.

UN Global Compact

Een initiatief van de Verenigde Naties dat relevant is voor ondernemingen die op een maatschappelijk verantwoorde manier willen opereren en rapporteren. Het bestaat uit tien principes op het gebied van mensenrechten, arbeidsomstandigheden, milieu en anti-corruptie.

Veilige, stabiele en efficiënte bank

Behoud van het hoogwaardig risicoprofiel, sterke kapitalisatie en efficiënte organisatie van de bank om op die manier de strategie van de bank zo goed mogelijk ten uitvoer te brengen.

AFKORTINGENLIJST

Afkorting	Omschrijving
ac	auditcommissie
AFM	Autoriteit Financiële Markten
ALCO	Asset & Liability Committee
AUD	Australische dollar
ava	algemene vergadering van aandeelhouders
bbp	bruto binnenlands product
BCT	Business Continuity Team
BIS	Bank for International Settlements
BRRD	Bank Recovery and Resolution Directive
btw	belasting toegevoegde waarde
CAD	Canadese dollar
cao	collectieve arbeidsovereenkomst
CDD	Customer Due Diligence
CET1	Common equity tier 1 (kapitaalbuffer)
CHF	Zwitserse frank
CP	Commercial Paper
CRD	Capital Requirements Directive
CRR	Capital Requirements Regulation
CRS	Credit Risk Scores
CSA	Credit Support Annex
CSR	Corporate Social Responsibility
CSRBB	Credit Spread Risk in the Banking Book
CVA	Credit Valuation Adjustment
DAEB	Diensten van Algemeen Economisch Belang
DGS	Deposit Guarantee Scheme
DNB	De Nederlandsche Bank
DV01	Dollar Value of one basis point
DVA	Debit Valuation Adjustment
EAD	Exposure at Default
EaR	Earnings at Risk
EBA	European Banking Authority
ECB	Europese Centrale Bank
ECL	Expected Credit Loss
ECP	Euro Commercial Paper
EIB	Europese Investeringsbank

Afkorting	Omschrijving
EONIA	Euro OverNight Index Average
ESG	Environmental, Social and Governance
ESMA	European Securities and Markets Authority
€STR	Euro short-term rate
ExCo	Executive Committee
EY	Ernst & Young Accountants LLP
FSB	Financial Stability Board
GBP	Britse pond
GHG	Greenhouse Gas
GRI	Global Reporting Initiative
HKD	Hong Kong dollar
hr	Human Resources
IAD	Internal Audit Department
IBOR	InterBank Offered Rate
ICAAP	Internal Capital Adequacy Assessment Process
ict	informatie- en communicatietechnologie
ILAAP	Internal Liquidity Adequacy Assessment Process
imug	Institut für Markt Umwelt Gesellschaft
IMVO	Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
IRRBB	Interest Rate Risk in the Banking Book
JPY	Japanse yen
JST	Joint Supervisory Team
KPI	Key Performance Indicator
LCR	Liquidity Coverage Ratio
LCRE	low credit risk exemption
LGD	Loss Given Default
LNV	Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
MIS	managementinformatiesysteem
MSCI	Morgan Stanley Capital International
MVO	Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
NFRC	Non-Financial Risk Committee
NFRD	Non-Financial Reporting Directive
NHG	Nationale Hypotheek Garantie
NII	Net Interest Income
NOK	Noorse kroon
NSFR	Net Stable Funding Ratio
NVB	Nederlandse Vereniging van Banken

Afkorting	Omschrijving
NVKS	Nadere voorschriften kwaliteitssystemen
NZD	Nieuw-Zeelandse dollar
or	ondernemingsraad
ORM	Operational Risk Management
PAI	Price Alignment Index
PARP	Product Approval and Review Process
PBAF	Partnership for Biodiversity Accounting Financials
PCAF	Partnership for Carbon Accounting Financials
PD	Probability of Default
PE	Permanente Educatie
PEPP	Pandemic Emergency Purchase Programme
PPI	premiepensioeninstelling
PPS	Publiek-Private Samenwerking
QE	Quantitative Easing
rbc	remuneratie- en benoemingscommissie
rc	risicocommissie
RMBS	Residential Mortgage-Backed Securities
rvc	raad van commissarissen
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederlands
SDE	Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie
SDG's	Sustainable Development Goals
SEK	Zweedse kroon
SICR	Significant Increase of Credit Risk
SRB	Single Resolution Board
SPP	strategische personeelsplanning
SREP	Supervisory Review and Evaluation Process
SRM	Single Resolution Mechanism
SSA	Sovereigns, Supranationals and Agencies
TCFD	Task Force on Climate-related Financial Disclosures
TEA	Thermische energie uit afvalwater
TED	Thermische energie uit drinkwater
TEO	Thermische energie uit oppervlaktewater
TLTRO	targeted longer-term refinancing operation
USCP	US Commercial Paper
USD	Amerikaanse dollar
WFZ	Waarborgfonds voor de Zorgsector
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw

Afkorting	Omschrijving
TLTRO	targeted longer-term refinancing operation
USCP	US Commercial Paper
USD	Amerikaanse dollar
VM	Variation Margin
WFZ	Waarborgfonds voor de Zorgsector
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw

COLOFON

Redactie, productie en vormgeving

NWB Bank

CF Report

Report Company

Vragen en opmerkingen

In geval van vragen en/of opmerkingen over dit jaarverslag verzoeken wij u contact op te nemen via het volgende e-mailadres: persinfo@nwbbank.com.

© 2022 | Nederlandse Waterschapsbank N.V.

Deze versie van de jaarlijkse financiële verslaggeving van Nederlandse Waterschapsbank N.V. voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2021 is niet gepresenteerd in het ESEF-formaat zoals gespecificeerd in de technische reguleringsnormen voor ESEF (Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/815). De ESEF rapportage set is beschikbaar via de internet site nwbbank.com.